TUNELUL DE LA CAPĀTUL LUMII

DIANA ALZNER

Colecția Science-Fiction #79

PAVCON

TUNELUL DE LA CAPĂTUL LUMII

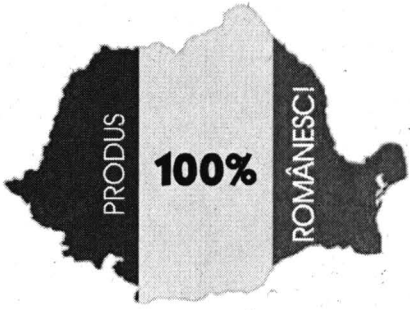

Citește românește!

Susține autorii români prin cumpărarea cărților lor și promovarea acestora în rândul prietenilor tăi!

FANTASY # **SCIENCE-FICTION** # HORROR # HEROIC-FANTASY # FICTION

Colecția Science-Fiction

79

Diana Alzner
TUNELUL DE LA CAPĂTUL LUMII

© 2018, Diana Alzner
© 2018, Editura PAVCON

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ALZNER, DIANA
Tunelul de la capătul lumii / Diana Alzner - Bucureşti: Pavcon, 2018
ISBN 978-606-8879-80-2

821.135.1

Comenzi:
Editura PAVCON, tel.: 031-100.80.70
0723.26.90.40
office@pavcon.ro
www.pavcon.ro
www.colectiasf.ro

Această lucrare nu poate fi reprodusă, parțial sau integral, fără acordul scris al deținătorului de copyright.

Coperta: **Laurențiu Butuc**
Editor: **Constantin Pavel**

ISBN 978-606-8879-80-2

DIANA ALZNER

TUNELUL de la capătul lumii

Editura **PAVCON**
București, România, 2018

Completează-ți *Colecția Science-Fiction* cu:

#1 Extra-Terestrul
#2 Secretul emisferei
#3 Nerecurgerea la Forță și la amenințarea cu Forța
#4 Scornituri spăimântătoare
#5 Rangkook
#6 Vendetta lui Ucigă-l Toaca
#7 În anul 4000 sau O călătorie la Venus
#8 Erezia egumenului Glicherie
#9 Scurtă istorie a viitorului aristotelic - IVA 1
#10 Forțe ale Naturii, Moartea Vie
#11 O tragedie cerească
#12 Cetiți-le noaptea
#13 Marginea curcubeului
#14 Incredibila aventură a cuviosului Achim
#15 Praf
#16 Manuscrisul episcopului Petronius
#17 Steaua fulgurantă - IVA 2
#18 Un român în Lună
#19 Oameni pe care i-am cunoscut
#20 Sawtooth
#21 Rău de spațiu Omul fără nume
#22 Prograđia
#23 A doua Lună a Pământului
#24 Dialogul păsărilor
#25 Cumulonimbus deasupra Atlantidei
#26 Știință, Filosofie și Religie în Avatar
#27 Therra
#28 1944 Ein Freak
#29 Oameni pe care i-am cunoscut 2
#30 Creație de tranzitare 1 Bacteria nemuririi
#31 Creație de tranzitare 2 Cârligul spațial
#32 Creație de tranzitare 3 Poarta mânturii
#33 RSA – Furia fiarelor
#34 RSA – Marile migrații
#35 Olympus Mons
#36 RSA – Noaptea lemurienilor
#37 Praf 2 – Atingerea sălbăticiei
#38 RSA – Auro Luck
#39 Războiul Celestinei
#40–49 Aripile Albastre
#50 Sânge, Metal și Speranță
#51 Decadența sufletelor noastre
#52 Povestiri spăimântătoare
#53 Forțe ale Naturii, Mrejele Focului
#54 Războiul Eleninei
#55 Casa din altă viață
#54 Războiul Eleninei
#55 Casa din altă viață
#56 Dinosauria
#57 Mercenarii 1 - Războiul pietrelor
#58 Învățătorul
#59 Noaptea orașului ilustrat
#60 Praf 3
#61 Saurianul de metan - IVA 3
#62 Artefactul
#63 Casa fără cărți
#64 Apophis
#65 Parlamentul
#66 RSA – Hora hoiturilor
#67 Dragonul fără aripi
#68 RSA – Judecata de Apoi
#69 Avatarii faraonului Tlá
#70 RSA – România sub Asediu
#71 Efectul Metamorphis
#72 Dicționar de Enigme și Mistere
#73 Elogiu muncii de partid
#74 Insula pescărușilor
#75 Aurul beznei
#76 București, 2058
#77 Încăpățânarea Timpului
#78 Deocamdată... enigme
#79 Tunelul de la capătul lumii
#80 Ultima frontieră
#81 Istoria Literaturii SF 1
#82 Istoria Literaturii SF 2
#83 Istoria Literaturii SF 3
#84 Orașele caracatițelor
#85 Europa benzilor desenate 2

Pentru Alexandru

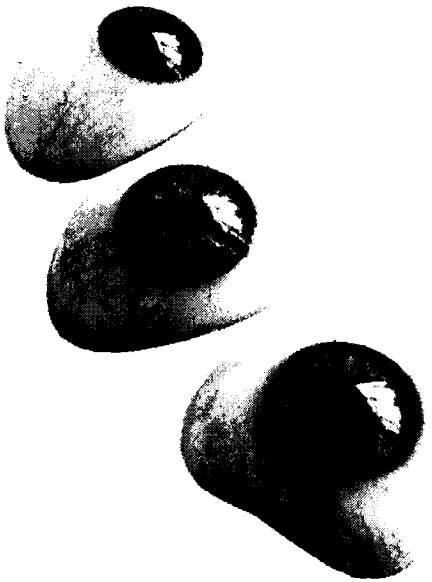

— Dincolo de stânci sclipeşte ceva. Ce crezi că ar putea fi? întrebă Radiana.

Nu spera să descopere o cetate, aşa cum îi promisese el, dar poate că avea să ajungă din nou la ruinele centrelor comerciale dintre Al Mafraq şi Mahattat al Hafif. Nu o mai mira nimic. Când îţi este înfăţişată o ghicitoare, viaţa nu te lasă până n-o dezlegi. Te aduce iar şi iar în acelaşi punct.

— Poate fi orice, zise Alec. Ne e în drum, o să vedem.

Merseră în direcţia stâncilor şi, treptat, începură să desluşească un fel de schelet metalic. Puteau fi resturile unui avion, gândi Radiana.

— Ia uite ce scrie aici, zise bărbatul care era cu ea. HUBB...

— Lipsesc litere.

— Dar este evident că scria „Hubble". E doar o bucată din el.

— Poate că am ajuns, Alec. Din câte văd, aici e o scară pe care cad lucruri din cer.

— N-am ajuns, dar vom rămâne aici. Nu-mi plac norii care se văd la orizont. Mă tem că este o furtună de nisip şi resturile astea vor fi salvarea noastră.

— Furtună de nisip? Am săpat doi ani în deşertul ăsta şi nu am văzut aşa ceva.

— Alexandru Macedon, întorcându-se din expediția în India şi dorind să scurteze drumul spre Babilon, a luat-o prin acest deşert. Sunt convins că ştii ce-a pățit.

— I-a murit aici cea mai mare parte din armată, dar nu din cauza vreunei furtuni de nisip. Au murit de sete.

I

Meda

— Vino şi vezi!

— Tu ce vezi? întrebă Underson. Vezi ceva sau nu?

— Hm... nu ştiu, mormăi Killy. Îşi tot potrivea lentila. De la o vreme îl cam irita. Se spunea că odată cu vârsta e nevoie de mai mult lichid de contact, fir-ar să fie! Şi costa o avere! Mi se pare că cel din stânga e mai plin. Încercăm?

— Bine, hai la cel din stânga.

Tuburile cu ventuze se mutară pe trupul primului candidat din stânga. Erau multe chestii în el, poate că avea şi o poveste coerentă, cât să-i sature pe amândoi. Underson, mai ales, era foarte flămând. Activară ecranul şi permiseră candidatului numărul 1 să perceapă mediul.

Florin se trezi în barul unde îşi petrecea aproape tot timpul liber. Nu era sigur că ar putea spune precis când ajunsese acolo, aşa cum nu ştia dacă e noapte sau doar seară. Însă ce mai conta, de vreme ce în locul nesuferitului de Gică, la bar vindea o fetişcană de toată frumusețea?

— Primeşti de băut din partea casei dacă îmi spui o poveste interesantă, îl întâmpină ea cu un zâmbet promițător.

— Ioi, da' ce nevoie mai îi de beutură? Numa' să-mi zâmbeşti şi eu ciripesc ca un cintezoi şi când îţi gaţi programu' putem mere undeva...

— Mai întâi povestea!

Florin îşi mângâie barba, atú-ul cu care atrăgea femei, şi îşi zise în sinea lui că grădina Domnului e mare. Poveste! Unele chiar aveau idei trăsnite despre preludiu...

— Elimină-l, mormăi Killy, iritat de contactul uscat al lentilei. E penibil. Nu stau aici să înghit fanteziile defuncte ale respectivului. Ţi-am spus că nu mai avem selecţioneri profesionişti.

— Mda. Underson era el însuşi cam dezamăgit. Îi plăceau personajele din epoci foarte, foarte îndepărtate, însă erau şi perioade care produceau indivizi absolut indigerabili. Manevră aparatul şi îndepărtă tuburile, apoi activă secţiunea de ştergere. Un ac lung penetră tâmpla candidatului numărul 1. Trec la următorul, zise.

— Da, din nefericire nu putem estima conţinutul până nu gustăm. Încearcă un mediu de interfaţă mai dinamic.

Underson comută nişte comenzi, reglă acordul fin, redirecţionă tuburile. Obrajii candidatului următor se colorară vag. Dan se auzi strigat:

— Dan, la pământ! O să explodeze! Un reflex dobândit cândva în armată îl făcu să se arunce pe burtă şi să se rostogolească. Abia avu timp să se ascundă după carcasa pârlită a unei dube şi suflul exploziei îl flutură, pur şi simplu. Apoi nu mai auzi nimic, simţi doar că pluteşte. Când îşi reveni, mâna cuiva i se aşeză pe umăr.

— Băi, frate, când ți-am spus că salariul e mic! Ce, venii aci ca să dea ăştia cu bombe în mine? Că mă puteam părui şi acasă cu Porumbaru, care erea tot timpu' beat! se lamentă posesorul mâinii. Întoarse capul, cu un efort dureros: era Ionel, fierar-betonistul de la Vâlcea. Se gândi că omul avea dreptate. Ce să construiască ei, când palestinienii aruncau în aer şantierul cu totul? Dar gândul se întrerupse la capătul unei țevi. O puşcă i se implântase în piept. Se ridicară cu mâinile sus şi porniră în direcția indicată. Adio, Românica, adio bani trimişi acasă pentru nunta Iasminei, adio... viață! Nici nu ştia pe unde merge, dar se trezi într-un cort, în fața a doi combatanți, dracu' ştie ce erau. Purtau ochelari negri şi uniforme de camuflaj. Ionel dispăruse, era singur la interogatoriu. Adio, maica mea care m-ai născut!

— Spune-ne cine eşti şi de unde eşti. Spune povestea vieții tale.

Dan tresări şi sughiță. Arabul vorbea româneşte? Să fi făcut facultăți pe la Bucureşti? Să fie ceva duşmani de acasă care se joacă cu el şi îl batjocoresc? Ce era camerele alea? Îl filmează să ceară răscumpărare? Vor secrete de stat? Nu şi-au găsit omul! El nu-şi trădează țara! se hotărî Dan, deşi nici nu îşi pusese întrebarea ce secret de stat ar fi putut el să dețină.

— Esti sigur că foloseşti dialectul corect? întrebă Killy, dincolo de simulare.

— Bineînțeles.

— Atunci, de ce tace? Cât de greu a început să fie să obții o poveste în zilele noastre!

— Spune o poveste, orice, te ascultăm şi, după ce termini, poţi pleca, insistă arabul cu capul înfăşurat într-o basma ca a lui Yaser.

— Noi nu ne vindem ţara! Şi nimenea nu-şi bate joc de mine! decretă Dan, mândru de ceea ce aveau să povestească despre el pe-acasă.

— Nu cred că avem şanse să scoatem ceva de la el, comentă Underson. Priveşte indicele de emotivitate.

— Mda. Avem o zi proastă. Să ştii că selecţionerii fac asta intenţionat. Dacă nici ultimul candidat nu are nimic de spus, voi cere rambursarea unităţilor de valoare. Şi voi spune tuturor că la Wallance în domeniu nu mai poţi auzi o poveste ca lumea, adăugă, cu speranţa că erau urmăriţi de proprietar. Acul trecu şi prin capul celui numit Dan. Underson aşteptă un moment, până când Killy îşi curăţă lentila:

— Ai vreo propunere în legătură cu mediul de interfaţă?

— Dur. Nu mai am răbdare să mă joc.

— Bine, va fi scenariul „povestea sau viaţa", mârâi Underson şi repetă a treia oară procedura de iniţiere.

Oricât se strădui, nu putu să-şi aducă aminte cum ajunsese acolo. Îl prinseseră pe un nod superior şi zăcuse atârnat în plasele acelea scârboase, pline de bale. Poate Ann scăpase. Poate reuşise în ultimul moment să sară pe altă reţea. Erau zadarnice încercările de cartografiere, realitatea tunelurilor era în continuă schimbare, iar el mai şi estimase greşit intrarea prin matrice. Privi în jur. Părea să fie un fel de local, deasupra unei estrade scria „La Do-

niazada", o formație cânta un jazz melancolic şi nişte chelneri sobri purtau pe tăvi pahare cu băutură. Era bizar că nimeni nu dădea importanță celor două cadavre de la masa centrală. Doi bărbați împuşcați în cap, în tâmpla dreaptă. Unul dintre ei nici nu avea ce căuta acolo, cu salopeta aceea de lucru. Cealaltă victimă mai avea încă pistolul în palma încleştată... prea încleştată.... urâtă gaură îşi făcuse singurel! gândi Alexei.

— Domnule, vă rog să luați loc la o masă. Dacă ați intrat în local, trebuie să jucați, am semnat acordul.

Alexei şovăi puțin, apoi văzu o masă liberă şi se îndreptă spre ea. Chelnerul îl însoți şi îi surâse aprobator.

— O alegere cât se poate de bărbătească, domnule! Martorii dumneavoastră sosesc imediat, îl asigură chelnerul prevenitor, iar el se întrebă dacă era posibil să fi ieşit din tuneluri într-un loc necunoscut. Ştia că ceea ce se petrece în tuneluri nu are consecințe acasă, totuşi, tresări găsind sub şervetul de pânză un pistol. Era un Magnum de toată frumusețea şi găurile făcute cu aşa o sculă erau în mod garantat portaluri spre cealaltă lume. Chelnerul cel sofisticat adusese o frapieră şi câteva sticle. Manevra cu atâta eleganță şi dexteritate şervetul alb, tirbuşonul, paharele de cristal, încât îi atrase privirile lui Alexei şi acesta se minună constatând că, între timp, în fața lui se aşezaseră doi indivizi şi nici nu băgase de seamă. Purtau nişte ochelari cât se poate de ciudați, cu trei lentile, a treia dispusă în mijlocul frunții. Nu păreau deloc prietenoşi şi se gândi că erau, desigur, martorii.

— Pe cât pariați, domnule? Câte rotiri, câte încercări?

— O clipă! Dar ce jucăm?

— Ruleta rusească, bineînțeles.

Alexei amuți cu revolverul în mână. Fără să ştie de ce, îi veni în minte Annabel. Poate pentru că toată povestea lor fusese un joc mortal. Deschise butoiaşul de cartuşe şi zise stupefiat:

— Dar sunt toate! Sunt ocupate toate pozițiile.

— O, da! făcu lejer unul din martori. Ştiți, avem o propunere, dacă nu vreți să jucați în acest fel.

— În acest fel nu mai este un joc, e moarte sigură.

— Întocmai, rânji martorul. Dar în schimbul vieții ne puteți oferi o poveste. Dacă ştiți o poveste, vă salvează viața. De acord?

— O poveste care să valoreze cât o viață? Şi dacă nu ştiu?

Martorul înclină capul spre masa centrală, unde stăteau cei doi cu găuri în cap. Se părea că nu ştiuseră poveşti. Alexei cercetă cu o privire încurcată cartuşele aurii care dormeau cuminți, unul lângă altul, în butoiaş. Da, erau pastile de somn. Pastile aurii. Chelnerul plin de morgă începuse să îmbrace pe cei doi morți în saci negri. Se purta de parcă ar fi făcut operația aceea în fiecare zi. Şi poate chiar o făcuse!

— Nu ştiu poveşti, dar pot să vă spun ce am făcut până să ajung aici.

— E perfect! se destinse al doilea martor şi-i oferi un pahar cu şampanie. Alexei se gândi că individul are ceva de insectă, semăna cu un țânțar flămând care vrea cu orice preț să-şi înfigă trompa în pielea ta. Un țânțar mare de tot, cu ochi reci şi fațetați.

— Eu am crescut lângă Reactor... începu Alexei, pe un ton nesigur şi meditativ. Mama zicea că m-am născut în altă parte, însă eu nu-mi aminteam nimic de perioada aceea. Din acest motiv, nici nu aveam vreun regret, aşa cum vedeam că regretau alţii, aproape tot timpul. Să nu mă întrebaţi ce este Reactorul, că nu ştiu să vă spun. Mama intra şi ieşea din Locaşul Sfânt, odată am intrat şi eu după ea, copil fiind, şi m-a certat, m-a îmbrăţişat, a plâns, mi-a dat nişte pastile, de parcă ar fi urmat să pătesc ceva rău. Dar n-am pătit nimic şi, o vreme, m-au vizitat tot felul de vecini curioşi. Era evident că aşteptau să mi se întâmple ceva, însă i-am dezamăgit. Sau poate că ceea ce mi s-a întâmplat s-a văzut cu mult mai târziu, când deja nu se mai aştepta nimeni. Aş putea spune că mi-am petrecut copilăria singur, dacă nu punem la socoteală zecile de copii veniţi de Dincolo de Limită cu care mama îmi interzisese să mă joc, dar cu care mă întâlneam în fiecare zi, la fiecare hoinăreală. Mama spunea că sunt morţi, dar mie nu-mi păreau morţi deloc, ori nu muriseră în acelaşi fel ca Petty, şoarecele meu alb. Totuşi, ei mă invidiau pentru ceva, ceva ce ei nu puteau avea şi eu aveam, dar nu am înţeles niciodată ce putea fi acel lucru şi nimeni nu a vrut să-mi spună. Mult timp am crezut că le era ciudă pentru cum arăt, ori pentru că noi aveam o casă adevărată, o casă în care erau lucruri interesante şi aveam mâncare datorită serviciului mamei. Ei, toţi ceilalţi, nu aveau aşa ceva. Noaptea rămâneau afară, în jurul focurilor, şi alergau prin noapte ca bezmeticii, ţipând şi urmărindu-se de-a lungul căilor de acces, bucurându-se frenetic atunci când

cobora vreo navă neanunțată și-i purta în siajul ei porțiuni întregi de pistă. Dar pentru toate astea eram eu cel invidios! Copiii mă acceptau între ei, îmi arătau cum să rămân în echilibru deasupra jeturilor aruncate din subteran, cum să levitez pe lângă nave, mi-au spus chiar și despre locul secret unde fusese găsit Kolea Torr, dar chiar și așa, eu rămâneam eu, iar ei rămâneau ei, cei de Dincolo de Limită.

— Nu te amesteca, Alexei, cu ăia, mă ruga mama de câte ori voiam să ies din casă. Sunt morți și văd lumea pe dos, nu ai ce învăța de la ei. Mie, însă, îmi plăcea cum îi găseam uneori, atârnând prin ramurile scheletice ale copacilor, le spuneam că sunt ca niște bufnițe, iar ei mă întrebau ce sunt bufnițele. Uitam de noi când începeam să le explic despre bufnițe și despre faptul că toți copacii avuseseră cândva niște chestii numite „frunze" și că frunzele creșteau și apoi cădeau având altă culoare când astrul Soarele nu mai lumina destul. Îmi puneau zeci de întrebări și mă simțeam amețit răspunzând iar și iar și un răspuns scotea la iveală alte și alte întrebări, încât sfârșeam fugind de ei și ascunzându-mă în locul meu secret, unde, dacă mama ar fi știut că intru, ar fi fost cu siguranță îngrozită. Eram un copil, nu înțelegeam că de fapt toată lumea știa secretul meu și că acesta era și motivul invidiei generale.

— Nu te lăsa devorat de morți! mă cicălea mama. Ei cresc de-a-ndoaselea și știi bine că sunt altfel decât noi! Că erau altfel decât noi, vedeam și singur. Din timp în timp, unii dintre ei dispăreau. La început nu știam unde se duc, dar odată, plimbându-mă pe malul Apei Negre,

am găsit pe plajă, sub un mal de pământ şi nisip scobit de valuri, multe piei lepădate. Acolo veneau ei şi se ascundeau, acolo năpârleau şi se întorceau acasă mai tineri şi mai neştiutori. Mi-am apăsat mâinile îndelung pe porţiunile de piele cenuşie şi rece care fuseseră cândva sânii Corei, cu amărăciunea celui care ştia că ea, când se va ivi, va fi prea mică pentru ca să mai aibă sâni.

— De ce se întâmplă aşa cu ei, mamă? am întrebat-o cu tristeţe, pentru că eu eram „altfel". Dar mama doar ofta şi mă amăgea că îmi va spune totul într-o zi, mai târziu. Mai multe am aflat de la pilotul care a lovit colţul turnului de la capătul pistei. De la el şi din cărţile Locului Secret.

— Deci tu eşti puştiul de la Reactorul 5! zisese Pilotul, ciufulindu-mi părul. Auzi, du-te şi spune-i mamei tale că am avut un accident şi că o rog să transmită asta cui ştie că trebuie, iar ţie îţi promit că după ce am să dezbrac două-trei piei, am să mă stabilesc aici şi mă voi juca mult cu tine.

— Şi tu eşti mort? l-am întrebat, fiindcă îmi părea foarte viu. Omul surâse într-un fel ciudat.

— Deci aşa ţi-a spus... că suntem morţi... Ştii ce? Ai să afli într-o zi despre Vârtejuri, despre oamenii Oazelor şi despre Reactoare, despre trecut şi despre cine suntem. Aşa, ai să poţi să-ţi formezi singur o părere despre noi, cei de Dincolo de Limită.

Dar nu aveam cum să aflu decât din locul meu secret şi atunci am hotărât cu toată puterea inimii mele de băieţel să îmi dedic viaţa dezlegării acestor mistere. Şi am stat tot mai mult în ascunzătoarea mea, până când mama s-a prefăcut că mă descoperă.

— Alexandria Rediviva, aşa se numeşte acest loc, îmi zise ea. Se spune că primul bibliotecar a strâns douăsprezece mii de cărţi şi le-a numit Apostolii Răscumpărării. A fost un vizionar.

— Cum se numea acel om, mamă? Era un om de Dincolo de Limită?

— Nu, asta s-a petrecut cu mult timp înainte... înainte de catastrofa de la Geneva. Pe atunci, oamenii erau doar oameni şi atât. Gershom se numea bibliotecarul.

— Povesteşte-mi tot!

— Ştii deja tot, Alexei, tu eşti altfel decât ceilalţi, sensurile şi amintirile sunt toate închise în tine, iar cărţile pe care văd că deja le citeşti, nu vor face decât să trezească acele înţelesuri ascunse.

Cuvintele mamei nu m-au ajutat cu nimic şi, dacă înainte eram singur, după ce am tot ascultat-o spunând că sunt special, am devenit şi singur şi sensibil. Începusem să ocolesc copiii-bufniţă şi pe oamenii noi care apăreau nu se ştie de unde, de Dincolo de Limită şi întinereau prin jur până se făceau ca mine şi apoi şi mai mici, până când venea vremea să fugă din nou, să se ascundă de şicanele celor mari, de foame şi de frig, tocmai sub sarcofagul de beton de la capătul portului. Ocoleam până şi pe mama şi cărţile mă întristau, pentru că îmi deschiseseră ochii spre o lume de negăsit. Am aşteptat nerăbdător o anume navă aurie şi l-am întrebat pe Pilot de îndată ce a coborât din cabina lui plină de tuburi, valve şi roţi:

— Tu zbori peste tot, nu-i aşa? Spune-mi, mai sunt oameni ca mine?

Pilotul era deja mai tânăr ca data trecută, aproape că-mi părea rău că-l întrebasem, ce putea să ştie el?

— Mai este o Insulă, de fapt un arhipelag micuţ, departe în Oceanul Liniştit, acolo, în adâncul pădurilor neatinse mai sunt oameni. E tribul lui Sander.

— Mă duci la ei?

— Nu pot, acolo nu pot ateriza.

— Ceea ce îmi spune mama despre Geneva e adevărat?

— Ţi-a spus? oftă Pilotul.

Nu, mama nu-mi spusese tot, aflasem mai mult singur, citind şi întrebând-o numai câteodată. Iată, însă, că ceea ce scria în cărţile cele vechi era adevărat. Şi dacă ce se scria despre Geneva era adevărat, poate erau adevărate şi alte lucruri, poate totul era adevărat. L-am lăsat pe Pilot să-şi ducă pachetele şi corespondenţa la biroul unde îl aşteptau câteva fete-bufniţă, vesele foarte când îl vedeau, deşi la următoarea venire el avea să fie un adolescent crud, ce nu avea să mai stăpânească bine nava aurie. M-am întors la locul meu, în Alexandria Rediviva şi am început să caut metodic ceva, o carte, un ghid al aşezării documentelor. Dacă nu aş fi fost atent, la început mai ales, m-aş fi putut rătăci în vastitatea sălilor înalte, cu arcuri şi coloane pe ai căror pereţi dormeau oameni transformaţi în cărţi. În scurt timp, adică atât cât i-a trebuit stelei Soarele să parcurgă două zodii, am reuşit să găsesc sursa, adică locul de depozitare al celor douăsprezece mii de cărţi primordiale, Apostolii Răscumpărării. Doar dacă aş fi chemat toţi morţii de afară să citească fiecare un document, aş fi putut, în câţiva ani, să am şansa să acopăr toată ştiinţa

adunată acolo. Dar la ce mi-ar fi folosit? La ce le folosise oamenilor dacă rezultatul încercărilor şi ascensiunii lor fusese Geneva? Începeam să înţeleg că ei interpretaseră cu totul greşit ceea ce credeau a fi realitatea. Se rătăciseră şi de atunci rătăceam cu toţii. Drumul era în altă parte. Aşa am decis să descopăr de unul singur tot ce pot. În primul rând, de unde vin oamenii care sunt altfel decât mine, unde se duc atunci când se ascund, mici şi goi, sub sarcofagul de beton, să găsesc locul magic al lui Kolea Torr şi insula lui Sander. Vestea aproape că a doborât-o pe mama.

Mi-a gătit pentru ultima oară, am tras cu ochiul în cămară şi am văzut că provizia de conserve scăzuse, am băut din cutia de lapte şi am ştiut că era bine să plec.

Mi-am început călătoria fără să ştiu sigur dacă eram vesel sau trist. Am lăsat în urmă portul şi Apa Neagră, am depăşit pistele navelor şi m-am îndepărtat suficient pentru ca Turnul de Control să-mi pară cât degetul unei mâini în zare. Ceaţa aurie persista, nu vedeam cu precizie spre ce anume mă îndrept, doar când lumina scădea puţin ştiam că e noapte, că steaua Soarele e pe cealaltă parte a planetei. Aş fi dorit să ajung la Geneva şi m-am lăsat călăuzit de dorinţă. Uneori mă opream să înghit repede o conservă, să beau apă, să mă odihnesc câteva momente. Peisajul nu se schimba prea mult, dar încet, încet, formele vagi de relief care mărgineau orizontul au început să se apropie.

— Geneva! Se referă la acea Geneva? făcu Killy iritat.

— Da, aşa cred, bineînţeles! mormăi Underson ameţit de fluidul ce intra prin tuburi.

— Pe măsură ce dealurile se apropiau de mine, am ştiut că sunt pe drumul bun. Din loc în loc apăreau şi clădiri ruinate, şosele, poduri, apoi, brusc, în mijlocul câmpiei nisipoase, un iaht eşuat. După încă puţin, am găsit râul pe care navigase iahtul: apele erau înghiţite de pământ. Mai departe, în amonte, însă, apa creştea şi mi-am continuat drumul pe unul din maluri. Dealurile au început să crească. Au devenit munţi printre care curgea lent apa ca de metal a râului. Tot mai aproape, munţii cu pereţi verticali şi netezi aveau ceva sumbru... Vocea povestitorului se sfârşi în şoaptă. Fie căuta să-şi amintească, fie era pătruns de o emoţie pe care încerca să o controleze.

— Continuă, de ce ai tăcut? gâlgâi Underson, tot nesătul. Pereţii erau verticali şi netezi... Zi!

— Da, reluă Alexei. M-am apropiat pe o parte şi am desluşit, prin ceaţa unduitoare, că pereţii nu erau doar verticali şi netezi, ci şi acoperiţi cu imagini mişcătoare. Ca şi cum aş fi fost în faţa unui desen imens cu detalii surprinzătoare. Dar ceea ce m-a şocat a fost faptul că dintr-odată am fost văzut, la rândul meu, şi dincolo au început să se adune oameni. Pereţii muntelui erau ca un fel de barieră transparentă între mine şi ei. Îmi făceau semne disperate. Şi erau oameni ca mine, dar se mişcau în două dimensiuni. Nu-i puteam auzi, nu reuşeam să le citesc pe buze, poate vorbeau altă limbă. Am privit imensitatea peretelui cât se putea în aerul scămos de ceaţă. Ceea ce citisem în cărţi acum puteam vedea cu ochii şi era o imagine fascinantă şi neliniştitoare, în acelaşi timp. Lumea pe care o crezusem de negăsit era dincolo de perete. Şi am înţeles

imediat, concret, ce înseamnă „dincolo de limită". M-am plimbat de-a lungul peretelui, privind. Mă stânjeneau cei din partea cealaltă şi aş fi vrut să privesc fără să fiu deranjat de semnele lor. Pentru că privirea mea pătrundea prin linia despărţitoare până în adâncurile lumii închise. Dacă mă uitam la fereastra unei case câteva clipe, ceva misterios începea să clarifice imaginea, ca şi cum ar fi topit sticla, perdeaua, pereţii şi ar fi pătruns în interiorul locuinţei. Vedeam oamenii de acolo şi, dintr-odată, dacă priveam mai mult pe unul dintre ei, mă trezeam că îi ştiu numele şi povestea. Doar că cel pe care îl fixasem cu privirea cădea apoi jos şi nu mai mişca. Era tulburător. Nu ştiam dacă ei chiar mor, dar oare nu erau deja morţi? aşa că am citit în acest fel mai multe persoane. În jurul celor căzuţi se adunau alţii, căutând să-i trezească, dar nu reuşeau. Îmi părea rău de ei, dar îmi plăceau şi poveştile... Cu cât plângeau mai tare după cei nemişcaţi, de pe jos, cu atât eram mai curios să aflu cât de puternice fuseseră legăturile dintre ei. Eu n-o avusesem decât pe mama, o iubeam pe mama, dar cum era să iubeşti pe altcineva? Ca să nu mai provoc atâta durere între ei, mi-am fixat privirea asupra unui tablou din interiorul unui fel de palat administrativ din centrul oraşului. Înfăţişa două tinere aşezate lângă o claie de fân. Părea o pictură impresionistă, dacă am înţeles eu bine ce înseamnă impresionismul. De necrezut, dar una din femeile pictate s-a prăbuşit, la rândul ei! Personajele din dreptunghiul pictat erau vii!

— Se pot înregistra atâtea informaţii pe o suprafaţă plană? şuşoti Killy.

— În principiu... habar n-am. Ştii cumva exact care grup de selecţioneri l-a capturat pe individul acesta?

— Nu, dar putem afla. De ce?

— Nu ştiu. E ceva aici. Să verificăm la plecare.

— Îmh.

— Luminozitatea a scăzut treptat, continuă Alexei. S-a făcut întuneric profund. Nu eram obişnuit cu un astfel de întuneric, ceaţa rămânea cumva luminescentă şi nopţile, dar în acea noapte parcă toate erau menite să mă tulbure. M-am culcat pe malul râului, între apa curgând leneş şi peretele vertical, incomodat de senzaţia de strâmtoare. Cu toate că mă pregătisem sufleteşte pentru o noapte fără somn şi plină de spaime, am adormit fără să ştiu. M-a trezit un sunet. Venea din pământ. Cum stam culcat cu urechea pe argila uscată, auzeam ceva ce se petrecea în adâncuri. Mi se părea că e tot zgomotul făcut de o apă, însă peste curgerea apei se suprapunea o tânguire, un foşnet ciudat, ca şi cum într-o singură clipă suflul morţii ar fi topit carnea de pe mii de trupuri omeneşti. M-am ridicat cu înfiorare şi am văzut că deasupra norilor, deasupra valurilor de ceaţă, strălucea astrul zilei, chiar dacă lumina ajungea jos atât de împuţinată. Am privit cu teamă spre perete. De unde seara trecută erau oameni care încercau disperat să-mi atragă atenţia, acum nimeni nu mă mai privea. O masă compactă de persoane luase cu asalt o intrare în subteran, probabil un metrou, un mijloc de transport despre care citisem. Poate că ceea ce auzisem în somn era trecerea trenului subteran. Aş fi vrut să merg până la capătul defileului ce se îngusta specta-

culos, dornic să văd locul unde râul străpungea muntele. Indiferent de ceea ce se întâmpla în lumea bidimensională, eu aveam drumul meu. Dar nu am apucat să fac decât câțiva pași, când o femeie de dincolo s-a lipit de perete și mi-a făcut semne rugătoare. Am citit clar pe buzele ei „Te rog", iar privirea spunea mai mult decât atât. Mă ruşinam s-o privesc prea mult, ca să nu cadă jos moartă. Era printre puținele femei asemeni mie, în afară de mama, pe care o vedeam. De fapt, singurele femei asemeni mie le văzusem cu o zi în urmă, tot dincolo de limită, dar pe multe dintre ele le anihilasem citindu-le. Aceasta, însă, avea ceva special. Eram impresionat şi nu aş fi vrut să fiu. Încerca să-mi spună ceva prin semne. Ruşinat, am făcut un gest de aprobare, ca să mă lase în pace, şi atunci a fugit dintr-odată spre intrarea subterană. Am văzut-o înghesuindu-se, încercând să coboare cât mai repede. M-am întrebat dacă ceea ce vedeam pe peretele de piatră era o proiecție, însă nu ştiam răspunsul. Citisem despre lucruri care se petrec la mare distanță şi a căror imagine se proiectează în apropiere printr-un joc de reflexii. Fata mă amuzase, mă intrigase. Poate ar fi trebuit s-o citesc! Chiar şi eu, aşa retras precum fusesem în viața de până atunci, m-am simțit măgulit de dorința ei mai mult decât evidentă de a ajunge la mine. Aşa că, nici vorbă de proiecție!

— Distanța, ca orice obstacol, de altfel, face femeile foarte atrăgătoare, nu crezi?

— M-ai speriat, omule! De când te uiți la mine? Nu puteai să spui că eşti aici? Era un Pilot. Nu aveam cum să-l

confund, purtau toți salopetele acelea strălucitoare și casca de zbor pe încheietura mâinii și mai erau toți veseli, ceea ce consideram că vine din euforia libertății de mișcare. Și unde ți-e nava, mi-am continuat șirul întrebărilor, ca să maschez puțin felul în care tresărisem.

— E mai sus, la stația de andocare. Sunt de serviciu, poate găsesc ceva material azi. Nici nu știi cât mă bucur să mai văd persoane normale. De unde ești? Probabil de la vreun reactor?

— Da, da, de la reactorul 5. Îmi spui și mie ce e pe aici? Și eu mă bucuram de întâlnire, Pilotul părea dornic să stea de vorbă și să-mi spună lucruri pe care ceilalți le ocoliseră. Ce material cauți?

— Ha, ha, material uman. Se degradează cam iute materialul uman de care dispunem, fir-ar să fie! Până și de mine sunt dezamăgit, deja am dezbrăcat o piele, deși credeam că sunt doar poveşti.

— Păi, poți trece de Limită? Că presupun că asta e Limita, nu?

— Da, domnule, asta e Limita. Nimeni nu pricepe cum arată până nu o vede.

— Nimeni? La cine te referi? Că oamenii-bufniță trebuie să știe foarte bine despre ce e vorba, de vreme ce de acolo vin. Te rog să mă scuzi, am mai zis încurcat. Deși erau chipeși, Piloții făceau parte și ei tot din categoria oamenilor-bufniță, ba unii dintre ei aveau ochii măriți chiar hidos, însă, pentru o clipă, omisesem aspectul.

— Nu-i nimic, dacă stau să mă gândesc arătăm întocmai cum spui, însă e din cauza transformărilor de la tra-

versare şi apoi, să nu uităm nici de radiu. Hai, vrei să mergi cu mine? Trebuie să fiu acolo, zise arătând în amonte.

Am pornit în urma lui. Mă gândeam de ce oamenii doresc atât de mult unirea cu celălalt. Cu cineva anume, de cele mai multe ori ales în mod inconştient de un resort dinlăuntrul lor, un resort misterios numit vag „inimă". Ce o făcea pe femeia de dincolo să lupte ca să ajungă la mine? Aş fi vrut să simt şi eu cândva acel lucru. Deocamdată eram măgulit de insistenţa ei, de dorinţa ei. Atât. Păcat că fugise să se ascundă în subteran. Până la urmă aş fi citit-o, chiar dacă asta o ucidea. Dorinţa de a citi în ceilalţi era ceea ce cărţile din locul meu secret, de acasă, numeau „iubire". Pilotul îmi întrerupse firul gândurilor:

— Nici nu bănuieşti ce greu găsim persoane cât mai vârstnice care să ştie să piloteze. Cu cei tineri n-am făcut nimic! Când vin, nu apucă să dezbrace decât o piele şi nu mai sunt buni de nimic. Nu mai au forţă să ţină manşa şi nici discernământ.

Tocmai mă pregăteam să-i răspund, când surpriza provocată de jetul de apă din mijlocul râului mă opri. Parcă balenele făceau aşa, când încă populau oceanele reci din nord. Suflau în sus jeturi de apă şi aer, ca într-un joc nostim. Doar că jetul din mijlocul râului era mult mai mare decât ar fi putut provoca o balenă. Şi nu era din apă şi aer, ci din fantome. Trupuri omeneşti alungite, oameni-bufniţă de-a gata! Îndată o barcă se desprinse de undeva, de la mal şi plecă în larg. Deşi ne apropiaserăm de chei, râul avea încă o lăţime considerabilă şi mi-am îngustat

privirea ca să pot vedea cum barcagiul trăgea cu o cange corpurile inerte. Rămăsesem mult în urma pilotului.

— Mai vrei să vii? mă întrebă. Şi m-am grăbit să-l ajung, deşi mă simţeam cumva înţepenit. Deasupra noastră am auzit ceva zbârnâind, m-am gândit că e vreo altă navă, însă Pilotul se strâmbă dezgustat: Sunt hoitari, nu ştim de unde vin, răpesc tot ce pot, mă lămuri Pilotul şi într-adevăr, o minge strălucitoare începu să sâcâie barca şi barcagiul. Omul încerca s-o alunge cu vâsla, dar mingea se fixă pe unul din trupuri şi-l înghiţi, apoi dispăru bâzâind. Dar chiar şi aşa, barca era plină şi apoape că lua apă. Multe trupuri am văzut scufundându-se în apa metalică, necapturate de cangea barcagiului, şi am închis ochii îngrozit fiindcă unii dintre cei aruncaţi de jet erau încă vii. Ne-am apropiat de locul unde, pe o distanţă de câţiva metri, era un debarcader improvizat. Pereţii apropiaţi ai muntelui întunecau locul, iar imaginile mişcătoare de pe stânci se estompaseră. Mi s-a făcut frig. Pilotul aştepta la mal, sprijinit de un stâlp pentru parâme. Din punctul în care ne aflam nu cred să fi fost mai mult de un kilometru până la spărtura unde râul străpungea muntele. Totuşi, nu puteam privi într-acolo, era ca şi cum cineva mi-ar fi pus o lumină în ochi, dar cu toate acestea lumina nu ne învăluia, părea că efectul era invers, lumina aceea înghiţea şi puţina luminozitate din jurul nostru.

— Ce e acolo? l-am întrebat pe Pilot. Mi-era ciudă că sunt atât de neştiutor, dar el băgă într-unul din buzunare cele două bile cu care se juca şi spuse fără să se uite:

— E mingea de foc. Reacţiile continuă. Vor continua mii de ani. E Geneva.

— Geneva era o țară...

Pilotul întoarse spre mine capul lui alungit, cu nasul ca un cioc de pasăre, de parcă ar fi vrut să înțeleagă ce știu.

— Dacă-ți poți imagina ce-au făcut! Cu drăcia lor de mașinărie diabolică... Acceleratorul. Adică noi am învățat că lumea e discontinuă la dimensiunea Planck... iar ei, ei au topit și au unificat particulele, cel puțin eu așa am înțeles. S-a comprimat continentul, dar și timpul, aici, în această regiune. Sunt anomalii teribile. Bine, unii spun că s-au comprimat, alții susțin că au fost eliminate unele dimensiuni, care, chiar dacă treceau neobservate pentru noi, erau totuși foarte importante în... în acest tot care e lumea. Tăcu și prinse parâma aruncată de barcagiul care tocmai acostase. Atât îmi fusese dat să aud. Au început să scoată cadavrele din barcă. Întâi m-am ferit, apoi am ajutat și eu. Toate corpurile acelea erau gelatinoase, moi, extrem de flexibile, ca și cum scheletul le-ar fi lipsit în totalitate. Mă străduiam să nu privesc prea mult și să nu gândesc deloc. Când au fost întinși cu toții pe mal, am numărat douăzeci și șase de trupuri.

— Mai sunt stocuri, Caron? întrebă Pilotul.

Barcagiul scoase un sunet între aprobare și tușit, se îndreptă spre peretele neted cu imagini și deschise ușa unui bufet de dincolo de perete! Îl priveam mut. Scoase ceva dintr-un sertar, era o cutie, apoi reveni pe mal și-i făcu un semn Pilotului. Acesta îngenunche lângă primul cadavru, îi deschise gura și îi făcu o incizie sub limbă cu un instrument lunguieț. Caron, barcagiul prinse cu o pensetă un grăunte din cutie și îi dădu drumul în incizie.

Treptat, corpurile păreau să se anime. Dar erau cu adevărat vii? Mama spunea că oamenii-bufniță sunt morți. Ori aceştia erau cei mai proaspeți oameni-bufniță din câți văzusem. Pilotul încercă să-mi explice sensul operației pe când Caron punea cutia la locul ei:

— Radiul... fără el... şi nu mai continuă, deşi aş fi vrut să ştiu ce s-ar fi întâmplat fără bobul de radiu. Caron scuipă în apă şi lovi cu piciorul ceva ce plutea. Am văzut că era un copil foarte mic şi m-am cutremurat, însă Pilotul interveni din nou, împăciuitor:

— Prea mic, nu apucă să trăiască. Apoi, către Caron: sunt gata, chem nava. Iar barcagiul cel ursuz ridică mâna fără să întoarcă privirea. În clipa aceea, cineva din spatele meu îmi spuse:

— Tu eşti acela! Tu l-ai răpit pe fratele meu! Era femeia de dincolo de perete, cea care îmi făcuse semne chiar în dimineața aceea. Un moment m-am simțit în cea mai grozavă încurcătură. Nu aş fi crezut că voi fi tras la răspundere pentru că citisem memoria unor persoane de Dincolo de Limită. Până la urmă, nu erau doar nişte morți? Am făcut un pas înapoi şi am căutat din ochi Pilotul. Oare aş fi putut să plec împreună cu el? Femeia insista. Era posibil ca vreuna din persoanele pe care le doborâsem cu puțin timp în urmă să fi fost rudă cu ea, dar acum ce ar fi vrut? Nu aveam de unde să ştiu, erau nişte împrejurări... În ciuda situației neplăcute, am putut observa că modificările fizice o afectaseră şi pe ea. Nu mai era deloc frumusețea de dincolo de peretele translucid. Acum corpul i se alungise nefiresc, avea brațele şi picioarele mult prea

subțiri, nasul acvilin şi ochii mari, oblici, mă înfiorau neplăcut. Dar era chiar ea, nu încăpea niciun dubiu.

— Hei! mă strigă Pilotul. Am un loc liber, dacă vrei să zbori cu mine. Am pornit de îndată spre locul unde avea nava. Găsise doi bărbați. Tot mai greu găsim persoane vârstnice, mi se plânse din nou. Numai tineri care nu reuşesc să reziste decât un sezon şi jumătate! Nici nu ştiu dacă domnii aceştia au condus vreun dispozitiv, dar îi duc la bază, pentru că pot fi antrenați în alte activități. Timpul de studiu e foarte scurt, să vezi că în curând au să dispară transporturile aeriene, nu va mai avea cine să piloteze. Pot să te las la Reactorul 5, e bine aşa? Era mai mult decât bine, poate aşa scăpam de ființa aceea care se ținea morțiş în urma mea. Am urcat pe trapa navei, iar înăuntru am crezut că mi se face rău! Era una din navele de mici dimensiuni, iar Pilotul îi înghesuise pe cei doi proaspăt recuperați oameni-bufniță într-un spațiu foarte mic. Îi înnodase, pur şi simplu!

— Nu se poate! am protestat. Nu merg dacă sunt doar două locuri.

— Nu te gândi la ei. Nu simt nimic din ceea ce ține de corpul lor. Doar mintea le este vie. Hai, instalează-te, o să-ți placă! mă asigură, pe când îşi fixa centurile şi casca. Am întors capul şi am văzut-o pe femeia-bufniță venind. Încă mergea cu greutate, picioarele i se îndoiau invers, nu-şi putea controla gleznele şi de multe ori călca strâmb, dar chiar şi aşa înainta în direcția mea cu un braț nefiresc de lung îndreptat spre navă, spre mine. Am urcat şi trapa s-a închis în urma mea.

— Dacă nu simțiți nimic din ceea ce ține de corpul vostru, de ce îți pui casca? l-am întrebat cu amărăciune, privind prin hublou. Nava se ridicase vertical, lin, mai întâi încet, apoi prinse viteză, dar am avut timp s-o văd pe femeie căzând pe malul apei. Mi se făcu ruşine.

— De ce îmi pun casca? Păi şi noi putem suferi accidente. Absența durerii nu este acelaşi lucru cu invulnerabilitatea. Şi-apoi, după un timp nu mai suntem atât de flexibili, chiar ne putem rupe oasele, deşi mai greu decât tine, ha, ha! Apoi adăugă, pe un ton schimbat: ştii de ce mi-e cel mai frică? De ultimele etape. Când ne micşorăm de tot, după ce dezbrăcăm patru-cinci piei. Ai văzut cum se amuză cei mai mari, rupând degetele celor deveniți copii?

— Cum e posibil? Dar da, ştiu că cei mici se ascund şi par terorizați, însă nu ştiam că e atât de rău.

— Am văzut copii cărora le-au frânt spinarea doar ca să râdă. După cum țipă, sunt convins că acei copii simt ceva, îi doare. Însă nimic nu e mai tulburător decât felul în care oamenii îşi pierd mințile. Vin de Dincolo de Limită întregi, normali, apoi, după o vreme o iau razna şi fac ceea ce nu s-ar fi crezut nici ei înşişi în stare.

— Cum te cheamă, Pilotule? Aş vrea să te mai văd.

— Aldrin... Eugen Aldrin am fost. Acum sunt doar un Pilot. Te-am luat cu mine pentru că mai voiam să-ți spun ceva. Iar dacă am simțit impulsul de a-ți spune, cred că sunt menit s-o fac. Noi, oamenii-bufniță, cum ne-ai numit tu, suntem foarte sensibili şi ceea ce simțim cu sufletul e tot ce mai putem simți, aşa că mi-am urmat intuiția: să

nu fii speriat când vei ajunge acasă, la Reactorul tău. Vei observa cu siguranță lucruri bizare, dar ele fac parte din normalitatea sucită a acestei lumi. Kenziro, un prieten al meu care a fost pe orbită, mi-a spus că Pământul are acum o formă ciudată. Din unele locuri seamănă cu o pară, din altele pare un con. Fenomenele exotice au loc şi în spațiu. E de tot rahatul ce au făcut...

— Se mai zboară în spațiu?

— Da, spațiul ne prieşte acum, imponderabilitatea se zice că e o plăcere. Lumea se reorganizează. Poate vom evolua în nişte viermi spațiali de toată frumusețea. Priveşte în jos. Ai ajuns, acum cobor. Şi eu mă bucur că te-am cunoscut şi o să încerc să te mai găsesc, pentru că este extraordinar să mai vorbeşti cu oameni normali, cu inima bună şi caldă. Să n-ai încredere în oamenii-bufniță, mint mereu şi sunt răi, îmi mai spuse Pilotul-Bufniță, zâmbind.

***

Eram acasă de puțină vreme şi nu mă puteam obişnui. Mama nu mai era... Alexei tăcu. Se scurseră câteva clipe şi Underson deschise ochii. Pupilele îi înotau în partea de sus a globilor oculari ca doi peştişori somnoroşi, nu era pe deplin conştient, dar fluxul lichidului din tuburi se redusese şi risca să iasă din transă.

— De ce te-ai oprit? Unde sunt mama? bălmăji Underson cu gura încleiată, fără să-şi dea seama că pierduse nu doar accentul corect. Nu sesiză nimic, nici măcar când Alexei ridică privirea şi-l fixă duşmănos pe martorul din simulare. Mama s-o fost dus şi ea într-o călătorie?

— Pentru Dumnezeu, Underson, taci! Spui numai prostii! explodă Killy. Scumpa ta mamă presupun că a suferit un deces, Alexei. Vrei să continui?

— Un deces, da, unul singur, mârâi Alexei pe un ton sarcastic. Am găsit Reactorul cu porțile închise, nu aş fi putut pătrunde în incintă dacă nu aş fi avut o intrare a mea, pe unde mă furişam în Bibliotecă. La aeroport, în biroul de primiri, nu am găsit pe nimeni, deşi, de obicei acolo stăteau două fete. Pista nu mai era plină de copii, de pe terenurile din jurul Reactorului lipseau „vecinii". Şi nu era numai asta. Ceața se disipase în mare parte, cerul era încă mohorât, dar aerul se încălzise şi... nu ştiu, ceva era schimbat. Aveam un sentiment neliniştitor înfăşurat pe şira spinării ca un şarpe rece. Îmi sâsâia în ceafă, mă strângea. Am pătruns în Reactor, casa mea, a mamei, a noastră. Mama lipsea şi nu am găsit-o, cu toate că am căutat peste tot. Până la urmă am intrat şi acolo unde mă pusese să-i promit că nu voi intra niciodată, pe uşa pe care scria CANDU IV+. Inima mi se zbătea neregulat în piept, ca o bilă închisă într-o cutie. Crezusem că dincolo de uşă e o încăpere, dar mă înşelasem: era un laborator întreg. În mijlocul încăperii, prinsă într-un cub de sticlă, am găsit-o pe Mama. Şi am plâns. Nu-mi aduceam aminte să mai fi plâns vreodată. V-ați pierdut mamele, domnilor martori? Abia când îți pierzi mama, înțelegi tristețea. Sau singurătatea. Îmi lăsase un bilet pe care l-am citit şi recitit. „Iubitul meu fiu, scrisese ea, Reactorul funcționează corect şi va funcționa corect în veşnicie, fără nicio intervenție. Nu trebuie decât să ai grijă de tine şi, măcar uneori, să te

închini şi să te rogi Miezului Viu din Reactor ca să-ţi meargă bine şi să fii fericit. Ţi-am lăsat lângă pupitrul din dreapta un mic depozit cu filme şi înregistrări muzicale de excepţie. Un om care n-a ascultat muzică bună nu e un om complet. Mama" Nu ştiu cât am stat acolo. La ce mă gândeam? Nici asta nu ştiu. Dar cred că abia în acel moment m-a şocat dezolarea lumii în care mă aflam, deşi mă născusem şi trăisem acolo. Când am ridicat privirea, am dat cu ochii de cadranul rotund al aparatului CAESIUM. Aparatul în care timpul măsura descompunerea atomilor de cesiu. Sau atomii de cesiu măsurau trecerea timpului? Era miezul nopţii. Şi atunci am privit tabelul pe care CAESIUM îl afişa dedesubt: îmi aminteam foarte bine că aparatul similar din camera mamei indica anul douăzeci şi cinci, luna a patra, ziua a treisprezecea, când am plecat de acasă. Iar aparatul de aici – şi mi-am ţinut respiraţia de uimire – aparatul din laborator spunea că am lipsit de acasă cinci ani. Când m-am dus să mă culc, în noaptea aceea, credeam că îmi voi petrece următoarea perioadă a vieţii citind, însă m-am înşelat. Am petrecut-o mai mult în camera mamei, vizionând filme şi ascultând muzică. Filme nu mai văzusem până atunci, au fost ceva cu totul neaşteptat, muzica o mai auzisem, dar fără s-o apreciez. Mai târziu, când aveam să-i povestesc despre acest amănunt iubitei mele, Annabel, ea mi-a spus, cu surâsul ei obişnuit, puţin amar, puţin dulce, puţin gânditor, că nu putem percepe cu adevărat frumuseţea până nu suferim mai întâi. Şi suferinţa venise, dăruindu-mi calea spre muzică. Dar singurătatea rămânea întreagă oricâte cărţi aş fi

citit şi oricâte filme aş fi văzut. Şi nu-mi făcea bine nici singurătatea, nici excesul de cărţi, începusem să visez prea mult, mă trezeam înspăimântat din somn, mi se părea că aud mişcare în încăperile alăturate şi mă întrebam dacă nu cumva mama se va trezi la un moment dat şi va ieşi din cub, sicriul ei de cristal.

— Credeai că nu te voi găsi? cuvintele fuseseră rostite de o femeie-bufniţă. Se apropiase de mine fără s-o simt, pe când citeam afară, într-o după-amiază mai puţin înnorată. Am ridicat ochii dintre paginile volumului „Doctor Faustus", al unui autor numit Thomas Mann, dar, dacă mi-ar fi stat în putere, aş fi preferat să mă ascund în carte: era acea femeie-bufniţă pe care o întâlnisem lângă Limită. Ne-am uitat unul la celălalt câteva clipe, apoi ea izbucni:

— Îmi pare rău că arăt în halul ăsta! M-am străduit să fac rost de pastilele acelea, se zice că ameliorează cât de cât aspectul... Nici nu ştii ce bucuroasă sunt că te-am găsit! O porţiune de drum am mers pe jos, dar a venit un transportor şi ne-a luat pe toţi. Acum lucrez la hală, recondiţionăm piese. Nu te bucuri că mă vezi?

Nu, nu mă bucuram deloc, cu toate că nici nu era o surpriză nemaipomenită. De un timp, începuse să apară o nouă generaţie de oameni-bufniţă, parcă şi mai alungiţi, dar cu o piele mai puţin cenuşie. Întinereau ca şi până atunci, poate puţin mai încet, nu le ţinusem socoteala. Acum, pentru prima oară, o ascultam pe mama şi nu le mai doream compania. Priveau Reactorul de la distanţă şi asta îmi convenea de minune.

— Cum... cum te numeşti? m-am bâlbâit, nesigur dacă mai pot vorbi după atâtea luni de tăcere. Voiam să-i spun

ceva amabil şi să plec, să n-o mai văd niciodată. Dacă îi omorâsem cumva fratele privindu-l prin peretele Limitei, aveam să-mi cer scuze. Ce ar fi vrut să fac? O încercare de a zâmbi îi ridică buzele subțiri de la colțuri.

— Meda mă cheamă. Când s-a produs Incidentul lucram la ambasadă. Nu e fantastic că ne-am cunoscut? Aş putea să stau la tine, Alexei? Da, m-am interesat cum te cheamă. Te plac toate fetele!

M-am gândit că la momentul Incidentului probabil că nici nu mă născusem, dar apariția Limitei ca o imensă picătură de chihlimbar oprise ființele dinăuntru într-un anume punct al timpului, iar evadarea îi transforma în creaturi ce evoluau invers. Să stea la mine! Bineînțeles că nu! Nimeni, niciodată nu îndrăznise să pretindă aşa ceva, nici măcar în copilărie, tovarăşii mei de joacă nu mi-au propus să mă viziteze! Era nebună această Meda? Tăcerea mea chinuită o determină, în sfârşit, să plece. Am privit cum se îndepărta spre port, în lumina difuză a înserării. Avea un mers unduitor care nu-mi displăcea şi silueta ei alungită degaja o eleganță stranie. Mult mai târziu, pe când îmi petreceam serile visând cu capul în poala iubitei mele Ann, ea spunea că ar fi trebuit să iau aminte la semne şi era convinsă că „Doctor Faustus", în mâinile mele, pe când şi-a făcut apariția Meda, ar fi trebuit să-mi dea de gândit, însă eu nu ştiam pe atunci să las semnele să-mi traverseze mintea, eram opac. Aşa se face că am început să aştept ca Meda să apară prin preajma Reactorului şi până la urmă am fost de acord s-o primesc înăuntru. Mă simțeam măgulit de dorința ei de a-mi fi pe plac şi era

ceva neaşteptat să vorbesc cu ea despre cărți, chiar citise şi ea câteva înainte de a fi... ceea ce devenise. M-am iubit cu Meda, încercând din răsputeri să nu mă gândesc la ce ar fi spus mama. Am simțit că plonjez în lumina pură a soarelui, am simțit şi mai mult că ființa mea umple întreg spațiul, aşa de copleşit am fost de sentimentul de plenitudine care m-a încercat datorită nevisatei apropieri fizice. Ea era mai prozaică, mereu îngrijorată de înfățişarea ei, mereu întrebându-mă dacă o mai iubesc. Uneori, mă întreba dacă nu am sau dacă nu pot găsi pastile, „pastilele de aur". Nu ştiam ce pastile doreşte. Apoi, într-o zi, a sosit, mai tânăr, Pilotul Eugen Aldrin. A ridicat din sprâncene când a văzut-o pe Meda la Reactor, ochii lui imenşi s-au mărit şi mai mult.

— Ai uitat ce ți-am spus? mă întrebă, iar întrebarea lui m-a făcut să-l consider ostil. Nu aveam chef de predici. Am preluat pachetele pe care le-a adus, le-am depozitat în recipientele indicate pe ambalaj şi l-am lăsat să plece fără să-i răspund. Aveam şi o telegramă, erau instrucțiuni de modificare a unor parametri pentru Reactor. Le-am urmat întocmai, apoi m-am aşezat pe salteaua de pe terasa din spate şi am chemat-o pe Meda, pe tonul acela special care o făcea să se simtă fericită. Dar, în ciuda acestor episoade care, mai târziu, povestite, fie aveau s-o îndurereze pe Annabel, fie aveau s-o enerveze, nu am primit-o pe Meda să locuiască la mine permanent. Ceea ce a nemulțumit-o foarte tare, mai ales după ziua când, plină de satisfacție, m-a anunțat ca va avea un copil.

Alexei se opri pentru o clipă şi privi chipurile impasibile ale martorilor. Ştia că se află într-o simulare şi că ceea ce are în faţă nu este real, dar chiar şi aşa, existau mici semne care îl asigurau că transa în care intraseră aceştia se adâncise foarte mult. Totuşi, nu voia să rişte în momentul în care ar fi înlăturat pelerina şi ar fi dat la iveală lansatorul, aşa încât continuă să îi intoxice, pentru a fi sigur:

— Meda crezuse că sensibilitatea mea se va manifesta în cazul unei sarcini. Când am refuzat din nou s-o primesc la Reactor, a început actul întâi al unei piese ce avea să se încheie tragic. Voia să mă înduioşeze. Au fost seri când mi-a bătut la geam să-mi comunice că îi e frig sau ca să-mi ceară ceva de mâncare, deşi ea nu putea să mănânce. Ca să mă lase în pace, i-am oferit cărţi. Mă speriam de fiecare dată când îi vedeam capul luminescent în întuneric, iar ea nu obosea să-mi explice, cu o voce dulce, că e de la radiul de sub limbă, care, spunea mai departe, didactic, din cauza instabilităţii sale emite lumină. Apoi a încercat să mă impresioneze. A început să-şi amintească cum era Dincolo de Limită, a pretins că din cauza pierderii unei dimensiuni, oamenii prinşi acolo aveau momente în care puteau vizualiza spirala timpului.

— Ştiu tot despre Kolea Torr! îmi mărturisi într-o seară, de dincolo de fereastră. Când a explodat capacul reactorului vechi de la Pelinul Negru, au format o echipă de sacrificiu, lichidatorii. Tot personalul a fost evacuat, doar echipa aceasta a rămas să toarne un sarcofag de beton peste pereţii cuptorului. Cel care s-a apropiat cel mai mult de sursă a fost muncitorul care ţinea braţul furtunului de

turnare. A fost expus timp de câteva ore la peste o mie de razi! Echipa nu a mai fost transportată la spital. Medicii unui dispensar de campanie i-au tratat sumar, în ultimele ore de viață. Doar Kolea s-a încăpățânat să nu moară, deşi, la o mie de razi un om normal moare în zece minute, Alexei! Medicii voiau să scrie raportul şi să fugă, dar ce era de făcut cu acel pachet radioactiv în care se transformase Kolea? Până la urmă au fost nevoiți să-l ia cu ei, învelit în folii protectoare. Se spune că ajunşi în spitalul din Pripiat, când l-au despachetat, i-a căzut un strat de carne de pe oase. Au vrut să-l eutanasieze, dar unul dintre medici a propus să mai aştepte puțin. Pacientul era ținut într-o rezervă specială şi cei care se apropiau de el purtau echipament de protecție, însă, în ciuda radiațiilor, țesuturile lui au început să se regenereze. Era un miracol. Au chemat familia, numai că ai lui au fost destul de reticenți: nu erau sută la sută convinşi că este Kolea al lor, pentru că bărbatul respectiv era mult mai tânăr. După alte câteva zile, Kolea a schimbat a doua piele. Muncitorul de cincizeci şi patru de ani arăta acum ca un bărbat de treizeci. A fost ultima oară când l-a văzut cineva. L-au luat cu o ambulanță neagră. Alexei, Kolea Torr e strămoşul nostru, noi suntem noua generație de oameni. Mă laşi să intru? Copilul nostru are nevoie de un adăpost, Alexei! Şi era în stare să o țină tot aşa până mă retrăgeam în camera care nu avea ferestre spre exterior. Răbdarea Medei începuse să se cam piardă. Mi-a spus că sunt iresponsabil şi cinic, dar acestea au fost cele mai blânde dintre cuvintele ei. Pretindea că eu aş fi avut pastilele de care avea ea nevoie pentru

a se întrema cu adevărat, dar că din răutate pură nu voiam să i le dau. Femeia înnebunea, aşa cum mă avertizase Aldrin. Spre norocul meu, a dispărut o perioadă. Mă îndoiam că e posibil să poarte un copil. Nicio femeie-bufniță nu avusese vreodată un copil şi nici ea nu dădea semne fizice care să-i susțină afirmațiile. M-am gândit că probabil a dat jos o piele şi nici nu-şi mai aminteşte ce-a spus. Mi-am reluat viața paşnică, vegheată de timpul ce măsura descompunerea atomilor de cesiu. Îmi făcusem obiceiul să merg în port, iar de acolo coboram până aproape de mare. Îmi plăcea să cred că ceva se schimbă, că a început să bată vântul şi mişcarea curenților de aer va aduce ploaie, o ploaie care să curețe totul, să îndepărteze ultimele straturi de ceață, să revină soarele. Eugen Aldrin nu mai era, dar Pilotul care îi luase locul mi-a spus că spre est sunt regiuni unde soarele străluceşte în fiecare zi, unde vegetația începe să se trezească, ba chiar mi-a confirmat că există Insule în Oceanul Liniştit unde totul e cum era înainte, nealterat. Mi-am amintit de Insula lui Sander şi mi-am dorit să fiu acolo. Dar eram în portul meu de la Apa Neagră, departe de toți, departe de orice posibilitate de a fi fericit. Când m-am întors la Reactor, în seara aceea, am găsit locul ocupat de oamenii-bufniță. Nu îndrăzneau să mă atingă, dar mi-au cerut, pe un ton amenințător, să le dau pastilele care li se cuvin. Pastilele! Ce pastile tot voiau de la mine? Atunci a apărut dintre ei Meda şi m-a acuzat că îi privez de şansa lor de a trăi mai mult, de a trăi normal. A declarat că oricum nu au ce aştepta de la mine, de vreme ce nu mi-a păsat nici măcar

de copilul meu. Mi se părea teribil de nedrept felul cum vorbea, dar nu mi-a permis să mă apăr. „Andu!" a strigat ea şi un copil a ieşit în faţă. M-am simţit profund tulburat. Nu era chiar un copil-bufniţă, aşa cum văzusem cu sutele, era într-adevăr diferit, dar puteam fi sigur că e copilul meu? Părea ca de trei-patru ani. Era atât de dereglat timpul care măsura descompunerea atomilor de cesiu? Şi atunci a început cu adevărat nebunia: oamenii-bufniţă au spart recipientele, au scos toate coletele depozitate acolo şi le-au deschis într-o învălmăşeală de nedescris. Îngrozit, am văzut că toate conţineau flacoane cu pastile aurii pentru care cei prezenţi se băteau. Am fugit în port, cu speranţa că nimeni nu mă va urmări. Nisipul rece al plajei mi-a zgâriat pielea toată noaptea, spaima m-a scuturat neîncetat, fără să ştiu că a doua zi aveam să-mi întâlnesc destinul. Abia începuseră norii să se lumineze puţin, când am auzit bubuituri în larg. Am presupus că sunt tunete, cunoşteam fenomenul din filme şi cărţi. Şi totuşi, nu erau tunete, Annabel se apropia mergând pe apă. Nu ştiam că e Annabel, vedeam un singur lucru: nu era o femeie-bufniţă.

— Hei, tu, cel de pe ţărm! îmi strigă şi-mi făcu semn cu mâna. Atunci am observat că, de fapt, nu mergea pe apă, avea sub picioare o plută şi pe plută era şi o creatură cu blană. Când, în sfârşit, mişcarea slabă a valurilor a adus-o lângă mal, sări în apă fără să-i pese că-şi udă poalele rochiei, trase pluta pe nisip şi mă mustră: Nu mă ajuţi? Şi fiindcă eu tăceam, se opri în faţa mea: Nu mă recunoşti, Alexei? Sunt eu, Annabel, Annabel a ta. Uite-o şi pe Zerda. Vezi cum te miroase? Asta înseamnă că şi ei

i-a fost dor de tine. Mă cuprinse cu braţele şi mă strânse la pieptul ei. Mi-a plăcut, dar eram încurcat. Ar fi fost bine să-mi pot descleşta gura să vorbesc şi, pe când îmi făceam curaj în acest sens, am văzut ceata de oameni-bufniţă venind spre noi. În fruntea lor era Meda, cu copilul de mână.

— Annabel, fugi! Urcă înapoi pe plută şi... împing eu pluta, trebuie să te salvezi!

— Vino cu mine, nu te las aici! Urcă sus, ne putem îndepărta repede.

Am ascultat-o. Pentru nimic în lume nu voiam să mai am de-a face cu nebunia oamenilor-bufniţă. Annabel scoase un dispozitiv şi-l scufundă în apă, apoi un sunet ca un bâzâit de motor se auzi şi apa se desfăcu în spatele plutei, făcând-o să avanseze. Meda ajunsese pe mal, cu plodul ei de mână. Mi se părea că nu înaintăm destul de repede, că dacă se va încăpăţâna, va sări în apă şi ne va ajunge imediat, înotând cu unduiri ca de şarpe. Dar Meda se opri şi-mi strigă mânioasă:

— Întoarce-te, Alexei, nu poţi pleca de lângă familia ta! Locul tău e cu noi, acasă, la Reactor! Vino imediat înapoi!

— Locul meu e lângă oameni asemenea mie! am strigat peste sunetul motorului. Deşi nu am intenţionat să se audă aşa, cred că nota de bucurie din glasul meu a enervat-o cumplit. A început să ţipe necontrolat:

— Da? Aşa fel de om eşti? Nu-ţi pasă de mine? Nu-ţi pasă de copilul tău? M-ai iubit, mi-ai dat speranţe şi acum fugi? Da? Nici mie nu-mi pasă! Şi uite ce-o să fac! Îţi omor urmaşul! Nu-l meriţi!

— Meda! Dar Meda oricum nu mă asculta. Ceva luci în mâna ei şi tăie gâtul copilului, care nu reacţionă în niciun fel. O priveam mut, paralizat. Tăie capul copilului cu totul şi-l aruncă în apă, în direcţia noastră, apoi începu să-i taie mâinile, bucată cu bucată, azvârlindu-le spre noi.

— Nu te uita! zise Annabel şi mă îmbrăţişă. Ţine-mă în braţe, ţine-te strâns de mine, te duc într-un loc unde vom fi în siguranţă.

Alexei tăcu şi privi în jur. Martorii aveau privirile zeului Budha, iar simularea nu mai funcţiona normal. Chelnerul înţepenise cu mâna pe un pahar, pe când servea la altă masă. El, Alexei, îşi convertise lumea în cuvinte, iar Martorii convertiseră cuvintele lui în hrană pentru sufletele lor secate. Acum dormeau ca un şarpe care a înghiţit un elefant. Alexei consideră că putea să înlăture pelerina, iar lansatorul său deveni vizibil. Surâse aproape cu amabilitate şi le spuse celor doi:

— Iată că pelerina, o mică invenţie din secolul douăzeci şi unu, un fleac care distorsionează lumina făcând obiectele invizibile, a sustras vigilenţei voastre un lansator. Acum e simplu de tot: ori o eliberaţi pe Annabel şi ne lăsaţi să plecăm, ori vă fac să treceţi în altă stare de agregare a materiei, domnilor!

II

Annabel

Zerda era o vulpe. Ajunsese la concluzia asta după vreo două ore în care plutiseră spre larg. Stătea cuminte în fața lor şi privea nesfârşita Apă Neagră, iar Alexei îi putu admira în voie picioarele mai negre, spinarea frumos îmblănită şi coada stufoasă cu vârf alb. Zerda era o diversiune binevenită în gândurile lui. Dacă ar fi putut înțelege la fel de uşor cine era Annabel! O ținea în brațe, încă era în brațele lui, ca o minune a altei lumi, dar nu putea ghici nimic, deşi ea pretindea să fie recunoscută sau chiar ca el să-i fi dus dorul.

— Cine eşti, Annabel?

— Sunt Annabel Lee.

— Dar când ai venit la mine, acolo, pe mal, spuneai că ne cunoaştem. Când ne-am cunoscut?

— Ne-am cunoscut în viitor.

— Bine, dar dacă întâlnirea noastră a fost într-un moment din viitor, cum de aveai pretenția să-mi amintesc de tine în trecut?

— De retroefecte nu ştii? Aşa cum trecutul influențează prezentul şi viitorul, şi viitorul poate influența pre-

zentul şi trecutul. Totul e în permanentă modificare. Universul unduieşte continuu.

— Şi ce faci tu, Annabel Lee? Călătoreşti în timp?

— Sunt jucătoare de Senet. De fapt, sunt un prospector. Şi tu, Alexei? îl întrebă zâmbind, pentru că ştia oricum totul despre el.

— Eu sunt cititorul cărţilor şi paznicul Reactorului 5. Cu Zerda ce faci?

— Zerda e daimonul meu. Simte hoitarii de la mare distanţă. Când o vezi că se agită şi încearcă să vorbească, să ştii că trimişii lui Anubis sunt prin apropiere.

— Am văzut un hoitar lângă limită. Aproape de Geneva. A răpit un om-bufniţă. Aş vrea să-mi povesteşti totul despre tine, Annabel, sunt foarte curios.

— Vom povesti cât ai să pofteşti, dar nu acum: am ajuns. Aceasta e Insula Leuce, Insula Şerpilor, unde Tethis, zeiţa, şi-a plâns fiul. Alexei privi în zare prin aerul îngroşat de ceaţă şi zări un contur negru: erau stâncile de pe insulă. Curând, după ce pluta fu trasă la mal, pe plaja îngustă cu nisip aspru, Annabel aprinse un foc. Nu prea aveau ce arde, câteva beţe din tufe moarte de mult timp, câteva oase de peşti mari care înotaseră cândva în apele mărilor, dar Annabel aruncă în mijlocul flăcărilor un cub maroniu care înteţi focul de îndată şi-l întreţinu aprins mai multe ore. Alexei nu simţea frigul, dansul flăcărilor îi transmise o stare de linişte meditativă. Zerda se lungi de cealaltă parte a focului, oftă mulţumită şi închise ochişorii ei strălucitori. Într-un târziu, după ce îşi uscase poalele lungi ale rochiei, Annabel îi spuse, privindu-l direct:

— Zarurile m-au trimis la tine.

— Zarurile? făcu Alexei puțin contrariat.

— Jocul de Senet. Întotdeauna consult auspiciile, adică încerc să aflu în ce parte se înclină universul. Am pus o întrebare, am jucat şi am primit răspunsul: să merg spre vest până când te voi găsi.

— E absurd. Cel puțin în cazul unei întrebări cu răspuns „da" sau „nu" şansele sunt mereu de cincizeci la sută... şi... stai puțin... ai spus că mă cunoşteai. De unde? M-ai încurcat de tot.

— Te cunoşteam din tuneluri. Doar încă un pic şi vei înțelege tot... Nu ştiam însă exact cum să ajung la tine şi când să plec să te caut. Dar ştiam că exişti. Chiar dacă nu mi-ar fi fost dat privilegiul de-a intra în tuneluri, eu tot aş fi simțit cumva că am în lumea asta pe cineva asemeni mie. Hai să jucăm! Annabel scoase din traista ei o cutie dreptunghiulară. Pe suprafața de joc erau desenate treizeci de pătrate dispuse în trei şiruri paralele. Fiecare pătrat avea o semnificație anume, îi explică Annabel. Cei doi jucători îşi aşezau pentru început pionii în primul pătrat, care era casa lui Toth, iar apoi îi mişcau conform cifrelor indicate de zar.

— Drumul străbătut de pioni e traseul sufletului după moarte. Cel puțin în acest fel şi-au imaginat inventatorii jocului, egiptenii. Cuiva i s-a părut însă că portalurile şi uşile descrise în joc sunt mult prea exacte pentru o simplă fantezie... şi de aici a început totul. Nu este nevoie de calități speciale ca să te afli în rezonanță cu câmpul morfogenetic din care faci parte sau chiar cu noosfera. Orice în-

trebare vei pune, vei primi un răspuns sau ți se va da un semn. Mai greu este să te pricepi să-l interpretezi, adăugă Annabel. Alexei tăcea, se mulțumi să arunce zarurile şi când zarurile îl trimiseră spre pătratul cu numărul cincisprezece, Annabel îi spuse că e cazul să se bucure: era casa Broaştei, ceea ce însemna pentru el renaştere şi şansa de a mai trăi încă o dată.

— Dacă aruncai numărul şaisprezece, nu aş fi avut curaj să te duc în tuneluri. Şaisprezece e Năvodul, adică eşti prins şi vei fi prizonier. Am însemnat pozițiile, vom continua jocul altădată, acum pregăteşte-te, plecăm.

— Unde să plecăm pe întuneric?

— E aici, vino şi vezi! Ține-mă de mână, Alexei, te duc în tuneluri, să nu te temi, auzi? Zerda!

— Cine este aici, Annabel? întrebă Alexei, înfiorat. Nu dorea deloc să revadă oameni din trecut, sau, cel puțin, nu noaptea, pe întuneric, într-un loc necunoscut.

— E aici Purusha. Ai încredere în mine, nu vei păți nimic. Merseră puțin de-a lungul plajei. Alexei simțea acum, fără dubiu, o briză uşoară de tot. Auzi apa vălurind la țărm. Annabel se opri ca şi cum un simț secret ar fi ajutat-o să se orienteze, apoi schimbă direcția şi mai făcură câțiva paşi. Zerda scheună. Prin aer trecea o vibrație. Alexei ar fi preferat să fi rămas lângă foc, prefera să nu fi plecat niciodată pe mare, să n-o fi cunoscut pe Annabel, nici pe Meda... şi-ar fi dorit să fi rămas copil, la casa mamei lui, în biblioteca lui, să nu crească, să nu îmbătrânească niciodată, aşa încât să nu îi fie dat să simtă această teroare fără nume care făcea aerul să vibreze pe întuneric. Annabel

rosti ceva, nu înțelese exact ce, avu impresia că nici nu i se adresase lui, ci cuiva care îi aştepta – sau pândea? – din beznă. Vibrația crescu în intensitate şi, deodată, un şuier puternic se încolăci în jurul lor. Scântei albastre, imense li se aşezară pe trupuri şi Alexei văzu o fată albastră şi o vulpe albastră, apoi ameți. Lumea se roti de câteva ori cu ei. Crezu că se prăbuşeşte, apoi constată, prea uimit ca să se mai teamă, că de fapt e aspirat în sus cu viteză. Treptat, îşi veni în fire. Annabel încă îl ținea de mână, numai că Annabel era diferită. Corpul ei era translucid, din mijlocul pieptului iradia lumină şi semăna cu un fluture imens.

— Şi tu eşti la fel, îi spuse ea înainte ca el s-o întrebe. Doar Zerda nu se schimbase, era parcă mai frumoasă, mai adevărată. Strânse mâna fetei. Era caldă şi puternică şi avea nevoie de toată căldura şi puterea ei, pentru că el se simțea slab şi străin în acel loc. Întunericul încă îi înconjura, dar era un întuneric populat. Alexei roti capul în toate direcțiile. I se păru că vede o apă nesfârşită, întunecată şi nediferențiată, dar după câteva clipe îşi zise că sunt de fapt într-o peşteră cu multe tuneluri. De peste tot se auzeau murmure nedesluşite, apoi, când privirea i se limpezi şi mai mult, văzu cioburi de lumină care se transformară în imagini ce pluteau şi imaginile se suprapuseră peste sunete. Mâna Annabelei îl strângea şi avea nevoie de mâna ei pentru că ceea ce îi era dat să vadă îl înnebunea: oglinzi rotitoare în care deslușea bucăți din viața lui, din viața altor oameni necunoscuți, din viețile inverse ale oamenilor bufniță, dar şi frânturi din lumea de dinainte de Incident...

— Suntem abia pe prima treaptă, Alexei. Toate sunt legate între ele, toate faptele, toți oamenii, toate ființele care au existat și vor exista vreodată și, ține cont, aici suntem aproape, acasă, însă există desigur mult mai multe conexiuni pe care încă nu le putem experimenta din punctul în care ne aflăm. Acum avem două dimensiuni în plus și putem vedea plenitudinea vieții din afara determinărilor spațio-temporale cu care am fost obișnuiți. Nu trebuie să îți fie frică. Privește atent în jur: vezi intrările în tuneluri? Sunt scurtături în spațiu și timp. Dacă ieșim din acest nod pe care stăm, putem să ne deplasăm unde dorim sau, atât cât mă țin pe mine puterile. Vrei să mergem acasă la tine? Cred că vrei. E un loc familiar, care te va ajuta să te liniștești și să asimilezi ceea ce ți-am arătat. Vino! O urmă, căci nu avea de ales. Mișca picioarele fără să simtă nimic sub tălpi, avea senzația îngrijorătoare că la un pas neatent s-ar fi răsturnat și ar fi rămas plutind în bezna vie și terifiantă. Nici nu făcură mai mult de câțiva metri, cu Zerda lipită de genunchi, și huruitul electric crescu, se transformă în ceață albastră, în scântei albastre șuierătoare, apoi în lumina dulce din biblioteca lui, Alexandria Rediviva.

— Să nu facem zgomot! șopti Annabel, ducând un deget la buze. Dacă acum ai auzi ceva și ai veni din camera de dormit până aici, ai vedea două molii aurii, strălucitoare, plus o vulpe-fantomă și poate că nu ar fi tocmai plăcut, nu-i așa?

— Suntem în trecut?

— Da, admise Annabel cu un surâs. Vei începe să renunți la cuvinte precum „trecut" sau „viitor", după mai

multe intrări în tuneluri. O să vezi că totul e aici, acum, etern.

— Nu mă preocupă acest aspect, cel puțin nu în acest moment, ceea ce mă înfioară este o întâlnire cu mine însumi. Îmi amintesc că după ce mama s-a stins, se întâmpla să aud sunete ciudate din alte încăperi, dar niciodată nu am mers să descopăr ce era. Dar îmi mai amintesc şi că ai spus că viitorul poate influența trecutul şi în acest caz mă întreb care sunt posibilitățile ca acum să-mi fac apariția în uşa bibliotecii, cu vreo armă desuetă în mână. Annabel surâse, Zerda îşi scutură blana şi atmosfera rămase destinsă. Mai târziu, după ce băuseră cafea caldă şi mâncaseră pe măsuța joasă pentru citit ziare, după ce Zerda se întinse mulțumită şi sătulă pe covoraşul din fața rafturilor cu literatura spaniolă a secolului al douăzecilea, Alexei murmură, mai mult pentru sine, deşi o privea pe sub gene pe Annabel:

— Ce n-aş da să ştiu tot ce ştii! M-ai salvat de oameniibufniță, m-ai dus într-o călătorie incredibilă, iar eu nu pot decât să fur nişte mâncare din propria mea bucătărie, ca să nu murim de foame. Ce este în spatele acestei poveşti?

Ceea ce ştia Annabel nu putea fi nici înțeles prea uşor, nici cuprins dintr-o singură privire. După ce părăsiră Reactorul, în dimineața următoare, ieşind tot prin tuneluri, petrecură mai multe zile într-un deşert, căutându-l pe Purusha. În zadar tot întreba Alexei cine e Purusha. Nu i se putea răspunde, pentru că întrebarea ar fi sunat mai corect „ce este Purusha?". În ciuda acestei dezamăgiri, constată cu satisfacție că zilele deveniseră zile, iar nopțile,

nopți cu stele pe cer, adică ceața se risipise. Totuși, erau și motive de îngrijorare, întrucât cerul apărea negru spre vest și se limpezea treptat spre est, până la albastrul despre care până atunci Alexei doar citise. Învață că deșertul însemna căldură și sete când soarele se ridica până deasupra lor și frig teribil și foame pe când soarele cădea înapoi spre sud-est, într-o mișcare aiurită pe care Annabel o cuprinse în câteva vorbe: „nu mai suntem o sferă". În deșert întâlni prima oară pe cei din neamul Nălucilor și află că se numesc dervișii, că sunt doar cu sufletul acolo și că după ce aruncă o privire în jur, coboară pe funie, înapoi în trecut, ducând lumii profeții de groază. A fost cântecul unui derviș rotitor cel care l-a făcut să înțeleagă cât de mult o iubește pe Annabel: „În lumea asta oamenii sunt precum cei trei fluturi în jurul unei lumânări..." Dervișul se roti și veșmântul său alb undui. „Primul s-a apropiat de lumânare și a spus: Știu ce înseamnă iubirea. Al doilea a atins flacăra cu aripile sale, ușor, și a zis: Știu că focul iubirii poate arde." Dervișul se roti îndepărtându-se, dar Alexei îl mai auzi cântând: „Al treilea s-a aruncat în inima flăcării și a fost mistuit. Doar el a știut ce este iubirea cu adevărat."

— Eu sunt al treilea fluture, îi spuse în noaptea aceea Annabelei, pe când își încălzeau mâinile la flacăra săracă a unui foc de ierburi. Purusha însă nu se arăta și începură să simtă foamea și setea tot mai rău.

— Vezi, Alexei, fluture sunt și eu. Mă tem să nu-mi fi ars, în flacăra lumânării, sistemul de navigație. Nu știu cum de nu s-a gândit Sander la asta când m-a trimis să te aduc.

— Sander? Sander te-a trimis după mine? Despre ce sistem de navigație vorbești? Annabel nu încerca să-i explice. Scoase din traista ei jocul de Senet și deșurubă capetele celor doi pioni. În fiecare dintre ei era o pastilă aurie, ca cele pentru care se luptaseră oamenii-bufniță.

— Va trebui să te tai sub limbă. Altfel nu vom rezista radiațiilor. Jucară Senet și Annabel se întristă: „Anubis ne cântărește inimile. Sper să nu murim în deșert." Și zilele treceau urmate de nopți. Alexei constată că pastila îi transmitea un fel de energie. Foamea se mai atenuase și încă nu se topiseră de sete.

— Dar Zerda?

— Dacă o să-ți dea voie, într-o zi, s-o mângâi după ceafă. Are acolo sub piele pastila încă de când am adoptat-o. Și toate cuvintele se rosteau între ei din mers. Mergeau mereu spre răsărit, însă deșertul nu se sfârșea. Dar schimbarea se produse pe neașteptate, într-o dimineață: simțiră o adiere de vânt. Pentru Alexei era mirare și un fel de bucurie, dar Annabel se întoarse în toate direcțiile încercând să vadă în depărtări:

— Știi că semeni puțin cu Zerda? Ce adulmeci?

— Vântul... Dacă e un vârtej prin apropiere, nu-i putem face față.

— Vârtej? Vrei să spui taifun, tornadă? Cândva, un Pilot mi-a spus ceva de vârtejuri și m-am uitat într-un dicționar.

— Taci, Alexei, e cu totul altceva. Zerda nu e neliniștită, mă bazez pe ea. De-ar apărea Purusha, să putem trece!

— Când o să-mi spui ce e Purusha? Acum avem timp, insistă Alexei, alergând prin nisip s-o ajungă din urmă.

Annabel iuțise pasul, iar Zerda le-o luase binișor înainte, la trap, cu coada jos și urechile ciulite. Soarele era sângeriu și încă rece, dar reușea să-i orbească. Cu ochii înlăcrimați de soare și fire de nisip, Alexei tot putu să observe că se înmulțiseră tufele de mesquito și ierburile înalte eragrostis, pe lângă care treceau și care, în urmă cu câteva zile, erau atât de rare încât nu aveau ce pune pe foc seara.

— Trebuie să-mi spui până la urmă, Ann! M-ai luat de la casa mea, m-ai despărțit de Reactor și acum nu-mi explici?

— De Reactor și de Meda! Într-o vreme a încercat să-mi explice și mie Sander. Fii atent: radioactivitate cluster, tunelare cuantică, străpungerea barierei de potențial și saltul în dimensiuni paralele. Pe astea le-ai căutat în dicționar, domnule? S-ar părea că ființele umane au posibilitatea naturală pentru salt. Iar eu funcționez chiar mai bine decât mulți alții, la acest capitol. E destul pentru tine? Hai, cred că avem noroc. E un sat în fața noastră. Sunt oameni ai Oazelor. Zerda se oprise pe coama unei dune. Când ajunseră lângă ea, văzură Oaza. Locul părea acoperit cu o invizibilă cupolă, se gândi Alexei. Aerul tremura ciudat deasupra celor câtorva umbrare dispuse circular în jurul unui ochi de apă, iar spre răsărit, în direcția lor de mers, înfipt într-un stâlp înalt, spânzura jumătate din scheletul masiv al unui animal cu colți.

— Sunt închinători ai Zeului Elefant, îl lămuri Annabel. Probabil sunt toți bolnavi, așa cum am mai văzut prin alte părți. Alexei o urmă cu o strângere de inimă. Prefera să fie singur cu ea. Oamenii, de orice fel ar fi fost, aduceau numai necazuri. Zerda se ținea pe lângă picioarele lor. De

îndată, nişte forme ciudate ieşiră de la adăpostul umbrarelor. Alexei rămase ca ţintuit pentru o clipă. Fiinţele acelea nu semănau cu nimic din ce mai văzuse.

— Nu trebuie să îi fixezi cu privirea, n-o să le placă. Suferă toţi de Proteus, sunt Oameni-Elefant, ţi-am spus. Şi de anemie aplastică. Dar au ajuns la un echilibru... Sunt curioasă în ce se va transforma specia umană... Hai, au apă şi mâncare, vino! Alexei porni alături de ea amintindu-şi de cuvintele lui Aldrin: „Vom deveni viermi spaţiali de toată frumuseţea." Destul de ciudat, dar oamenii-oazelor, aceşti „oameni-elefant", nu păreau să susţină teoria Pilotului: erau mult prea diformi pentru nişte viermi, chiar şi spaţiali. Şi diformitatea lor era în ea însăşi stranie, căci afecta numai jumătate din trupul fiecăruia. Lângă fântâna joasă se adunaseră deja mai multe dintre creaturile acelea. Îi aminteau de o pictură pe care o admirase într-un album, nu-i mai ştia exact titlul, dar reţinuse autorul, Bosch. Băştinaşii încercaseră să-şi acopere diformităţile cu văluri albastre, însă veşmintele erau deja prea mici. Alexei privi îngreţoşat picioare imense ataşate unui corp normal, sau numai o mână şi un picior crescute hidos dintr-o jumătate de trup rămasă la dimensiuni normale, erau şi dintre cei care aveau capul desfigurat... unde să privească dacă la ei nu se putea uita? O lăsă pe Annabel cu un pas înainte. Zerda se lipi de genunchii lui şi o simţi încordată. Soarele devenise lichid şi punea creste luminoase pe dunele din jur, dar Alexei descoperi că acel amănunt care până adineaori l-ar fi bucurat, acum îi stârnea nesiguranţă. Annabel spuse ceva într-o limbă ne-

cunoscută. Monstruozitatea principală, probabil cu rol de conducător, îi răspunse. Apoi ea spuse din nou ceva, iar celălalt păru să cântărească mesajul cu fruntea lui deformată tremurând într-o parte. Îi făcu un semn şi Annabel se căută în buzunarele rochiei. În palmele ei apăru un cristal fin cizelat, care aduna sclipirile soarelui. Băştinaşul se declară convins, iar ei fură primiţi. Alexei descoperi că putea fi greu să priveşti în gol, dar exersă acest lucru tot timpul cât două femei diforme le aduseră la picioare un vas cu apă şi nişte conserve luate de la baza totemului cu scheletul, conserve-ofrandă. Restul sătenilor se aşezaseră gâfâind, unul lângă altul, la soare. Spre şocul său, îşi scoseseră veşmintele şi oasele lor deformate, cocoaşele, excrescenţele, nodurile şi coarnele nefireşti ieşiră la vedere. Îl impresionă frumuseţea unei femei care nu avea atinse decât un picior şi puţin o mână, dar se vedea cu uşurinţă că boala e în plină evoluţie. Se străduí să nu se uite la ea, dar fiinţa aceea tot îl surprinse de vreo două ori şi îi zâmbi cu tristeţe. Priveliştea copiilor bolnavi îl răni cu adevărat. Toţi purtau semnele incipiente ale bolii: o ureche imensă, o parte a craniului pe care creştea ceva, poate o creastă, poate un corn, sau aveau un deget imens, ori arcadele ochilor se îngroşaseră peste măsură. Dacă cei mari nu le mai acordau nicio atenţie, copiii se adunaseră greoi în faţa lor şi îi priveau cu mirare pe când mâncau.

— Ann, mă simt vinovat să le mâncăm proviziile, îi vezi cum se uită?

— Stai liniştit, sunt autotrofi. Nu au nevoie de hrană solidă.

— Ca oamenii-bufniță?

— Nu. Pe oamenii-bufniță îi țin radiațiile, ăştia se hrănesc cu energie solară, nu-i vezi cum stau? Uită-te cum respiră! Înghit *prana* sau *chi* sau energie cosmică, după cum vrei să-i spui. Conservele conțineau hrană sintetică. Alexei se gândi cu invidie la mâncătorii de prana, era o soluție. Gustară şi din apa cu gust fad, Annabel umplu recipientul lor din vasul pus la dispoziție, apoi dădu semnalul de plecare. Marele Om-Elefant îi făcu un semn abia vizibil, iar în mâinile Annabelei apăru din nou cristalul piramidă. Alexei privea nedumerit. Ce voia să facă? Dar ea trecu încet prin fața tuturor. Ei respirau calm, înghițeau soare, aveau ochii închişi. Annabel se întoarse şi vorbi cu şeful. Atunci, femeia care era cel mai puțin bolnavă țipă. Vulpea scheună răguşit şi Alexei tresări. Bocind, femeia se uită la el şi-i spuse ceva în limbajul lor care semăna cu un fel de lătrat. Alexei făcu un gest de scuză: nu înțelegea. Unul din copii se ascunse în spatele pulpei ei de dimensiuni considerabile. Şi mai apucă să vadă mama şi copilul căzând jos, vărsând neaşteptat de mult sânge închis la culoare în nisipul care îl sorbea lacom. Lui Alexei parcă îi pocniră timpanele, dar nu era sigur că auzise ceva. De emoție, i se uscă gâtul. Tremurând, văzu în mâinile Annabelei un tub argintiu. Ea îi ucisese!

— Ce-ai făcut? De ce?

— Erau contaminați.

— Ai spus că toți sunt contaminați!

— Am spus că toți sunt bolnavi, dar contaminați erau doar ei. Nu ştii despre ce este vorba, Alexei, zise pe un ton

obosit şi se adresă iar Omului-Elefant. A fost chemată una dintre femeile celelalte. Alexei observă că, deşi restul grupului se speriase, nu erau terorizaţi de moartea violentă a mamei cu pruncul. Şeful lătră ceva şi femeia se grăbi să se apropie. O puseră să se întindă pe nisip. Piramida de cristal din mâna Annabelei sclipi.

— Nu! Nu te las s-o omori şi pe ea, ţipă Alexei şi-o lovi peste mână. Cristalul se rostogoli în nisip şi îşi schimbă brusc culoarea. Annabel păli şi ea, de furie.

— Femeia asta poartă un copil, dacă nu îi dau pastila mea, copilul riscă să se îmbolnăvească şi să se deformeze, iar mama nu-l va mai putea naşte. Asta fac, Alexei, mai zise cu buzele albite. Apoi se întoarse puţin cu spatele şi-şi scoase de sub limbă pastila aurie. I-o arătă femeii şi îi făcu ei incizia. Se simţea ciudat, îi era ruşine de neştiinţa lui, dar nici nu putea să accepte să privească indiferent crime atât de... atât de... sadice... Alexei se gândi la persoanele pe care le doborâse la pământ Dincolo de Limită, din simplul motiv că le intrase în minte şi le citise viaţa. Încercă să se consoleze, zicându-şi că poate, totuşi, nu muriseră... Oamenii-elefant se retraseră sub umbrare. Leşurile celor ucişi zăceau unde căzuseră şi nimeni nu se mai uita la ele.

— Trebuie să-mi explici, altfel nu merg cu tine mai departe, îi zise Annabelei, arătând spre cadavre. M-ai luat din locul meu, am venit cu tine pentru că eram într-o situaţie... fără ieşire. Dar acum mă voi întoarce înapoi, chiar dacă risc să mor pe drum.

— Eşti la mii de kilometri de casă, Alexei, am venit aici pe scurtătură. Iar dacă m-ai urmat, ai făcut-o nu pentru

că erai într-o situație fără ieşire, ci pentru că aşa ai simțit că trebuie să faci, pentru că... veneai cu mine oricum, chiar dacă aş fi intrat în biblioteca ta şi te-aş fi chemat, pur şi simplu.

— Nu, datoria mea era...

— Sunt lucruri şi circumstanțe în fața cărora micile datorii pe care ni le asumăm de dragul unei presupuse ordini nu mai pot sta în picioare.

— Deci nu vrei să-mi explici!

— E mult de explicat, când vom intra iar în tuneluri, ai să înțelegi care este rostul tău.

— Atunci du-te, eu mă întorc. Nu pot călători alături de o persoană în care nu am încredere.

— Ce am făcut de ți-ai pierdut încrederea, Alexei? De ce nu eşti rezonabil? Am ucis doi băştinaşi care erau contaminați cu ceva față de care Proteus e o glumă.

— De fapt, tu şi tot ce ține de tine este suspect, spuse din vârful buzelor, fără să calculeze cât o vor răni cuvintele lui.

— Da? Bine! Ia uită-te! Annabel culese de pe jos cristalul, îl înhață pe Alexei de braț şi-l smuci până în dreptul fântânii cu ghizduri joase. Azvârli cristalul în adâncuri şi-l obligă pe bărbat să îngenuncheze, cu o forță pe care nu i-o bănuise.

— Priveşte, Alexei, deschide ochii şi priveşte cu atenție şi apoi spune-mi ce vezi! Îl țintuia cu o mână în mijlocul spatelui şi cu cealaltă pe creştet şi avea mâini grele Annabel. La început, Alexei nu văzu nimic, deşi i se părea că o boare călduță urcă în sus din adâncurile fântânii, însă

după câteva momente apăru o scânteie, o stea căzătoare care, cu cât se îndepărta, cu atât devenea mai strălucitoare: era Cristalul. Şi murmure de voci ajunseră în cele din urmă în urechile lui Alexei şi, pe când credea că va ameți, o explozie de lumină se petrecu jos, în subteran. Atunci văzu, poate nu tocmai clar, sau poate nu era el în stare să înțeleagă bine ce vede, dar văzu. Ar fi vrut să privească, era curios întocmai cum fusese în noaptea aceea, lângă Limită, dar mâinile Annabelei îl traseră la o parte.

— Ce-ai văzut?

— Nu ştiu sigur... o livadă, un parc? Apărea mereu şi o bancă, o bancă pe sub pomi. Pomi ca mai demult, cu frunze.

— Şi?

— Un bărbat şi o femeie stăteau aşezați unul lângă altul pe bancă, murmură Alexei, simțind că ceea ce văzuse produsese un fel de alunecare de teren în adâncurile ființei sale. Erai tu şi cu mine. Noi eram.

— Deci ai văzut! Aşa că, ascultă-mă, Alexei! Fă abstracție de povestea asta, îți spun ceva ție şi numai ție: am avut o viață împreună. Acum, în acest moment, suntem undeva împreună, de aceea m-ai fi urmat oricum, pentru că ştiai că aşa trebuie să faci. Zdruncinat, Alexei nu mai zise nimic şi porni alături de ea. Mergeau tăcuți şi depăşiră duna din față, apoi observară că Zerda lipsea. Annabel suflă într-un țignal, fără să se audă nimic. După puțin timp apăru vulpea pe coama dunei şi coborî spre ei ducând ceva în bot. Le furase sătenilor o pasăre. Au mers spre est până seara şi deşertul nu îşi schimba peisajul:

aceleaşi dune sterpe de nisip întărit, aceleaşi tufe aspre cu ţepi albiţi şi uscaţi, soarele căzând la fel pe aceeaşi parte a cerului pe care se înălţase. Când focul aprins întinse limbile sale sfârâind şi le încălzi cana de metal în care Annabel fierse un ceai, Alexei simţi că situaţia lor este departe de a fi bună. Iar zarurile jocului de Senet din acea noapte erau şi ele îngrijorătoare.

— Mă tem că Seth îşi va trimite ogarii cu coada despicată să ne caute. Alexei, tu nu ştii nimic de Grădinari, nu-i aşa? Mi-am dat seama, în cărţi nu scria despre asta. Annabel tăcu şi câteva clipe ascultară foşnetul flăcărilor pe când mistuiau ultimele bețe de ocotillo. Presupun, însă, că ai citit despre testele nucleare.

— Nu, nu am căutat ceva anume despre asta.

— Încă de la primele teste, au venit Grădinarii. O explozie de asemenea anvergură e vizibilă nu doar din spaţiu, ci şi din alte dimensiuni. Şi au fost multe explozii... Trinity, Baker, Castle Bravo, Castle Romeo, Aztec şi încă vreo cinci sute... Plus accidentele nucleare. Hm, avusese dreptate Robert când cita din Bhagavad Gita – „Eu voi fi moartea, distrugătorul lumilor!"

— Robert?

— Robert Oppenheimer. Dar el credea că moartea va veni prin forţele eliberate. Nu, moartea aveau s-o aducă Grădinarii. Grădinarii Pământului. Hai, chiar nu ştii de ei? Nu ştii ce sunt?

— Demoni? Zei egipteni cu care cochetezi prin tuneluri?

— E bine dacă mai poţi glumi. Sunt o specie extraterestră ostilă. Sub influenţa lor s-au construit apoi accele-

ratoarele de particule de la Geneva, dintre care ultimul, Futur Collisionneur Circulaire, a fost poarta spre dimensiunea lor. Annabel surâse amar. Exploziile nucleare au fost pentru Grădinari ca o invitație, de parcă omenirea ar fi spus: „Vino şi vezi!". S-a făcut cu adevărat frig, e mai rău decât în seara precedentă.

— Aveai un fel de pastile de pus pe foc.

— Mai e una singură.

— Dar eu, cel puțin, nu am văzut aceşti Grădinari pe nicăieri. Au plecat?

— Ai spus că te-ai întâlnit cu hoitari. Sferele acelea strălucitoare sunt manifestarea sensibilă a Grădinarilor.

— Răpiseră un om-bufniță...

— Mereu au răpit oameni. Îi văd în tuneluri, dar mă feresc de ei. Stau pe nodurile înalte, unde eu nu mă aventurez. Nu ştiu care este adevărata lor înfățişare. Aici apar ca sfere, în tuneluri sunt ca nişte viermi graşi, inelați, cu picioare scurte, cu trei ochi şi nasul înfundat în mijlocul feței, dacă încrețitura aia turtită se poate numi „față", comentă Annabel cu dispreț. Viermi! gândi Alexei. Viermi spațiali! Poate că Grădinarii asta şi voiau, să-i ajute să evolueze. Mulțumesc frumos, nu.

— Ei înşişi se numesc tardigrazi, continuă Annabel. Chiar la început, când forțele unite ale Europei au încercat să riposteze, s-a constatat că nu prea era nimic de făcut împotriva tardigrazilor. Sunt cele mai rezistente organisme cunoscute. Pot trăi zeci de ani fără apă şi fără hrană, rezistă la temperaturi imposibile, zero absolut sau plus o sută cincizeci de grade Celsius, iar în privința ra-

diațiilor, cred că le consumă pe pâine: suportă de câteva mii de ori mai mult decât oamenii. Cu alte cuvinte, aici e mediul perfect pentru ei. L-am făcut noi să fie! Cu un scheunat de indignare, Zerda se cuibări lângă genunchii fetei. Îl privea pe Alexei de parcă l-ar fi avertizat că Annabel îi aparține ei și numai ei.

— Un Pilot mi-a spus că la Geneva au unificat particulele elementare... M-a fascinat de când mă știu Incidentul de la Geneva.

— Ascultă, Alexei, mai scrii jurnal?

— Știi din tuneluri? o întrebă mai mult de formă; era periculos cu Annabel, nu puteai să-i ascunzi nimic. Rar, dar am scris. Ca să pierd timpul... După ce citești mult, inevitabil simți nevoia să scrii.

— Deci vei avea cartea ta în Bibliotecă.

— Nu, eu am scris numai pentru Vultur. Am citit undeva că după ce murim ajungem într-un loc unde ni se cere să ne justificăm existența și singura justificare e propria inimă.

— Pusă pe cântar!

— Cam așa. Mă gândeam să-i ofer Vulturului smulgător de inimi niște manuscrise în schimb și să mă lase să trec nevătămat spre altă viață.

— Eu sunt Vulturul, Alexei. Ia privește ce am aici! Annabel îi arătă o hârtie străveche, sfărâmicioasă.

— Ce e? Abia se vede ce este scris.

— Încearcă să citești: o vei scrie peste câțiva ani, în viața pe care o trăiești acum alături de mine, acolo, unde ne-ai văzut pe bancă, în livadă, în parc.

„Tunelul de la capătul lumii", citi Alexei. „Pagina 241. Între timp, galaxia noastră, Calea Lactee se îndreaptă spre un nou nor cosmic de materie şi se va produce un nou „bang" care va omorî dinozaurii, sau polii magnetici ai Terrei se vor schimba şi în 72 de ore de nebunie civilizaţia se va prăbuşi, oamenii se vor mânca între ei, iar aici, mai aproape, marele experiment al secolului de la acceleratorul de particule, CERN, de la Geneva, a făcut „fâs" la numai 13 zile de la pornire şi va fi reluat doar în aprilie 2009, pentru a evidenţia bosonul Higgs sau particula lui Dumnezeu, care conferă masă particulelor elementare şi, dacă descoperirea va fi făcută, lumea va funcţiona din nou, dar chiar şi aşa, în stare de faliment. În 22 octombrie, la Geneva experimentul aflat pe butuci a fost inaugurat cu surle şi drapele, cu regi, crăiţe şi viziri şi huiduit de haidamaci laici şi religioşi, care sunt distribuiţi în rolul lui Gică-contra, se vede că lumea e în funcţie." Pasajul următor era atât de afumat, încât nu putea fi citit. Alexei trecu peste el. „Între timp, SUA, Marea Britanie, Franţa şi Spania au intrat în recesiune economică, zeci de bănci s-au prăbuşit, dar banca acelui scelerat, Morgan, care a organizat lovitura de stat mascată sub evenimentul din 11 septembrie 2001 s-a îmbogăţit, iar un miliardar pe nume Warren Buffet, care a făcut miliarde de dolari în deruta generală, a ajuns primul în topul miliardarilor Terrei. Aşadar, capitalismul e viabil, Marx, Engels, Lenin şi Stalin se pot întoarce în Sheol, iar americanul Fukuyama, de origine japoneză, mai poate spune că îngerul a strigat, că a venit „Sfârşitul Istoriei". În mod firesc, soarele apune, soarele răsare şi

vor muri şi regi şi călăi, iar Pământului nici că-i va păsa că este populat de homununculi sau de furnici."

— Numai că homununculii au reuşit să spargă Pământul, şopti Alexei şi privi cerul spre vest, unde nu se vedea nicio stea, de parcă o gaură imensă ar fi străbătut spaţiul dincolo de limita observabilă.

— Iar locuitorii pământului vor fi în curând numai tardigrazii, adăugă Annabel. Ţi-a plăcut captura mea?

— E tulburător, aş vrea să păstrez eu bucata asta de hârtie. Crezi că am putea face un schimb, Annabel, pardon, vreau să spun domnule Vultur.

— Cum adică?

— M-am hotărât să-ţi dau totuşi inima. O poţi cântări. O poţi sfâşia. Doar s-o păstrezi.

A doua zi porniră înainte de răsărit. Zerda părea cam neliniştită, cel puţin aşa considera Annabel că se traduceau scâncetele ei şi alergatul nehotărât dintr-o parte în alta. Erau, însă, amândoi de acord că trebuie să adune toate beţele şi smocurile de iarbă care le ieşeau în cale, dacă nu vor cumva să îngheţe în noaptea următoare. La primul popas, Alexei văzu ceva sclipind în nisip. Obiectul era aproape îngropat.

— Poate e lampa lui Aladin!

Era un contor Geiger vechi. Pe când îl studiau şi făceau presupuneri despre felul în care ar fi putut să ajungă acolo, Zerda lătră cu glas subţire. Annabel sări în picioare, plină de spaimă, dar apoi, când văzu semnul, îl prinse de mână pe Alexei şi o chemă fericită pe Zerda:

— Haideţi, suntem salvaţi!

Pe colina din apropiere ardea Rugul Aprins. Înaintară spre flăcările albastre, spre noua lor viață, spre călătoriile ce-i aşteptau de-a lungul tunelurilor de sub lume. Între timp, pe când scânteile albastre îi cuprindeau pe Alexei şi Annabel, Meda, devenită copilă, distrugea un alt raft cu cărți din Alexandria Rediviva, Pilotul Aldrin îşi dezbrăca ultima piele şi intra în migrația subterană sub forma unei pietre maronii, Sander consulta şopârla-oracol pe lespezile calde ale Insulei, iar Seth, zeul malefic, tardigradul întunericului, deşertului, dezordinii şi morții îşi trimitea hoitarii să caute oamenii care aveau al treilea ochi deschis.

III

Sander

Ea îi spusese cândva că este insula cea mai izolată de pe Pământ. Nici măcar din tuneluri nu era posibil să descindă direct pe Tristan da Cunha, un câmp de protecție înconjura întinderea de uscat din mijlocul Oceanului Liniştit. Trimaranul despica apele cu viteză constantă şi, pe măsură ce se apropiau, Alexei reuşi să descopere printre valuri delfini însoțitori. I-ar fi plăcut să se afle pe unul din hydropterele care prindeau mile întregi de portanță şi se ridicau în aer: probabil că aveau o vedere bună a micului arhipelag. Căpitanul îi relatase tot: cum insulele aparținuseră înainte de Incident Atlanticului, cum plutiseră în derivă după ruperea continentului negru şi ajunseseră în celălalt ocean. Dar, până la urmă, acum nu mai era decât un singur ocean...

— Cine ar fi crezut că marele nostru împărat va fugi de pe Sfânta Elena? Ha, ha! râse căpitanul în barba lui roşie. Şi încă să fugă cu insulă cu tot! Ştia. Alexei ştia cum se văzuse statuia Împăratului Napoleon plutind peste ape. O priviseră împreună, din tuneluri. Dar acum era prima

oară că venea pe Insula lui Sander, Insula Tristan da Cunha. Şi venea singur. Doar cu Zerda. Se lipise de piciorul lui şi adulmeca aerul sărat. Părea surprinsă, dar şi el era surprins: întotdeauna îşi imaginase Insula ca pe un paradis tropical, cu plaje argintii, ape calme, calde, palmieri leneşi, mâncare din abundenţă şi izvoare dulci. Un vis. Pe când, în realitate, ceea ce apărea în faţa lor era muntele Meru al Insulei, iar singura bucată de teren plat era îngustă şi răvăşită de vânt. Conul vulcanic se înălţa abrupt ca o ameninţare, acoperit cu verdeaţă, dar străbătut de văi accidentate.

— Avem noroc cu delfinii, tună vocea Căpitanului. Patrulează pe lângă ţărmuri, da' nimeni nu le poate cere să înfulece pietre. Când vine un banc mai mare de înotători, dau de ştire, săracii, anunţă pe limba lor.

Ar fi vrut să-l întrebe despre ce înotători este vorba, dar Căpitanul intră în cabină, să pregătească acostarea. Ajunseseră. Îşi puse palma pe piept.

„O intrare în tuneluri presupune o singură ieşire din tuneluri, nu mai multe!", obişnuia Ann să-i tot repete. „De fiecare dată trebuie să trecem prin matrice, prin Purusha, dar asta numai pentru că suntem încă în viaţă. După ce vom muri, vom avea avantajul de a fi pretutindeni, gândeşte-te! Ne vom putea plimba pe întregul evantai de dimensiuni şi posibilităţi, Alexei. Moartea ne transformă în fiinţe ubicue", murmurau buzele ei, pe care el le privea cu înfrigurare. Dar acum o avea pe Annabel într-un singur loc, un loc precis, în buzunarul de la piept al cămăşii, lipit de pielea lui. Privi lung ţărmul. Era singurul golf în care se putea ancora, în rest, de jur-împrejur, falezele erau înalte şi neprimitoare. Când puse

piciorul pe pământ, avu impresia că insula dansează sub el aşa cum dansase trimaranul pe valuri. Şiruri de oameni (oameni adevăraţi, îşi spuse cu mulţumire), săpau de-a lungul malului. Munceau cu un fel de îndârjire, cu disperare.

— Drum bun! îi ură Căpitanul, de pe puntea principală, deşi cel care pleca era tot el. Ai grijă cu Patriarhul! şi râse iar în barba lui roşie. Fără să ştie de ce, Alexei se simţi dezolat. Nu era un sentiment promiţător, dat fiind că păşea prima oară într-un loc la care visase atât de mult. Însă diferenţele dintre ceea ce îşi imaginase şi ceea ce găsea erau prea mari.

— Unde îl pot găsi pe Sander? îl întrebă pe unul dintre săpători.

— Patriarhul? La casa dintre pini, acolo, mai sus, răspunse omul fără să se uite la el. Drum bun! îi ură şi acesta, iar Alexei presupuse indispus că probabil era un fel de salut local. Nu îi era foame, dar ar fi fost plăcut să poată bea un ceai şi să-şi ia timp să se obişnuiască din nou cu terenul ferm sub tălpi, după atâtea zile petrecute pe ocean. Descoperi, printre casele joase, cu acoperişuri cuminţi şi modeste, una care avea o firmă luminoasă: „La Maharanee, cărţi, cafea, ciocolată" clipeau becurile, ca o chemare ce i se păru încărcată de mister. Încă nehotărât dacă s-o viziteze sau nu pe Maharanee, Alexei rămase pe loc. Atunci auzi un strigăt. Unul din muncitori se lupta cu ceva în groapa pe care o făcuse. Alţi doi se apropiară să-l ajute. Deodată, Alexei avu revelaţia că oamenii săpau tranşee. De parcă ceva din apă ar fi ieşit să-i atace, iar ei

îşi pregăteau liniile de rezistenţă. Muncitorii aruncară ceva afară din şanţ. Apoi alte strigăte şi alte pietre aruncate. Pietre trebuiau să fie. Alexei reveni pe mal. Într-adevăr, erau nişte pietre maronii de forma unor rinichi. Ceva mai mari. Unele pietre se zbăteau uşor, ca nişte peşti care se sufocă. Altele doar vibrau. Apoi rămâneau nemişcate. I se părură cumva familiare. Era ceva ce ştia. Zerda scheuna şi voia să le amuşineze, dar nu îndrăznea. Una din pietre deschise un ochi pe o parte şi îl privi. Alexei se îndepărtă dintr-odată, grăbit şi îngrozit. Sigur că ştia ce sunt! Erau copii-bufniţă în ultimul stadiu. O singură dată mai văzuse aşa ceva, când dezgropaseră micii monştri ce încercau să se ascundă sub sarcofagul de beton, la Reactor.

„În tine stă înscris chipul mamei tale, cel pe care l-ai văzut ori de câte ori ai privit-o, aerul tăcut şi nemişcat din Alexandria Rediviva şi aventura cu Meda, mângâierea pe care blana vulpii Zerda a lăsat-o pe genunchiul tău şi lumina primului răsărit adevărat pe care l-ai admirat în pustiu împreună cu mine, şi ştii de ce? Pentru că totul, chiar şi cel mai mic stimul cu care venim în contact, lasă în noi o urmă fiziologică bine definită, o engramă." Sigur că ştia ce sunt! Nu mai dorea ceai, nici cafea, nici cărţi, nici ciocolată. Porni direct spre casa dintre pini. După un urcuş de câteva minute pe panta lină, pătrunse într-o pădurice cu alei şi se apropie de un foc care ardea la marginea unei grădini.

— Îmi place să cred că oamenii sunt atraşi unul de altul, în măsura în care simt că există şansa de a-şi modifica perspectiva asupra lumii. Posibil să fi citit asta pe undeva, dar e adevărat, nu crezi şi tu, Alexei? întrebă,

fără să se întoarcă spre el, bărbatul care scormonea în foc. Nu, Alexei deocamdată nu credea nimic. Oare toți oamenii de pe insula asta aveau darul de a vedea la spate? De unde ştiuse cu cine vorbeşte? Să fi fost acesta Patriarhul? Zerda se apropiase târâş, pe burtă şi scâncind, de picioarele celui care vorbise, iar el îi mângâie creştetul şi urechile lăsate pe spate, în semn de totală supunere. Şi dintr-odată lătră scurt spre creatura care se încălzea pe una din stâncile miniaturale din apropiere.

— E o şopârlă curcubeu, zise Patriarhul, adică Sander, încercă Alexei să-şi pună ordine în impresii. Ea mi-a desluşit că vei veni azi, adăugă el şi se întoarse în sfârşit să-l privească. Aşează-te pe unul din trunchii aceia, fiul meu, linişteşte-te câteva clipe până focul va mistui opera mea de grafoman. Alexei îi dădu ascultare. Un fel de pace nemaiîntâlnită cobora din neştiut în locul acela. Aerul era răcoros dincolo de cercul de căldură al focului, răcoros şi aromat de mireasma pinilor. Scântei cu viața de o clipă se ridicau spre cer, şopârla mijea ochii, Zerda se culcase cu botul pe labele dinainte, de sus, de pe o ramură de pin, o bufniță, o bufniță adevărată, o pasăre, îi privea rotindu-şi capul. *„Zarurile m-au trimis la tine, îi spusese Annabel. Zarurile? întrebase el contrariat. Jocul de Senet, răspunsese ea."* Pe chipul Patriarhului se aşternuse pulberea unui surâs. Alexei se gândi că era un bărbat frumos, în ciuda vârstei. Era, probabil, unul din acei oameni rari care devin mai frumoşi pe măsură ce îmbătrânesc.

— Annabel mi-a spus că jocul de Senet a trimis-o la mine...

— Fiecare avem tehnica proprie de divinație. Doar trebuie să întrebi și Universul îți va răspunde. Înainte să ies în Uqbar, grădina din fața casei, formulez în gând o întrebare. Dacă Miyagi, șopârla mea, stă pe piatra ei, consider că răspunsul la întrebarea mea este „da". În caz că Miyagi nu este la vedere, răspunsul e negativ.

— Dacă e frig și soarele nu răzbate prin nori, probabil că șopârla va dormi în cotlonul ei, indiferent de adevăr.

— E foarte logic ce spui, Alexei, dar e valabil în lumea ta. Mai precis, în lumea pe care o percepi tu. Convingerile tale sunt formatorii lumii în care trăiești. Credințele tale modelează realitatea din jurul tău. Nici nu știi de câte ori am găsit-o pe Miyagi afară, pe piatra ei, în zile reci sau chiar ploioase! Pentru că eu cred că Universul e magic, cred că Universul este în sine o structură inteligentă, care îmi dă răspunsuri prin intermediul câmpului morfogenetic la care sunt conectat.

— Adică prin intermediul șopârlei!

— Sau al zarurilor sau al oricărui sistem doresc. Totul e să crezi, adăugă Sander în șoaptă. Alexei își aminti, fără să știe de ce, de culoarea aurie a cartușelor dormind în trupul unui Magnum, de culoarea aurie a pastilelor dorite de Meda, de ochii aurii ai oamenilor bufniță, aceeași cu cei ai păsării care îl privea din pin. Toate însemnau alegeri pe care le făcuse în viață. Și care îl duseseră spre ceea ce era acum, un om singur cu o floare în buzunarul de la piept. *În tuneluri ea avea întotdeauna culoarea aurie, era un fluture de aur, o femeie cu aripi, ca Nike, și uneori se comporta în moduri de neînțeles pentru el. La început stăteau numai*

împreună, dar după mai multe călătorii, aşa numea ea incursiunile, începuse treptat să-l lase să exploreze şi singur, iar ea urca pe trepte superioare, pe nodurile unde îi spusese că sunt pericole. Te întâlneşti cu cineva acolo, o acuzase gelos, iar Ann îi explicase, mai întâi calm, apoi tot mai necăjită de neîncrederea lui, că îşi face doar meseria, era un prospector, uitase? Însă el se întărea în convingerea că ea avea încă o viaţă paralelă, aşa cum avea cu el, în lumile multiple.

— Să cred? E de ajuns să cred? N-am putut să cred niciodată în lumile multiple, deşi Annabel mi-a arătat... Şi n-am crezut în ea. Iubirea noastră a fost un eşec. Cu tot cu Everett şi Dunstone şi Kubrialiev. Şi cu lumile lor multiple demonstrate ştiinţific...

— Am să-ţi spun ceva ce am mai spus odată, cândva, cu mult timp în urmă, unei persoane fără seamăn pe lume pentru mine. Toate iubirile sunt desăvârşite, dar numai pentru o anumită perioadă de timp, mai lungă sau mai scurtă. Vezi tu scânteile acelea care se ridică în aer, Alexei? *Scântei cu viaţa de o clipă...* Iubirile sunt astfel de scântei. Sau sunt ca nişte particule exotice într-un accelerator, apar, trăiesc preţ de câteva nanosecunde şi mor. Dar, pentru că timpul lor de viaţă este foarte scurt, nu le poţi nega existenţa, nu-i aşa? Iubirea e întocmai. Faptul că timpul vieţii noastre este mai mare decât cel al iubirii, e doar o întâmplare.

— Nu, nu iubirea a murit...

— Ştiu, Alexei. Să intrăm în bibliotecă. Am o bibliotecă şi o grădină, ar trebui să fie de ajuns pentru a fi fericit, dar te anunţ că Cicero s-a înşelat. Miyagi, fetiţo, strecoa-

ră-te în ascunzişul tău. Şi eu am fost prospector, Alexei, oare ţi-a spus Annabel? Am găsit şopârla aproape de Miyagi, după dezastrul de la Fukushima.

Focul se stinsese şi porniră pe aleea presărată cu ace de pin. Casa licărea din ferestre sub apăsarea muntelui. Auziră pe cineva alergând în urmă şi Zerda lătră scurt. Sander se întoarse. Unul din bărbaţii pe care Alexei îi văzuse săpând pe malul oceanului, îl recunoscu după pelerina de cauciuc galben, avea să-i comunice o veste Patriarhului. Sander ascultă, făcu un gest de neputinţă şi-i spuse:

— Jennings, lasă-i să facă ce vor. Legile trebuie să fie flexibile în momente de criză. Un singur lucru: nu permiteţi înaintarea mai sus de cota o sută cinci. Apoi, venind spre Alexei, îi zise franc: Resursele de hrană sunt în scădere dramatică. Vor să-i mănânce. Fac o groapă în nisip, aprind focul şi înfierbântă bolovanii. După aceea, pun pe jar toţi înotătorii şi bolovanii deasupra. Le crapă crusta osoasă şi miezul iese uşor. Le-am interzis până acum să-i mănânce, dar sunt slăbiţi şi dacă pierdem Insula, pierdem şansa de a mai trimite prospectori, adică vom dispărea ca specie. Câteva acte de canibalism nu mai contează. Oamenii dintotdeauna s-au jucat puţin mâncându-se între ei, iar înotătorii aceia... cât mai sunt oameni şi cât altceva? Alexei se înfioră în adâncul său, gândindu-se la posibilitatea de a-l mânca pe Pilot sau pe Meda. Era de preferat să-şi pună o pastilă aurie sub limbă.

— Nu aveţi pastile?

— Pastilele sunt direcţionate spre Reactoare. De acolo sunt luate de... de ocupanţi. Ştii de tardigrazi, nu-i aşa? Ei au nevoie de ele. Nu au capacitatea naturală de a se

conecta la câmp, ca oamenii. Stai o clipă, băiete. Am ajuns în Tlon, am aici un frate. Sander scoase din faldurile veşmântului o trusă ca de medic. O deschise. Era plină cu seringi, iar seringile aveau înăuntru un lichid roşu, vâscos. Se îndreptă spre unul din pinii cei mai înalţi şi-i mângâie scoarţa. Alexei aştepta nedumerit. Ochii bătrânului erau închişi, ca şi cum ar fi privit înlăuntrul său. Căuta cu palma stângă un punct anume şi, când îl găsi, înfipse acul seringii adânc în lemn.

— I-am dat sânge. Hai să mergem mai departe. Mai ai de văzut încă una din grădinile mele.

— Presupun că e Orbis Tertius. Sander întoarse capul spre el şi-l privi cu adevărat pentru prima oară de când venise. Văd că ţi-a priit Alexandria Rediviva, Alexei. Mă bucur, doar eu am utilat ultimele încăperi de acolo, pe când eram profesor la Gornaya Shoria, în Siberia. Of, ce timpuri! Atunci m-am îndrăgostit de pini.

— Chiar voiam să vă întreb de ce sunt atât de mulţi aici. Mie îmi plac stejarii şi mestecenii.

— Pinii, pinii sunt tare dragi inimii mele. Vezi tu conul acesta? El a dat denumirea celui mai important element din fiinţa complexă care este omul, glanda pineală, din cauza formei. Glanda pineală produce dimetiltriptamină, sau molecula DMT, o structură chimică asemănătoare serotoninei. DMT-ul este legătura noastră cu alte dimensiuni. Nu doar omul produce acest compus extraordinar, sunt şi plante care îl produc, deşi în cantitate mult mai mică. Fac de ani de zile cercetări în acest sens şi încerc să obţin molecula din pini, agave şi acacia. În America de

Sud erau secte care consumau ritualic Ayahuasca pentru conținutul de DMT. Spuneau că le deschide al treilea ochi, de fapt al treilea ochi este chiar glanda pineală. Haide să intrăm în casă, cred că va ploua şi e îngrozitor de trist aici când plouă. Interiorul casei îi păru lui Alexei comod, dar modest. Două femei, tăcute ca nişte umbre, le aduseră mâncare sintetică, probabil din conserve. Cafeaua, însă, era veritabilă, chiar dacă foarte veche şi o băură adânciți în gânduri. Zerda se transformase într-un inel roşcat pe covoraşul din faţa şemineului, cu puful cozii acoperindu-i nasul. Alexei simți că Sander era dintre acei oameni alături de care tăcerea nu-l stânjenea.

— Toată lumea, adică cei care au mai avut timp s-o facă, a dat vina pe accelerator pentru dezastru, dar *ei* erau aici încă de la primele teste nucleare, zise Sander într-un târziu, mai mult ca răspuns la propriile gânduri. Era o monstruozitate acel Futur Collisionneur Circulaire, putea dezvolta o sută de teraelectronvolți şi totuşi, asta a distrus numai partea Occidentală, adică a deschis o poartă spre altă dimensiune. Să nu crezi că eu consider puțin lucru Incidentul, Alexei... Nenorocirea a venit încet, treptat, am fi putut s-o oprim. Bunică-mea spunea că după Primul Război Mondial liniştea şi tihna au dispărut din lume şi oamenii au început să alerge către o prăpastie. Tata obişnuia să afirme că după Al Doilea Război Mondial harul lui Dumnezeu s-a retras şi siguranța vieții s-a spulberat. Se deschisese cutia. Celui de al treilea conflict nici nu i-au mai spus „război", ci „experiment" sau „Incidentul". Prima bombă a fost aruncată de israelieni asupra Ankarei, iar

nord coreenii au lovit Seulul. Aliații s-au regrupat rapid şi a urmat un foc de artificii. Era prin 2020, plecasem deja de la Gornaya Shoria. Am scris totul în zeci şi zeci de caiete. O nebunie. Nu-mi pot reprima credința că ceea ce nu e pus pe hârtie nu va rezista. Uneori mai ard, ca să fac loc altor însemnări. Dar de ce îți spun ție toate astea?

— Pentru că suntem doi străini, două ființe atât de abstracte, de parcă ne-am afla în tuneluri şi de aceea suntem gata să ne mărturisim tot adevărul. Şi pentru că şi eu am scris, facem parte din aceeaşi specie. *Eu sunt Vulturul, Alexei.*

— Ha, ha! Ai avut şi tu senzația aceea afurisită în tuneluri? Eu mă simțeam de parcă aş fi fost pisica lui Schrodinger, nici mort, nici viu, dar tu spui bine: „abstract", ha, ha! Sander îşi şterse ochii şi Alexei avu dintr-odată revelația că, de fapt, acesta plângea. N-ar fi reuşit să ne curețe tardigrazii, dacă nu era să fi avut colaborarea elitei mondiale. Mă tem că omul va dispărea, Alexei. Unde este Annabel? întrebă cu glas scăzut şi privind absent spre ferestre. Alexei duse mâna la buzunarul de la piept. Scoase de acolo discul plat, cu patru petale şi îl aşeză pe masă, între ei. *Le spusese că ori o eliberează pe Annabel şi îi lasă să plece, ori îi transformă în altă stare de agregare a materiei, o replică inutil şi ridicol de agresivă, ca într-un film prost. Şi pentru că nu răspundeau, ori simularea se blocase, el trăsese foc după foc, până când decorul unde fusese instalat dispăru de tot şi putu să-i vadă în toată splendoarea. Trebui să recunoască, în momentul acela de panică şi groază paralizantă, că Annabel avusese dreptate: aveau fețele turtite şi încrețite ca un capăt de*

cârnaț. Un fel de omizi grase. Viermi spațiali de toată frumusețea! Lansatorul nu le pricinuise niciun rău, dimpotrivă, păreau extaziați. Acțiunea directă îi îmbăta. Până la urmă, îi luară arma, fără să se apropie de el, îl așezară într-un fel de dispozitiv, fără să-l atingă, și fu silit să privească, s-o vadă pentru ultima oară pe Annabel. O striviseră între două câmpuri de forțe sau ce vor fi fost acele plăci transparente vibrante și strigătul lui deznădăjduit, ca și geamătul de durere al femeii, le provocară țipete de plăcere și mici convulsii. Apoi îi înmânară ceea ce rămăsese. Un disc cu patru petale. Și-l eliberară. Era în tuneluri, prima dată singur, fără ea. Ba cu ea în buzunar. Sander se aplecă peste masă. Atinse cu degetul materia aceea chinuită.

— Pecetea muntelui Meru. Semnul radioactivității. Biohazard. Simbolul Stelei Întunecate. Crucea templieră. Ție cu ce ți se pare că seamănă?

— E o floare. E floarea mea. *Sunt o roată de foc îi șoptise cândva la ureche, suntem două roți de foc care s-au văzut și s-au iubit, îngeri cu șase aripi, Alexei, roți de foc.*

— Au contopit-o cu jocul de Senet, îl avea întotdeauna asupra ei, spuse Sander încet, își cuprinse capul cu palmele și privi din nou spre fereastra ce începuse să se întunece. Când durerea e prea mare, mă consolez cu gândul că informația nu poate să dispară niciodată. Faptul că am existat este înscris pentru totdeauna undeva, într-un loc intangibil. În Câmpul Sursă.

— Eu sunt vinovat, zise dintr-odată Alexei, ca și cum s-ar fi temut că dacă n-o spune, nu va mai mărturisi altădată. Am... am avut înainte pe altcineva. Orice ar fi susținut Ann, eu nu știusem de existența ei! Am fost cu o femeie-bufniță, adică dintre cei extrași.

— Da.

— Mi se părea că Annabel are alte preocupări în afara mea.

— Era prospector.

— A fost o prostie, am vrut să-i las un semn celeilalte, să vadă că nu am uitat. În perioada când eram împreună, atârnam un steag vechi în colțul turnului, la Reactor, aşa încât să ştie că o aştept când avea să iasă din hala de lucru. Am descins din tuneluri în punctul respectiv, am atârnat steagul, dar la revenirea în tunel cred că am accesat greşit matricea, pe Purusha, şi am atins un nod superior. Eram neexperimentat. Tardigrazii m-au cules de îndată, stăteam atârnat în plasa aceea lipicioasă, ca de păianjen, dar Ann m-a văzut şi a început să urce pe niveluri ca să ajungă la mine. Ne-au capturat pe amândoi. Eu sunt vinovat de moartea ei. Îi jurasem să nu mai comunic niciodată cu cealaltă.

— O cârpă fluturândă e un semn, deci tot comunicare. Tăcură amândoi copleşiți. Ploaia lentă spăla geamul ferestrei, iar ochii Zerdei se deschiseră în puful cozii. Lui Alexei i se păru că deasupra casei, a muntelui, a insulei şi a lumii întregi planează o amenințare inexprimabilă. Nu mai voia să trăiască.

— Da, aşa este, răspunse în ecou Sander. Am vrea să fim în locul morților, pentru că s-a deschis a patra pecete, vino şi vezi, Alexei! „A ieşit un cal vânăt şi pe el un călăreț care se numeşte Moartea și este urmat de Iad. Acestuia i s-a dat stăpânire peste a patra parte de pământ, ca să ucidă cu sabia, cu foametea, cu molima şi cu fiarele pământului. Vino şi vezi!" Acum chiar trăim Apocalipsa. Eşti cel mai bun prospector pe care l-am avut, Alexei.

— Eu?

— De când te-ai născut, te-am depistat că aveai ochiul lui Dangma deschis, adică glanda ta pineală funcționa peste parametri obișnuiți și fireşti. Îți aminteşti cum „ai citit" acele persoane de Dincolo de Limită? Mama ta te-a crescut, Annabel te-a antrenat, eu te voi trimite să cauți.

— Ce să caut?

— O lume nouă pentru oameni. Cei care au mai rămas... Vei lua una din cele două nave Vril pe care le avem. Este o navă care poate călători transdimensional, iar tu eşti acela care poate rezista unei astfel de deplasări. Annabel te-a pus să priveşti într-o fântână, nu te mira, mi-a povestit, mereu am păstrat legătura cu ea. Lumile multiple sunt reale. Nu e momentul acum să-ți expun teoria lui Everett, plus că mi se pare că nu eşti de acord cu el din motivele tale. Însă toate stările posibile ale multiversului există, toate posibilitățile sunt exploatate şi tu nu trebuie decât să găseşti o variantă a pământului în care omul nu a apărut. Câmpul morfogenetic se va extinde odată cu deplasarea ta, aşa încât, după ce îmi vei trimite un semnal de acolo, vom putea deschide un tunel prin care, cu câțiva paşi, să mutăm populația rămasă. Nu, nu lua floarea cu tine. Las-o aici, ca să te gândeşti la ea cu dor. Am s-o pun între filele cărții pe care a iubit-o cel mai mult: „Un veac de singurătate". *Îmi place când o carte se deschide în altă carte, e ca şi cum ai pune două oglinzi una în fața celeilalte, dai şansa infinitului să se arate.* Să doarmă într-o carte este cea mai frumoasă înmormântare de care poate avea parte un om.

— Pot s-o iau pe Zerda cu mine?

— S-ar putea să reziste, dar e posibil, în aceeaşi măsură, să dispară de lângă tine. Totuşi, ia-o. Nu e bine să fii singur. Am să-ți dau şi câteva dintre caietele mele, să le citeşti, vei găsi acolo notații despre lumea de dinaintea Incidentului, despre tine, despre Annabel şi tot ce s-a petrecut la Gornaya Shoria. Dacă Annabel ar putea interoga jocul de Senet, sunt sigur că ar descoperi bune auspicii pentru drumul tău: un băiat şi o vulpe căutând o stea. Ce poate fi mai frumos? Dar noi nu putem decât s-o întrebăm pe Miyagi, ceea ce vom şi face de îndată şi ai să vezi că va fi acolo, pe piatra ei, în ploaie.

— Pot să văd nava?

— Sigur că da, Alexei. Vino şi vezi!

IV

Eugen

Se țineau de mână când autobuzul porni cu greu, atent să scape de străzile înguste şi aglomerate ale oraşului. Ştiau amândoi la ce se gândeşte celălalt şi, pentru prima oară, acest lucru îi încurca.

— Cel mai tare mă tem de oamenii fără chip, şopti Adina. Promite-mi că nu vei fi niciodată un om fără chip, Eugen.

— Sigur că nu, făcu el serios.

— Nu aşa! Promite-mi, insistă femeia. Chiar acum deja a început să ți se estompeze fruntea. Trebuie să ne spunem totul.

— Da, coconaş. Vechiul alint, pe care-l rostiseră de mii de ori în convorbirile lor din rețea, suna fals şi trist în acel loc. Adina se gândi că totul semăna cu o scufundare în apă. Până în această zi, stătuseră cuminți pe insula lor imaginară, de fapt nu imaginară, virtuală, blogul lor secret, închis pentru restul lumii. Dar epoca fericirilor şi frustrărilor virtuale se încheiase, iar ei plonjaseră în apele incerte şi trebuia să înoate spre țărmurile negre ale unui continent necunoscut: viața lor reală împreună. Dar ma-

rea era plină de capcane, de banchize de gheață plutitoare, ca şi cum tot ce ar fi înecat în trecut în apele ei ar fi prins viață şi ar fi ieşit la suprafață. Şi de ce continentul visat avea maluri negre, se întrebă ea, dar viziunea aşa se prezenta, nu putea fi modificată. Dacă privea în jos, în trecut, putea să amețească. De exemplu, chiar trecutul foarte apropiat, momentul în care urcaseră în autobuz: o lăsase pe ea înainte, curtenitor, dar îl auzise în spatele ei cerând bilete numai până la Alba. Nu mergeau la Cluj, la apartamentul pe care el îl avea acolo? Nu o ducea acasă? Dintr-odată i se păru că toată lumea ştie că sunt un cuplu de îndrăgostiți tomnatici, necăsătoriți încă, porniți într-o aventură periculoasă pentru vârsta şi poziția lor în societate. Doamna care se şi instalase pe un loc la fereastră, cu o carte în mână, strânsese buzele în semn de inabordabilă virtute. Oare o judeca? Nu, de unde să ştie? O luase razna, era prea sensibilă. Şi totuşi... cealaltă călătoare, cea pe fața căreia machiajul plutea în mici pete de culoare, ca în tablourile lui Van Gogh, nu cumva i-a surâs complice? Iar cea de pe locul de vis-à-vis o privea fără jenă, drept în față, ca şi cum ar fi examinat-o. Era una dintre acele femei vârstnice care au scăpat de datoria de a mai face impresie şi care devin formatori de opinie în cercurile lor. Liberă, putea spune tot ce-i trecea prin cap, putea să se îmbrace oricum. Dar, mai ales, îşi putea permite s-o doară undeva de părerea oricui. Cât îşi dorea şi Adina să fie tot atât de dezinvoltă! Dar va fi ea în stare vreodată? Sau va tresări toată viața la semnalele emise de cei din jur? Oamenii erau făcuți din mai mulți oameni, nimeni nu era doar

unul singur, erau mai multe fețe lipite una peste alta, trebuia să înveți să le decojești. Cristale cu fațete multiple. Stări de conștiință alternative. Chipuri de oameni înecați care ies din adâncimile proprii. Și, uneori, nu aveau chip deloc.

— Promite-mi, Eugen, îi ceru din nou.

— Îți promit solemn că ne vom spune totul, că nu vom purta văluri pe față. Nu te voi săruta prin văl, îi șopti pe un ton care îi trimise scântei de-a lungul venelor. Lăsăm personajele lui Magritte să facă asta. Autobuzul se strecura acum pe Valea Oltului și ziua senină de mai se întunecă temporar când umbra munților căzu peste ei. Iată un drum, gândi Adina, un drum care nu se știe exact până unde merge și o umbră întunecată. Mai era apa neagră din lacurile de acumulare, și masa aceea solid-lichidă transmitea un fel de presiune inexplicabilă pe antenele nevăzute ale ființei sale. „La mijlocul drumului vieților noastre ne-am regăsit într-o pădure întunecată", își zise pe când închidea ochii. Autobuzul se opri pe neașteptate. Un polițist gesticula frenetic lângă un semafor instalat provizoriu. Coloane de mașini fuseseră oprite pe ambele sensuri, ca să treacă un convoi militar. Adina privi în sus, cât putu de sus, spre crestele munților, unde pluteau nave mari de ceață compactă, Micul și Marele Vehicul, gândi, pe când Eugen o prinse de mână. Crezuse că a uitat de ea, cel puțin deocamdată. Dacă el punea mâna pe vreo carte, era în mare pericol să se întâmple asta. Își cumpărase din autogară o plachetă cu rubaiatele lui Omar Khayyam, pretextând că nu avea ediția respectivă. Cinci-

zeci de kilometri nu mai ştiuse de el şi nici de ea. Acum o luase de mână şi privea maşinile verzi, probabil blindate, ca şi cum acele capcane de fier îi confirmau ceva ce tocmai citise. Convoiul se îndrepta spre Sud, în sens opus lor. Simțea, la rândul lui, ceea ce simțea ea? Că atingerea palmelor şi înlănțuirea degetelor poate expune realitatea imediată unor fenomene miraculoase? Lumina se coagula, din starea gazoasă devenea încet lichidă, picura, apoi stropii tot mai vâscoşi se solidificau, îi prindeau înăuntru ca într-o imensă picătură de chihlimbar. În veşnicie, el o va ține de mână, îşi zise în timp ce un camion militar hurui prin dreptul ferestrei. Coloanele de maşini începură să curgă din nou pe cealaltă bandă şi se urni şi autobuzul lor. Treceau dube, tiruri şi autoturisme. De sus, de la înălțimea locului ei, putea să vadă ocupanții din celelalte vehicule mici: erau fie familii cu maşinile burduşite de bagaje, cu tați nervoşi la volan şi mame obosite să tot calmeze copiii de pe locurile din spate, fie femei singure sau cu copii. Eugen încă o ținea de mână şi îi veni gândul că el, ca şi toți ceilalți bărbați, nu vor rămâne niciodată singuri. Femeile îi năşteau şi îi înmormântau, se luptau pentru dragostea şi atenția lor, iar ei aveau privilegiul de a fi mereu însoțiți pe drumul vieții. Era pe cale să se întristeze şi nu era momentul potrivit pentru aşa ceva. Doar erau, în sfârşit, împreună! Făcuseră pasul cel mare, până la urmă iubirea dintre ei învinsese constrângerile lumii, nu-i aşa? Atunci, de ce ar fi tristă? Poate din cauza defileului îngust, cu munți întunecați de o parte şi de alta, cu şoseaua suspendată de un versant şi apa neagră a râului

clocotind sub ei. Eugen închisese ochii, să fi adormit? Sau doar căzuse şi el pe gânduri? Un deget îl ținea între filele volumului de rubaiate, pe post de semn de carte, dar cealaltă mână era încă în mâna ei şi Adina crezu că îl vede hrănindu-se, trăgând energie mistică din cele două surse ale sale: cărțile şi ea. Bărbații nu sunt niciodată singuri! Dar existau, în ciuda acestui amănunt, şi bărbați nefericiți. Auzobuzul prinsese viteză. Cobora pantele spre Sibiu. Lumina zilei îi inundă şi simți o oarecare sporire a bunei dispoziții, tocmai când începuse să mediteze la nefericire. Pentru că ea, Adina, era un bun receptacol al nefericirii celorlalți, recunoştea uşor nefericiții, aşa cum se recunosc între ei membrii unei confrerii secrete. De aici încolo, viața avea să se schimbe! Pusese punct mariajului cu Andrei. Fusese un noroc să oprească totul înainte ca vreunul din ei să cadă victimă acestei uniuni nepotrivite. Acum puteau fi prieteni cu adevărat, dacă reuşiseră să se salveze din naufragiul căsniciei. Pusese punct ca şi cum ar fi încheiat un enunț. Şi începuse altceva. Începuse partea magică a vieții sale, dragostea, libertatea, împlinirea alături de Eugen. Deşi el cumpărase bilete numai până la Alba-Iulia. În Sibiu, autobuzul parcă într-o autogară veche, în care pătrundea de departe zgomotul traficului de pe şoseaua de centură, miros de mâncare şi senzația de furnicar uman zgândărit. Pe peretele înalt al unei clădiri învecinate era un poster imens ce înfățişa o gură cu buze cărnoase, roşii, răsfrânte, pregătindu-se să muşte dintr-un hamburgher în care fuseseră îndesate fotogenic şi salam şi şuncă şi piept de pui şi murături şi frunze de salată, toate captive

între jumătățile rumene ale unei chifle. O altă reclamă anunța o noapte de vis la clubul Celest, iar o alta te îndemna să iei pastile MultiForce ca să fii sănătos, puternic, vesel şi cu o viață fericită. Ei i se păru mai mult o reclamă la o armă, decât la un medicament.

— Cobor să aduc ceva de mâncare, îi spuse Eugen, care deschisese ochii şi îşi eliberase mâinile. Probabil văzuse şi el prima reclamă. Îl privi prin geamul prăfuit al autobuzului. Încerca să înțeleagă ce făcuse: pusese punct unei căsnicii nefericite, dar oricum, o căsnicie de zece ani şi plecase cu un bărbat pe care îl cunoştea de patru ani, dar numai de pe internet. Şi pe care îl mai văzuse doar de două ori, cu care petrecuse abia două ore şi ceva în total, prima oară pe o bancă într-un parc, a doua oară într-o livadă, aproape de casa ei. Cine era el, se chestionă, cu toate că era cam tardiv să îşi pună întrebarea. Îşi concentră privirea ca să-l ajungă din urmă, să prindă acel ceva secret ce emana din el. Nu ştia ce este, dar descoperi două lucruri: se deosebea de toți ceilalți oameni şi, când se îndepărtă de ea, tensiunea dintre ei deveni aproape vizibilă, ca un arc electric, ca o imensă scânteie albastră şi avu certitudinea că nu se înşelase, că îl iubeşte cu adevărat, că Eugen este Acela. Se întoarse cu o pungă maronie şi câteva ziare sub braț. Îi oferi un sandviş, iar Adina se văzu pusă în situația neplăcută de a mânca în fața lui, de a deschide gura în mod ridicol, întocmai ca în reclama de pe zidul din față. Puse mâncarea înapoi în pungă. Nu putea mânca. Autobuzul porni. Aruncă o ultimă privire: mănânci hamburgher, te distrezi la clubul Celest, apoi

înghiți o pastilă MultiForce (sau mai multe, după necesitate) şi totul e în regulă! Eugen citea ziarele.

— Au repornit acceleratorul de la CERN, Geneva, o informă. Iar nord-coreenii au făcut încă un test nuclear subteran, în ciuda avertismentelor internaționale. Foarte încurajator, adăugă, iar tonul lui nu părea ironic. Adina deschise cartea de rubaiate acolo unde paginile păstrau distanța impusă mai devreme de arătătorul lui. Firdousi, Saadi şi Omar Khayyam. Florile deşertului arab. Khayyam fusese medic, matematician, astronom şi poet, dar şi derviş rătăcitor, căutător al liniştii şi contemplației. Eugen se oprise la aceste rânduri: „Cine n-a greşit cu nimic, oare cum a trăit, îmi spui? Dacă, pentru că fac rău, Tu cu răul mă pedepseşti, spune-mi, între Tine şi mine, unde-i diferența, îmi spui?" Totul părea un basm oriental. Ai voie să începi o poveste din ce loc îți place. Din punctul în care s-au declanşat faptele, mergând înainte, sau dintr-un punct situat în viitor, revenind treptat pe firul acțiunii. Sau poți să începi de aiurea, ca şi cum te-ai afla într-o pădure şi ai pleca în căutarea a ceva, iar dacă cititorul se pierde pe drum, e treaba lui. N-are decât să lupte, dacă vrea să te însoțească. Nu-i vei spune niciodată totul, tot ce ştii, nu va bănui niciodată cu exactitate ce cauți şi ce urmează să descoperiți, nu va fi sigur dacă priveşte sau este privit, iar povestea poate fi un mijloc de cunoaştere, dar şi un mijloc de a fi cunoscut. Deasupra apei pluteşte doar o bucată de gheață, însă ghețarul cel adevărat se află dedesubt şi el e teribil şi înspăimântător. Adina îşi aminti că citise cu ceva timp în urmă o carte care începea aşa: „Pe

fundul Oceanului Atlantic se află o carte. Povestea ei vreau să v-o istorisesc." Ar fi vrut să înțeleagă de ce a visat apoi de atâtea ori că plutește deasupra apelor întunecate ale unui ocean liniștit, de ce privirea ei devenea în vis de o acuitate insuportabilă, încât putea străbate distanțe mari nu doar ca întindere, ci și ca timp, pe care-l vedea răsucindu-se ca o spirală, o dublă spirală. Poveștile puteau fi locuri ce punctau unind două spații, două conștiințe, însă pentru ea, poveștile erau un mijloc de a se cunoaște pe sine. Profesia ei! De câte ori i se cerea să-și spună profesia trecea printr-un moment de mare încurcătură. Scriitor? Ești scriitor după ce ai scris măcar o carte care se vinde bine. Scriitoare? Sună și mai neverosimil. Doi ani predase într-o școală și de atunci, când era întrebată, spunea că este profesoară. De fapt, era ca Omar Khayyam, câte puțin din toate, dar, mai ales, derviș rătăcitor, derviș care cade în fântâni ale contemplației atât de adânci încât ajung la stele.

— Ai adormit? Am ajuns. Ochii lui Eugen îi zâmbeau. Multe lucruri se schimbaseră la el de când îl cunoștea, dar ochii rămăseseră aceiași. Erau ochii lui de la vârsta când devenise ceea ce avea să rămână tot restul vieții. În pozele lui vechi, în cele pe care i-a oferit prilejul să le vadă, deși era cu mult mai tânăr, avea deja aceşti ochi atât de diferiți de toți cei în care ea mai privise. Bineînțeles că fotografiile pot înșela, mai ales cele clasice, pe hârtie, care capătă cumva o lumină fantomatică, mici fâșii desprinse din personalitatea celui pe care îl înfățișează, granule de timp condensat, efecte care țin de logodna bucății de carton cu

aura celui fotografiat. Dar Eugen avea şi azi ochii lui din poze, ochii care te priveau până dincolo de tine.

— La Cluj? se prefăcu ea adormită, dar îşi regretă imediat cuvintele.

— La Alba, îi răspunse, luând bagajul ei micuţ, ridicol de micuţ, dat fiind că acolo erau toate posesiunile ei mobile. Şi-i aruncă o privire cu ochii aceia ai lui care o făcu să se simtă ca un iepuraş în lumina farurilor, pe şosea. În autogara din Alba dispăruseră sălciile imense, umbroase, iar micul parc de lângă peroane părea chel, trist şi murdar, cu băncile lui plasate în soare, coşurile de gunoi în număr excedentar şi iarba prăfuită. Adina îşi aminti că se află în oraşul ei natal. Oare Eugen aştepta ca ea să preia iniţiativa? Crezuse că el a aranjat tot, că o salvează. Se enervă pe ea însăşi când realiză că iar căzuse în capcana de a lăsa pe altcineva să-i organizeze viitorul. I se mai întâmplase de câteva ori în viaţă. Dorinţa ei de a fi pe placul celor din jur, de a simţi că face parte dintr-un grup care o acceptă, o duseseră în situaţia de a face unele mici compromisuri. Sau, mă rog, mai mari. Cele câteva apariţii pe scena liceului, în piese de teatru care elogiau partidul, fuseseră o abdicare de la felul ei de-a fi, retras şi introvertit. Apoi, mânăstirea. Şi după aceea fusese profesoară, iar finalmente, marele compromis al căsătoriei. Să fii în rândul lumii, să nu râdă cutare sau cutare. Era cazul să preia frâiele, tocmai pentru că se afla într-o situaţie mai disperată decât oricând.

— Eugen, nu mi-ai spus nimic din ceea ce urmează, de fapt, să se întâmple. Dar mi-ai dat de înţeles că vom merge

la Cluj şi vom lua viaţa de la capăt. Ai spus că ai obţinut postul la Biblioteca Academiei. Că te-ai despărţit de Medeea, că fiul tău e pe picioarele lui şi că eşti liber. Am crezut că... Cuvintele i se opriră pe limbă. Nu o prindea rolul revendicativ. Pur şi simplu, nu era ea.

— Dar întotdeauna am visat împreună că te vei întoarce la Alba. Am vorbit de atâtea ori de casa cu acoperiş ţuguiat, cum o vom răscumpăra... da, era un vis, însă... Te vei adapta mai uşor, declamă Eugen, fără să bage de seamă că vorbele lui aveau efect similar cu grindina.

— Şi unde o să stăm? La Cluj aveai apartamentul.

— Ţi-am rezervat o cameră la pensiunea... O găsesc, nu mai ştiu cum îi zice.

— Mi-ai rezervat? Mie? Eugen, dar eu aveam casa mea. Am plecat pentru ca să fiu cu tine, nu de dragul de a locui singură într-o pensiune. Dacă aş fi ştiut, nu veneam.

— Ba da, veneai. Era suficient să te chem şi ai fi venit. În orice condiţii, pentru că ştii că nu mai puteam rezista departe unul de altul. Brusc, i se păru că gara banală şi murdară devine un decor suprarealist. Era cu putinţă să-i spună aşa ceva acolo, în mijlocul drumului, cu valiza umilă între ei, de parcă ar fi negociat adopţia unui câine nu tocmai prezentabil, de la un adăpost? Avu revelaţia că este posibil să existe bărbaţi de acest fel: de o inteligenţă sclipitoare, o cultură enciclopedică, cu un bagaj de lecturi ameţitor, realizaţi profesional şi cu o reputaţie socială impresionantă, dar nişte infractori din punct de vedere sentimental. Iar ea fusese naivă până la durere!

În timpul cât el se aşeză la coadă la ghişeu, să cumpere bilete mai departe, spre Cluj, scoase pe furiş hamburgerul din pungă şi muşcă din el. Era moartă de foame! Asta era una din capcanele în care amândoi căzuseră: credeau că se cunosc perfect. Erau atâtea potriviri şi afinităţi între ei, încât uitaseră că toate se rezumau la intelect. Şi, cu toate că se plăcuseră şi fuseseră puternic atraşi unul de celălalt şi după ce se întâlniseră, iată că elemente banale, precum mâncatul împreună, le ridicau probleme. Şi Eugen era cazul să mănânce, gândi ea. Ştia că îşi face injecţia cu insulină în fiecare dimineaţă, dar apoi trebuia să fie atent să mănânce.

— Am contramandat şi rezervarea la pensiune. Îmi pare rău că am dat greş din prima clipă, zise pe tonul unui copil care aşteaptă să fie consolat. Se pricepea să alunece în jurul unei probleme fără să pună punctul pe „i". Era specialist la asta. Adina încercă să-şi amintească un cuvânt, cum se numeau filosofii care făcuseră din această abilitate o artă? Sofişti? Încurcau lucrurile. Te lăsau în ceaţă. Creau voit confuzie. Mda. Eugen se victimiza pentru că voise s-o abandoneze la Alba. Dar el numea abandonul „perioadă de adaptare" şi invoca lungile lor discuţii despre oraşul ei natal, poveştile ei despre casa părintească cea cu acoperiş ţuguiat, poveştile cvasi-mitice cu tunelurile de sub cetate şi vocile care răzbăteau de sub pământ. Desigur că ar fi vrut să-i arate totul! Ar fi vrut mai mult decât orice să locuiască împreună cu el în Alba-Iulia, însă nu se putea, el câştigase un post la Biblioteca din Cluj. L-ar fi dus mai întâi la cimitir, să vadă mormin-

tele, cele patru generații de femei care o precedaseră și care stăteau toate aliniate și acum și liniștite în lăcașurile din vârful colinei. Apoi ar fi coborât pe străduțele răsucite ca un șir Fibonaci, spre centrul vechi. Pe aici trecea mocănița, i-ar fi spus, iar Eugen ar fi înțeles afecțiunea ei aparent inexplicabilă pentru trenuri. Ar fi mers de mână pe aleea de beton pe care municipalitatea o turnase peste vechile șine și ar fi ajuns în cartierul vechi, care, pe vremuri, fusese și cel mai elegant, în fața casei ei, chiar lângă porțile Cetății. Într-o primă expediție rapidă, i-ar fi arătat numai zidurile văzute din exterior, ziduri în formă de stea, ziduri străbătute de nenumărate și neștiute tuneluri. Apoi ar fi intrat pe poarta casei, ar fi străbătut grădina de flori a bunicii și ar fi încercat să deschidă ușa de la intrare. Poate ar fi fost necesar să pună umărul, s-o împingă puțin, căci în interiorul în care nu mai pătrunsese nimeni de ani și ani timpul se așternuse gros și cenușiu, straturi-straturi, pe dușumele și pereți, pe praguri și pe cercevelele ferestrelor. Asta a fost camera mea, i-ar fi spus, strângându-l de mână și i s-ar fi părut că sosirea lui în acel loc tainic al mitologiei personale era ceva foarte asemănător unei asimilări. După ce îl va fi dus pe Acela în casa părintească, ea nu avea să mai fie aceeași niciodată, dar chiar și trecutul ei avea să se modifice, într-atât de percutantă va fi fost prezența celui iubit. Camerele nu mai erau umplute decât cu aer, amintiri și prezențe, însă ea știa unde fusese fiecare lucrușor și i l-ar fi descris amănunțit: aici e canapeaua roșie, cu trandafiri, unde bunicul îi citea cu glas tare bunicii care orbise, stăteau amândoi sub cupola blândă

a luminii de la veioza cu motocicliști învârtindu-se, iar aici am suflat de ziua mea în ultimul tort făcut de mama, pe când mai avea patru luni până să moară, pe fotoliul acesta stăteam, în zilele întunecate de toamnă târzie, citind și visând, visând la tine, Eugen, încă de la doisprezece ani. Dar Eugen avea să creadă că ea inventează, doar era scriitoare, trăia din povești. Până la urmă, era bine că nimeni nu știa precis cât era invenție și cât adevăr, meseria ei greu de numit avea și avantaje. Și aici, între bufet și perete, era casa păpușilor. Ți-am povestit de Ann, păpușa americană, nu-i așa, îl va întreba cu speranță, și el își va aminti, fiindcă nu uita decât ceea ce voia să uite. O visa adeseori pe Ann, după accidentul tragic în care sfârșise. La o curățenie generală, când fusese mutată și mobila, cineva scăpase piciorul dulapului pe capul păpușii, reducându-l pe vecie la o formă plată, la un univers bidimensional. Vărul Arpi hotărâse pe loc, în maniera celor care mai târziu luau decizii în locul ei, că Ann trebuie înmormântată. El fusese recent la înmormântarea unui vecin și era la curent cu cele trebuincioase. Săpară o groapă în pământul pivniței și, după o ceremonie cam mormăită, dar presărată din belșug cu „Doamne miluiește", păpușa fu culcată în mormânt. Primi o cruce și plantară câteva flori, care s-au ofilit de îndată din cauza luminii slabe. Ar fi fost totul bine dacă Ann ar fi rămas în groapă, numai că în unele nopți ieșea și rătăcea prin grădină. Pivnița nu era pentru odihnă! De ce Arpi alesese acel loc? În pivniță erau încăperi pe care le descopereai atunci prima oară, chiar dacă locuiai în această casă de

când te ştiai şi coborâseşi în pivniţă de sute de ori înainte. Unele camere subterane se iluminau dintr-odată, scurt, apoi lumina dispărea, ca şi cum s-ar fi stins un bec. Cu sufletul la gură, deciseseră să stea odată la pândă, amândoi, ea şi Arpi. Era ziuă şi prin uşa deschisă la capătul coridorului răzbătea vag lumina de afară şi sunetele diurne ale curţii lor. Au stat aşa mult, mult, înghe̦ta̦seră şi încremeniseră, dar trebuia să aştepte până când lucrurile aveau să creadă că nu e nimeni de faţă şi se vor comporta ca atunci când sunt singure. Pentru că nu doar particulele cuantice au prostul obicei de a-şi schimba starea când încerci să le observi, lumea toată, Universul întreg fac cu voioşie perversă treaba asta, dintr-un soi de răutate care pluteşte liber de la căderea lui Adam. În zadar îi spuseseră bunicului despre încăperile instabile de sub casă, nici mama nu fusese mai receptivă. Doar râdeau cu râsul acela inconştient al adulţilor şi schimbau vorba, însă ce puteai să le ceri, dat fiind că băştinaşii australieni, când căpitanul James Cook a ancorat lângă coastele continentului, se prefăceau că nu văd corăbiile, iar întrebaţi, se jurau că nu văd nimic, nimic? Mintea lor refuza să perceapă ceva ce nu avea corespondent în experienţele lor anterioare. Totuşi, un inuit care a fost luat în călătorie spre sud, la revenirea acasă povestea rudelor despre copaci şi-i asemăna cu multe bărci puse una peste alta...

— Adina!

— Da, iartă-mă, eram dusă pe gânduri.

Sosise autobuzul. Adina cântări masa de călători presărată cu geamantane, genţi, rucsacuri, văzu chiar şi două

covoare făcute sul şi se întrebă unde vor încăpea cu toţii. Şoferul deschise portbagajul din burta vehiculului şi acolo se stârniră certuri între cei care voiau să aşeze lucrurile într-un anume fel. Coşul doamnei grase trebuia să stea deasupra, pentru că erau porţelanuri de preţ în el, geanta domnului cu chelie nu putea fi terciuită sub geamantanele unui cuplu de tineri, întrucât conţinea mâncare, doamna mărunţică, adusă de un băiat cu priviri sumbre, era să leşine când pe covorul ei apărură urme de noroi de la un rucsac aruncat înăuntru, peste capetele celorlalţi, de o fată cu cercei în urechi, nas şi sprâncene. Cei care reuşiseră să încarce lucrurile se îmbulzeau la uşă. Gestul lor necugetat îl irită îngrozitor pe şoferul oricum nervos. Îi coborî cu forţa, nu le controlase biletele! Într-un târziu, închise cala de jos, urcă şi deschise uşa pentru pasageri. Era o înghesuială care ameninţa să sufoce pe cei mai slabi de înger. Reuşiră să urce. Primiseră bilete în picioare. O femeie nu a fost lăsată în autobuz, întrucât avea într-un port-bebe legat de piept un bichon smiorcăit. Rămase în faţa uşii închise, plângând. Jumătate dintre cei prezenţi au pledat pentru ea, spunând că micul animal nu are cum să le pericliteze voiajul, dar şoferul era de neclintit, avea principii. Nu se putea, compania nu permitea, dacă azi un câine, mâine poate un... cal?! Sau un bou, completă cineva din mulţime. Motorul porni, autobuzul se mişcă de pe loc. Femeia începu să bată cu pumnii în uşa închisă şi să strige că îşi uitase bagajele înăuntru, dar şoferul nu mai opri. Ţipa disperată, căţeluşul îi plângea în braţe. Adina, strivită de pasageri, privea cu ochi mari. Trăise ani de zile în

căsuța ei dintre dealuri şi nu mai ştia nimic despre lume. Pentru ea, lumea însemna televizor, internet şi Andrei. Iar de vreo şase ani, Andrei avea o amantă. După primii treizeci de kilometri, unii pasageri începură să mai şi coboare. Fiecare oprire era prilej de certuri şi înjurături, după cum se umbla în cala de bagaje. Eugen avea o mină întunecată. Stăteau lipiți unul de altul, stânjeniți şi nefericiți. Apropierea după care tânjiseră nu semăna cu asta.

— Eşti bine? cuteză să-l întrebe. Avea zile când dispărea de pe internet şi nu mai dădea de el, apoi se întorcea senin şi fără nicio explicație. Cum aveau să se traducă aceste stări în realitate?

— Trebuie să-ți spun ceva, şopti el, oarecum înviorat că i se oferise prilejul. Nu... nu ştiu unde o să stai. Eu sunt cu Medeea şi cu copilul.

— Eugen, dar ai spus... privirea lui chinuită o făcu să tacă. Încet, capul i se umplu cu un nor mare, alb, pufos. Îi înfundase urechile şi nasul, abia respira, abia auzea. Călătoria era spre necunoscut, din câte îşi dădea seama, dar, cel puțin, nu mai erau atât de înghesuiți. La următoarea oprire se eliberară câteva locuri şi putură să se aşeze. Adina ținea fața întoarsă spre fereastră, nu voia să-l privească. Dincolo de geamuri se derula podişul, Podişul ei cel atât de iubit, podişul străbătut săptămânal în anii de studenție, cunoştea fiecare palmă de teren la care ochii ei puteau ajunge din goana trenului, acum traseul era diferit şi multe se schimbaseră, iar dacă pe atunci ştia spre ce merge, acum nu mai ştia. Oprirea de la Câmpia Turzii dură cel mai mult, vreo douăzeci de minute, coborâră

mai mulți călători și urcară doar doi, un cuplu de pensionari. „Aici e cel mai bine!", zise cineva, așa, în zbor, fără să se adreseze cuiva anume, ca un fel de reproș adresat celor care mergeau mai departe. Nu mai era mult până la Cluj, dar pe ea nu o preocupa atât de mult unde avea să stea, ci, în mod absurd, se întreba iar și iar cum putuse el să se căsătorească cu o femeie cu care nu avusese nimic în comun, după cum îi povestise, și pe care o mai și chema Medeea! Medeea, Dumnezeule! Chiar în acel moment, se sparse cerul deasupra lor, cineva țipă, șoferul frână involuntar, iar ea îl apucă de mână pe Eugen. Erau avioane.

— F16, spuse el. Probabil se antrenează.

— O să merg să stau la mătușa Iulia, îl anunță pe un ton neutru. Dacă mi-ai fi spus, rămâneam la Alba sau nici nu plecam de acasă, îmi pare atât de rău că îți fac probleme.

— Da. Strada Fericirii, numărul șaptesprezece?

— Întocmai.

— Ca în nuvela aceea a ta.

Autobuzul porni. Pasagerii vorbeau între ei, incidentul le trezise un sentiment ciudat de solidaritate.

— Sunt americani, spuse cineva.

— Nu, sunt de-ai noștri, fu contrazis și urmă o lungă argumentație. Adina avu un sentiment de dèja-vu. Eugen avea dreptate, era ca în nuvela ei sau, dacă nu chiar la fel, măcar în parte. Personajul feminin (să fi fost chiar ea?), se ducea la Iulia neni, sora bunicii, pentru că era urmărită de niște indivizi mai mult decât suspecți, răi ca membrii unei confrerii secrete și antrenați ca trupele de asalt. Voiau de la ea un artefact. Era un element fabulos, declanșator

al celei de a cincea forțe, dacă era utilizat într-un anume fel. Ajunsese în posesia eroinei absolut întâmplător, îl moștenise de la bunicul matern, care, la rândul său, îl subtilizase (cât îi plăcea acest eufemism!) din laboratorul unui savant evreu, ascuns sub masca unui banal farmacist. Urmăritorii ei voiau să mute planeta pe o altă linie temporală...

— Haide, iubito, am ajuns. Îi permise să o conducă până la poarta cu numărul șaptesprezece. Îl lăsă și să o sărute cast. Era prea singură, prea speriată.

— Va fi totul bine, o asigură el, dar ea nu mai avea motive să-l creadă, se simțea înșelată. Cerul se înnorase urât spre vest, acum, că el plecase, trebuia să-și facă destul curaj încât să apese cu degetul pe butonul soneriei sau avea să o prindă ploaia în stradă. Dar avea să-i mai deschidă cineva? Nici nu era sigură că mătușa mai trăiește. Nu păstraseră legătura. Adina nu suporta telefonul, nu putea vorbi cu cineva care n-avea față, iar mătușa nu mai vedea să scrie și să citească. O abandonase pe Iulia neni în oceanul vâscos al trecutului, de unde mai răsărea, când și când, împreună cu toate lucrurile legate de Cluj, de studenție, de tinerețe. Oare cum mai arăta bătrânica ei? Cum avea să i se înfățișeze curtea în care învățase în zilele fierbinți ale sesiunilor? Zidurile casei formau o curte interioară, deschisă numai la un capăt, spre grădina vecinilor, dar ascunsă dinspre stradă. Doar vârful pinului depășise acoperișul și se zărea falnic și verde. Știa că pinul mai există. Pe el îl văzuse pe internet. Accesase Google Earth și se plimbase pe strada Fericirii. Se plimbase și prin Alba,

pe deasupra casei cu acoperiş ţuguiat, pe deasupra Cetăţii unde se jucau în copilărie, pe deasupra cimitirului unde dormeau cuminţi Iuliana, Ianka, Elisabeta şi Irina aşteptând-o pe ea. Iar ea se delecta, în mod anticipat, cu bucuriile morţii, căci ce altceva putea fi acest zbor şi această privire în direct spre pământ, văzut prin ochii satelitului, decât unul din privilegiile de care beneficiau cei morţi? Morţii îi survolau pe cei vii de când lumea. Cu cât trupul înainta în moarte, pe calea descompunerii, cu atât mortul devenea mai omniprezent, mai omniscient, căci integrându-se în Divinitate, se făcea tot mai asemănător acesteia. La descompunerea finală moartea era ubicuitate. Degetul ei apăsase butonul soneriei fără să-şi dea seama, pentru că poarta mare de lemn se deschise încet, iar mătuşa Iulia îi apăru în faţă.

— Vai, Doamne, chiar tu eşti? Adina dragă, ce bucurie! Mătuşa Iulia era neschimbată, cu toate că trecuseră cincisprezece ani. Avea părul alb, ondulat, prins într-un coc grecesc, rochia albastră de casă şi şorţul ei dantelat, mirosea a lavandă... Nu mai putea să scrie şi să citească, dar văzu pe loc lacrimile din ochii ei.

— Ioi, scumpa mea, da' de ce plângi? Nici nu ştii cât mă bucur să te văd! Eşti singură? Unde este bărbatul tău? Te pomeneşti că ai divorţat! No, să ştii că bine ai făcut! Dacă nu ţi-o făcut copil, aşa-i trebe! îl condamnă ea sever şi o trase de braţ în curte. Poarta se închise în urma lor, ca o gură ce şi-a înghiţit prada. Ştia cum e la mătuşa Iulia, pe când locuise la ea, în ultimii ani de facultate, avusese adeseori prilejul să-i asculte teoriile. Bărbaţii trebuiau

folosiți, erau doar o unealtă. Dacă nu erau buni pentru scopul principal pentru care fuseseră sloboziți pe pământ de Domnul Dumnezeu, te puteai descotorosi de ei fără să stai pe gânduri. Mătuşa avusese complicate relații cu toți bărbații din viața ei: Iacsi, Tibor, Bela şi Domnul Dumnezeu, care încurcase totul în stilul Său caracteristic, misterios şi de neînțeles. Pe primul soț, Iancsi, îl părăsise fiindcă nu-i făcuse copil. Al doilea soț îi făcuse un copil, dar micuțul murise la patru ani. Deşi plânsese după copil până când lumina ochilor îi pălise, avusese putere să spună „Domnul a dat, Domnul a luat, fie numele Domnului binecuvântat!" Apoi, al doilea soț murise în război. Nu era prea bine să stai certată cu Domnul, dacă erai femeie şi voiai un copil, aşa că făcuse pace cu El. Iar Domnul i-l trimisese pe Bela, care îi adusese un fiu vitreg pe care îl iubise ca şi cum ar fi fost al ei. Depăşiră zona porții unde era un fel de terasă acoperită şi traversară curtea spre intrare. Sunetele oraşului nu treceau de ziduri, doar şinele tramvaiului se auzeau scârțâind, când vagoanele luau curba spre bulevardul Horea. În curtea mătuşii, lumina părea să iasă din pământ şi se întâlnea la nivelul ferestrelor cu lumina venită din cer. Era un regat al luminii, o lumină grea, apăsătoare, cum este lumina deşertului, şi Adina îşi aminti că aici, în acest loc, citise pentru prima oară rubaiatele lui Omar Khayyam. Aici, însă, spre deosebire de deşertul nemilos bântuit de lumină, exista un refugiu din calea dezintegrării: poalele răcoroase ale pinului. Îl privi cu încântare copilărească şi se întrebă din nou, după cincisprezece ani, cum era posibil să crească

un pin atât de falnic în mijlocul încins al oraşului. Îl ocoli pe trotuarul care mărginea casa. De sus, dintre ramuri, le urmărea o bufniţă uriaşă.

— O! făcu mătuşica. Încă un cutremur, ai simţit? Au spus şi la televizor, au fost zeci de cutremure mici, de suprafaţă, dar nu mă pot obişnui, prea m-am speriat în 1940. Da' nu-i nimic, n-o să ne cadă casa-n cap cât timp luăm gustarea de după-amiază.

Era joi dimineaţa şi rămăsese singură. Bucuria de a o vedea a mătuşii fusese cât se poate de sinceră: dacă venise Adina, avea cine să rămână acasă, iar ea putea să plece. Nu voia să recunoască faptul că fuge, dar, „pentru orice eventualitate", dorea să fie lângă fiul ei, Peter şi lângă familie, orice ar fi urmat să se întâmple. Nu voia să se trezească peste câteva zile că are nevoie de paşaport ca să ajungă la Tg. Mureş. Şi iată aşa, gândi Adina, Mureşul pierduse pe Eugen şi ai lui şi o câştigase pe Iulia neni şi ai ei. Doar ea era smulsă din rădăcini şi a nimănui. Îşi fierse o cafea pe mica plită electrică. Avea nevoie de lichidul negru şi fierbinte ca s-o ţină ancorată în realitate şi s-o ajute să se gândească lucid la situaţia sa. Se simţea cumva plutitoare, ca după toate nopţile în care visa acele vise. „Acele vise" erau visele grele, colorate, făcute din apă verde de mare şi din soare lichid, în care totul era uşor ca pe Lună, iar aceste vise treceau bariera şi o urmau dincoace ca un fir de apă ce trece pe sub uşă. În noaptea precedentă dormise în camera unchiului Bela. Nu-i plăcea camera aceea, încă de acum cincisprezece ani, iar sentimentul i se reconfirmă. Zecile de ceasuri care ticăiau

fiecare pe altă limbă şi poza grofului Faţă Neagră nu puteau fi ingredientele pentru un somn liniştit. Se visase studentă. Visase că venise la Cluj şi ştia că trecuse o perioadă foarte lungă de timp în care lipsise, dar nu avea nici cea mai mică idee despre cum ar putea să justifice absenţa faţă de colegi, profesori şi Iulia neni. Hotărî să meargă mai întâi la facultate, cu bagajul greu după ea. Se rătăci în clădire. Apăruseră scări impozante de lemn lăcuit în culori închise şi erau holuri somptuoase, cu covoare roşii. Nu găsea avizierul, nu găsea sala V, sediul lor de an, nu găsea, de fapt, pe nimeni, clădirea era pustie. Pinii din curtea facultăţii crescuseră atât de mari, încât îşi vârâseră ramurile prin ochiuri de ferestre sparte şi o făcură să se înfioare: cât timp lipsise ea, dacă totul se transformase atât de mult? Călătorise numai până la Cluj sau se mutase în timp? Într-un hol, la parter, descoperi că prin duşumelele sparte crescuse un arbore imens, care ajungea cu coroana până la etajele de sus, abia vizibile şi arborele făcea flori de trandafir ce se scuturau într-o ploaie parfumată. Era straniu să se afle acolo şi voi să plece. Îşi luă geanta ticsită şi ieşi, dar afară, pe trotuar, îşi aminti că plecase de acasă mult prea grăbită şi îşi uitase şi actele şi banii. Era fără identitate. Nu avea cum să-i dea de ştire tatei despre situaţia ei. Singura scăpare era să meargă la mătuşa Iulia şi să încerce să fie primită acolo, chiar dacă o va certa că a lipsit. În clipa următoare se şi afla faţă în faţă cu bătrâna, iar aceasta îi dete o palmă şi Adina se prefăcu în pulbere. Era acum peste tot, strălucitoare şi amorfă, un praf auriu, dar era fără chip. Se trezise şi văzu că se lumina de ziuă.

Fotografia portret a grofului Față Neagră o privea. Era un bărbat cam de patruzeci de ani, pe care unele femei l-ar fi găsit frumos, cu părul negru, lipit şi lucios, cu mustață subțire şi obrazul smead, dar cu un zâmbet felin şi prădător. Dinții lui nu-i plăceau deloc. Ar fi putut paria că avusese prea mulți dinți şi prea mari pentru un om. Întinse mâna şi culcă fotografia cu fața în jos. Aşa proceda cu ani în urmă, când stătea să învețe în această cameră, pentru răcoare, şi nu suporta privirea individului, cu toate că el era mort de aproape o sută de ani. Însă fotografiile... mai ales cele pe carton... au o viață a lor, înmagazinează ceva din energia celui surprins.

— Da? răspunse la telefon. Doar doi oameni îi ştiau numărul: Andrei, fostul soț şi Eugen, fostul viitor soț. Pentru ea, bărbații se situau mereu la timpul trecut, chiar şi cei din viitor. Era Eugen: o anunța că vine s-o vadă. Când îi deschise poarta şi îl primi, încă nu ştia ce atitudine să adopte. Era confuză, după tot ce trăise în ultimii ani, în ultimele luni tot mai condensate, iar ziua de ieri fusese nodul confuziei, cerul îi crăpase deasupra capului şi pământul i se cutremurase sub picioare, iar noaptea nu fusese cu nimic mai bună. Nu fusese sedusă şi nici chiar de tot abandonată, în fond era victima propriei credulități. Ea divorțase de un soț care oricum nu-i mai era de mult timp soț, iar Eugen se strămutase în Cluj ca să poată fi cu ea. Poate intenția lui fusese să se despartă de nevastă, poate că nu mințise. Altfel nu ar fi lăsat slujba, casa, oraşul natal. Poate că, în ultimul moment, nu fusese destul de puternic, nu rezistase lacrimilor şi rugăminților. Adina se

simți penibil. Nu voia să fie cauza suferinței unei femei nevinovate. Prea bine știa ce înseamnă asta...

— Ai ascultat știrile? o întrebă el direct. Cantonul Geneva s-a proclamat Republică independentă de sine stătătoare. Și-a închis granițele și spre Franța și spre Elveția, după ce au repornit acceleratorul. Ce legătură o fi între cele două evenimente? Am ascultat toată noaptea la știri și am scris, am scris, mai că am umplut un caiet. Pentru că este o legătură între toate faptele, numai să poți afla tot... Uniunea Europeană a propus negocieri, dar de fapt nu are timp de ambițiile politice ale unor savanți nebuni, în timp ce evreii nu mai pot fi stăpâniți nici de prietenii lor americani și amenință Moscova cu represalii, dacă nu renunță să sprijine Palestina. Nu știai nimic, nu-i așa? Adina îl privi mută. Aștepta de la el altceva. Îl lăsă pe banca din fața garajului și plecă în casă după cafea. Avea senzația că nu merge, ci levitează, că încă e sub forma prafului auriu din vis și el o ignoră fiindcă nu are identitate. Aruncă o ocheadă oglinzii din hol. Crize politice? De ce nu îi era mai aproape în aceste momente ale propriei lor crize? Se întoarse la măsuța de afară cu tava și ceștile de porțelan alb ale mătușii. El rămăsese la același subiect:

— Ți-am povestit că am fost la Geneva, îți amintești, iubito? Uite, mă bucur că am fost, dacă de acum înainte nu va mai fi posibil? Să fi fost și tu cu mine, era o binecuvântare! Aș fi avut cu cine vorbi despre minunile pe care le-am văzut. În primul rând, încă din avion am văzut Jetul de Apă, e fantastic, are o sută patruzeci de metri înălțime, e ca un stâlp lichid, ca o jerbă aruncată de o

balenă colosală. E drept că eu am fost la Convenția Internațională a Crucii Roşii, ştii că sediul Crucii Roşii e la Geneva şi a fost înființat de Henry Dunant, primul câştigător al Premiului Nobel pentru Pace, nu? Dar tot am avut şansa să vizitez muzee, am văzut lucrările lui Alberto Giacometti, are statuile acelea cu femei aplatizate, le cunoşti? Parcă ar fi creaturi bidimensionale... Şi am fost şi la casa de sticlă „Lumina", proiectată de Le Corbusier, dar..., dar, cel mai important pentru mine, cred că-ți dai seama, a fost faptul că am putut păstra un moment de reculegere la mormântul lui Borges, scriitorul meu preferat şi...

— Eugen!

— Da, iubito. Sunt irelevant?

— Nu, dar fugi de realitate. Cu mine ce faci?

— Este liber un post de arhivar tot la Biblioteca Academiei. Corespunzi din toate punctele de vedere. Am lăsat la biroul de personal un CV al tău, nu cred că ai ceva împotrivă. Vom lucra în acelaşi loc, ne putem vedea zilnic, eu cred că nu e puțin lucru. Şi ai încredere, va fi un loc sub soare şi pentru noi, îngerul meu.

Deci, hotărâse ca ea să devină arhivar. Însă nu putea să facă nazuri: nu avea nicio sursă de venit, iar proviziile din cămara mătuşii nu aveau să dureze veşnic. Unde se topise arcul electric dintre ei? După ce el plecă, se aşeză din nou pe bancă, în fața ceştilor nestrânse. Putea să se mintă încă puțin că el e tot acolo, lângă ea. Nu-i venea să creadă că a revenit la Cluj, Clujul nu intrase niciodată în planurile ei, deşi mătuşa Iulia şi unchiul Bela îi fuseseră

foarte dragi. Privi garajul. Avea acoperişul plat, acoperit cu bitum, pe pereţi tencuiala începuse să cadă, iar uşile de fier erau încuiate cu un lacăt ruginit. Trase de lanţ şi lacătul căzu. Era numai la intimidare, cine ştie de când pierduse mătuşa cheile. Iar înăuntru văzu minunea: motocicleta cu ataş a unchiului, cea cu care veneau în vizită la Alba, în copilăria ei. Era întreagă şi bine întreţinută. Dar, mai mult decât pentru mersul în vizite, unchiul şi mătuşa folosiseră „motorul" pentru pasiunea lor comună: peşterile. Nimic nu-i putuse opri, nici accidentul de motocicletă, nici pericolele subterane. Îl luau pe micul Blacky în rucsac şi plecau. Îşi aminti de o poză a mătuşii, cu Blacky în rucsac, purtat pe piept, şi înţelese dintr-odată de ce fusese impresionată de femeia cu bichonul rămasă în autogară şi cu bagajul pierdut. Da, unchiul Bela îi spusese nenumărate poveşti despre peşteri şi tuneluri subterane, despre sistemul neştiut de caverne care lega bortele din Apuseni: Ighielul cu măreaţa Hudă a lui Papară, cu peştera de la Câmpeni şi cu cea de la Scărişoara, cu Măgura, cu groapa de la Arieşeni, cu Onceasa şi cu canalul de spaimă de la Cetatea Rădesii, toate mergând spre Moneasa, Meziad şi Peştera Vântului. Îi povestise despre creaturile ce trăiesc în adâncuri, fără lumină: viermi, păianjeni, mici scorpioni, miriapozi, dar mai ales viermi, care îl fascinau pe Bela bacsi. Apoi voiseră să plece în Dobrogea, unde fusese descoperită de puţină vreme peştera Movile, dar renunţaseră până în sfârşit, auzind zvonuri printre speologi că e cercetată de americani şi că nu s-a deschis pentru public. Unchiul ar fi trăit sub pământ dacă ar fi putut, ducea cu el tot felul de aparate ciudate, de care

rudele râdeau pe sub mustăți, făcea măsurători şi le nota în caiete, în termeni cifrați. Fusese atât de convingător, încât Adina şi Arpi se deciseseră să-i spună lui cam ce se petrecea în pivnița de sub casă, dar tocmai în anul acela unchiul nu i-a mai vizitat. Întrebat de unde îi vine pasiunea, se justifica răspunzând cu o poveste din copilărie, pe când se juca cu alți copii de vârsta lui, copiii grofului de Lipova, unde părinții lui erau arendaşi. Ceata de vreo opt băieți străbătea castelul, din pod până în beciuri, într-o hărmălaie şi-o fericire netulburate de nimic. Tot atunci începuse să prindă fluturi şi să studieze viermi la microscopul din odaia de studiu, să colecționeze creaturi de groază care o făceau pe maică-sa să țipe şi să se tânguiască, dacă le descoperea întâmplător când făcea curățenie. „Viața se întinde şi unde noi nu o mai putem vedea", repeta unchiul, dar pe vremea aceea ei i se păruse o prostie, un truism. Mult mai târziu începuse să se gândească la faptul că poate Bela bacsi voise, de fapt, să spună cu mult mai mult. Ce anume putea fi definit ca „viu"? Dacă o anume energie făcea diferența dintre un corp animat şi unul neanimat, atunci „viul" era acea energie. Energia plutea în jur, era peste tot. O simțea vibrând dacă atingea şaua motocicletei, o simțea în poza grofului Față Neagră, la fel cum o simțea în palmele lui Eugen. Se trezi din visare şi închise uşa garajului. Găsi scara şi se urcă pe acoperişul de bitum. Era un bun loc de observație pentru mişcările pisiceşti din grădinile alăturate, deşi ardea sub tălpi şi mirosea a parcări cu maşini vechi, a trecut, a copilăria ei.

V

Adina

Merge cu Eugen la Grădina Zoologică. De fapt, el este cel care o duce. Şi-a dat seama că încearcă să evite anumite zone ale oraşului, probabil nu vrea să fie surprinşi de Medeea, ieşită la cumpărături. Medeea la cumpărături ar cumpăra Lâna de Aur şi ar plăti cu o bucată de copil, gândeşte, vexată, Adina. Totuşi, e docilă şi merge la cofetărie şi-l lasă chiar să-i cumpere o prăjitură la un preţ exorbitant; în urmă cu câteva luni, cu banii ăştia şi-ar fi putut lua un palton. Se plimbă şi prin parcuri mărginaşe, acolo el o ţine de mână. Şi la Grădina Zoologică. Ei nu-i plac grădinile zoologice, urăşte să vadă animale ţinute după gratii. Nici lui nu-i plac, dar îi explică răbdător că aceste animale sunt născute în captivitate şi, fără ajutorul oamenilor, nu s-ar descurca în sălbăticie. Dar tot omul le-a obligat să se nască în captivitate, argumentează ea şi Eugen tace. Ea merge mai departe şi îi spune că a văzut pe internet proteste din cauza deciziilor unui parc zoologic din străinătate, care, după ce a înmulţit excesiv animalele, pe cele aflate în surplus le-a sacrificat. Au ucis în

văzul vizitatorilor un pui de girafă şi au hrănit leii, zice ea, roşie în obraz de indignare. Dar probabil că a suferit mai puțin decât dacă ar fi fost vânată de un leu în savană, îndrăzneşte el să spună. Haide, Eugen, fii cinstit, nu simți, nu vezi unde e răul aici, pledează ea pătimaş. Ba da, fetițo. O duce în sectorul elefanților, lui îi plac elefanții. Un mascul mare, blajin, vine până lângă gard. Îl cheamă Ivan, o informează. Ne cunoaştem, l-am mai vizitat. Apoi îşi dezvăluie temerile: nu ştiu ce va fi cu animalele. Cine se va mai ocupa de ele? Deja sunt prost întreținute, personalul e tot mai puțin, nu ştiu ce este de făcut, poate ar fi cazul să le elibereze pe cele care nu sunt periculoase, nu ştiu... Adina priveşte ochii inteligenți ai elefantului, care pare să asculte dialogul lor. Îi place sunetul gutural pe care îl fac elefanții, nu cel obişnuit, ca de trâmbiță, ci acela mai special, ca un mârâit tandru. Trec de sectorul maimuțelor, pe care niciunul nu le agreează în mod deosebit şi se apropie de cel al lupilor, vulpilor şi coioților. Vulpile au pui care stau fără sfială pe bucata înălțată de pajişte de deasupra vizuinii lor. Se joacă veseli, ca nişte cățeluşi. Îți aminteşti de Vulpişor? îl întreabă, şi cu tristeţe şi cu nostalgie. El îşi aminteşte cu un surâs. Vulpişor şi Adina s-au întâlnit în gospodăria mânăstirii unde ea era novice. Argații voiau să pustiască un cuib de vulpi ascuns în liziera pădurii din apropiere, într-o hălăciugă deasă. S-a organizat un fel de vânătoare barbară, cu bâte, un asediu circular al mărăcinişului, dar Adina l-a făcut scăpat pe puiul de vulpe care a ieşit pe partea ei. Pentru Vulpea Micului Prinț, pentru dreptul la viață şi libertate al tutu-

ror ființelor de pe lume, își spuse. Eugen o trage de braț. În timp ce se îndreaptă spre ieșire, cu mult mai triști decât când au venit, Adina se gândește că și ei sunt lipsiți de libertate; mai mult, sunt chiar sclavi ai unui sistem care a decis să-i împuținеze. Îi vor sacrifica și îi vor oferi ca hrană leilor. Îi apăru în minte imaginea zeului egiptean cu cap de ogar, întruchiparea răului, a deșertului arid, ucigașul fratelui său, Osiris. Vor fi dați ca hrană lui Seth.

La Bibliotecă li se distribuie puținilor angajați rămași pastile aurii de iodură de potasiu. Într-adevăr, sunt colegi de serviciu, adică lucrează în aceeași instituție, dar asta nu înseamnă că se văd zilnic sau că sunt în aceeași încăpere. Ea este la subsol, în arhiva cu atmosferă controlată, cu lumina deprimantă, artificială, rece, care îi dă frisoane. Are de fișat douăsprezece mii de cărți donate de un personaj misterios, care a semnat actul cu un singur nume: Gershom. El are un birou sus, la etaj, selectează documente, le clasifică. O singură dată s-a dus la el, dar a înțeles că a procedat greșit, vede din încurcătura cu care o primește. El nu o vizitează niciodată la arhivă. Totuși, o sună uneori pe numărul de interior și o cheamă cu el în pauza de masă. La colțul străzii e un fel de local cu mese rotunde, la care stai în picioare și unde mai poți cumpăra chifle nu prea proaspete și iaurt lichid, transparent, care se bea cu paiul din pahare de carton. Mai au ceai și biscuiți fără niciun gust, probabil de la armată. În ciuda ofertei sărace și deloc îmbietoare, prețul alimentelor este înspăimântător. Adina nu are bani, încă nu a primit niciun salariu, deși este angajată de o lună și jumătate. Când

întreabă pe şeful direct despre acest amănunt nesemnificativ, acesta o priveşte cu superioritate şi îi dă de înţeles prin fraze savante că trăiesc vremuri în care „oamenii de bine" îşi fac datoria fără să fie meschini şi să aştepte plata pe loc! Argumentul ei că nu are ce mânca îl face să pufnească dispreţuitor. Dar are noroc cu adevărat, pentru că în grădina părăsită de alături de casa mătuşii a găsit tufe de cartofi, iar untură mai este în garniţă. Încep să se coacă şi căpşunile. Iar Eugen îi mai aduce câte o pâine pe care i-o strecoară cu un aer vinovat. Se plimbă cu el mai des, totuşi. Oraşul s-a golit de oameni, străzi întregi sunt numai ale lor, Medeea nu mai iese, nu mai are cine să-i surprindă, nu mai au de cine se feri. Este interzis să se circule pe stradă între orele douăzeci şi două şi şase dimineaţa şi niciodată în grupuri mai mari de trei. Noaptea nu e voie să ţii lumina aprinsă fără să tragi perdelele. Patrulează maşini ale armatei şi soldaţii au arme în mâini. Toţi au arborat o privire încruntată, adecvată situaţiei. Dar care este situaţia? se întreabă Adina. Televizorul mătuşii nu funcţionează, probabil nu a fost plătit abonamentul pentru cablu. Ascultă ştirile la radio. E acelaşi radio pe care îl cunoaşte din copilăria ei; şi bunică-sa avea unul la fel. Mare, dreptunghiular, o cutie de lemn lăcuit, cu difuzoare de-o parte şi de alta, acoperite cu un fel de ţesătură aurie. În mijloc e scala pe care sunt scrise oraşe cu nume de vrajă: Bucureşti, Pireu, Milano, Roma, Madrid, Viena, Paris, London. Locuri unde numai în vis se putea ajunge. Şi când apăsai pe clapa albă de os, după câteva momente se deschidea într-o parte un ochi verde, ca de dragon.

Apoi se auzeau paraziții și voci îndepărtate, de parcă oamenii care vorbeau ar fi locuit în neant sau poate erau morți și vorbeau de pe alt tărâm. În câte-o după-amiază ascultă știrile cu Eugen. Stau la măsuța joasă de cafea, sub privirea insuportabilă a grofului Față Neagră, exact în locul unde învăța ea în urmă cu cincisprezece ani. Vorbesc destul de puțin, Adina își imaginează că sunt un cuplu peste care au trecut decenii de căsătorie. Dar nu se poate minți pentru mult timp, întrucât arcul electric dintre trupurile lor îi ține încordați. Când oboseşte, Eugen o anunță că a venit momentul să plece. Am să-ți aduc telescopul meu, îi spune la poartă, ca și cum i-ar oferi un substitut. Mai face încă o concesie și o sărută pe obraz. Trebuie să fie mai atenți când își iau la revedere, pentru că revederile pot deveni improbabile. El se ține de cuvânt. După două zile, într-o sâmbătă seara, apare cu telescopul. Am aşteptat o noapte senină, se motivează palid. Arcul electric are mii și mii de volți. Adina își face un calcul rapid: dacă vrea să privească împreună cerul nopții, înseamnă că va rămâne la ea până a doua zi. Îl lasă în pace, continuă tactica mariajului de zeci de ani. El montează micul telescop pe acoperișul garajului, acolo unde ea își petrece zilele de singurătate, pe o pătură, cu o carte în mână. Între timp, prăjeşte cartofi și își binecuvântează vecinii. Are și o farfurie cu căpșuni. Îl priveşte pe furiș, când nu se știe văzut, și îi trece un junghi prin stomac. Stomacul pare mai afectat de sentimente decât inima. Eugen e mulțumit de felul cum a instalat aparatul. Coboară de acolo și se plimbă prin grădină, se opreşte sub pin și îi comunică încântat

că au o bufniță. Avem o bufniță, zice. Acest plural o fericește. Ar fi putut fi un plural adevărat, nu doar imaginat. Îl lasă să exploreze mai departe grădina. Nu se poate opri să nu-l spioneze. E un om frumos și consideră că numai ea este în stare să-i vadă întreaga frumusețe. Bărbații cred mare parte din viață că ar fi niște eroi mitologici, niște zei sau măcar semizei, oricum, ființe cu puteri peste cele obișnuite. Când vine clipa să descopere că de fapt sunt tot oameni, au un fel de cădere, o deziluzie, un mic leșin la nivel psihic. Dacă îl depășesc, devin cu adevărat înțelepți, frumoși și puternici, dacă nu, rămân mici epave naufragiate la malul propriilor vise. Eugen depășise acest prag încă din tinerețe, sau așa presupunea ea. Devenise un bărbat adevărat foarte de timpuriu. Ar fi dat orice ca să știe la ce se gândește. Îi mărturisise că ținea un jurnal. L-ar vrea pentru ea, chiar dacă ar fi dezamăgită să afle cât de puțin loc ocupă în lumea lui interioară. Spre seară aerul devine rarefiat, subțire și strălucitor. Are să urmeze o noapte cu ecouri de mierlă, Adina știe cum sunt nopțile din curtea acestei case. Urcă cina frugală sus, pe acoperiș. Acum poate mânca de față cu el. Beau și ceai rece și privesc apusul. Stau sprijiniți în pernele din colțul ei de citit așteptând să apară stelele. Adinei îi este și cald și frig, îl simte și pe el tremurând, li se ating umerii și e foarte conștientă de această atingere. Parcă ar fi în sala de spectacole, la vârsta gimnazială, și ar aștepta să apară actorii. Așa stau și acum, amândoi orientați cu fața spre spațiul gol dintre case. Se va ridica o cortină? Spectacolul trece de limita vizibilității sale, Adina știe asta, viața trece de

limita până la care o putem percepe. Spectacolul va fi sus, pe cer, dincolo de cer, între cer şi pământ, apoi pe acoperişul garajului, motocicleta va străluci tăcut pe întuneric sub ei şi totul va continua sub pământ printre rădăcinile arborilor, printre schelete de om şi animal, printre comori ascunse şi nedescoperite, prin tuneluri... Eugen meştereşte ceva la telescop. Noaptea s-a adâncit. Nu e Lună, nu sunt lumini, nu e mişcare. O umbră mai întunecată decât întunericul trece pe deasupra lor. Ai văzut-o? întreabă el. Era bufnița. Aripile ei nu fac niciun zgomot. Tace puțin, caută cu luneta pe cer. Vino să vezi! o cheamă. Priveşte prin lunetă. Vede o gaură în cortină, în pânza întunecată a cerului, dincolo de care e lumină. Din copilărie nu şi-a putut înfrânge impresia că stelele sunt găuri în cer. Era o fericire prea mare să poată crede că dincolo de întunericul nopții există un spațiu atât de luminat şi strălucitor. Chiar şi acum, nu vede decât o gaură în bolta cerului. El spune că e Altair, din constelația Vulturului. E o stea liniştită. El caută acum pe Betelgeuse şi pe Rigel. I le arată întâi fără telescop, apoi o pune să le privească prin aparat. Acestea îi par mai nervoase. Dincolo de ele lumina fierbe. Se gândeşte că oricând micile rupturi s-ar putea lărgi şi Paradisul s-ar prăvăli peste ei. Iată, în direcția asta este constelația Săgetătorului, vezi? Dacă priveşti în această direcție priveşti spre Centrul Galaxiei, acolo unde este o gaură neagră masivă. În jurul ei ne învârtim. Deci erau găuri şi spre întuneric, nu doar spre lumină! Crezi în zodii, Eugen? Cred că toate lucrurile şi fenomenele şi faptele sunt legate între ele şi vibrează la unison. Până la urmă şi Newton a

spus-o, atât cât putea la vremea aceea, în legea atracției universale. Ai crede că forța cu care un mic asteroid atrage steaua Rigel este insignifiantă, dar s-a demonstrat științific că există. Şi mai avem şi legea inseparabilității cuantice pentru lumea subatomică. În asta sunt foarte tentat să cred, mai ales de când ne-am cunoscut. E interesant „să crezi" în teorii științifice ca într-un dumnezeu, căzu el pe gânduri. Arată-mi o stea dublă, Eugen. Stea dublă? Păi... cred că avem aşa ceva în zodia Capricornului. Sunt acolo Prima Giedi şi Secunda Giedi. Ce se întâmplă cu stelele duble, Eugen? Stau față în față, pe veci unite, fără să se atingă în veci, cu mâinile întinse una către alta? Nu plânge, iubita mea, nu plânge, Adina! Suntem împreună. Eugen o îmbrățişează cu adevărat pentru prima oară. Stelele par să coboare pe pământ, iar pământul îşi trimite secretele în spațiu. Îmbrățişarea lui e ca o agonie lentă, e fericire condensată, aşa cum totul, toată materia din univers e doar lumină condensată. Nu are timp şi nici nu vrea să gândească. Vrea numai să simtă. Vede crescând din umerii lui aripi aurii, ca irizările de sidef pe scoici, vede, dar nu ştie ce este ceea ce vede, apoi dintr-odată stelele se rup şi Paradisul se prăvăleşte din cer peste ei.

Trec zile întregi în care el nu o mai vizitează, dar are grijă să o vadă zilnic în pauza de masă sau la cinci, când pleacă spre case, ca şi cum în noaptea de pe acoperiş ar fi depăşit o nepermisă limită. În intersecțiile mari sunt staționate tancuri, oamenii se strecoară grăbiți pe străzi, nu mai are nimeni chef să stea pe-afară mai mult decât e neapărat necesar. Presupune că lipsa lui de acasă de-o

noapte întreagă i-a creat probleme cu Medeea. Nu-l poate judeca. I-ar fi plăcut să-l vadă despărțind apele de uscat, alegând definitiv între ea şi nevastă, dar, pe de altă parte, îl înțelege. Doctorul Jivago n-a fost scutit de suferință, deşi a părăsit-o pe Tonia. În grădina din vecini se termină cartofii. Este pusă în situația de a face un gest de care nu se credea în stare: pune scara pe gardul care desparte grădinile şi trece dincolo, dar nu pentru câteva legume. Forțează uşa casei. E moartă de frică. Face treaba asta târziu, când stă să cadă întunericul şi abia mai vede. Găseşte cămara, dar nu sunt cine ştie ce provizii, proprietarii au luat cu ei tot. Câteva borcane cu gem şi compot, două cu zacuscă, posibil stricată. Surpriza vine când ridică fără speranță capacul unei lăzi frigorifice. Mai sunt acolo nişte pachete cu carne, de o culoare cam gălbuie, dar nu e momentul să facă nazuri. Le încarcă pe toate în sacoşă şi se întoarce acasă tremurând din toate mădularele şi acoperită de transpirație. Desface la repezeală un borcan cu zacuscă, dar mirosul îi întoarce stomacul pe dos. Vomită în baie şi e cuprinsă de disperare. Dacă sunt toate stricate? Le depozitează în frigider. Furnizarea energiei electrice nu s-a întrerupt. La radio se transmite muzică ambientală. Posturile naționale nu se mai aud, acum prinde un post local, dar destul de serios în tentativa de a păstra calmul concetățenilor. E totul bine, zice una din vocile suspendate în eter, nu s-au raportat incidente. Noaptea precedentă, Țările Baltice au fost anexate. Ankara denunță presiunile Irakului. Un cutremur cu magnitudinea de 5 grade pe scara Richter s-a înregistrat în zona Banatului.

Vă lăsăm în compania muzicii. Aveți grijă de voi, oameni buni! Da, da, zice Adina, are grijă de ea însăşi. Telefonul fix nu mai funcționează, a pierdut orice legătură cu mătuşa Iulia, oricum nu a vorbit decât o dată cu ea. Merge la serviciu sperând că până la urmă va primi nişte bani. Cu o întârziere de două luni, li se acordă o sumă fixă, în mână, bancomatele sunt închise. Salariile sunt aduse de o maşină a armatei. Când aude pe coridoarele clădirii cizmele militare simte că ceva greu se aşează peste ea, peste lume. În dimineața următoare, vrea să cumpere pâine de la un magazin alimentar care mai are marfă şi continuă să fie aprovizionat. La intrare, păzit de un soldat, zace un băiat tânăr, împuşcat. A vrut să fure, şoptesc oamenii, clătinând din cap. Îl ocolesc şi intră în magazin să-şi facă cumpărăturile. Nu poate să suporte scena, dar mai ales, nu poate crede ce vede, nu este real! În pauză îi spune lui Eugen că nu ştie ce să mai facă, încotro să mai meargă. Se întreabă, cu ochii strălucind, dacă mai are rost să trăieşti, dacă e firesc să aşeze documente pe rafturi în atmosferă controlată, când afară lumea se omoară pentru o bucată de pâine. Da, are rost, o asigură el. Ceea ce facem noi aici e ceva de maximă importanță. E ceva ce poate supraviețui unui om care moare absurd şi nedrept, e ceva ce chiar îi justifică existența, nu numai lui, ci nouă, ca specie. Adina, există buncăre subterane unde sunt depozitate semințele tuturor plantelor, aşa încât să nu fie pierdute pentru totdeauna în cazul unei catastrofe. Biblioteca este şi ea un astfel de buncăr. Dacă civilizația dispare şi mai rămân doar câțiva oameni, există şansa ca într-o zi

biblioteca să furnizeze informații capitale. Discursul lui o deprimă și mai mult. Acasă nu-și mai găsește locul. De când s-a iubit cu el pe acoperișul garajului nu ar mai pleca de acolo și stă uneori până foarte târziu afară, privind stelele. Însă calmul aparent al nopților este sfâșiat brutal, la un moment dat, de trecerea unor avioane supersonice. Îngrozită, fuge în casă. Nu poate aprinde nicio lumină, la geamuri nu sunt perdele. Îi este urât, așa, ca în copilărie. Nu intră în camera lui Bela bacsi, cu toate că a ascuns fotografia lui Față Neagră într-un sertar. Stă toată noaptea într-un fotoliu, plângând încet în tăcerea lipicioasă. Ce caută ea aici? De ce nu a rămas acasă? Dimineața constată că s-a luat apa. După ce împroașcă un lichid cafeniu, robinetele tușesc de câteva ori, apoi tac. Iese la poartă, în răcoarea începutului de zi. Doamna Iren, de peste drum, îi spune că nu mai este apă nicăieri în oraș. Mai are apă în sticla din care uda violetele. Își face un ceai, se simte cam rău. Preferă să stea acasă, nu mai merge la serviciu, se plimbă prin grădină, cu ceașca în mână. Ar fi băut o cafea, dar nu mai are demult. Postul de radio și-a întrerupt emisia și îi lipsește „Oameni buni, aveți grijă de voi!" I se pare surprinzător că soarele strălucește, că trece vara, că petuniile au înflorit, că mierla fluieră. Cum de natura nu rezonează cu lumea oamenilor? Nu mai are apă. Asta va fi cu adevărat o problemă. Își amintește că la doar două străzi distanță, în gară, erau câteva cișmele. Ar trebui să încerce să aducă apă de acolo. S-ar putea uita și după mersul trenurilor. Dacă circulă ceva spre București, ea pleacă bucuroasă! Pentru că povestea ei de dragoste pare

să se fi sfârşit. Dar nu regretă nimic! Poate o va scrie odată, o va transforma într-un alt fel de energie, o va retrăi, o va converti în nod temporal prin care va putea să se întoarcă de câte ori va dori alături de Eugen. Să spui poveşti e ca şi cum te-ai crede puţin Dumnezeu. Ca atunci când se joacă fetiţele şi spun magica formulă „ziceam că...", după care realitatea dispare de îndată şi totul se transformă în cabinet medical, dacă se joacă „de-a doctorul", sau în sală de clasă, dacă se joacă „de-a şcoala". Să spui poveşti presupune să recunoşti că eşti un om slab care nu poate transpune decât în imaginaţie ceea ce vede dincolo de el. Spun poveşti ucigaşii în serie rataţi şi sfinţii rataţi, iar ea nu ştie sigur cărei categorii îi aparţine. Gândurile îi sunt întrerupte de sonerie. A venit Eugen. Când îi deschide poarta, i se pare că în spatele lui, pe stradă, lumina se coagulează ca o cremă de zahăr ars. De fapt, în aer pluteşte mult praf. Abia închide poarta şi Eugen o îmbrăţişează strâns, o lipeşte de el, o sărută. Poate că totuşi ştie de ce e la Cluj, de ce a plecat din casa ei. Pentru că oriunde ar fi, în braţele lui e acasă. M-am speriat când am văzut că nu eşti la serviciu. Eşti bine? De ce nu mi-ai telefonat că nu vii? Ar vrea să-i spună că azi dimineaţă tocmai de el voia să fugă, dar nu mai este valabil. Dacă până la urmă o va alege pe ea? Mai ales că... Nu mai este apă, îi spune în schimb. Voiam să merg la gară, să aduc. Nu e apă nici la gară, de acolo vin. Dar am văzut în grădină o fântână, Adina. N-a mai fost folosită de ani de zile. Când eram studentă, Bela bacsi mai scotea apă din fântână să ude florile, dar acum, uită-te şi tu, nu e nici lanţ, nici

găleată şi e capacul pus. Adu-mi scara cu care te urci pe acoperiş, cobor în fântână, şi o lopată, ceva, să curăţ puţin, poate s-a astupat firul izvorului. Lucrează amândoi în tăcere, în timp ce deasupra lor atmosfera amiezei se întunecă treptat, acoperită de un fel de pâclă. Aerul are o culoare ciudată, trandafiriu prăfuit. El umple o găleată cu pământ pe fundul puţului, iar ea o trage sus, de funia cu care au legat mânerul. Începe să se adune apă şi el urcă înapoi pe scară. Stau în iarbă, cu spatele sprijinit de ghizdul fântânii. Eugen pare obosit şi palid. Adina crede că îl preocupă ceva. E posibil să fie doar îngrijorare şi sentimentul de nesiguranţă care inundă lumea. Se ridică şi priveşte în fântână. Nivelul apei urcă încet. Nu e tocmai limpede, dar el spune că se va limpezi. Precum urcă apa în fântână, aşa urcă şi ceva neştiut, negru şi fatal în realitatea lumii, ceva terifiant şi inevitabil, ceva ieşit din necunoscut. Ia uite ce piatră am găsit! exclamă Eugen. Ea crede că e un bulgăre de pământ, o piatră scoasă din fântână. Dar, după ce Eugen o curăţă, văd că are o formă aproape sferică, cu mici faţete, cam ca o minge de golf deformată. El vrea s-o spargă. Ei nu i se pare o idee prea bună. Deschid garajul în căutarea unui ciocan. Motocicleta îl impresionează pe Eugen. Îi spune că dacă vine sfârşitul lumii, vor fugi amândoi cu motorul unchiului. Ea se şi vede înfruntând Marele Întuneric pe şaua motocicletei, alături de Meat Loaf. Se simte cam ameţită, se aşează pe o băncuţă şi îl priveşte, în tentativa lui de a sparge piatra. E ca toţi bărbaţii: un copil. Dar reuşeşte s-o spargă şi se minunează amândoi: ceea ce crezuseră a fi o

piatră era doar o crustă, un fel de depunere, de sedimentare peste un cristal foarte limpede, frumos şlefuit, deşi într-o formă cam bizară. Îţi dai seama, zice el, au fost necesari mii şi mii de ani, dar ce spun eu? milioane de ani ca să se formeze aşa un guler în jurul cristalului. E un artefact străvechi, Adina, posibil nici să nu aibă origine terestră, e o comoară inestimabilă. Să ai grijă de el. Nu, dragul meu, spune ea alb, vis-à-vis de entuziasmul lui, e al tău, tu l-ai găsit. El protestează, vrea să i-l lase ei. Pe ea o doare, în secret, că el nu-l acceptă, spunând că, da, e al meu, pentru că l-am găsit, dar tot ce e al meu, este al nostru. Până la urmă, îl pune în buzunar. Fântâna s-a umplut cu apă. Fantastic! Când el anunţă că e timpul să plece, ea îi pune într-o plasă o pungă cu carne din frigider. De unde o ai, se miră Eugen. Am... mi-a dat-o cineva, zice, sugerând că ar fi vorba de nişte vecini. Îi înfăşoară pachetul de carne într-o faţă de masă şi mai pune deasupra lui nişte şervete de damasc. Să nu ţi-o vadă nimeni, îi explică. Să nu ţi-o ia până acasă. El râde. Adică am asupra mea un giuvaer din minele regelui Solomon şi tu eşti îngrijorată că cineva mi-ar putea lua pachetul de carne, o întreabă în faţa porţii. Da, admite ea, s-ar putea ca acum să fie mai valoroasă carnea. O sărută şi pleacă şi nu vede că ea rămâne acolo cu lacrimi pe obraz. El pleacă de fiecare dată. Mai târziu, după-amiaza, i se face foame şi decide să supravieţuiască. De acum, nu mai are de ales. Trebuie să supravieţuiască. Scoate alt pachet de carne, îl dezgheaţă şi îl găteşte, cu geamurile închise. Se teme că mirosul ar putea atrage vizitatori nedoriţi. Sunt persoane

care se poartă în viața reală la fel de absurd ca în vis. Sunt personalități obsedate și obsedante, discontinue, iraționale, ca niște picături de nebunie ale Creatorului. Ce te faci când întâlnești așa ceva? Fugi! Dacă iubești un astfel de om, ești mort. Nu știe sigur cum este Eugen. Nu îl cunoaște cu adevărat, dar fascinația pentru el persistă. Iubește totul la el, îl iubește cu mintea, cu inima, cu trupul, dar nu are de gând să-l lase s-o omoare. Un singur vizitator nepoftit se anunță: un motan sur, frumos, dungat care se cere primit înăuntru de pe pervazul ferestrei. Mănâncă împreună din carnea cu un gust acceptabil, deși puțin cam stătut. Apoi Adina se simte teribil de obosită. Dintr-odată nu mai poate să sufere mirosul de mâncare și nici căldura de afară. Se refugiază în camera lui Bela bacsi, pe divanul de lângă măsuța de cafea. Camera lui fusese dintotdeauna răcoroasă, de când învăța aici în sesiune. Își amintește cum avea obiceiul să-și scrie scrisori destinate sieși, celei din viitor. „Mie, celei din ziua de mâine", își scria înaintea unui examen important, ca și cum ar fi căutat asigurarea că evenimentul care o stresa avea să treacă, iar ea va continua să existe, întreagă, și după aceea. Uneori își trimitea scrisori destinate unui viitor mai îndepărtat. Pe acelea le lipea bine, le sigila și încerca să le ascundă de ea însăși, de tentația de a le deschide înainte de vreme. Se întâmplase să uite de micile capsule de timp și să le găsească târziu, mult după momentul destinat, dar atunci aveau un farmec aparte, ca un vin vechi. Oare?... Tocmai aici, sub sticla asta mată a măsuței de cafea, pusese odată... Sare de pe divan și ridică sticla

mesei cu o agrafă. O, doamne, chiar este un bilet acolo! Se sprijină de tocul uşii şi citeşte: „Vocea se duce în foc, ochiul intră în soare, spiritul intră în lună, sinele în universul infinit, părul trece în plante şi arbori, sângele în ape... Unde e atunci omul Purusha? – O să trec mâine examenul de literatură veche!!!! – 7 decembrie 1992". Zâmbeşte acelei zile din trecut. Parcă aude un fel de şuierat care se apropie, dar ce poate fi? În secunda următoare este trântită la podea şi acoperită cu moloz. Un dulap a căzut peste ea, dar a rămas proptit în măsuţă şi, de fapt, a salvat-o. Asta realizează după un timp, când pereţii rămaşi încetează să se rotească în jurul ei. Divanul pe care intenţionase să doarmă este acoperit de cărămizi şi bucăţi de tencuială şi dincolo de el este grădina. Zidul casei şi o parte din acoperiş au zburat. Îşi simte picioarele ude, poalele rochiei îi sunt umede şi o gleznă o ustură. Mai rău, are impresia că pielea coapselor i se atinge de ceva moale, rece, fin, o textură incalificabilă, parcă ar fi fost pielea unui delfin mort. Încearcă să se extragă din celula care a salvat-o. Mintea ei funcţionează doar pe bază de instinct. Speră din tot sufletul că nu sunt propriile-i intestine împrăştiate pe jos. Iese cu greu de sub dulap, are o singură zgârietură care-i sângerează. S-a tăiat într-un ciob. Dulapul lui Bela bacsi s-a spart în cădere şi zeci de borcane şi borcănele s-au prefăcut în cioburi. Mare noroc că s-a ales cu o singură tăietură. Mirosul însă este insuportabil: toate recipientele conţinuseră viermi mai mari decât a văzut în toată viaţa ei, păianjeni albicioşi care o cutremură de oroare, scorpioni de peşteră, miriapozi,

lilieci în diverse stadii de dezvoltare, toți conservați în formol, cel mai probabil. Trebuie să se îndepărteze! Acolo nu e bine! Trebuie să se îndepărteze de camera prăbușită, repetă mintea ei. Iese în grădină, pipăindu-se. Nu o doare nimic special, o doare totul. I se pare că nu mai aude prea bine. I se pare că tot ce vede e o fotografie mișcată. Undeva, departe, se mai aud bubuituri surde. Reperează pe stradă cizme de militari. O femeie plânge peste drum, să fie tanti Iren? Se așează direct pe pământ, cu capul în mâini, departe pe cât poate de ziduri. Deci, se aruncă bombe. Este război, înseamnă că este război. Dacă n-ar fi fost mereu cu capul în nori și cu nasul în cărți, poate ar ști acum cine cu cine se bate. Se teme să mai intre în casă. Rămâne afară mult timp, praful se depune încet peste părul ei, pe straturile răscolite din jur, pe pinul retezat de la jumătate. Mirosul de formol al borcanelor sparte o urmărește. Cunoaște acel miros, îl însoțea mereu pe Bela bacsi. Poate din cauza emoției îi răsare acum în minte una din istoriile lui, pe care le-o spusese cândva, în copilărie, și apoi nu o mai repetase niciodată. Le povestise despre cum trebuia să stea pe scaun în fața grofului, relatându-i tot ce făcea acasă, tot ce făceau părinții lui și cum era terorizat că într-o zi stăpânul îi va face ce îl văzuse făcând unui alt servitor. Îl surprinsese în pivniță chinuindu-l pe Feri. Omul care îngrijea serele era legat de un scaun, dar din capul lui ieșea un lichid galben prin niște tuburi și bietul Feri părea mort sau măcar leșinat. Tuburile alimentau un fel de recipient mai mare, care fierbea pe lampa cu spirt. Iar aburii ieșeau prin alt tub ce trecea printr-un

vas cu apă şi se distilau. Spaima pe care o resimţise văzând scena de groază, ca şi neîncrederea şi amuzamentul celor cărora le-a povestit, dar, mai mult ca orice, teama de răzbunarea grofului, l-au făcut să plece pribeag şi să nu mai dea prin Lipova decât după moartea lui Faţă Neagră. Adina se întreabă de ce toate astea îi vin în minte acum. De ce? O trezeşte din halucinaţie un sunet familiar: aude sunând un telefon. E telefonul ei, sună pe masa din bucătărie. Nu poate fi decât Eugen, trebuie să-i răspundă, să-l liniştească, probabil e îngrijorat pentru ea. Cu un efort de voinţă se ridică de jos şi îşi face curaj să se apropie de casa şifonată. Uşa atârnă strâmb şi din pereţi se mai cern pârâiaşe de moloz. Telefonul sună, dar pe ea durerea a ţintuit-o în faţa pinului mort. Pinul avea vârsta ei. Telefonul sună imperativ. Intră bâjbâind, calcă pe cioburi, pe tablia spartă a unui scaun, în mod curios, telefonul se află unde l-a uitat. Eugen trebuie să fie. Răspunde. Dar de la celălalt capăt îi vorbeşte o femeie. Adina strânge pleoapele, încercând să înţeleagă cu cine vorbeşte şi ce i se spune. Până la urmă, adevărul trece prin ea ca o lance de gheaţă: e Medeea. S-a terminat insulina lui Eugen, îi comunică, şi el va intra în comă în scurt timp. Din blocul lor de pe strada Paris nu se vede nicio farmacie. Nu ar putea Adina să aducă de undeva fiole de insulină glargin? În numele dragostei ce i-o poartă soţului ei, măcar atât să facă pentru el, pe lângă tot răul pe care l-a adus familiei sale... Adina răspunde că va aduce insulină, fără să aibă nicio idee despre cum va face asta. Iese din casă cu telefonul în mână şi nu ştie unde să-l pună, nu are buzunare la

rochia albastră de vară pe care a îmbrăcat-o de dimineață. În zorii zilei, lumea mai păstra o urmă de normalitate. Acum... Se apropie de poartă şi ascultă. Dinspre oraş vine un zgomot surd, îndepărtat, în apropiere se aud glasurile vecinilor, plânsete, chemări. Încă e lumină, deci nu e ora douăzeci şi două, mai poate circula pe stradă, cel puțin, legea i-o permite. Dar se teme de soldați, de oameni, de tancuri. Deschide poarta şi face un pas în stradă. Casa familiei Vaida nu mai e decât un morman de cărămizi. Canatul unei ferestre a rămas în picioare, unde îi fusese locul în zid şi pe pervaz mai este încă o muşcată înflorită acoperită de praf. Fereastra s-a inversat: acum nu mai oferă celor dinăuntru posibilitatea de a privi spre stradă, ci celor de pe stradă de a privi într-o casă fantomă, o casă de aer. Ocoleşte avalanşa de moloz revărsată pe o parte a trotuarului, apoi observă că pasajul care ducea spre bulevardul Horea este şi el prăbuşit. A căzut etajul întâi al blocului vechi, iar etajele al doilea şi al treilea au rămas suspendate în armătura de fier beton de pe laturi. Poate că ar fi reuşit să escaladeze grămada de cărămizi, plăci de beton, mobilier, covoare, aparatură, dacă nu i-ar fi venit în gând că acolo pot fi oameni, trupuri omeneşti şi nu poate să calce peste ele. Trebuie să ocolească pe la Policlinică. Restul caselor de pe stradă par afectate într-o măsură mai mică, dar ajunsă din nou la o intersecție cu bulevardul se cutremură. Distrugerile fac zona de nerecunoscut. Vede oameni în dreptul intrării unui bloc, încercând să scoată pe cineva de sub dărâmături, alții sunt aşezați jos, pe o pătură, femei şi copii amuțiți de groază,

iar mai încolo, sub un copac, sunt întinşi morţi cu lumânări aprinse la cap. Îşi face curaj să meargă pe cealaltă parte a străzii, dar cineva o strigă, sunteţi bine, o întreabă, aveţi nevoie de ajutor, dar ea face un semn din mână că nu şi o lasă în pace. Grăbeşte pasul. Ştie cam pe unde era o farmacie spre centru, dar nu reuşeşte să-şi amintească deloc cum ar putea ajunge de la farmacie în zona unde se află strada lui Eugen. Pur şi simplu, i s-a şters din memorie harta. Toate străzile îi par acum nişte tuneluri întunecate, iar întunericul ce se ţese tot mai des nu o ajută. Ştie că trebuie să se orienteze rapid sau va rata şi Eugen are să moară, aşa cum i-a spus Medeea. Se strecoară pe lângă pereţi, ascultă ţinându-şi respiraţia, aude glasuri, maşini, soldaţi, bine că drumul ei trece prin altă parte. Când i se pare că se apropie cineva, se lipeşte de zid. Închide ochii, după metoda din copilărie: dacă eu nu văd, nici ceilalţi nu mă văd pe mine. Când îi deschide, nu ştie cât timp a petrecut aşa, poate a adormit, nu de somn, ci din dorinţa de a evada din această realitate într-o alta, acolo unde nimic rău (încă) nu s-a întâmplat. Ajunsă în faţa farmaciei, rămâne siderată: e într-o clădire veche, cu uşă şi geamuri micuţe, care sunt prevăzute cu gratii. Degeaba ar sparge fereastra. Îi vine să râdă. Nu îşi poate da seama la ce s-a gândit când a promis că duce insulina. Că au căzut toate uşile şi geamurile din oraş? Îşi aminteşte că mai există o farmacie după colţ, lângă piaţă. Merge mai departe şi simte crescând în ea un fel de nepăsare pentru ce ar putea să i se întâmple, o nepăsare ca o maree cenuşie. Îi apare în faţa ochilor imaginea băiatului îm-

puşcat la intrarea în magazinul alimentar. Însă acum sunt atâția morți în oraş, iubito! Şi chiar râde. Râde plângând. Omul e o ființă uşor reversibilă spre țărână, îşi spune. Obrajii omeneşti se prefac uşor în praf, unde citise asta? Ha, în cartea lui Omar Khayyam, pe când venea cu Eugen spre noua lor viață. Spre noua lor moarte... Se trezeşte lângă farmacie. Mda, iată un geam numai bun de spart. Găseşte o bucată de bordură şi priveşte în jur. Îşi face socoteala că cel mai bine e să spargă partea de jos a uşii, ar fi suficient pentru ca să se strecoare înăuntru. Sparge sticla, lărgeşte spărtura şi intră. Se ascunde după tejghea. Desigur că e întuneric, dar mai aşteaptă puțin şi are să vadă ca o pisică. Şi i se va potoli şi inima. Începe căutarea. Insulină, insulină, repetă în şoaptă. Găseşte de toate, numai insulină nu. I se pare că prin dreptul intrării trece o umbră şi se lasă jos, pe burtă. Dacă a văzut-o cineva? E o hoață. S-a deprins să fure. A spart casa unor oameni pentru mâncare. De acum are experiență. I s-a părut, nu e nimeni. Se ridică şi caută, caută. Descoperă într-un sertar cutii mici de carton pline cu fiole. Insulină, Dumnezeule! Ia o cutie întreagă, cu un sentiment de imensă uşurare şi iese prin spărtură. Mâinile sus şi nu mişca! aude de cum se ridică pe picioare. Rămâne stană, i se pare că i-a vorbit țeava armei care este îndreptată spre pieptul ei. Nu poate ridica mâinile, nu e de acord să dea drumul insulinei. Poate s-o împuşte dacă asta doreşte. Mă poți împuşca, dacă vrei, îi comunică armei, dar dacă nu-i duc insulina, îmi moare băiatul. N-am luat bani, mă poți controla. Casa ne-a sărit în aer. Dacă nu-i duc insulina, moare.

Ăsta era repertoriul, îl epuizase. Țeava se ridică până în dreptul feței sale, este un singur soldat, nu-i place felul cum rânjește pe întuneric. Ochii lui spun că a venit vremea când nimic nu mai are importanță, când totul este permis. Într-o fracțiune de secundă lovește țeava armei și fuge spre o intersecție unde e o lumină slabă. Sunt două blindate oprite cruciș și militari în jur. Soldatul nu are curaj s-o urmărească. Se scurge lipită de ziduri, acum trebuie să coboare spre strada Paris, Eugen i-a arătat o dată unde locuiește, e un bloc mic, cochet, cu mai multe apartamente și un tei mare în spațiul verde. Din fericire, aici orașul pare neatins, cel puțin atât cât vede pe întuneric. Într-un final, sună la soneria din dreptul numelui Vasarin. Știe exact ce a simțit mesagerul Fidipide după ce a alergat de la Maraton la Atena. Îi deschide Medeea și, dacă nu s-ar clătina spre interior, probabil că i-ar lua cutia și i-ar închide ușa în față. O așează într-un fotoliu, la intrare, îi dă un pahar cu apă, probabil din fântâna de la Iulia neni, gândește Adina. Duce insulina din raza ei vizuală. Dintr-o cameră apare un bărbat tânăr, frumos, îmbrăcat în pijama. Seamănă izbitor cu Eugen, deci acesta e „copilul". I-a trezit din somn, acum își dă seama. Trebuie să plece, să facă drumul întors spre casa ei pe jumătate dărâmată, din moment ce nu este poftită să se adăpostească până dimineața. Eugen? A îndrăznit să întrebe. Dar simte pe undeva că acum are dreptul, i-a adus insulina. Se odihnește, răspunde Medeea cu amabilitate glacială, stând în picioare, o atitudine mai elocventă decât orice cuvânt, care se traduce prin „pleacă!". Dar tânărul ciocănește la o ușă,

tată, te caută cineva. De ce-l trezeşti pe taică-tău, ştii că nu i-e bine! Eugen răsare imediat şi Adina citeşte perplexitatea de pe chipul lui ca pe ceva dureros. Se încruntă la ea şi se simte rănită. Are faţa descompusă de supărare, dar ea, ea a venit chemată, altfel nu ar fi cutezat. Am adus insulina, murmură ca pe o scuză. A zis Medeea că nu mai ai şi ţi-e rău. Eugen se uită la ele cu aceeaşi privire neagră. Meda, cum ai putut? Le întoarce spatele şi intră iar în camera lui. Ah, deci în particular îi spune „Meda". Ce-i drept, ar fi obositor să rosteşti o viaţă întreagă hiatul acela. Adina se ridică să plece, deşi mai speră că o vor opri acolo ca să nu fie silită să umble noaptea pe străzi. Dacă se gândeşte mai bine, chiar va rămâne, va sta sub copacul din spaţiul verde. Aruncă o ultimă privire fugară prin hol şi spre uşile închise ale camerelor din ceea ce crezuse că avea să fie casa lor, a lui Eugen şi a ei. Şi deschide uşa de la intrare. Adina, stai o clipă. Se întoarce radioasă spre Eugen. Trebuie să pleci imediat, uite, ţine legitimaţia asta. Nu ai niciun buzunar? Ţi-o pun într-o carte, ai mare, mare grijă de actul ăsta. Hai să te conduc. Întoarce capul să salute, Medeea îi zâmbeşte triumfător. Se opresc sub tei. Eugen o îmbrăţişează. Trebuie să pleci, iubita mea. Ascultă-mă bine: cu legitimaţia asta mergi la camera opt de la intrarea din spate a Bibliotecii. Te aşteaptă cineva acolo. Uită-te la mine, Adina, uită-te în ochii mei. Ai încredere în mine. Îţi dăruiesc viaţa. Am ascultat la radio. Au detonat o bombă nucleară la Ankara, alta la Seul. Şi se pare că nu se vor opri. S-a sfârşit. Te iubesc, du-te! Vino cu mine! scânceşte Adina. Îşi aduce aminte

de ochii soldatului de la farmacie: Eugen, acum nimic nu mai are importanță, vino cu mine, totul e permis acum. Nu se poate, Adina. Sunt dator să trăiesc sau să mor lângă ai mei, dar, dacă soarta va decide altfel şi voi mai fi în viață şi liber, am să vin să te caut, chiar de-ar fi să merg pe jos sau pe bicicletă, nu-mi trebuie motocicleta unchiului, încearcă el să glumească. Pleacă acum, nu mai e timp! Pleacă! Se desprinde din brațele lui şi-l ascultă, pleacă, a fost învățată să asculte de când era novice. Merge în pas alert spre bibliotecă, îi urmează instrucțiunile. Într-o intersecție, se opreşte, paralizată. Soldații din jurul blindatelor s-au transformat în oameni fără chip. Toți poartă măşti şi arătă îngrozitor, ca în cele mai rele coşmaruri. I se pare că i se fac semne, dar fuge. În fața bibliotecii se ține de gard. Nu ştie dacă mai poate. La camera opt e un militar, un ofițer. Sunteți soția domnului Vasarin? Mi-a spus că e posibil să-şi trimită soția, asta este, ce să facem, e un singur loc pentru transportul de cărți. Vine o maşină militară şi o ia. Merg spre gară, din ce se pare. Opresc în fața unui depozit. Acolo sunt aceiaşi oameni fără chip. E dusă într-o încăpere, o femeie în uniformă îi dă un teanc de haine şi o trimite la o baie să se spele. Să vă spălați bine de tot, stați sub duş, să vă spălați cu atenție şi părul, vă rog să dați jos toate hainele şi îmbrăcați ce v-am dat. Se execută întocmai, dar păstrează cartea de la Eugen. Când e gata, nu are oglindă să se privească, dar e conştientă că poartă o salopetă galbenă, bocanci şi mască. E un om fără chip. Este urcată într-un tren. Un ofițer o însoțeşte până la uşa vagonului şi îi înmânează o mapă cu documente. În vagon veți

fi singură, aveți tot ce este nevoie pentru călătorie, vă rog să citiți instrucțiunile, înăuntru vă puteți scoate echipamentul, pereții sunt de plumb. Noroc! Şi uşa se închide pe dinafară. Vagonul e plin cu containere, într-un colț este o banchetă cu două pături şi o ladă cu ceva mâncare. Nu sunt ferestre, dar arde un bec. Deschide mapa. „Documente clasificate. Reactorul 5. Îndatoririle personalului de serviciu". Închide mapa. Scoate cartea de la Eugen. O ascunsese sub salopeta prea largă. „Un veac de singurătate". El spusese că-i dăruieşte viața, dar îi dăduse, în schimb, un veac de singurătate. Şi ea a rămas datoare. Trebuia să-i fi spus! El trebuia să ştie, era dreptul lui. Sau poate ştia?

VI

În derivă

Simon strânse pleoapele. Nu avea chef să se trezească, dar zgomotul acela era prea neobişnuit. Îl ştia din copilărie, pe când locuia la câțiva metri de o haltă abandonată, la Valea Florilor. Se apropia un tren! Îi auzea roțile scrâşnind, vuietul stârnit de vagoane la macazurile îndepărtate, şuierul locomotivei avertizând că vine. Cunoştea zgomotul trenului dintr-un film.

Se sprijini în cot şi ascultă cu atenție. Nu era niciun dubiu. Urma să treacă un tren.

Doar că acolo unde se aflau casa şi pământul lui nu exista nicio linie ferată.

Cum zgomotul creştea şi creştea, se apropie de fereastră şi dădu perdeaua la o parte. Greierii şi privighetoarea din pădure amuțiseră, întunericul îşi ținea respirația. Apoi văzu o lumină undeva în dreapta, cam pe unde drumul o cotea pe lângă râu, spre livada familiei Câmpeanu. Odată cu zgomotul, creştea vertiginos şi raza de lumină.

„Visez? Precis visez!" Cu siguranță nu era decât un vis, unul din acele labirinturi nocturne în care îi plăcea să se

piardă. Dar amestecul de spaimă primitivă, mirare şi curiozitate explodară când trenul undui luminos prin faţa ferestrelor sale.

* * *

Se întorsese în pat şi se culcase. Era imposibil să creadă că văzuse un tren pe fereastră. Soarele dimineţii îl surprinse privind în tavan, întrebându-se dacă era sau nu cazul să cosească în ziua aceea pajiştea de pe Dealul de Est. Se simţea de parcă toată viaţa numai asta făcuse! Mirosul de iarbă crudă şi flori, sunetul cremenei pe lama coasei şi încordarea muşchilor lui, în mişcarea de răsucire cu care secera masa verde, erau cele mai vii senzaţii din mintea lui, din amintirile lui.

Se ridică mânat de lumina tot mai puternică, se bărbieri în oglinda atârnată în cui, apoi puse la fiert, pe plita electrică, un ibric mare de cafea şi două ouă.

Deschise ziarul şi citi articolul de fond. Era ceva despre retrocedarea pădurilor, o poveste încâlcită, însă numai bună în timp ce mânca cele două ouă, bucăţi de slănină şi ceapă, era chiar potrivit, deşi i se părea că cei de la ziar discutau acelaşi subiect de când lumea!

Când termină de mâncat, îşi puse pălăria de pai, luă termosul cu ceai rece şi ieşi în curte. Încă de acolo se vedea că ceva nu e cum trebuie. O dungă plutea deasupra râului, în lung. Pe malul celălalt îl văzu pe Dragomir holbându-se şi învârtindu-se încoace şi încolo, ca şi cum, dacă s-ar fi întors puţin cu spatele, drăcia avea să dispară.

Îi făcu un semn şi bărbatul începu să gesticuleze în toate direcţiile:

— Ai văzut? Ai văzut? De la un capăt la altul!

Simon se apropie câţiva paşi, se uită în susul râului, apoi în jos. Dragomir avea dreptate: linia de tren plutea pe deasupra apei. Erau acolo şinele de fier, traversele, chiar şi pietrele colţuroase presărate printre ele. Şi nu le susţinea nimic! Ar fi vrut să se mire, dar constată că era în stare să accepte faptul ca pe ceva posibil. Dacă drumul de fier trecea pe deasupra râuşorului lor, era în regulă. Probabil că trenurile aveau să sperie raţele şi gâştele.

Chiar atunci se făcu auzit un zgomot surd în depărtare. I se păru că liniile tremură imperceptibil şi înţelese că avea să treacă încă un tren. Pe partea cealaltă, Dragomir încremeni cu ochii măriţi, apoi făcu câţiva paşi în spate, cu o expresie de groază pe chip. Ce putea să-l sperie atât de tare? Până la urmă, era doar un tren, gândi Simon, privind cu mirare cum gura vecinului său se închidea şi se deschidea de parcă ar fi fost un peşte scos pe uscat.

Atunci observă direcţia în care privea Dragomir: Insula Suspendată părea să se clatine, să vibreze. Asta chiar nu era bine! Nu mai avu timp să se gândească ce ar fi presupus stricarea echilibrului Insulei, pentru că trenul se apropia în salturi.

Nu s-ar putea spune că Simon nu mai văzuse niciodată trenuri, însă adevărul era că nu văzuse trenuri în realitate. Nu era de mirare că întreaga atenţie i-a fost captată de monstrul de la capătul străzii şi nu e de mirare nici că lui nu i se părea nimic straniu în faptul că trenul vălurea, se

mişca asemeni unui viermişor care-şi trage partea din spate spre înainte, făcând o buclă la mijloc, apoi înaintează cu partea din faţă şi o ia de la capăt tot aşa. Pur şi simplu, Simon credea că aşa merg trenurile. Când vagoanele îi dansară prin faţă, avu totuşi ocazia să constate că persoanele de la ferestre nu păreau tocmai încântate de călătoria lor. De fapt, înăuntru părea să fie un talmeş-balmeş. Bieţii oameni se ţineau de ce apucau, bagajele cădeau, se rostogoleau şi tot felul de obiecte se pierdeau acolo unde uşile sau geamurile erau deschise. Într-adevăr, ceva nu era bine deloc! îşi zise calm Simon. Poate domnul Sander ar trebui să se ocupe puţin de acest aspect.

La capătul unuia dintre vagoanele de la coada trenului coborâră două persoane. De fapt, s-au aruncat din tren, concluzionă Simon, e şi normal, trenurile nu sunt un mijloc de transport adecvat şi nu e surprinzător că s-a renunţat la ele.

Se îndreptă spre ei. Erau un bărbat şi o femeie. Cei doi se certau.

— Să nu cumva să-i spui! insista bărbatul, dar privirile lui fioroase nu păreau s-o intimideze pe cea de lângă el. Situaţia este instabilă şi nu putem şti ce se va întâmpla dacă îi spui! mârâi printre buze, când Simon se opri în faţa lor.

— Aţi văzut cumva o fetiţă? întrebă femeia.

* * *

Pe când îi aşeză pe cei doi musafiri în camera lui, care îi servea şi de dormitor şi de bucătărie, Simon realiză,

pentru prima oară, că nu-şi aducea aminte să fi fost vreodată acasă la ora prânzului. Se simţea încurcat şi, deschizând frigiderul, se convinse că sunt motive de stânje-neală: nu avea nimic de mâncare.

Întotdeauna, când venea acasă spre seară, descoperea un sufertaş cu două feluri de mâncare în frigider. Nu prea ştia ce bagă în gură, era un om distrat, dar, cu toate acestea, avea grijă să spele recipientele şi să le lase pe un colţ al mesei, la uscat. Dimineaţa nu mai erau acolo, în schimb apăreau în frigider cele două ouă, slănina şi ceapa.

Trebuia să-l roage pe Dragomir să-l împrumute cu nişte mâncare. El stătea acasă tot timpul şi creştea găini, era pasiunea lui. Probabil că avea şi ouă şi carne.

Dragomir îi oferi ceva ce semăna cu o tocană. Era teribil de surescitat din cauza trenului, a liniei ferate, care numai din fier nu părea să fie, dar mai ales din cauza celor doi „intruşi".

— Cum poţi să ştii ce sunt? Cum i-ai putut primi la tine în casă? Ce va zice Sander? Dacă sunt din Sistem?

Simon căzu pe gânduri o clipă, apoi păru să-şi amintească:

— Dar oamenii sunt disperaţi. Le-a dispărut o fetiţă, o caută, de-aia sunt aici.

— Fii serios! Afară au rămas numai centraliştii, sunt centralişti? Au ecusoane? Iar dacă vin din Interior, nu sunt oameni, ascultă-mă pe mine! Nu trebuia să-i primeşti, o să se supere Sander.

Era greu să-l abaţi pe Simon din calmul lui enervant, constată Dragomir, privind înciudat cum vecinul trecea puntea peste râu: nu dădu nicio atenţie şinelor de tren

din cauciuc sau pietrelor imponderabile; Simon ducea cratița ca pe un trofeu al ospitalității, spre casa unde îl aşteptau oamenii, care nu erau oameni şi care, dacă ar fi fost doar sosii de cauciuc ar fi fost o fericire, însă cine ştie ce puteau fi...

De fapt, Simon se gândea că străinii chiar aveau ceva ciudat. Bărbatul era stăpânit de o furie pe care nu încerca să o ascundă. Nu durere, nu disperare, ca în cazul femeii, ci furie. De altfel, cei doi se certau de când veniseră. Ajuns în dreptul uşii, Simon ascultă:

— Întrebăm pe aici pe cine găsim şi eu mă întorc, să ştii, zicea bărbatul.

— Sigur că da, Toma, întoarce-te, abandonează-ne, e stilul tău.

— E vina ta, nu ai supravegheat-o.

Simon intră. Nu prea ştia ce să zică. Puse cratița direct pe masă. Deschise bufetul şi, pentru prima oară, realiză că nu avea decât o singură farfurie, o singură furculiță. Le aşeză în dreptul femeii.

— Să mă iertați, ştiți, noi suntem refugiați, nu prea avem de toate...

— Cum se numeşte locul acesta? încercă femeia să pară interesată.

— Suntem în Arhipelag.

— Aha! Deci nu ați văzut o fetiță blondă îmbrăcată în rochiță albastră...

— Nu...

Simon o privea direct în față, fără ocoliş. Spusese că o cheamă Mara. Avea ceva diferit față de toate femeile pe

care le întâlnise până acum, nu prea multe, de când scăpase din Sistem. Nu ar fi putut spune cu mâna pe inimă că Mara este o frumusețe, dar era pe chipul ei un lucru care-l atrăgea.

— Vă mulțumim pentru tot, trebuie să plecăm, orice întârziere ne poate costa. Există vreo localitate în apropiere? Unde merge trenul?

— Oh, trenul! făcu Simon, trezit din visare. Trenul a apărut prima oară azi noapte. Domnul Sander trebuie să-l fi introdus. Nu știu unde merge.

—Cine e domnul Sander? Am putea vorbi cu el?

— E stăpânul domeniului. Puteți vorbi, dar numai când coboară. Ia priviți pe fereastră! Sus, acolo, sus! E pe Insulă.

— Doamne-Dumnezeule, Toma! O insulă care plutește. E un indiciu. Ai putea suna la celula de criză, poate ne ajută cumva.

— Mi se descarcă telefonul, nu știu câte apeluri mai pot face. Sună de pe al tău.

— L-am pierdut în tren. Oricum, nu te poți întoarce dacă nu îți comunică puncte de reper.

— Fir-ar să fie! Ies afară, să vezi că nu am semnal!

— E soțul tău?

Mara îl privi pentru prima oară în față. Cine putea fi acest personaj care punea întrebări directe?

— Suntem separați, zise după o clipă de tăcere. Adina a dispărut și eu sunt vinovată, locuia cu mine.

— Deci veniți din Exterior, de la centrale.

— Nu știu despre ce vorbești.

— Mara, noi suntem refugiați. N-o să-ți ascund că nu prea suntem în siguranță, deși domnul Sander face tot ce

poate. Dacă nu ştiu totul despre voi, ar însemna să pun în pericol acest loc. Sunteţi oameni?

— Ce tot spui acolo? Sigur că suntem oameni! Arătăm a extratereştri?

Toma îi făcea semne la fereastră, să iasă afară. O urmări din priviri. Era ceva special în ea, o frumuseţe secretă care nu avea de-a face cu formele corpului sau cu trăsăturile feţei. Altceva. Trăia cumva în propria ei sferă de neatins. Simon se simţi în pericol: era pe cale să se îndrăgostească, dar această străină nu era pentru el. Se uită la ea prin sticla ferestrei. Se plimba în jurul soţului ei, care vorbea la telefon. Era palidă de îngrijorare şi avea un şchiopătat aproape imperceptibil. Ieşi pe prag, ca să-i audă ce-şi spun. Bărbatul încheiase convorbirea şi se răstea la Mara:

— Ai lăsat-o singură!

— Se jucau atât de frumos, era cu Iulia în grădina lor. Era şi Arpi cu ea. Ce putea să li se întâmple? El s-a dus acasă, e bine.

— În grădina bibliotecarului!

— Renunţase la tot, nu mai avea biblioteca. Dacă era să se întâmple ceva rău, s-ar fi putut întâmpla oriunde.

— Caut-o, dacă vrei, eu cred că este fără sens.

— E şi copilul tău, chiar nu îţi pasă deloc?

— Nu mai e nimic de făcut. Cât timp linia de tren persistă, aceasta este calea de ieşire. Eu mă întorc acum. La revedere!

— Stai! Te rog, Toma, te rog, ajută-mă, nu o pot găsi de una singură!

Toma, însă, urcă pe punte şi de pe punte se cățără pe linia de tren. Simon văzu şinele îndoindu-se uşor sub paşii nesiguri ai bărbatului, semn că linia era tot mai puțin rigidă. Mara plângea în hohote, chiar acolo, în fața casei lui, ca un dar al Insulei. Nu trebuia decât s-o consoleze, decât să o ajute să-şi găsească fetița.

— Te ajut eu s-o cauți pe Adina. Cunosc bine de tot dealurile din jur, cosesc iarba în fiecare zi. Numai azi, nu... – adăugă meditativ, aşezându-se jos, acolo unde capitulase Mara. Nu mă crezi?

— Poate ar trebui să mergem de-a lungul râului, suspină femeia, cu nasul într-o batistă, pe când silueta celui care-i fusese partener dispărea departe, pe linie.

* * *

Se aşezaseră pe iarbă, sub umbra pe care Insula o aşternea peste pământ. Mara inspiră miresmele câmpiei, ascultă sunetul ca de arc întors al unei păsări, privi minunea culorilor în jocul creat de lanurile aurii, alternând cu dreptunghiurile verzi pe care creştea o recoltă necunoscută. Drumuri netede străbăteau locul, râul curgea prin mijlocul văii, iar deasupra apei se desfăşura linia trenului, ca un tentacul trimis de o lume imposibilă. Adina era de negăsit şi un fel de renunțare îi invadă inima. Nu putea să lupte cu forțe care o depăşeau.

— E păcat să ne întoarcem, când am ajuns deja atât de departe, Simon!

— Nu, nu putem rămâne peste noapte afară. Vom merge în fiecare zi în altă direcție, îți promit că o vom găsi pe

fiica ta. Însă, în fiecare noapte trebuie să fim la adăpost. Nu-ți pierde speranța, Adina e pe aici, pe undeva.

— De ce trebuie să ne întoarcem acasă? Nu pricep!

— Ascultă şi spune-mi ce auzi.

Mara ascultă, ținându-şi răsuflarea. Câmpia vălurită tăcea până în depărtări. Doar în răstimpuri se auzea cârâitul ca de arc întors al acelei păsări, dar asta parcă adâncea tăcerea. Apoi, *sunetul* ajunse la ea. Era ceva între foşnetul stins ridicat la înaintarea unei armate printr-un lan de porumb şi ceea ce ar auzi cineva dacă ar sili un milion de cărăbuşi să urce pe un zid de carton. Simți pielea rece pe brațe şi se înfioră. Avea sentimentul profund că ceva nedesluşit, dar foarte rău, e pe cale să se petreacă.

— De ce se aude aşa?

— Pentru că tocmai vor sosi pachetele de memorie, iar asta va declanşa atacul crabilor. Eu am mai pierdut un transport, dacă mi se mai întâmplă, nu voi mai putea suporta interfața. Te rog, înțelege-mă.

— Încerc, dar nu ştiu unde mă aflu. Nu poți să-mi spui?

— Ni s-a promis tinerețe şi viață fără de sfârşit dacă acceptăm să ne virtualizăm. În exterior au rămas numai tehnicienii de la centrale şi familiile lor... Şi cei care au fugit, cei pe care instinctul de supraviețuire i-a salvat... Nu pot să-ți explic ce se întâmplă pe Pajiştile Verzi ale Eternității, pentru că doar numele sună frumos, în rest e iadul, e parcul lui Seth, tardigradul morții. Profesorul Sander salvează suflete. A construit insule pentru o femeie pe care o iubeşte. Unele nu i-au plăcut şi le-a scufundat. Dar ea nu l-a părăsit, e cu el, acolo, sus, plutind.

Însă nici insulele scufundate nu au fost lăsate fără întrebuințare şi ne-a adus aici pe noi, Domnul să-l binecuvânteze!

— Nu te supăra, nu înțeleg.

— Eu sunt de vină, ți-am spus că am pierdut un pachet de memorie.

— Nu înțeleg, cum adică, suntem pe o insulă scufundată aici?

— Da, sigur. Privește sus, spre dreapta: e balena Moby Dick. Dacă insula nu ar fi scufundată, cum ai putea-o vedea plutind deasupra? Vezi cum scuipă jetul de apă?

Mara se scotoci prin buzunare şi scoase un telefon.

— L-am mințit că mi-am pierdut telefonul, ca să economisesc un apel. Ştiam că el o să plece, zise de parcă şi-ar fi explicat mai mult sieşi, în timp ce forma repede un număr.

— Sunt subiectul Mara David, în ieşire din data de doisprezece iulie. Înregistrez punct de reper în celula de criză sintagma: „Moby Dick". Menționez că sunt în aşteptarea unui raport la acest număr şi că s-a mai efectuat o înregistrare acum – privi ceasul – şase ore, cu sintagma „Insula plutitoare".

— Ce-a fost asta? întrebă Simon, brusc circumspect.

— Ai văzut vreodată un labirint? Ai auzit de Tezeu?

— Am auzit de Tezeu.

— Da? făcu ea, zâmbind. Păi, cum să-ți spun, acesta e firul Ariadnei.

— Dacă nu plecăm chiar acum spre casă, vei avea şi monştri de ucis, nu doar un biet minotaur, clipi Simon.

Sentimentul neliniştitor o străbătu din nou. Ascultă un moment: un milion de cărăbuşi urcau un perete de carton. Doar că acum ştia că nu sunt cărăbuşi, ci crabi.

* * *

Se întorceau pe firul apei. Linia de tren părea destul de fragilă în anumite locuri, ceea ce o îngrijora serios pe Mara.

— Cât crezi că va mai rezista?

— Cât va dori domnul Sander.

— Ha! Mă tem că domnul Sander nu are habar de linie, Simon.

Bărbatul făcu un pas în lateral şi o privi cu atenție:

— Spui că veniți de la centrale, din Exterior...

— Din exterior, da, însă nu ştiu despre ce fel de centrale vorbeşti.

— Cele care furnizează energie pentru existența a tot ce vezi.

— Aha!

— De ce nu vrei să-mi spui adevărul?

Mara se opri din mers. Soarele scăpătase, dar nu apunea, era ciudat. Lumina crepusculară părea că va dura mult timp.

— Dacă lumea ta nu poate suporta adevărul? Dacă stricăm echilibrul?

Simon păru să se gândească, apoi zise:

— Uite, ştii ce cred eu? Aici nimic nu pătrunde fără ştirea lui Sander. Dacă te afli aici, precis ai un motiv, aşa că spune-mi.

Mara surâse fără voie şi-i arătă spre balonul dirijabil care plutea deasupra:

— Balena înota în apă, balonul pluteşte în aer, nu înţeleg nimic, dar e frumos. La noi, dintotdeauna au fost dispariţii, însă la un moment dat au început să apară lucruri. Şi oameni.

Se baricadaseră în căsuţa de lemn. Mara nu se înşelase: afară apusul stăruia, razele piezişe ale astrului desenau copacilor umbre lungi, apa râuşorului era ruginie, coama dealurilor părea evanescentă. „Iar crabii au escaladat peretele", îşi zise îngrijorată. Sunetul se apropiase considerabil. Era mai mult ca sigur că nu venea doar un milion de crabi, ci mult mai mulţi. Oare mai exista speranţă pentru Adina? Un suspin îi străbătu pieptul: oricât încercase să fie curajoasă şi raţională, aşa cum Toma îi pretindea, cu un ton persiflant, în asemenea clipe durerea pierderii copilului avea să răzbată până la urmă la suprafaţa fiinţei sale şi s-o transforme într-un ghem de nervi şi isterie.

— O vom găsi! Mara, uită-te la mine, o vom găsi, văd cât suferi, dar te asigur de un lucru: crabii nu-i vor face nimic. Adică nu-i vor face nimic – adăugă el mai rezervat – cu o singură condiţie: să nu se atingă de niciun pachetel.

— Pachetel?

— Da, de pachetele de memorie care vor sosi. Vezi, Sander menţine lumina cât se poate de mult tocmai pentru ca toţi să ajungă să şi le recupereze, dar mai sunt şi cazuri când este imposibil...

— Ce sunt crabii ăştia?

— Sunt trimişi din Interior. Sander este un rebel care a reuşit să evadeze, ba a luat cu el atâta lume! Acum ne

recuperează memoria din bazele lor de date, numai că merge destul de greu. Crabii? Crabii sunt nişte roboţei... cu cleşti şi dinţi...

— Ascultă, Simon, înainte să apară roboţeii posesori de cleşti şi dinţi, trebuie să clarificăm ceva.

Sunetul de afară se auzi mai aproape, ca un fel de ameninţare la ceea ce tocmai spusese. Mara inspiră iute şi zise:

— Nu doresc decât să-mi găsesc cât mai repede fetiţa şi să plec de aici. Mi se pare că ai nevoie de ajutor şi sunt dispusă să te ajut dacă îmi spui ce să fac, însă după aceea mă vei ajuta, la rândul tău. Stai, stai! Nu aşa, ca azi, plimbându-ne fără ţintă. Concret, adunăm toţi vecinii, formăm o echipă, ne organizăm...

— Mara, nu înţelegi cum funcţionează locul acesta. Suntem ca un glob plutitor. O insulă. O enclavă. Un chist în maşinăria care a înghiţit lumea. Adina nu putea pleca de aici. Dacă a intrat, o vom găsi.

— Nu, tu nu înţelegi cum stau lucrurile, Simon. Priveşte linia de tren: se descompune. Când va dispărea, n-o să ne mai putem întoarce.

— Nu ai unde să te întorci, Mara, pentru că nu ai plecat de nicăieri.

Şi Simon îşi dori în sinea lui ca linia de tren să dispară chiar în acel moment.

Pe plita electrică aburea ibricul plin cu ceai. Ceai adus de Mara, pliculeţe găsite prin buzunare. Simon inspiră aerul aspru, ozonat, aşa cum era de fiecare dată la sosirea pachetelor. Avea o emoţie rece pe ceafă, de parcă ar fi purtat un fular ud. Stăteau sprijiniţi de peretele de lemn al

casei şi ţineau în câte-o mână ceaşca de ceai, iar în cealaltă o bâtă solidă. Se uită din nou pe geam, înăuntru, în casă. Ibricul de pe plită aburea, patul lui modest se alinia cu peretele de apus, pe masă încă trona cratiţa lui Dragomir. Dar totul părea schimbat. Şi era din cauza acestor oameni veniţi cine ştie de unde. Prezenţa percutantă a femeii de lângă el dăduse lumii lui o patină de vechime şi irealitate.

Ieşiseră din casă, în ciuda dezaprobării lui. Ea îi spusese: „poţi să rămâi, eu voi aştepta afară, şi Adina mea este undeva afară", iar el nu avusese nimic de replicat, pentru că dacă ar fi pomenit ceva despre dinţii şi ferocitatea crabilor, nu ar fi făcut decât să agraveze totul.

— Ai început să povesteşti despre apariţii...

Mara sorbi din ceaşca de ceai şi îşi sprijini ceafa de perete. Privea în depărtare, spre orizontul de unde crănţănitul crabilor se apropia inexorabil.

— Eram la mare, în vacanţă, zise ea exact când Simon credea că n-are de gând să mai vorbească, cu Adina şi Toma, deşi ne despărţiserăm, în sufletele noastre... eram împreună şi totuşi, cumva, separaţi. Aveam tot timpul sentimentul că undeva, unde nici nu-mi pot imagina, mă aşteaptă o viaţă nouă, doar să am curaj să păşesc în necunoscut, să accept provocarea schimbării, mă înţelegi? Toma era deja foarte departe de mine, iar eu înţelegeam că nu pot să fiu numai şi numai o mamă. Încă aşteptam lucruri noi de la viaţă. Ca o ironie, lucrurile noi n-au întârziat să apară, însă erau cu totul neaşteptate. Aveam camere la un hotel cu vedere spre mare şi într-o dimineaţă ne-a trezit zgomotul neobişnuit al sirenelor de

poliție. Peste noapte intrase în port *Octavius*, un vas comercial dispărut în urmă cu sute de ani. Abia după-amiază am aflat cum se numeşte. Nu am dorit să ne apropiem alături de mulțimea de curioşi, dar camerista care ne servea ne-a povestit că pe vas echipajul era prezent, însă toți erau congelați. La ştiri se spunea că vasul mai apăruse cândva, prin 1775, dar dispăruse la fel de misterios. Autoritățile au ridicat o prelată în formă de cortină şi nu am mai putut vedea mare lucru nici de la fereastra camerei... Bineînțeles că Toma a plecat spre capitală, este ziarist şi înregistrase un reportaj la fața locului, dar chiar şi fără sursele lui de informații, tot îmi ajungeau la urechi lucruri de necrezut. Mai întâi fusese avionul acela din State. Aterizase fără pilot la Bruxelles şi era plin de schelete omeneşti. Apoi au descoperit că era o cursă dispărută în 1946. După nici o lună de zile, din gura metroului s-a revărsat pe străzi un fluviu. A erupt de undeva din zona dintre stații, au estimat, dar cert este că a înghițit Dâmbovița, a acoperit câteva bulevarde până şi-a găsit vadul. Dar nu e prea spectaculos, dacă mă gândesc la cutremurul care a înălțat un pisc muntos nou în Peru sau la *desprinderea Portugaliei de uscat.* Haiti nu mai este o insulă, Bering nu mai este o strâmtoare, ci un istm. Pe insula Rosalia, în Galapagos, s-au născut o mulțime de copii cu blană. Dorisem schimbări? Le primisem! Nu conta că nu acesta era genul de schimbare la care am visat... Şi se spunea, pe la diferite emisiuni, la ore mai târzii, desigur, că e abia începutul. Că porțiuni mici ale lumii au devenit bidimensionale, iar savanții nu pot explica fenomenul. Ai auzit? Cum e posibil aşa ceva?

— Cred, aproape sunt sigur că am fost fizician. Uite, prezența ta mă ajută să îmi aduc aminte! E incredibil. Ceea ce îmi povesteşti mă duce cu gândul la principiul holografic, un model al universului...

— O, taci! Pe cine crezi că mai interesează acum toate astea? Au apărut printre noi părți ale unor lumi pe care le credeam inexistente. Economia mondială s-a prăbuşit. Domneşte haosul acolo de unde vin, Simon. Ne putem pierde în propria noastră grădină, în casă sau prin oraş. Unii oameni nu au mai fost găsiți niciodată, alții, chiar dacă sunt recuperați, când revin nu mai sunt ei înşişi, încât ajungi să te întrebi ce anume au pierdut acolo unde au fost...

— Sau ce au adus înapoi cu ei...

Mara întoarse capul spre el şi îl privi. Lumina apusului i se răsfrângea pe obraji şi asta aproape că îl duru, atât era de frumos. Să fi fost o făptură umană această ființă venită din necunoscut? Cum de ajunsese tocmai la el?

— Ascultă-mă, nu glumesc. Sunt sigur că eram fizician, dar vezi, un pachet de memorie în minus este o lovitură grea... Ceea ce se petrece acum pare un fel de inflație haotică, la altă scară, evident, adică mici regiuni ale realității încep să se dilate şi să inunde spații paralele. Ținând însă cont de mărginirea Bekenstein...

— Simon, te rog! Eu nu înțeleg oricum nimic din ceea ce spui! Tot ce ştiu este că într-o zi nu am mai putut ignora semnele din jurul nostru şi am fost cuprinşi de spaima că ne-am pierdut definitiv controlul asupra propriilor noastre vieți.

— Povesteşte-mi, Mara. Încă mai avem de aşteptat, bărcile nu se văd.

— Vin pe râu, în bărci?

— În bărci, pe sus. De obicei pachetele sunt aruncate din apele care scaldă Insula.

— Mai bine povesteşte-mi tu. Îmi este folositor să ştiu, dat fiind că lumile noastre au început să se amestece.

— Nu se amestecă, doar au început să devină vizibile una pentru alta, e totul aşa cum era de la începuturi.

— Sunt multe insule în Arhipelag?

— Doar şase. Prima creată a fost Insula Tristan da Cunha, iar cea pe care o vezi plutind e *Invenţia lui Morel.*

— Şi celelalte unde sunt?

— Sub noi, ia uită-te! – şi Simon lovi cu călcâiul în pământ, desprinse o bucată de sol, se aplecă şi decopertă cam cât suprafaţa unei cărţi, sub privirea ei uimită. Hai, uită-te! – o îndemnă din nou, până când Mara îngenunche şi privi prin ferestruica ciudată: sub ei se întindea văzduhul nesfârşit, presărat de nori alb-aurii, iar undeva jos, jos, în apele calme ale unui ocean, naviga o insulă plină de verdeaţă.

— Lumi imaginare, vise! rosti ea, ridicându-se puţin ameţită.

— Visele sunt momentele cele mai reale ale vieţilor nostre, Mara.

— Dar visele nu se împlinesc niciodată.

Simon nu a mai apucat să răspundă, cu toate că i-ar fi dat un răspuns frumos, îi stătea pe buze să-i spună că visele sunt sacre şi se împlinesc, însă chiar în acel moment,

se petrecură deodată trei lucruri: la capătul străzii s-a ivit valul de crabi, Marei i-a sunat telefonul şi un glas de fetiţă strigă de undeva: „Mami!"

— O, Doamne, nu pot să pierd apelul! Simon, uită-te după ea! De unde mă strigă?

În largul de deasupra lor, o barcă cu o singură velă se apropia împinsă de vânt. Peste scrâşnetul crabilor, Mara auzi desluşit clipocitul valurilor.

— Merg eu s-o iau pe Adina! Stai aici, nu lăsa crabii să te înhaţe, pocneşte-i cu bâta, dar, mai ales, ai grijă să nu fii sub barcă!

— Unde e? strigă femeia, dar în aceeaşi clipă răspunse la telefon şi lovi neîndemânatic un crab cât o minge, care înălţase cleştii spre pantalonii ei.

— Peste râu, cu Dragomir.

— Vin şi eu!

— Nu, tu nu poţi trece râul, fereşte-te de barcă!

Mara însă nu-l mai auzea, asculta ce i se spunea în aparat, ceva atât de îngrijorător încât nu observă că barca se îndrepta exact spre porţiunea de cer de deasupra ei şi nu simţi nici crabul care o apucase cu tenacitate. Totul dură câteva clipe: un fel de tun aruncă din ambarcaţiunea zburătoare câteva zeci de pachetele albe, ce începură imediat să plutească, deschizând mici paraşute, iar barca trecu sus, pe deasupra Marei şi un val de apă sărată o inundă, doborând-o la pământ.

— Ţi-am spus, ţi-am spus! strigă Simon, aducând copilul în braţe peste pod, în colcăiala de crabi. Fetiţa începuse să ţipe şi să se zbată, Dragomir alerga pe malul celă-

lalt ca un nebun, încercând să prindă un pachet care se părea că îl urmăreşte, peşti mici, colorați exotic, agonizau pierduți de valul care purta barca şi chiar atunci un crab o muşcă, aşa încât Mara nu mai putu să pretindă că îi ignoră. De fapt, leşinase pentru câteva clipe. Telefonul îi dispăruse din mână. Probabil că erau pierdute şi ea şi Adina.

— Ai spus că nu ne vor face nimic dacă nu ne atingem de pachete! țipă furioasă şi lovi straşnic cu bâta doi crabi, dintre care unul, în mod evident, fu scos din uz. Dă-mi fetița! Încerc să mă urc pe linie, atât cât mai e din ea, altfel vom rămâne aici pe vecie, canalul este extrem de instabil, aşa mi-au spus.

— Ți-o aduc eu, urcă-te!

Nu era deloc uşor să se îndrepte spre o anume țintă când picioarele le erau amenințate necontenit de cleşti tăioşi. Mara fusese ciupită de mai multe ori, dar înainta cu vitejie şi, ajutată de Simon, se cățără pe linie. Şinele de tren erau foarte moi, abia o țineau. Se simțea ca pe o punte de funie la mare înălțime, traversând un canion. Doar că acum traversarea era cu mult mai grea. Întinse brațele după fetița terorizată, care intrase într-o neliniştitoare tăcere şi încremenire. Greutatea copilului îndoi traversele şi mai mult. Mara încercă să păşească, dar un picior îi scăpă în jos şi căzu, însă reuşi să se mențină pe linii. Se redresă greu şi atunci întoarse capul. Îl văzu pe Simon copleşit de crabi. Avea picioarele însângerate, pantalonii îi erau sfâşiați şi văzu cu groază că lipseau şi bucăți de carne din pulpele sale. Un braț îi fusese retezat. Dea-

supra lui plana un pachețel alb, dar era clar că destinatarul nu va mai fi capabil să-l apuce.

„Nu se poate, nu fac asta! Nu am de ce să fac așa o neghiobie!" își zicea Mara, chiar în timp ce săvârșea neghiobia în sine. Coborî de pe linie în viermuiala crănțănitoare a crabilor, care i se păru o nimica toată pe lângă nesiguranța și instabilitatea căii de tren.

Arse câteva șuturi încoace și încolo, își recuperă bâta și mai lovi de câteva ori crabii mai zeloși, din a căror crustă săriră mici dispozitive dezgustătoare. Când ajunse lângă Simon și îl prinse de umăr, acesta era deja pe punctul de a se prăbuși. Se retraseră spre casă, cu crabi agățați de picioare. Mara deschise ușa și îi lăsă pe cei doi înăuntru, izbi crabii care încercau să pătrundă, apoi se întoarse și semănă distrugeri importante printre crustacei. Pachetul lui Simon se legăna nehotărât deasupra intrării. Mara îl apucă dintr-o săritură. Noroc cu picioarele ei! Se întoarse spre ușă, conștientă că abia acum crabii vor înnebuni, dar reuși să intre și să încuie, scăpând doar cu câteva pișcături mai serioase în șolduri și fese.

În câteva clipe se lăsă liniștea și se făcu noapte.

Din linia de tren mai rămăseseră doar scame, pe ici, pe colo. Dimineața zilei următoare era învăluită într-o ceață trandafiriu-aurie și păsări neștiute cântau la ferestre. Mara privea afară. Niciun crab! Doar sus, pe cer, Insula plutea maiestuos și, deasupra ei, ca un nimb, dăinuia un curcubeu circular.

Mara cercetă picioarele lui Simon. Feșele cu care îi înfășurase pulpele seara trecută la culcare opriseră sânge-

rarea. Mai mult o întrista pierderea brațului. „Mă vindec repede", o asigură el, cam posomorât. „O să-mi crească la loc."

Mâncară toți din tocana lui Dragomir. Adina părea să-şi revină, ceea ce era cel mai important. Simon îşi luă termosul din frigider. Erau deja trei farfurii în bufet şi asta îl nedumerea, fiindcă era evident că femeia nu avea ce căuta aici. S-o întrebe, să se lămurească repede! Să-l omoare, dacă asta vrea, să-l *şteargă*, dacă pentru asta venise, deşi era ilogic să aduci şi un android mic şi fără utilitate într-o asemenea misiune. Se întoarse spre ea:

— Aştept, dă-i drumul, zău că nu pricep de ce nu ai făcut-o azi noapte!

Ea se fâstâci într-un mod foarte culpabil.

— Să fac... ce?

— Tu ştii, fă-ți misiunea pentru care ai venit. Să nu crezi că n-am observat că e ceva în neregulă cu tine. Sunteți nişte androizi performanți, dar nu aveai cum să-mi mărturiseşti, nu-i aşa? „Arătăm a extratereştri?" – o maimuțări el.

— Nu înțeleg...

— Picioarele tale, le-am văzut!

— Protezele mele, vrei să spui... roşi ea. Da, am proteze bionice în loc de picioare.

— Şi vrei să te cred!

— Da, crede-mă!

— De ce, mă rog frumos, ai proteze? făcu el ironic.

— Am avut un accident.

— Îhm...

— Ieri m-am bucurat pentru prima oară că le am, să ştii. Fără ele...

— Şi cum le-ai dobândit, ca să zic aşa?

— Plecasem cu maşina, încă eram cu Toma... Din fericire, Adina nu călătorea cu noi. Ne certam, el n-a fost atent, într-o curbă ne-am dat peste cap. Eu n-am mai putut ieşi, maşina s-a aprins, el s-a panicat şi a fugit. Am avut noroc cu cineva care trecea pe acolo, dar era prea târziu pentru picioarele mele.

— Şi după toate astea, te-a părăsit!

— Nu poţi iubi o femeie cu picioare bionice. El însă nu m-a iubit nici înainte. Întrevăd însă un motiv în toată povestea, Simon! zise ea zâmbind. Ce crezi, nu voi fi cea mai grozavă recuperatoare de pachete?

Văzuţi de sus, de pe Insulă, cei trei formau o familie fericită. Aşteptând să-i crească braţul, Simon nu putea cosi, dar era sigur încă din acea primă dimineaţă că se va ocupa din nou de fizică după ce îşi va recupera memoria. Aşa că se aşezară cu toţii jos, pe câmpul năpădit de maci, chiar lângă scheletul unui galion spaniol. Deschise cu grijă pachetul şi extrase pastilele aurii din foiţa în care fuseseră învelite. Le înghiţi. Mara îi văzu chipul transfigurat şi îşi spuse că niciodată nu o mai impresionaseră în aşa fel ochii unei fiinţe omeneşti. Sander, însă, de sus, de pe Insulă, zâmbi: el ştia că ceea ce simţea Mara era un început de iubire.

— Acum sunt foarte sigur că poţi să-mi spui tot, Mara. Ce se petrece, cum ai ajuns aici?

— Şi tu, domnule, trebuie să-mi spui de ce nu pot să merg pe celălalt mal al râului!

— Dar poți, numai că vei avea o perspectivă mai ciudată, dacă o suporți... Acolo e *Insula din ziua de ieri*... E rândul tău acum.

— Lumile imaginare din filme, cărți, vise, au căpătat consistență materială, au devenit adevărate, de asta e haos la noi.

— Totul este energie, nu există energii mai adevărate decât altele.

— Iar începi?

— Deci acum tu crezi că te afli într-un film?

— Nu, într-o carte. Au ars toate cărțile, dar nu a ajutat cu nimic. Sunt în cartea scrisă de vecinul meu, bibliotecarul, împreună cu soția lui, înainte ca ea să moară de cancer. Au scris cartea ca pe un refugiu pentru ei doi.

— Eşti minunată când îți imaginezi că trăieşti într-o carte, ştiai? Cred că aş vrea să te sărut.

— Ne vede Adina!

— Nu, se joacă mai încolo, dar să-l lăsăm pe domnul Buendia să treacă pe cărare fără să-l intrigăm.

— Oh, un general!

— Nu, e doar colonel.

VII

Cuibul

Ura să meargă prin labirintul de coridoare din afara cuibului. Ivona era atentă să urmeze săgeata care se lumina în fața picioarelor ei, indicându-i direcția, încerca să rămână concentrată asupra acestui amănunt, dar tot era înfiorată de inexplicabila senzație de vid pe care o experimenta de fiecare dată aici. Poate era din cauza metodei de iluminat. Lumina era nu doar rece, lumina era conştientă. Lumina era o privire care o supraveghea. Un ochi critic şi rău-voitor. Imaginația ei exacerbată! Oh, blestemul acesta al umplerii golurilor cu elemente care, de fapt, nu existau! Era furioasă pe ea însăşi, dar ştia că nu are leac. În sfârşit, săgeata roşie se metamorfoză într-un cuib cu pui şi o pasăre-mamă care venise să-i hrănească. Ajunsese! Tastă numărul de indentificare personală. Aparatul pâlpâi. De ce nu-i permitea accesul mai repede? Tot mai avea senzația că fâşii de lumină putredă i se înfăşoară pe picioare şi i se agață în păr, ca pânzele de păianjen, ca... mătasea broaştei pe trupul unui înecat. Peretele glisă, permițându-i accesul. Acasă! Respiră uşurată. În cuib se

simțea în siguranță. Păși în atriumul în care jucau raze de soare piezișe. În spațiul pentru pregătirea mâncării erau Alexa și Ada, curățau fructe pentru salată.

— Am venit! le anunță și fetele îi făcură semn să li se alăture.

— Cadavrele cădeau din cer, continuă Alexa ceva ce începuse să povestească înainte ca Ivona să fi sosit. Fusese o zi frumoasă și ne plimbaserăm pe câmp mare parte din după-amiaza aceea. Ia o cană de ceai, scumpo. Iar ți-a fost frică pe coridor? Pe la ora cinci am auzit o bubuitură, dar nu am știut ce ar putea fi. Nepoată-mea, Lorena, îmi zice: ce e aia de vine spre noi? M-am uitat în toate părțile, nu vedeam nimic. Mă uit la ea, o văd cu ochii în sus. Din cer cădea un pachet. Avea picioare și mâini, dar asta am văzut când s-a mai apropiat. Era o doamnă grasă, rochia îi flutura în sus, acoperindu-i fața și dezvelindu-i chiloții. Dacă n-a murit când a explodat avionul, am presupus pe loc că ceea ce auziserăm mai devreme asta a fost, a murit în aer, norocoasa, n-a trăit așteptarea aceea nesfârșită de câteva minute până te izbești de pământ. Și spun că era moartă, dar nu pentru că nu ne făcea semne cu mâna, așa cum m-a certat Lorena că aș fi pretins, ci pentru că am văzut alții, mai târziu, care se zbăteau, se dădeau peste cap în aer, înotau în gol. Nu pot uita izbitura aceea, la zece metri de noi. A făcut „pleosc!", exact ca plasa cu organe de porc cumpărate în măcelărie, când am scăpat-o pe jos ca să mă apăr de vânzător. Am rămas amuțite și toate lăcustele care țârâiau s-au oprit câteva clipe. Ne-a fost frică să mergem să vedem. Să nu mă înțelegeți greșit.

Etalarea interiorului unui corp omenesc mă înnebuneşte. Nu în sensul că mi-ar fi greaţă... e ceva ce parcă m-ar pune în legătură cu o realitate neîngăduită. Înăuntrul nostru e lumea de dincolo. Hai, nu râdeţi! Şi, deodată, Lorena a ţipat: uite! uite! – şi am ştiut atunci că trebuia să mă uit în sus. O jumătate de avion se lovea de pământ în luncă, parcă aş fi văzut cu încetinitorul, nasul negru al aparatului săpase un şanţ adânc cu o uşurinţă incredibilă şi deodată s-a aprins. Apoi am observat că se ridică fum negru şi din altă direcţie, nu puteam vedea într-acolo din cauza pădurii. Mi-am zis că trebuie să fie restul avionului. Văzduhul încă mai era punctat de corpuri în cădere. Am fugit spre casă. Poate ar fi fost frumos să acordăm ajutor, dar cu ce să ajuţi pe cineva care cade de la zece mii de metri? Şi-aşa, era să murim de spaimă, ca proastele, când într-un şanţ am dat peste o fată blondă cu spatele frânt, îi ieşeau coastele ca nişte sulițe pe sub sâni, îi curgea sânge din nas, era deja moartă, totuşi avea încă o expresie de groază pe faţă, în ochii deschişi cu care privea spre alt pasager, un bărbat care nu îmi pot explica în ce fel fusese despicat în lung, probabil de vină erau firele reţelei dezafectate. **Ivona** nu mai ascultă. Îşi amintise de vara când citiseră împreună, ea şi Emanuel, *Orb prin Gaza*, cu toate că se aflau la sute de kilometri unul de celălalt. Cartea conţinea un episod cu un câine aruncat din avion şi doi amanţi întrerupţi, aşa cum fuseseră şi ei, la doi ani după momentul lecturii. Dormea cu Emanuel în livada cu mierle, mâna lui se odihnea între coapsele ei, întunericul era deplin şi calm. Îl auzea respirând, auzea câte un măr

cum pică de pe ramură dând dreptate lui Newton. La ce visa iubitul ei, arhitectul? La ce visa ea, femeia adulteră? De fapt, şi el săvârşea acelaşi păcat, dar ceea ce la femei este vrednic de aruncarea cu pietre, la bărbaţi este tolerat. Toată greutatea nopţii pestriţe de stele i se aşezase pe suflet. Printr-o chimie neştiută, întunericul îi dilua fiinţa în neant. Casa ei, prelungirea ei, dormea întunecată mai încolo, pe deal. Soţul ei se lupta cu miezul pământului cam la o sută de kilometri, la staţia de foraj, iar ea încerca să-l desluşească în beznă pe mult iubitul, adoratul Endymion-Emanuel. I se păru că aude ierburile foşnind. Putea fi o adiere, putea fi o pisică pornită s-o caute, să i se cuibărească la căldura dintre sâni. Şi deodată, coroana imensă a mărului batul sub care se aflau, pom bătrân de cincizeci de ani, s-a cutremurat zdravăn. Mere mari, aplatizate la poli, au căzut peste ei, năucindu-i. Nu fusese câine aruncat din avion, ca în romanul lui Huxley, fusese o ploaie de mere. Au sărit în picioare amândoi. Emanuel a aprins lanterna ei cea mare, deşi ea îl ruga mulţeşte să n-o facă, să n-o compromită. Ce să fi fost? Un vecin venit la furat! Furia lui era însă prea mare ca să se mai gândească la reputaţia ei de femeie măritată dormind în livadă cu alt bărbat. Dar nu era un vecin. Era un elefant.

— Şi vă daţi seama, continuă Alexa, ce am zis auzind în seara aceea la televizor că populaţia nu trebuie să se îngrijoreze, întrucât ceea ce vedeam era o teribilă conspiraţie, de data asta spre binele tuturor, şi nimic mai mult! Oamenii căzuţi din avionul Concorde fuseseră morţi deja la îmbarcare, aşa se intenţionase, să se facă mai întâi un

test cu cadavre, abia apoi să se aprobe revenirea avioanelor Concorde. Nu auzisem niciodată ceva mai năstruşnic, nu puteam să cred. Noi ne-am gândit mai degrabă că se voise eliminarea anumitor persoane. Pentru că alte posturi de televiziune anunţau că printre cei morţi era o echipă de ingineri nucleari. Ori se ştia că teroriştii-eco vizează personalităţile din lumea ştiinţifică. Cel puţin una dintre teorii am verificat-o încă din aceeaşi seară, când am închis găinile. Păsările noastre înnoptau sub fânar. Deasupra era recolta de fân din urmă cu trei ani. Noi două, Lorena şi cu mine, singure acasă, nu mai puteam cosi. Dar fusese o recoltă bogată şi cum nici vacă, nici cai nu mai aveam, fânarul nostru era plin până sus, până la acoperişul subţire de şindrilă. Ei bine, cineva căzuse din cer în fânarul nostru. Vreo jumătate de oră ne-am tot codit şi nu am îndrăznit să urcăm, dar omul gemea. Am chibzuit că poate nu e bine să sunăm la poliţie să spunem că unul dintre pasagerii avionului e viu, pe când postul naţional de televiziune afirma răspicat că aparatul fusese încărcat cu cadavre. Şi pilotul? – mă întrebă Lorena şi am presupus că el, nu, nu fusese cadavru, cineva trebuise să piloteze. Deci, oricum, era o crimă, măcar una, la mijloc şi am fost de acord amândouă să tăcem, să nu sunăm la poliţie. **Ada** nu putea să audă de fânare, căi de fân şi oameni căzuţi din cer fără să-şi amintească de ziua oribilă din vacanţa ei la ţară, ziua când, vorba Alexei, fusese pusă în contact pentru prima oară cu lumea de dincolo a interiorului roşu, umed şi transdimensional al corpului omenesc. Era la bunici, într-un sătuc idilic şi sărac din sudul

țării. Marieta, Ionel şi Adrian erau singurii copii din apropierea casei lor, singurii ei parteneri de joacă. Ei o învățaseră să modeleze căni mici şi neregulate din argila galbenă scoasă din coasta râpei, să mănânce ştir crud şi picioare de lăcustă verde când li se făcea foame, cu ei a fost la furat piepteni şi pocnitori din bordeiul săpat în pământ al unei țigănci bătrâne şi tot cu ei se juca în după-amiaza când se amuzau sărind din fânar în claia de fân de jos, din curte. Au sărit toți, Ada tot mai tresare gândindu-se că putea fi ea... Sărise, da, sărise cu toată teama, fricoasa fetiță de la oraş a sărit dornică de a dovedi că merită să fie deplin acceptată, confirmată în grupul lor. Ultimul a sărit Adrian. Şi a nimerit în furcă. L-a străpuns printre picioare până în stomac. Cine a pus în mijlocul unei clăi de fân o furcă cu dinții în sus? Adrian urla. Se prăbuşise pe spate, cu furca în burtă şi urla. Ionel şi Marieta, speriați de ceea ce avea să spună mama lor când va veni de la sapă, s-au grăbit să-i scoată furca din măruntaie. Ada îşi amintea că un dinte de fier îi împungea cămaşa zdrențuită, prin piele, în dreptul buricului. Au tras de furcă şi a ieşit roşie de sânge, dar şi puțin verde, probabil de la ştirul crud şi de la picioarele de lăcustă. Adrian guița subțire, ca purceii legați de scară pentru scopit. Toți trei se uitau la el stânjeniți şi nu ştiau ce să-i facă. Au ascuns furca. Între timp, Adrian s-a tras de-a buşilea la umbra nucului. Sub el rămăsese o pată lipicioasă. Horcăia, amuțea apoi, şi iar începea să urle cu puteri nebănuite, încât clătina dogoarea soarelui până în cer. Ei se aşezaseră la câțiva paşi şi priveau asaltul furnicilor asupra sângelui ce se închega în țărână.

Până la urmă a venit mama lor, s-a pus şi ea pe urlat. Ada îşi aminteşte că a văzut-o smulgându-şi baticul din cap, era pentru prima oară că o vedea fără el şi constată că avea un coc de păr la ceafă, mic şi sur ca un şoarece. A întrebat ce au făcut, cine l-a înţepat, se bătuseră? A vrut să-i dea băiatului pantalonii jos, dar s-a oprit, că acesta leşinase. Atunci a luat cel mai bun lighean pe care-l avea, nou şi smălţuit, a pus copilul în el. A răsucit un prosop şi l-a pus pe creştet, apoi a ridicat ligheanul cu tot cu Adrian în vârful capului şi a pornit 4 kilometri pe jos până la dispensar, la asistentă, să cheme salvarea sau să-i coasă băiatul. Ceilalţi doi fraţi au rămas pe prispă, tăcuţi şi cuminţi, simţindu-se pe undeva vinovaţi. Iar ea, Ada, plecase degrabă acasă, cu bănuiala tristă că bunică-sa nu o va mai lăsa la joacă la vecinii din vale. Abia după două zile a auzit că la dispensar nu găsiseră pe nimeni, că erau hârtii de ziar lipite pe geamuri şi uşa cu lacăt, încât Adrian murise în ligheanul cel nou al maică-sii, într-un lac de sânge adânc de-o palmă. Şi urmase înmormântarea, iar bunicii ei, care le erau naşi, au ajutat cât au putut, că erau tare săraci Marieta şi ai ei. I-au făcut brăduţ lui Adrian şi s-au împărţit batiste cumpărate de la Vâlcea. Şi colaci mici cu colivă şi lumânare la mijloc...

— Căci după ce aleargă toţi oamenii dacă nu după asigurarea că vor fi iubiţi şi admiraţi şi după moarte? întrebă Alexa, mai mult retoric. Ne-am speriat noi văzând bărbatul trântit în fân, ne rupsese acoperişul, se lovise la cap de un căprior şi era cam ameţit, dar o femeie simte când are şansa de a descoperi pe cineva capabil să iubească alt-

fel decât toți ceilalți, cineva capabil de dragostea aceea pe viață și dincolo de moarte, ca în cărți și filme, da. Simțind acest lucru, m-am apropiat și l-am întors cu fața în sus, i-am scos paiele din gură și din nas, i-am ridicat capul și l-am așezat în poala mea. Lorena s-a dus să aducă niște comprese și apă de băut, pe urmă ne-am apucat să-l examinăm. Era un bărbat peste patruzeci de ani, brunet, cu pielea albă, foarte frumos. I-am pipăit trupul, să vedem dacă are fracturi, eu partea stângă, Lorena pe partea dreaptă. Din fericire nu avea nimic rupt, însă o bucată de plastic i se înfipsese în piept și mai era și lovitura la cap, făcuse cucui și am pus comprese. Nu purta verighetă, un amănunt interesant. I-am găsit actele în buzunarul de la haină, ce minune că mai erau acolo, nu-i așa?, după ce plonjaseră din cer, am aflat că se numea Randolph Bulsara, de patruzeci și șase de ani, cetățean englez originar din Tanzania, se născuse la Dar es Salaam, cu douăzeci și trei de ani înaintea mea și cu treizeci de ani înaintea Lorenei. Fetelor, vă rog să mă credeți că omul acela a fost și va rămâne iubirea vieții mele. Am ajuns să mă întreb, și nu doar eu, ci și Lorena, dacă era cu adevărat viu când l-am găsit sau dacă nu cumva televiziunea națională spusese adevărul și avionul fusese încărcat cu cadavre. O să-mi spuneți că un mort nu se mișcă și nu vorbește, dar, chiar dacă nu pot să vă contrazic, trebuie să vă atrag atenția că realitatea e mult mai complexă decât bănuim. El era unul din acei ingineri nucleari, am citit în actele lui. **Ivona** credea că știe ce vrea să spună Alexa. Trecuse și ea prin senzația încețoșată că Emanuel nu este tot timpul viu sau,

mă rog, că nu e tot timpul prezent în întregime în lumea locuită de ea şi cei din jur. Nu se întâmplase neapărat din noaptea când fuseseră „scăpate" animalele de la grădina zoologică şi elefantul le trântise în cap o tonă de mere batule. Stările acelea de transă îl vizitaseră pe Emanuel şi cu ceva timp mai devreme şi apăruseră şi după aceea. Totul începuse când se demarase proiectul catedralei „Tuturor Sfinţilor", la ea în oraş. Dacă vreau, pot să câştig concursul de proiecte, o anunţase el. Ar însemna să mă mut lângă tine pentru mai mult timp, inclusiv pe perioada realizării construcţiei, pentru supervizare, ce zici, vrei? – o întrebase pe messenger, într-o dimineaţă, iar ei îi stătuse inima în loc, îşi ţinea răsuflarea şi privea cursorul clipind la capătul rândului. Să vină la ea în oraş presupunea multe lucruri. Multe. Drumuri de viaţă modificate. Destine contorsionate. Da, vreau, scrise repede şi din clipa aceea deveni femeia adulteră în care avea să se arunce cu mere. Nu-l văzuse niciodată până atunci. Doar două-trei fotografii cam îndepărtate şi neclare unde trupul lui părea înecat în vegetaţia luxuriantă a unei grădini. Iar el îşi părăsi căminul cu doi copii majori şi pe nevasta lui cândva frumoasă şi râvnită de vecini şi cunoscuţi, fostă campioană judeţeană la cal cu mânere, ca să vină să conceapă o catedrală. Ivona îşi zise în sinea ei că biserica avea să fie copilul căruia îi vor da naştere împreună. Împrejurările fuseseră într-o stare de minunată complicitate cu visul lor. Soţul ei, Toma, lipsea de acasă trei săptămâni pe lună. Era o perioadă şi o distanţă care o separau de el suficient încât esenţa căsătoriei să se dilueze.

Se putea imagina liberă. Cât despre Emanuel, bănuia că el nu poate fi reținut de ceremonii sau de acte, de nevastă sau de cei doi copii. El era sincer cu el însuşi, atât. A vrut să-l întâmpine la gară, dar el a refuzat. S-au văzut pentru prima oară în parcul Zăvoi, lângă lacul cu nuferi. Fusese un sentiment stânjenitor, nu plăcut. Petrecuseră trei ani pe internet, suflet lângă suflet, minte lângă minte, gând la gând. Ce să faci dintr-odată cu două trupuri care n-au habar unul de celălalt? Se cunoscuseră ca în Grădina Raiului, doar spiritual, era ciudat să descopere şi anexele materiale ataşate atâtor fraze sclipitoare pe care şi le scriseseră. Existența se desfăşoară stratificat, o avertiză el în dimineața de vară, lângă lacul încărcat cu flori de nufăr. Îi sărută mâna şi îi scoase verigheta. Privi amuzat gravura din interiorul inelului. „Toma, 1 iulie 2010", scria. O verighetă e un tor, draga mea. Ştii ce este un tor? O să-ți explic într-o zi. Să vezi ce verighetă vei primi de la mine, şopti, iar Ivona bănuia acum, după ani de zile, că el încă de atunci era mort. Sau în transă. Pentru că îi aruncă pur şi simplu verigheta în lac. Cling! făcu inelul de aur cu numele soțului. Cling! Şi se scufundă în adânc. Te doresc acum, mai spuse cu tonul cel mai firesc din lume. Ea mormăi ceva. Nu, nu la hotel, o contrazise. Hotelul e locul spurcăciunii, ori tu eşti mireasa mea secretă, cosmică, ezoterică. Nu te pot duce într-un hotel. Hai la tine acasă, şopti fierbinte, ținând-o în brațe, în văzul lumii, în parc. Ivona se cutremură. Era femeia adulteră, dar nu în patul conjugal, chiar dacă existența se desfăşura stratificat. Emanuel o fi fost capabil să trăiască în acelaşi timp în mai

multe locuri, dar ea, nu. Acasă la mine nu pot eu, scânci de teamă că arhanghelul de lângă ea s-ar fi putut să-şi strângă aripile şi să plece. Aşa au ajuns şi s-au statornicit în livada cu mierle de lângă casă, sub mărul batul cu ramurile până la pământ.

— Norocul nostru că vorbeam amândouă engleza! Cum ne-am fi înţeles altfel cu inginerul nostru? Prima oară când a deschis ochii a fost a doua zi dimineaţa. Dormiserăm în fân, lipite de el, aşa cum aveam să dormim de atunci încolo: eu de partea lui stângă, Lorena de cea dreaptă. A deschis ochii şi a privit cerul prin gaura pe care el însuşi o comisese în acoperiş. Vedea el ceva, căci a spus că existenţa curcubeului depinde de fotoreceptorii conici din ochii noştri şi că animalele care nu au aceşti fotoreceptori nu-l pot vedea, cu alte cuvinte, pentru ele curcubeul nu există. Se uită, pe rând, întâi la Lorena, apoi la mine şi apoi din nou la curcubeul pe care el îl vedea şi continuă: aşa că voi, dragile mele, nu doar că vă uitaţi la curcubeu, ci îl şi creaţi. Bufniţele nu văd cerul ca fiind albastru, ci violet. Pisicile nu văd culori deloc. Dar chiar şi pentru voi, culorile pe care le percepeţi reprezintă doar unu la sută din spectrul electromagnetic. „Rainbow" şi „owl" şi „purple", ca şi alte exerciţii lexicale făceau foame. Noi nu vedeam oricum acel curcubeu şi am presupus că este unul imaginar, consecinţă a căderii de la mare înălţime. Bine că ne puteam înţelege! m-am gândit şi m-am oferit să-i aduc *bacon and eggs,* dar el a spus că nu mai mănâncă deloc de ceva timp. Am fost contrariate, am cerut lămuriri, dar el a spus doar atât, că sunt pe lume

revelații şi ferestre prin care dacă priveşti, nu mai poți să te întorci la mâncare, te transformi într-o clipă, este ceva ce ține de transubstanțializare. Şi, fără alte cuvinte, ne sărută pe amândouă şi după aceea am văzut şi noi curcubeul. **Ada** ştia foarte bine că există o conexiune secretă şi, pentru ea, nu tocmai inexplicabilă între cuvinte, realități şi diferite părți ale cortexului. Ştia foarte bine despre ferestrele care te fac altceva decât obişnuiai să fii. Da, într-adevăr, erau fapte şi evenimente care puteau schimba brusc şi ireversibil cursul vieților, provocând unde, aşa ca pietrele aruncate într-un lac. Lumea în care toți înotau putea fi tulburată ca o apă sau putea fi bruiată, se puteau da diferite lovituri realității şi cel mai simplu mod de a o face, dar şi cel mai necinstit, era minciuna, însă exista şi posibilitatea mai rafinată a nuanțărilor, a adevărurilor locale sau alternative, care descompuneau realitatea în fapte componente şi separate, lipsite de conexiuni, aşa cum prisma descompune lumina în cele şapte culori, în curcubeu. Rainbow. Arc en ciel. Arcobaleno. Regnbue. Regenbogen. Szivarvany. De pildă, Marieta devenise altceva după ce văzuse moaştele fratelui ei. Fusese unul din acele evenimente care deturnează cursul firesc al vieților. Murise Adrian după ce căzuse în furcă, în furca despre care nu se ştie şi nu se putuse explica în ce fel ajunsese în claia de fân cu dinții în sus. Murise şi fusese îngropat sub privirile satului întreg. Nici nu trecuse bine pomenirea de nouă zile, când mama băiatului, venită la cimitir să umple candela cu ulei, făcu o descoperire neaşteptată: mormântul era răscolit. Poliţistul constată că lipsea cada-

vrul. Dispăruse cu sicriu cu tot. Vrăjitoarea de la Lacul Dracului murise de mulți ani. Ea, Licuricioaia, mai făcea asemenea fapte de cutremura împrejurimile. Dezgropa morții ca să le taie degetele pentru farmecele ei satanicești, dar nu se auzise niciodată ca un mort să dispară cu totul. Și nimeni nu se gândi, nici măcar polițistul, să facă vreo legătură între această șocantă absență a unui corp din locul său de veci și dispariția țigăncii din bordeiul săpat în coasta dealului de humă. Ancheta s-a încheiat fără niciun răspuns. A trecut timpul. Ada avea doisprezece ani și tot mai venea în vacanțe la bunici, tot cu Marieta se juca, deși jocurile începeau să se schimbe. Într-o zi, trecu pe la Linia Hanului o șatră țigănească, un șir pitoresc de vreo zece căruțe cu coviltire colorate. Și-au așezat vatra în crâng, pe malul Topologului. Țigăncile vindeau linguri de lemn și făcături de dragoste, amulete și talismane, Visul Maicii Domnului și buruieni de junghi, iar țiganii își ziceau „aurari" și cârpeau pe la gospodari cazanele de țuică cu aramă și cositor. Nu se știe cum, dar deodată a trecut un zvon pe ulițe, ca un fum negru, că țiganii au cu ei moaște sfinte, dar nu de cele care se văd prin biserici, numai bucăți, ci au un sfânt-copil, întreg, nestricat și care, la cei ce se roagă cu fierbinte credință le răspunde vorbind de pe cealaltă lume. Așa s-a strămutat satul cu mic, cu mare, de la săpat porumbii și păscut vacile, în zăvoiul umbros al râului, printre plute și sălcii, așteptând la coadă să vadă minunea. De mult timp aveau nevoie de o minune ca să-și mai poată suporta viața. De ceva, acolo, cât de puțin, care să le dea speranță și încre-

dere că nu e totul numai atât: muncă, osteneli, griji, boli şi moarte. Şi iată că minunea apăruse! Cei care se întorceau din cortul cam slinos al ţiganilor povesteau cu glasul frânt de emoţie despre copilul mort, cu carnea uscată, cu pielea maronie şi pătată, cu părul bălai şi lung, lung, cu ochii duşi în fundul capului, dar pe care de îndată îi deschidea, mişcând şi din buze pentru cei plăcuţi la ceruri. Când copilul şopotea, o ţigancă bătrână îşi apropia urechea de buzişoarele lui crăpate şi traducea mesajul. Asta până în ziua când Marieta cu maică-sa şi fratele Ionel, împreună cu Ada, au mers să vadă şi ei binecuvântarea trimisă pe meleagurile lor. Au stat toată dimineaţa să le vină rândul să intre în cort, au răbdat câteva ore de zăduf în atmosfera umedă de lângă apă, erau acolo când au ieşit Onela şi Rica lu' Neferu bocindu-se pentru păcatele lor, după ce le mustrase sfântuleţul, au auzit pe Mărin a lu' Pioaucă făcând legământ de moarte că se va lăsa de băut şi bătut muierea, au privit pe furiş la baba Ileana, de-l ţinuse pe neamţul venit ca şofer la boieri, în alte vremi, când a ieşit palidă şi tremurândă după numai câteva minute... Apoi li s-a făcut foame copiilor şi au mâncat frunze crude dintr-un salcâm, nişte dragavei şi au căutat şi lăcuste, dar n-au găsit. În cele din urmă, le-a venit rândul să intre. Poate pentru că era cam întuneric acolo şi poate şi din cauza fumului de tămâie, faptele nu au avut loc imediat. Ada îşi amintea că au îngenuncheat toţi lângă raclă. Mama Marietei se ruga cu fruntea pe sicriu, dar ei, copiii, se uitau curioşi, să vadă pe sfântul. Dacă, pe când aştepta la coadă, Adei îi trecu prin cap că şi ei i-ar fi plăcut

să devină sfântă, odată ajunsă în faţa unui asemenea caz, simţi mai mult teamă. Copilul mort avea un chip de groază, nu unul pe care să se fi aşternut pacea. Nu părea sfânt, asta era opinia ei, de care se ruşină îndată. Şi totuşi, nu părea sfânt. Nu avea nimic auriu pe lângă cap, aşa cum văzuse la biserică, nici nu purta haine strălucite, ba chiar era învelit într-un ţol cam destrămat. I se păru că racla tremură şi se îngrozi. O simţise! Îi citise gândurile! Văzu pe Ionel privind ţintă la copilul uscat. Mama ridică şi ea capul dintre rugăciuni. O tensiune grea apăsa pe umerii lor. Atunci tresăriră toţi, căci mortul mişca ochii în cap de parcă ar fi fost doar adormit şi ar fi visat. Ţiganca de pază părea foarte neliniştită. Era ceva în neregulă sau doar Ada simţea asta? Dintr-odată îşi dădu seama că ştia! Ştia! Şi mama Marietei, a lui Ionel şi a mortului Adrian ţipă lung: Adriaaaaneeeee! Dar ea ştiuse, cumva ştiuse încă dinainte, de când auzise povestea ţiganilor, ştiuse că sfânţuleţul lor e Adrian, fratele lui Ionel şi al Marietei, partenerul ei de joacă, cel care modela cele mai reuşite ulcele de pământ galben, cel care avea răbdare să-i explice şi ei, fetiţa de la oraş, de ce e rău să scapi vaca în lucernă, cel care sărise într-o furcă ascunsă în fân... Adriaaaneeee! ţipă iar lung femeia şi Ada căscă ochii mari, căci mortul se ridicase în capul oaselor şi mormăise: „Mamă". Ridicase şi una din mâinile lui uscate ca o creangă de copac, uscată şi maronie şi cu pete, cu unghiile întregi şi crescânde şi voia să ajungă la mamă-sa. Ionel făcu câţiva paşi în spate, bâlbâindu-se, Marieta începu să plângă, iar ea simţi că i se dezleagă ceva în cap, că un fel de oblon se dă în lături

şi poate vedea pe o fereastră ascunsă ceva înspre o altă lume. Afară, vocile domoale ale femeilor care aşteptau amuţiră. Mama îşi prinse copilul mort (?) în braţe. Îl ridică din raclă şi atunci se văzu un furtun transparent care ieşea din ceafa lui. Un fel de tub subţire, flexibil, prin care se prelingea din capul său un lichid gălbui. Scena era înfiorătoare şi nu avea nimic înălţător, îşi aminti Ada. Regăsirile post-mortem sunt de cele mai multe ori nelalocul lor, câtă vreme ne aflăm pe lumea asta. Nu se ştie ce zic morţii când unul din cei vii ajunge printre ei. Cum îl primesc? Tot cu oroare? Ionel şi Marieta plângeau de-a binelea, nu de emoţie, ci de frică, exista precedentul, dacă li s-ar fi putut întâmpla şi lor? Ada încremenise, două femei de afară mişcaseră perdeaua care acoperea intrarea în cort, moarte de curiozitate şi priveau înăuntru, crucite. Ţiganca, oarecum depăşită de situaţie, păru să ia o hotărâre. Se postă în faţa lui Adrian şi rosti cu glas mare un cuvânt, un singur cuvânt. Dar forţa rostirii a fost ca o piatră aruncată în apele realităţii.

— Îi spuneam Ralph. Câteodată, Ralphie. Vi s-a întâmplat să întâlniţi oameni pe care numele proprii îi strângeau? Numele rămân mici şi oamenii cresc. Nu-i mai încap. Poate oamenii ar trebui să primească numele mult, mult mai târziu. Îl numeam Ralph când ne iubeam cu el, Lorena ţipa Ralph!, Ralph!, Ralph!, poate aşa ţipam şi eu, dar nu-mi mai amintesc, căci momentele de extaz sunt ca o poză supraexpusă, intensitatea trăirii te orbeşte, de aceea şi ţineam ochii închişi când Randolph intra în mine, dar după aceste momente îl alintam Ralphie. Nu aţi obser-

vat că dragostea fizică transformă pe cei mai mulți bărbați în copii? Ăsta e defectul lor cel mai răspândit. Noi îl doream Ralph, iar el pe loc devenea Ralphie. În sfârşit, ne gândeam la el ca la „Randolph" când îl ascultam perorând despre pasiunea lui, Ştiința. Eram geloase pe otreapa asta pe care n-o puteam înțelege şi care ni-l răpea când ne era lumea mai dragă. Tot Randolph era şi când vorbeam între noi despre el. Nu înțeleg cum poate Randolph să suporte chestia aia, spunea Lorena. Rămâne un mister că Randolph degajă atâta energie fără să se alimenteze de la nicio sursă, adăugam eu. Dar poate că tocmai aici era secretul. „Chestia aia" era chiar ea cea care îl alimenta. O avea în piept, în mijlocul toracelui, probabil i se înfipsese în carne la prăbuşire. Semăna cu un fel de ecran. L-am întrebat dacă-l doare şi a răspuns că nu, însă nu a dorit să adauge nimic altceva. Acesta era unul din motivele pentru care Lorena îl considera mort: nimeni nu poate trăi indiferent cu o bucată de ebonită? sau să fi fost de metal? înfiptă în piept. Eu eram destul de rezervată în a-l considera pe Randolph indiferent. Mie mi se părea încăpățânat. Nu voia sub niciun chip să coboare din fânar să locuiască în casă, alături de noi. Ar fi fost mult mai comod şi mai civilizat să dormim într-un pat şi să stăm la o masă, dar el nu accepta să se îndepărteze de gaura pe care o făcuse în acoperiş. M-am gândit că, prin tradiție, fantomele, adică oamenii morți, sunt foarte încăpățânate şi capricioase. Nu ştie nimeni de ce sunt aşa, dar în acest fel se prezintă lucrurile. Puteam spune că eram pricepută la morți. Maică-mea murise pe când eram copilă şi am putut

vedea toate fazele îndepărtării ei. Morții se înstrăinează treptat de cei vii. Difuzează lent în altă dimensiune. Un timp îi mai poți vedea, le mai simți încă mirosul, apoi doar îi mai auzi, când şi când, tot mai vag, tot mai estompat, apoi îi auzi numai în vis, apoi dispar. Iar dacă revin întâmplător, vreodată, sunt alte persoane, sunt transformați, sunt spirite încăpățânate şi capricioase. Deci, nu era nimic de făcut, decât să întindem o foaie de cort peste gaura din acoperiş, să ducem sus pături şi perne, să cărăm la înălțime sufertaşul pentru mine şi Lorena de trei ori pe zi şi să ne interogăm în gând despre ce avea să fie când vremea se va strica iremediabil, prin octombrie... Însă nu aveam timp să cugetăm prea des la asta. Dintr-odată, viața noastră se umpluse, deşi timpul părea să se extindă ca un elastic. Fiecare zi devenise un roman cu fapte, aventuri, răsturnări de situație. Recuperatorii se răriseră de tot. La început se perindaseră oamenii agențiilor guvernamentale ale unor diverse state. Apoi veniră tot ei, dar sub acoperire. Acum erau mai mult pasionații de relicve. Orice bucățică din fuzelajul avionului costa o avere. Aflaserăm că un vecin găsise o valiză goală pe care o tăiase în bucăți, vânzându-le la preț bun. Măria lu' Nae, vecina de la şosea, ne-a şoptit, pe când căutam cartofi pe lotul nostru de teren, că „unii" au adunat bucăți omeneşti din cadavrele împrăştiate, le-au conservat cum s-au priceput şi le vând pe bani grei. Dar cine o putea crede pe Măria lu' Nae? Se dovedise cam nebună ea, vorbea numai în versuri. Problema era că nu puteam crede nici ce se spunea la televizor, la ştiri, cum că rămăşițele avionului ar fi con-

taminate cu ceva radioactiv. Toți se gândeau la câștigul pe care l-ar putea obține, iar a descuraja căutătorii era firesc. Eu și Lorena înțelegeam deplin situația, înțelegeam disperarea oamenilor, mai ales că tatăl meu împreună cu fratele meu, tatăl Lorenei, erau închiși pentru neplata impozitelor. Deci, avionul fusese umplut cu cadavre radioactive și recuperatorii căutau rămășițele îmbrăcați în costume de protecție etanșe, cu figura sub o mască de scafandru al cărei ecran se tot aburea de căldură... Iar noi ascundeam în fânar pe Randolph Bulsara, mort și radioactiv! Nu ne păsa. Constatasem de ceva timp că trăiam într-o lume făcută numai din răspunsuri și nimeni nu se mai chinuia să pună întrebări. Cumva, oamenii chiar erau îndemnați să renunțe la orice fel de interogații, ca la o preocupare ce putea genera neașteptate pericole... Îi dorim și îi căutăm pe aceia care ne determină să ne punem întrebări, nu pe cei care ne furnizează întruna răspunsuri, gândi **Ivona**. Ce este un tor? îl întrebase până la urmă pe Emanuel. Erau la el, în garsoniera mare în care se stabilise, la periferia cartierului Nord. Îl vizita uneori, deși incursiunile în garsoniera lui îi făceau să se simtă mult mai vinovați. Iată că și Emanuel se poate simți vinovat! constată ea. Descoperise, de-a lungul timpului, că el avea un fel de cod personal de legi și principii, unele comune cu ale societății, altele inventate, dar pe care le respecta cu strictețe. De la fereastra camerei lui se vedea bulevardul Calea lui Traian, cu teii încă neînfloriți și, mai încolo, spre stânga, terenul gol, imens, destinat construirii catedralei. La început, locul fusese bântuit de câini și sufocat de gu-

noaie. Apoi, o echipă curățase lotul şi Episcopia ținu o slujbă. Nu se grăbesc? îl întrebase ea. Eu sunt gata, o anunță dezinvolt. Şi concursul? Trebuia să fie un concurs de proiecte. Îi declară solemn că avea să-l câştige negreşit. E o simplă formalitate. Cine ar putea refuza bijuteria asta? şi-i arătă spre planşetă. Pentru tine o construiesc, Ivona, să nu uiți niciodată. Ivona nu înțelegea nimic din desenul tehnic. Nu vedea decât cercuri care se întretăiau. Parcă ai studia teoria mulțimilor, îi zise pe un ton care sună ca un reproş. Ha, ha! râse el. Crezi că astea sunt diagrame Venn? Nu, iubito, vei vedea că sunt chiar sfere. Turle? încercă ea. Nu chiar, aproximă Emanuel. Va fi o singură cupolă, imensă, iar alte patru mai mici, în jur, dispuse în cruce. Restul sunt numai forma energetică ce se va genera şi pe care mi-am ilustrat-o în proiect. Sunt toruri. Te-am mai auzit spunând cuvântul acesta, şopti, privindu-şi mâna fără verighetă. În definitiv, ce este un tor? Emanuel rămase blocat o clipă. Apoi se răsuci spre vasul cu fructe care trona peste nişte cărți şi apucă un măr. Îl vezi? Da, Ivona îl vedea. Era un măr frumos, numai bun s-o păcăleşti cu el pe Albă-ca-Zăpada. Asta e forma torului, zise arătând mărul. Energia punctului zero ieşind printr-un capăt, înconjurând sursa şi reintrând prin capătul opus. Gândeşte-te la forma câmpului magnetic al pământului. Tăie mărul cu un cuțit. Vezi? Ivona însă nu-l vedea decât pe el, pe Emanuel, ca într-o variantă a Raiului în care bărbatul oferă mărul. Universul generează toruri, o lămurea el, gândeşte-te la forma galaxiilor, la atom, la tornade. Torul e forma pe care o ia energia peste tot, a zis şi Fuller.

Cine să fi fost Fuller? se întrebă ea. Şi apoi, torul ne conduce spre echilibrul vectorial, scumpa mea, spre matricea cu şaizeci şi patru de tetraedre, spre Floarea Vieţii. Iar Floarea Vieţii are să fie pictată pe domul pe care-l construiesc în locul lui Pantocrator, ca la mânăstirea lui Pavel Tebeul din Egipt. Pentru că acela e adevăratul chip al lui Dumnezeu. Tăcu şi o privi cu o intensitate care suspendă în nemişcare, pentru câteva clipe, firele infime de praf care pluteau în soarele dintre ei. Fetiţo, fetiţo, ai încredere, vei fi mândră de mine, îi şopti îmbrăţişând-o. Dar cine eşti tu? se întrebă în gând Ivona. Cine era el, Emanuel, care ştia adevăratul chip al divinităţii, dar nu putea să vadă prin ce trece femeia pe care o iubea? O să-ţi explic pe îndelete geometriile sacre, îţi promit că te voi duce cu mine peste tot. Uite, prima lecţie: în geometria sacră sfera este forma femininului. Vezi? o întrebă, plimbându-şi palmele pe şoldurile ei. Iar formele unghiulare, ascuţite, sunt cele masculine. Înţelegi, Ivona? Simţi? Privea peste umărul lui spre fereastra garsonierei. Pe pervaz era vaza ieftină în care începuseră să moară tijele de floarea-soarelui aduse de ea de acasă. Inflorescenţele lor perfect rotunde, ca o secţiune printr-o sferă geodezică, se profilau pe câmpul gol din depărtare, unde avea să crească domul lui Emanuel cu Floarea Vieţii spre cer. Strânse pleoapele când un fir de soare la asfinţit i se strecură în ochi şi-l strânse şi mai tare în braţe pe El. Cine eşti? ar fi vrut să-l întrebe. Dar, mai grav, îi venea să se întrebe în acel moment de plutire şi cădere „cine sunt?" şi, mai ales, „de ce sunt?"

— În anumite împrejurări nu sunt bune întrebările, vă spun sigur. Întrebările dau de bănuit celor care au renunțat să se mai întrebe, dar, în primul rând, îi sperie pe cei care au ceva de ascuns. Ajunseserăm la concluzia că Randolph ne ascunde ceva. Era în legătură cu bucata metalică din pieptul lui. Nu mai mare de o palmă, rece şi întunecată. Noi, femeile, nu renunțăm uşor când vrem să aflăm ceva. Am tot adus vorba de obiectul respectiv, fie direct, fie mai pe departe, am dorit să-l atingem, să-l sărutăm, să-l scoatem, să aflăm dacă doare şi ce este sub el. Invariabil, Randolph începea să bată câmpii. În principal, vorbea mult despre „câmpul punctului zero". Dar iubitul meu, trebuie să-ți scoatem de aici chestia asta, dacă se infectează? zicea Lorena, grijulie. Iar el riposta: voi ştiți că Dennis Gabor a precizat că ecuațiile matematice care i-au permis lui Heinsenberg să elaboreze teoria cuantică sunt asemenea celor utilizate în telecomunicații? Şi aveți habar că ele corespund necesităților impuse de descrierea matematică a proceselor fiziologice cerebrale? Era exasperant! M-am temut că nu e doar mort şi radioactiv, m-am temut că mai e şi nebun. Haide, Ralphie, am spus eu, fii copil cuminte şi lasă-le pe fetele tale să te trateze. Ştii că am făcut un an de medicină înainte să-l închidă pe tata? După aceea nu m-am mai putut întreține, n-am găsit nicăieri de lucru, în toate posturile erau preferați chinezii, lucrau mai mult, mai repede şi mai ieftin. Dar eu ştiu să tratez o rană, am disecat şi cadavre, zău aşa! Am omis să menționez faptul că, printre altele, mă lăsasem de medicină şi disecat cadavre pentru că vedeam lumea de din-

colo sublimând sub formă de abur negru dintre țesuturile omenești deschise. Mă lași să mă uit, Ralphie? Alexa, mă lua el serios, dacă ai făcut medicină, știi că creierul uman funcționează prin intermediul interferenței undelor, nu numai prin cuvinte, imagini și mediatori chimici. În creier are loc rezonanța undelor și poți să fii sigură că sincronizarea cu lumea se produce prin trecerea creierului pe lungimea de undă a fenomenelor lumii. Creierul tău, al meu, al tuturor transformă lumea aspațială și atemporală a tiparelor de interferență în obiectul sau fenomenul observat. Gândește-te că ochiul tău creează spațiul și timpul prin simple procese fiziologice care au loc pe retină. Imaginea retiniană este proiectată la exterior prin fenomenul de anteroproiecție, demonstrat de Krohalev, astfel încât imaginea noastră despre lume este o Creație Virtuală! Creierul percepe lumea în afara propriilor structuri, până în profunzimile ei, la scara Planck a particulelor cuantice... Începusem să nu mai am dubii, nu vorbea în versuri, dar se putea lua de mână cu Măria lu' Nae. Într-o seară l-am încolțit amândouă, la propriu. Stăteam lungiți sub bolta pânzei de cort, el între noi, eu la stânga lui, Lorena la dreapta. Capetele noastre se odihneau pe pieptul lui, îi ascultam dulcea bătaie a inimii. Îl iubeam teribil, dar trebuia să știm care era problema cu plăcuța din piept. Deci Ralph, spune-ne ce este asta sau nu mai urcăm aici la tine și te lăsăm singur. Ce este plăcuța asta, Ralph? Sunt la Zid, îngăimă el. E Zidul. E Limita. O bucată din Zidul Limitei. Bietul Randolph! zise Lorena. Aveam uneori obiceiul să vorbim despre el ca și cum n-ar fi fost acolo. Mor-

ților nu li se pare ciudat să nu fie luați în seamă. Crezi că e nebun sau crezi că e android? am întrebat-o. Randolph închisese ochii şi respira liniştit. De multe ori părea să se retragă într-o buclă a realității, pe alt plan, pe alt strat energetic. Ne întrista în asemenea momente şi am decis să nu mai punem întrebări. Când primeşti un dar din partea vieții, nu trebuie să te întrebi prea mult „de ce?", ci să te bucuri de el. Fără întrebări. **Ada** ştia că nu se poate fără întrebări, mai ales pentru o anumită categorie de oameni. Unii sunt făcuți să nu poată trăi fără întrebări, aşa cum alții se mulțumesc să digere orice răspuns, oricât de aberant, elucubrant ori indigest ar fi părut. De o întrebare se lovise, ca de un prag, sau nu, ca de pragul de sus al unui portal când intrase prima oară în sfântul locaş. Era după ce lumea ei se tulburase de tot, iar ea luase hotărârea să plece de acasă. Ce poate fi mai perturbator sau ce lovitură mai grea se poate da realității decât pronunțarea unui cuvânt cu o putere atât de mare încât să pulverizeze un cadavru? Pentru că asta se întâmplase cu Adrian, mort sau viu, sau pe jumătate mort, pe jumătate viu: când țiganca a rostit cuvântul, s-a prefăcut în pulbere ca... da, ca fiul împăratului după ce s-a întors de pe tărâmul celălalt. Fiul împăratului din „Tinerețe fără de bătrânețe şi viață fără de moarte", basmul pe care tatăl ei i-l spunea în copilărie, cu glas tainic şi întotdeauna pe înserate, când lumina scădea. Dacă lumea s-a făcut printr-un Cuvânt, era evident că pietrele care puteau tulbura suprafața realității erau tot cuvintele. Dar cuvânt fusese cel rostit de țigancă în cortul acela slinos? Sau doar un grup de foneme, adică

fantoma unui cuvânt? se întreba Ada, după ani de zile, pe când studia în biblioteca mânăstirii. Cuvintele sunt ca oamenii: făcute din suflet, spirit şi trup. Un cuvânt, ca să fie viu, trebuie să aibă sens, adică spirit, trebuie să poată fi rostit şi atunci primeşte suflet, iar când e scris şi prins în materie, are şi trup. Spiritele cuvintelor plutesc în Cer şi coboară să se nască pe pământ, asemeni oamenilor. Erau şi cuvinte-strigoi, cuvinte-demon şi un astfel de cuvânt rostise ţiganca. De câte ori îşi amintea de acel moment, Ada nu-şi putea reprima impresia că apa Topologului, ce curgea lângă şatra de ţigani, ieşise brusc şi năvalnic din matcă, crescând de sute de ori, transformându-i pe toţi în creaturi acvatice pentru câteva momente. Dar nu, nu fusese râul. Aerul îşi schimbase culoarea, lumea se tulburase, lovită de acel cuvânt magic. Cadavrul copilului „sfânt" se dezintegrase, ei căzuseră la pământ şi, până să se dezmeticească, toţi ţiganii dispăruseră, iar şatra nu mai era. Au plecat spre case în tăcere, fără să vorbească, dar întrebările le atârnau deasupra capetelor. Tot drumul, din zăvoi până acasă, Ada, în vârstă de doisprezece ani la vremea aceea, mersese pe vârfuri, încercând să formuleze exact întrebarea care plutea deasupra ei. Oare lumea de după rostirea cuvântului era tot aceeaşi cu cea de dinainte? Oare nu cumva bunicii ei şi părinţii ei erau acum cu totul alţii şi ea nici nu-şi dădea seama? Oare nu cumva mareea aceea ciudată şi felul cum unduise realitatea mutase lucrurile, faptele şi oamenii din locurile lor, pentru totdeauna, ca într-o stranie „deplasare spre roşu"? Obsesia realităţii mutate avea s-o urmărească de atunci în-

colo pentru tot restul vieții. Unde era şi unde ar fi trebuit să fie? Imaginea lumii se metamorfozase ca într-o poză mişcată? Ce durere, dintr-odată totul devenise „întrebare"! Cum să nu-ți pui întrebări când Marieta, fetița din flori a unei țărănci analfabete, termină cu succes o facultate de limbi rare şi ajunge translator la o ambasadă în Geneva? Iar fratele ei, Ionel, fierar-betonist plecat la muncă în Israel, descoperă în Țara Sfântă un manuscris de mare valoare, ascuns într-o amforă? Iar ea, Ada, chiar cu puțin timp înainte de începerea războiului, în anul în care Africa a fost ruptă de Marele Canal de Navigație, a intrat novice la o mânăstire în munți. Ce faci când eşti luat de val? Te ții cu putere de ceva solid. Încă se imagina luată de viitura apocaliptică a viziunii ei cu Topologul, aşa că se agăță de singurul lucru ce părea solid: credința, revelația divină. Doar pinii înalți străpungeau ceața albastră a dimineții când ea păşi întâia oară în curtea mânăstirii. Primul lucru pe care l-a auzit a fost o întrebare, rostită de o maică la strană, în rugăciune: „Ce este, Doamne, omul că-ți aminteşti de el?"

— Dar chiar şi fără întrebări, viața noastră nu a rămas idilică mai mult de două luni. Abia mai găseam de mâncare şi necesitatea de a pleca să căutăm câte ceva pe câmp îl teroriza pe Randolph, care nu suporta să-l lăsăm singur. Iar nouă începuse să ne fie teamă să mergem departe. Lumea se schimbase. În timp foarte scurt, lucrurile, oamenii, legile care-i guvernau deveniseră de nerecunoscut. Cine putea spune dacă mai existau legi? Antena cu care prindeam câteva posturi de televiziune se stricase, la

radio se spuneau lucruri pe care nu le puteam lua în considerare. Parcă postul care emitea ar fi fost cucerit de o bandă de puştani teribilişti care nu urmăreau altceva decât să sperie populaţia cu un serial gen „Războiul lumilor". Dilema de a crede sau nu a dispărut când s-a luat curentul. Acela a fost începutul dezastrului. Părea că răul a fost dezlănţuit. Într-o noapte, cineva ne-a intrat în casă, cel puţin doi indivizi, ne-au căutat pe mine şi pe Lorena, dar noi eram în fânar şi l-am binecuvântat pe Randolph pentru asta. Ne-au furat găinile. Erau singura noastră sursă de proteine, aveam mare nevoie să învăţăm trucul lui Randolph, să putem renunţa la mâncare. A fost nevoie să-l întrebăm ce credea că am putea face. Ne doream ceea ce doreşte orice femeie de la bărbatul care o iubeşte: protecţie. Ne-am fi dorit un Randolph care să aducă acasă un iepure de câmp, pe care să-l coacem în jar. Sau un Randolph care să fure o maşină şi să ne ducă departe, undeva unde să fim în siguranţă. Un Randolph care să ne plătească impozitele şi să-i elibereze pe tata şi pe frate-meu. Dar Randolph nu putea nimic din toate astea, el putea doar să ne iubească. Nu aveam de ales, trebuia să ne hrănim cu dragoste. Categoric, la începuturile unei relaţii dragostea poate ţine de foame. Însă totul în jur devenise prea ameninţător ca să mai putem recepţiona efluviile de energie hrănitoare. Nu ne puteam menţine pe lungimea de undă a inginerului nostru nuclear. Uneori, nici nu părea om şi am optat pentru varianta că ar fi un android, dar numai din cauza nepăsării lui faţă de noi. Nici cutremurele zilnice nu-l perturbau în vreun fel, deşi eu cu

Lorena eram înnebunite. Ralph, crezi că ai putea veni cu noi să căutăm ciuperci? Poate mai găsim, sus, la Râpa Roşie. Fetelor, ascultați-mă cu atenție, totul a început în 1933, la Chicago, cu denumirea „Proiectul Rainbow". Iarăşi curcubee, Ralph?! Nouă ne e foame, nu înțelegi? Suntem în pericol. Cum să facem să plecăm de aici? Tocmai asta încerc să vă explic, dar nu aveți răbdare să mă ascultați. Proiectul Rainbow era condus de John Hutchinson, Nikola Tesla şi Emil Kutenaur. Sunt sigur că ştiți povestea, voiau să facă un vapor să devină invizibil pentru radar. Experimentul fizic avea nevoie de o bază matematică, aşa încât l-au cooptat şi pe matematicianul David Hilbert. Lui îi aparține ceea ce în analiza matematică se numeşte „spațiu Hilbert". Dacă ați făcut liceul, ar trebui să ştiți ce este un spațiu Hilbert. Nu? E un spațiu dual, realizat, cel puțin teoretic, prin aplicarea unui spațiu scalar asupra unui spațiu vectorial. Ceea ce ne interesează pe noi este faptul că Hilbert susținea că spațiile multiple generează realități multiple. Mă ascultați, fetelor? Dincolo de faptul că această teorie s-a aplicat în experimentul Philadelphia, problema a fost aceea că în 1943 s-a generat un tunel cuantic. Am privit spre Lorena şi mi s-a părut că e pe punctul de a se sufoca. S-a ridicat furioasă din culcuşul foşnitor de paie şi i-a zis, cu mâinile în şolduri: Ştii ceva, Ralph? Nu dau doi bani pe tunelurile tale cuantice când nu mai este de mâncare, când suntem în pericol de a fi violate şi omorâte chiar de vecinii cu care până acum ne dădeam bună-ziua pe uliță! Dar despre salvare vă vorbesc, încercă Randolph o încercare disperată de a ne re-

ține atenția. Nu auziți? Realitățile multiple! Posibilitatea de a trece prin tuneluri. M-am ridicat și eu, scuturându-mi hainele. Hai, Lorena, să mergem după ceva de mâncare. Poate mai găsim fructe sau vreun ciuf de varză prin luncă. Nu mă lăsați singur! protestă Randolph. Nu înțelegeți că am erori de transcriere și dacă părăsesc locul pot să mor? De fapt, chiar și aici pot să mor în orice clipă. Nu mă lăsați singur, vă rog! Dar l-am lăsat. Îl iubeam, dar l-am lăsat singur. Chiar și dragostea are nevoie de hrană. A fost ultima oară când l-am văzut. **Ivona** se trezi aprobând din cap. Așa era, dragostea avea și ea nevoie de resurse. Pentru că ce era dragostea dacă nu un motor celest, o mică stea cu reacțiile ei termonucleare? Când se termină combustibilul, se prăbușește în sine. Rămâne fără viitor, are numai trecut. Și, cu fiecare zi care trecea, căsătoria ei cu Toma se adâncea mai mult în propriul trecut, în propria moarte. Ca și stelele, iubirile nu pot fi salvate. Când el a început să-i pună întrebări tot mai insistente despre pierderea verighetei, așa îi spusese, că a pierdut-o, a știut că nimic nu va mai putea opri colapsul final. A venit și ziua în care el a trecut pe acasă, fără să rămână, doar pentru ca să-i aducă niște bani. Pe la începutul toamnei, când amintirea merelor căzute peste ea și Emanuel era încă foarte vie, Toma nu a mai venit deloc. Situația se complica, revistele n-o mai plăteau pentru textele ei sau pentru articolele istorice. Realitatea depășise cu mult resursele de care dispunea ficțiunea, cine să mai citească povești? Iar eseurile istorice nu interesează pe nimeni pe timp de război. Din istorie, se știe, nimeni nu are nimic de învățat.

Rămăsese singură, nu găsea o sursă de venituri. Îl avea pe Emanuel şi o biserică stranie crescând pentru ea în partea de nord a oraşului. Nu fusese dragostea ei suficient de puternică încât să deschidă ferestre spre alte dimensiuni ale fiinţei, unde nu mai e foame, nici frig, nici oboseală, nici disperare? Poate aşa ceva nu experimentau decât oamenii morţi şi radioactivi care cădeau din avioane, de la zece mii de metri, ca Randolph al Alexei. Poate erau deja îngeri şi cădeau, de fapt, din paradis. Era greu să iubeşti îngeri. Ei nu ştiu de nevoile oamenilor. După ce Toma plecă definitiv, gustă amărăciunea deznădejdii. Nu doar că terminase mâncarea, dar în cutia poştală continuau să apară facturi şi somaţii de plată. Nu putea decât să le ignore. Mergea uneori pe jos până la garsoniera lui Emanuel, sperând că el va băga de seamă că ei i se întâmplă ceva rău. Pe fereastra lui se vedea acum şantierul. Nu îndrăznea să-l întrebe cum de i se aprobase proiectul cel puţin fantezist, în afara canoanelor, cum de autorităţile direcţionează fonduri spre construcţii de dimensiuni megalitice în prag de război. Cupolele bisericii creşteau direct din pământ, ca o tumoare, ca un degeţel de fractal îndreptat acuzator spre lume. Emanuel era efervescent. Îi promitea că va fi uimită. Stai să vezi, îi spunea, vei înţelege totul, iubita mea, ai răbdare. Până se lasă frigul terminăm lucrările în exterior, apoi mut echipele înăuntru. Era evident că el nu mai vedea decât edificiul său monstruos. Nici nu observa că ea ajunge la el după kilometri lungi parcurşi pe jos, că e slabă şi palidă, că are privirile unei pisici flămânde. Nu trebuia să fii picat de

la zece mii de metri, nici să fii mort şi radioactiv ca Ralph, ca să rămâi nepăsător la suferinţa femeii pe care spui c-o iubeşti. Era destul să fii bărbat. Era destul să fii Emanuel. Mă întreb de unde vine tentaţia asta de a construi biserici tot mai mari, cuteză Ivona să murmure într-o după-amiază însorită de la sfârşitul lui octombrie. Cum de unde? făcu el. E ca şi cu piramidele. Trebuie să li se amintească oamenilor că vor muri. Altfel sunt tentaţi să creadă că vor face cumpărături la mall în eternitate, că vor dormi, munci, mânca, iubi, distra la nesfârşit. Pe măsură ce societatea evoluează şi se dezvoltă, perspectiva morţii devine tot mai estompată. Lumea de dincolo e mascată de reclame la hamburgheri. Bisericile trebuie să fie mari, altfel riscă să se piardă în peisaj. Memento! Bisericuţele mici erau pentru oameni în faza sensibilă a existenţei societăţii. În zilele noastre e nevoie de edificii măreţe. Moartea e un bun stimulent, un bun catalizator pentru viaţă şi dezvoltare. Faptul că viaţa are un sfârşit şi faptul că suntem conştienţi de acest lucru, este singurul motiv care ne îndeamnă să mergem mai departe? Asta vrei să spui, Emanuel? Adică moartea e biciul care ne mână, care ne face să explorăm, să descoperim, să analizăm, să netezim necunoscutul transformându-l în alei de promenadă? Ca să nu plecăm pe lumea cealaltă fără nelămuriri? Nu, nu asta am vrut să spun, zise Emanuel serios. Sau poate nu în felul cinic în care o spui tu. Voiam să spun că moartea, ideea de moarte, teama de moarte, dacă vrei, este ingredientul magic pentru orice societate umană, factorul la care se raportează tot, în esenţă. Dacă oamenii ar trăi

veşnic aici, pe lumea asta, specia s-ar opri din mers, poate s-ar transforma într-o altă specie, în nişte viermi devoratori de telenovele. Aha! Tot sistemul acesta e foarte controversat, dragul meu. Deci, bisericile sunt un fel de amprentă terestră a vieţii de apoi, menite să amintească oamenilor că au ceva de care să fugă. Cu toate astea, acolo îi aşteaptă Dumnezeu, care e Iubire. Atunci, de ce se tem cu toţii? Ştii, se spune că după ce mori nu mai simţi durerea, dar eu cred că, de fapt, lucrurile sunt diferite. Orice durere fizică dispare, într-adevăr, dar ai timp să constaţi că durerea fizică era o binevenită diversiune de la gama mult mai diversificată a durerilor sufleteşti. Cum ar putea fi împăcaţi oamenii cărora le e dat să guste încă de aici, din lumea materială, durerea sufletească, Emanuel? Nu cumva pentru aceşti nefericiţi sunt mall-urile şi canalele de ştiri şi filmele proaste, excursiile all-inclusive şi, în general, toată comoditatea pe care o oferă kitsch-urile din orice domeniu? Spune! Ce e cu tine, fetiţo? Ce e cu discursurile astea? Nu te-am auzit niciodată vorbind aşa. Ascultă, Emanuel, dacă aş depinde de tine, dacă viaţa mea ar depinde de voinţa ta, dacă dintr-odată ai avea asupra mea această deplină putere, aceea de a mă ajuta să trăiesc sau de a mă lăsa să mor, ce ai face? Pentru că ştii... e o ispită foarte mare să-ţi dovedeşti puterea. Cele mai mari puteri sunt cele care rămân nedovedite, Ivona, şopti, luând-o în braţe. Simţi că se topeşte, că nu mai e decât o pecete pe inima lui, şi renunţă să-i mai spună ce i se întâmplă.

— Dacă iubeşti un om, nu poţi să-i ignori suferinţa. Şi totuşi, eu cu Lorena am plecat şi l-am lăsat pe Randolph

singur. Credeam că era doar un capriciu faptul că se temea să rămână singur. În ziua aceea ne-am dus până la Râpa Roşie. Era un drum prin pădure, destul de abrupt, spre coama ruptă a dealului. Să fi fost eu singură, sau Lorena singură, niciuna dintre noi nu ar fi avut curaj să meargă atât de departe. Am găsit câțiva hribi care începuseră să se usuce. Pe o pantă desțelenită în primăvara precedentă creştea un lot de porumbi, dar ştiuleții fuseseră culeşi înainte de vreme. Totuşi, mai erau coceni cruzi şi le-am rontăit tulpinile dulci şi suculente. Surpriza a fost un bostan turcesc, care, nu se ştie prin ce noroc, scăpase nedepistat. Era destul de mare, să fi avut cinci sau şase kilograme şi l-am cărat pe rând, fericite că vom avea de mâncat cel puțin trei zile. Am tras şi o spaimă grozavă auzind glasuri mai la vale, într-o vâlcea prin care trebuia să trecem. Lorena era sigură că după voce unul dintre cei care vorbeau era Stelică, un holtei tomnatic şi depravat. Ca să fim sigure că nu ne văd, am ocolit păşind uşor, dar am dat peste o viroagă umedă şi accidentată, unde am scăpat bostanul, care s-a prăvălit la vale, bucuros să scape de noi. L-am recuperat, avea doar mici julituri. Se făcuse şapte seara când am ajuns acasă. Ne-am oprit la buza pădurii să privim curtea, să ne asigurăm că nu e nimeni acolo, aşteptându-ne. Peste foamea cronică se suprapunea în acele momente şi setea. În aer stăruia un miros ciudat, de cârpă arsă, dar parcă şi de ceva chimic. Am strâmbat din nas. Şi noi trebuia să aprindem focul, pe ascuns, în bucătăria de vară, unde obişnuiam cu ani în urmă să fierbem soarba la porci. Afară puteam fi văzute. Doar un foc

mic, să frigem hribii şi să coacem felii de bostan în spuză. Aş mânca o lipiuţă, se plânse Lorena. Nici vorbă! i-am retezat-o. Făina care mai este, trebuie s-o păstrăm. Hai să urcăm, nu ne pândeşte nimeni, iar Randolph ne aşteaptă. Prima care a urcat pe scara fânarului a fost ea. Am văzut că picioarele de pe scară s-au oprit şi am pişcat-o de pulpă ca să înainteze. Ajunsă sus, o văd că i se înţepeneşte spinarea, exact ca pisicii noastre când a văzut un şarpe. Ce-i? am întrebat-o, urcând cât puteam de repede. Apoi mi-a înţepenit şi mie spinarea. În culcuşul nostru zăcea o umbră. Conturul unui corp. După primul moment de paralizie, ne-am apropiat, Lorena pe partea dreaptă, eu pe cea stângă. Priveam mute cenuşa albăstruie a celui ce fusese iubirea vieţilor noastre. Simţeam că încep să fiu cuprinsă de un tremur incontrolabil. Ne-am aşezat lângă rămăşiţele lui. Crezi că ne-a iubit? mă întrebă Lorena brusc, ţinându-şi mâinile în poală ca o servitoare ce a rămas gravidă. Crezi că era dintre acei oameni atât de rari care chiar pot iubi? Avea vocea stridentă. Nu i-am răspuns nimic. Nu era nimic de spus. M-am apucat să strâng cenuşa, deşi Lorena a tresărit puternic când am stricat conturul trupului. Ce-a păţit? mă întrebă, cu ochii plini de lacrimi. M-am oprit o clipă, privind-o. Ce să-i fi spus? Habar nu aveam ce putea să păţească un inginer nuclear mort şi radioactiv căzut din avion. Căzut din avion exact în locul unde îl aşteptau două fete care nu mai iubiseră pe nimeni. Nu ştiu, Lorena, i-am spus cât am putut de blând. Trebuia să vorbesc cu mare băgare de seamă, să nu mi se rupă şuvoiul de lacrimi din piept. Dintr-odată

m-am simțit mai singură decât dacă aș fi fost pe o planetă străină, la milioane de ani lumină de pământ. Nu știu ce a pățit. Poate a fost combustie spontană. Vezi, nimic în jur nu a luat foc, nici pătura, nici paiele. E un fenomen misterios. Tu te gândești la fenomene când el nu mai e?! mă acuză hohotind. Ce-o să facem acum? Singure! Nu avea rost să-i țin predici despre faptul că orice iubire te limitează și că, în fond, ne eliberaserăm. În sinea mea, și eu aș fi vrut să rămân limitată, să rămân pe veci în fânar lângă Randolph ascultând peroratii despre pisica închisă într-o cutie a unui sadic pe nume Schrodinger, despre inseparabilitatea cuantică și alte asemenea năzbâtii fizice, presărate cu sublimul căderilor în abis, când Randolph uita de particulele elementare și ne poseda pe rând, iar și iar și iar. De ce l-ai stricat, de ce? Lorena, trebuie să adunăm cenușa, vrei s-o împrăștie vântul? Și, cum ea plângea în tăcere, mi-am continuat munca. Randolph încăpu perfect în crăticioara cu capac în care fuseseră săptămâna trecută ultimii cartofi fierți. Știi povestea reginei Artemisa și a regelui Mausol? am întrebat-o cu voce fragilă. Lorena nu dădu niciun semn că m-ar fi auzit. Artemisa și Mausol erau frate și soră, soț și soție, după datina antică. El era satrapul provinciei Caria, dar a fi rege nu te scutește de moarte, nici măcar de o moarte timpurie. Când a murit Mausol, Artemisa a fost atât de îndurerată, încât, după ce l-a ars pe rugul funerar, a adunat cenușa și își amesteca în fiecare zi o linguriță din ea în cupa de vin, astfel încât să se împreuneze cu el și dincolo de moarte. Și i-a construit cel mai frumos mormânt din lume, Mausoleul de

la Halicarnas, una din cele şapte minuni ale antichităţii, auzi? O să-i bem cenuşa, Lorena, vrei? Îşi ridică faţa din palmele ude de lacrimi. Întinse un deget în urna mea improvizată şi atinse materia fină, aproape argintie. Apoi duse degetul în gură. Am făcut la fel, tremurând. Gustul lui Randolph era dulce-acrişor. Amândouă ne-am simţit imediat mai bine. În mijlocul păturii zăcea plăcuţa pe care o avusese înfiptă în piept. Am luat-o în mână şi am privit-o pe toate părţile. Nu avea muchii tăioase, nici colţuri, părea să fie un fel de cristal translucid. Lorena mi-o luă din palmă şi o sărută. Parc-ar fi chihlimbar, zise. Am uitat să mâncăm în seara aceea. Şi nu am mai mâncat niciodată după aceea. Ne-am hrănit numai cu cenuşa lui. Trecuserăm printr-o fereastră magică. Noaptea care urmă am dormit strâns îmbrăţişate, cu plăcuţa de chihlimbar între noi. Lorena mai plângea şi eu am făcut tot posibilul s-o alin, spunându-i legenda chihlimbarului, care e suc şi esenţă de soare, i-am spus că se mai numeşte şi elektron şi i-am povestit în şoaptă cum a apărut chihlimbarul în lume, din trupul lui Phaethon prăbuşit din cer pe pământ, nu dintr-un avion, ci din carul de foc al tatălui său. Era o poveste frumoasă şi o poveste e cel mai bun medicament. Doar nu era s-o informez pe un ton profesoral despre felul cum s-a format chihlimbarul din răşină de pin fosilizată? Ada revăzu pe loc pinii din curtea schitului. Îşi amintea de pini. Crescuseră în jurul bisericii ca nişte apărători. Printre pini căzuse la pământ când dealurile au luat-o la vale, pe sub pini a fugit să se ascundă de maica stareţă cu ceva timp mai devreme, înainte de sfârşi-

tul perioadei de noviciat. Cum să nu fi fugit dacă avea sub rasa monahală doi bărbați? Erau Hans Urs von Balthasar şi Denis de Rougemont. Nu chiar ei, ci două din volumele lor. Ada furase cărți! Furase cărți din clopotniță şi era foarte probabil ca maica Milena, paznica turnului, s-o fi simțit-o. S-o fi văzut-o! Şi asta era cu adevărat înspăimântător, pentru că maica Milena era oarbă. După cei cinci ani petrecuți în sfântul aşezământ, se convinsese că maica Milena vedea până în adâncul oamenilor şi lucrurilor. Ți-a fost de folos lectura, soră Tecla? o întrebase cam după o săptămână, în şoaptă, la slujba de vecernie. Să-ți faci timp să treci pe la mine, soră, poate am ceva să-ți spun. Asta era maica Milena: un țipar alunecând printre cuvinte. Totul părea pus sub semnul incertitudinii când o ascultai. Ada-Tecla rămase îngenuncheată în umbră, la intrarea în pronaos. Nu-i plăcea să meargă în față, lângă altar. Din poziția ei smerită gusta meandrele muzicii psaltice, dar şi tăcerile profunde dintre cântări, când cel care vorbea era Dumnezeu. Rămânea minute în şir ascultându-L, în vreme ce lumina pulveriza vitraliile şi i se părea că turlele bisercii plutesc ca nişte bărci dincolo de nori, străpungând cerul. Şi, fiindcă „Partea diavolului" şi „Mic discurs despre iad", ascunse în chilia ei, erau dovada că a săvârşit păcatul neascultării, seara, când slujba se sfârşi, ascunse din nou volumele sub rasă şi merse la clopotniță. Maica Milena nu era în chilia ei, de unde supraveghea drumurile ce treceau pe sub geamuri, ci o strigă de undeva de jos, o încăpere ca o pivniță, spre care Ada coborî şovăind. Bine că le-ai adus, e hrana potrivită

pentru ei, o întâmpină maica. Poți să aprinzi becul, Tecla, lumina candelei nu e de ajuns pentru tine. Ada își roti ochii prin încăpere. Era o chilie obișnuită, cum erau toate în mânăstire, doar că nu exista un pat și nici vreo rogojină. Pe duşumeaua de scânduri era aşternut un preş. Maica Milena stătea pe un scăunel şi împletea cu andrelele. Ea lucra acele minunate veste călugăreşti, aspre şi călduroase, care se vindeau atât de bine la pangar. Ea, monahia oarbă, își mişca degetele cu îndemânare şi se ruga continuu. Pe perete, deasupra ei, era icoana în mărime aproape naturală a unui arhanghel. Cine ştie cât de înalt e un înger? În jurul îngerilor, Ada credea că lumea stă să plesnească, se subțiază ca o foiță sub forța prezenței lor. Şezi pe celălalt scăunel, soră. Ia spune-mi, ce-ai văzut? În tine stăruie, de când ai venit – şi să tot fie cinci ani de atunci, nu? – miros de sânge ars în soare, de email plesnit pe fundul unui lighean nou şi de fân uitat în ploaie. Ada scoase cărțile de sub rasă. Privi pe furiş spre femeia în negru. Maica Milena avea ochi căprui, limpezi şi, cine nu ştia că e oarbă, nu afla decât după mult timp. Te privea fix în față, ştia unde e fața interlocutorului, dar nu te privea în ochi, ci între ochi, în mijlocul frunții. Era un sentiment ciudat să se afle pentru prima oară singură cu ea. Maica Milena era indescifrabilă. Îndrăzni să-i mai arunce o privire. Aşezată pe scăunel, își ținea spatele drept, ca o regină, își purta întotdeauna şi mantia peste rasă, ceea ce îi dădea o maiestate aparte. Simți un firicel de aer rece. Deci şoaptele dintre surori erau adevărate! Chiar şi în zilele cele mai călduroase, în jurul maicii adia răcoare.

Ada ar fi vrut să ştie pe ce anume îşi fixa maica ochii atunci când nu vorbea cu nimeni. Ştii povestea caligrafului japonez? o întrebă, privindu-i fruntea. A fost odată un mare artist caligraf, care picta cele mai desăvârşite idiograme şi miniaturi. Toată lumea se minuna de arta sa fără cusur şi până şi împăratul avu un surâs îngăduitor când slujitorii îi înfăţişară lucrările maestrului. Numai că artistul caligraf îşi murdărea singur, în mod intenţionat fiecare lucrare cu o mică pată de cerneală sau tuş. Adei i se păru că simte un curent de aer rece strecurându-i-se pe la picioare. Ce zici, soră Tecla, ştii de ce făcea el aşa? Ada tresări uşor. I se năzări că aripile arhanghelului din icoană foşniseră. Maica Milena ridică bărbia şi adulmecă înspre ea. Mâinile care împleteau i se opriră. Apoi zise deodată: iartă-mă, soră, nu voiesc să te reţin de la ascultare, iată de ce te-am chemat. Ada inspiră iute şi îşi zise că este unul din acele momente cruciale numite „punere în abis". De fapt era un moment de care avea să-şi amintească în fiecare zi a vieţii pe care o mai avea de trăit. Se vedea pe sine stând smerită în faţa maicii semeţe şi deodată chilia nu mai era decât o imagine decupată din filmul lumii. Se vedea respirând un aer îngroşat până la vâscozitatea apei, poate să fi fost chiar apă, apa şi mai veche a Topologului revărsat, vedea lumina slabă din chilie coagulându-se între ele şi arhanghelul strălucind stins în umbră. Iar de sub podele venea un aer îngheţat ca spaima pe care o ai văzând pe neaşteptate adâncurile unui abis întunecat. „Iată de ce te-am chemat", Ada credea că acelea fuseseră cuvintele prin care a fost condam-

nată. Ştiu că îţi place să citeşti, iată dovada, cele două cărţi de lângă tine. După miros şi după cum sunau copertele lor în mâinile tale, aş aprecia că sunt două volume de teologie, încă simt amprenta olfactivă a palmelor maicii Semfora, care le-a citit când şi-a dat doctoratul. Sunt destul de uzate, nu mai foşnesc ca unele noi, nu-i aşa? Îmi place mirosul cărţilor noi, mirosul de tipar şi cerneală, deşi eu am citit în braille. Cărţile braille miros mai mult a om şi a hârtie încălzită. Am citit mult, mai ales când eram la Paris. Da, nu te mira, am călătorit şi am studiat în străinătate. Pe lângă studiu, îmi plăcea să citesc şi romane. Vezi tu, vei crede că eu nu am cum să cunosc lumea şi nu pot vorbi despre ceea ce nu am cunoscut niciodată. Cred că lumea în care trăiţi şi pe care o vedeţi este cu adevărat o sărbătoare, cred că e minunată, dar plăsmuirile despre lume o întrec. Sunt şi mai bogate, pentru că în ele, pe lângă frumuseţea lumii, este pusă şi pecetea sufletului celui care a privit-o şi a transfigurat-o în artă, în pictură sau în literatură sau în muzică. Ascultă la mine, soră Tecla, e mai plăcut să priveşti muntele din poveste sau din tablou decât să fii la piciorul muntelui şi să-l vezi în realitate. În realitate e unul şi acelaşi munte, de o frumuseţe dureroasă. Însă transformat în artă... Gândeşte-te la un text, un text bine scris, textul unui maestru, al unui scriitor mare. Scriitura lui nu doar că va reda frumuseţea muntelui, dar, în plus, va instala în mintea cititorului un tipar care se va multiplica singur şi va stimula naşterea de noi şi noi tipare, de noi combinaţii, adică de noi ipoteze, de noi poveşti, într-un cuvânt, va construi noi lumi pornind

de la ceea ce este specific imaginației fiecăruia. Un text bun nu e o singură poveste, ci e sămânța unei constelații întregi de povești. Cum să mă supăr că ai luat două cărți ca să le citești? Foarte bine! Cred că ești persoana potrivită pentru bibliotecă. Spațiul e cam neîncăpător, dar am vorbit cu maica stareță și vor fi aduse rafturi noi, așa încât să nu mai fie cărți în saci. Vei avea mult de lucru. Maica stareță vrea să așezi volumele în ordine, să le dai numere de înregistrare, să menții curățenia și să nu permiți maicilor și surorilor să citească nimic nepotrivit. Eu, însă, soră dragă, aș dori să-ți faci timp și pentru studiu. Știu că ai absolvit filologia. Totuși, un bun bibliotecar e acela care a citit toate cărțile pe care le are în grijă, iar dacă asta întrece puterile unei singure vieți omenești, atunci măcar să cunoască vag conținutul fiecărei cărți. Pentru că altfel cum le va păstori? Cum se va descurca în matricea multidimensională care este orice bibliotecă? În locul în care s-au adunat laolaltă toate tiparele lumilor imaginate de scriitori? Deci, să studiezi, fata mea! Timpul e scurt, nu te risipi citind de plăcere. În perioada petrecută la Paris am cunoscut două femei care mi-au marcat destinul: pe scriitoarea Nathalie Sarraute, care încerca să dea un răspuns chestiunii liberului arbitru și predestinării și pe medicul de excepție care a fost Janine Fontaine. Janine m-a învățat cu adevărat să văd lumile nevăzute din jurul nostru. Lumea s-a făcut prin Cuvânt, soră Tecla. Așadar, întoarce-te la cuvinte, citește despre regulile cvasi-gramaticale ale codului genetic, despre felul simplu în care rezonanța, vibrația unor cuvinte poate reprograma ADN-ul,

vei găsi nişte cărţi interesante despre mimele care stau la baza câmpurilor morfogenetice, am pregătit pentru tine un dulap cu cărţi, citeşte-le, sunt numai pentru ochii tăi, ai aici cheia. Ada avea picioarele înghețate. Privi prin aerul îngroşat al chiliei şi se văzu pe sine în viitor, în biblioteca inundată de lumină. Unui om nu i se pot întâmpla anumite lucruri şi să rămână acelaşi. Ada devenise Tecla, dar în ființa ei stăruia mirosul baliei de spălat rufe în care murise Adrian. Mirosul de fân ud şi sânge erau în ea, cu toate că traversase fereastra secretă. Cine ştie? Poate furca fusese ascunsă în fân pentru ca ea să afle cum poate vibrația unui cuvânt să modifice ADN-ul uman. Iată roaba Domnului! îşi zise. Lumea se va mişca din nou, o avertiză maica Milena. Ai grijă, soră Tecla, nu e mare lucru să fii înger dacă te-ai născut aşa, dar e mai bine plăcut lui Dumnezeu să te naşti om şi să te lupți să-ți crească aripi! Du-te acum! Ada făcu metanie şi ieşi în lumina scăzută a înserării. Se simțea amețită. Nu ştia sigur de care pare a ferestrei se află: în realitatea copilăriei sale sau în realitatea mişcată, în cea „de după". Şi dintr-odată realiză că icoana cu îngerul se transformase pe timpul cât fusese în chilie. Dacă la început Arhanghelul avea în mână o sabie de foc, la sfârşit ținea o ramură, o cetină de pin plină de conuri.

— Este o forță uriaşă a celor dispăruți, sau morți, dacă vrei să le spui aşa, care acționează asupra noastră. E o presiune cu care ne-am obişnuit, aşa cum suntem adaptați la faptul că pământul cade prin spațiu cu o viteză de... ei, nu mai este Randolph să ne spună care e viteza pământului, în fine, o viteză foarte mare. Dar forța aceea este acolo şi

ne modelează. Lumea de dincolo ne modelează, asta face. Apasă asupra noastră ca apa pe pereții unui acvariu. Da, numai că acvariile conțin viața înăuntru, nu în afară, opină Lorena. Viața şi apa sunt la un loc şi apasă pe pereți dinăuntru înspre afară. De fapt, viața roade din lumea de dincolo, căutând s-o cunoască şi s-o descifreze, dacă vrei să facem aici filosofie de femei neconsolate. Şi de unde ştii de care parte eşti? am întrebat-o, puțin enervată. Mereu avea păreri diferite de ale mele, chiar dacă numai uneori şi le făcea auzite. Dar eu ştiam că de fiecare dată credea altceva decât mine. Nu ştiu, a răspuns. Dar tu de unde ştii că aceea e lumea celor dispăruți? zise, pe un ton care căuta ceartă, arătând cu mâna spre plăcuța de chihlimbar. O aşezaserăm între spițele unei roți de căruță, pe care o descoperisem în fân, probabil de la căruța antică a bunicului. Stăteam de câteva zile în fața plăcuței, aşteptând. Cu vreo săptămână în urmă, plăcuța îşi schimbase culoarea, apoi apăruseră în ea umbre. Şi umbrele se mişcaseră. Întâi am văzut un defileu printre munți, cu un râu lat şi leneş, cu apele întunecate. Încet, unghiul s-a schimbat şi am văzut un oraş. Un oraş pe malul unui ape. Şi jocul s-a stricat, plăcuța s-a stins. Ții minte când l-am întrebat ce este şi nu voia să ne spună, iar până la urmă zicea că asta e „limita", de parcă ar fi fost marginea lumii! Că lumea e o farfurie pe spinarea unei broaşte țestoase, dragă Lorena! De ce eşti nervoasă? întrebă. Mori de nerăbdare să vezi din nou, mă puse ea la punct şi am tăcut, pentru că avea dreptate. M-am ridicat să fac câțiva paşi până la capătul fânarului. Poate că înțepenisem. Eram speriată când pier-

deam controlul asupra propriei mele vieți. Şi, de la o vreme, lumea întreagă părea scăpată de sub control. Există întâmplări fără motiv? Există coincidențe tulburătoare? El căzuse la noi, pe noi ne transformase, nouă ne dăruise plăcuța, fuseserăm predestinate. Ştii ce cred eu, am continuat să vorbesc, pentru că eram nerăbdătoare, cred că norocul nostru este că cei morți îşi aduc aminte de noi, cei vii, altfel, dacă n-am mai fi conținuți de memoria lor mineralizată, lumea ar dispărea. În cazul ăsta, noi suntem moarte! făcu Lorena, pocnind din palme ca şi cum ar fi vrut să mă trezească din mijlocul aiurelilor pe care le debitam. Pentru că noi ne amintim întruna de Randolph şi tu îți aminteşti zilnic de mama ta şi ne amintim amândouă de fata cu coastele ieşite pe sub sâni şi de băiatul tăiat în lung şi de femeia care a pocnit lângă noi ca o băşică de peşte. Vino şi vezi! mă strigă dintr-odată. N-am apucat să-i mai răspund, pentru că exact atunci plăcuța s-a iluminat şi noi am simțit emoția pe care trebuie s-o fi avut participanții la o şedință de spiritism. Pur şi simplu, nu e decât un aparat performant, aplatizat, aparent translucid, dar s-a dovedit că de fapt este un ecran, aşa că nu mai face filosofie în fața unui telefon mobil de ultimă generație, concluzionă Lorena, punându-mă la punct a doua oară. Mda, de când Randolph ne făcuse pe amândouă femei, ea refuza să mă mai asculte şi să recunoască diferența de vârstă. Ne-am aşezat umăr la umăr, sprijinite de claia de fân şi priveam plăcuța-ecran. Îşi schimbă de mai multe ori culoarea, apoi apăru imaginea oraşului de la transmisia precedentă. Dacă e un telefon, cum zici, de ce

nu sună? Şi cine apelează? Şşş! mă sâsâi Lorena. Da, m-am gândit, poate că avea un alt mod de avertizare în locul sunetului clasic, poate era ceva mai subtil, ceva ce noi nu percepeam. Şi, evident, nu noi eram destinatarele de drept ale apelului. Oricum, ciudat apel! Ne arăta oraşul. Acelaşi oraş. Am privit străzile, clădirile, am văzut că avea un fel de port la o apă; undeva, la câteva sute de metri de ţărm era un fel de jet puternic, foarte înalt. Vedeam totul ca şi cum am fi zburat deasupra localităţii, îmi dădea senzaţia că sunt o pasăre, că sunt un suflet dezgolit de carne sau că tocmai am căzut dintr-un avion, dar fără să mă sperii, fără să mi se lipească diafragma de plămâni. Uite! zise Lorena. Am văzut străzile unduind şi după aceea o lumină albă, puternică, păru să înveleasca oraşul. De necrezut, dar numai după câteva clipe, suflul exploziei ajunse şi la noi. Iniţial, deşi părea absurd, am crezut că energia ieşise prin plăcuţă, dar nu, plăcuţa era încă întreagă, căzuse însă din locul unde o sprijiniserăm. Am constatat asta numai când ne-am revenit, bineînţeles. A trecut peste noi o undă de şoc prin aer şi prin pământ. Un colţ al fânarului s-a năruit, copacii pădurii s-au aplecat măturaţi, nici nu ştiu cât am văzut şi cât mintea mea a reconstruit din imaginaţie. Cred că am văzut totuşi acoperişul de tablă subţire de la casa vecinilor zburând ca un gigantic fluture argintiu şi pe Lorena proiectată deasupra grămezii de fân. Am zăcut pe pătură mult timp fără să ne spunem nimic. Cred că a urmat o noapte mai lungă decât în mod normal. La un moment dat, ştiu că Lorena a coborât din vârful grămezii lângă mine, pe pătură. Zilele urmă-

toare au rămas foarte întunecate. Afară, în aer liber, nu ai fi putut să citeşti o carte. De la casele presărate dincolo de terenurile noastre am început să auzim uneori vaiete, plânsete, voci disperate. Oamenii mureau de foame, dar noi eram scutite de chinul acesta, nu mai aveam nevoie să mâncăm. Singura noastră grijă era să nu fim violate, omorâte sau răpite de globurile mari, aurii, care zumzăiau pe deasupra pădurilor. Eram sigure că suntem în plin război, dar globurile acelea păreau mai mult un vehicul extraterestru decât vreo armă secretă chinezească. Vimana, zise Lorena. Nu, am zis, Vimana erau aparatele zburătoare care semănau cu un nor. Asta era deocamdată singura noastră discordie. Fusese rezolvată şi problema frigului, cu cele două plăpumi de lână şi gaura pe care ne-o scobiserăm în stogul de fân. Am recuperat plăcuţa. După ce am sărutat-o, pentru că fusese în pieptul lui Randolph, am fixat-o iar între spiţele roţii. După o lungă aşteptare, a reapărut Oraşul. Ceva straniu se întâmplase însă: parcă ar fi fost o imagine sepia, în care totul e ruginiu. Locuitorii oraşului se mişcau şi ei lent, ca nişte somnambuli, ţineau ochii deschişi, vorbeau, mergeau, gesticulau ca într-un film dat cu încetinitorul. Noi pluteam deasupra lor, ca şi data trecută, numai că acum ne puteau observa. Am văzut o fereastră mare, deschisă, şi i-am zis Lorenei: hai să intrăm, să ne plimbăm prin casă, e cel mai teribil joc interactiv, ne ajută să nu ne pierdem minţile. Cred că era o clădire oficială cea în care am pătruns plutind, un fel de palat administrativ. Am fost cam şocate, pentru că persoanele dinăuntru se speriau de noi. Aplica-

ția asta pare foarte reală, mormăi Lorena. Nu ne dădeam seama cum arătăm, nu ne puteam vedea una pe cealaltă. Auzi, crezi că suntem fantome? am întrebat-o pe Lorena. Tu aşa te simți? zise şi mă pişcă de braț, un pic cam tare. Nu mi se pare c-aş fi moartă, am admis. Auzi, nu vreau să fac iar filosofie, am început, trăgând aer în piept, dar eu zic că oamenii sunt legați între ei, nu doar cei vii, ci şi viii cu morții şi cu cei nenăscuți încă. Suntem legați printr-o rețea de capilare prin care circulă voința lui Dumnezeu sau, dacă vrei, hai să-i spunem altfel, suma tuturor cauzelor, determinărilor, efectelor şi consecințelor. Taci! Taci! o iei pe calea lui Randolph, încă puțin şi vei da în patima tunelurilor cuantice! zise plictisită. Mai bine uită-te pe fereastra aceea, vezi râul cu ape întunecate şi muntele? Cred că aceea e prima imagine pe care am surprins-o în plăcuță. Randolph! am țipat amândouă în acelaşi timp. Randolph! El trebuia să fi fost, cu toate că părea mai tânăr. Randolph se plimba pe malul îngust al râului. Nu ne auzea şi am strigat de mai multe ori, până ne-am dat seama ce prostie era să facem, ne putea auzi cineva de partea noastră, chiar Stelică. Randolph se uita la oamenii de sub noi, ignorându-ne. Să fi fost invizibile pentru el? Tocmai voiam să-i propun această ipoteză Lorenei, când văd că în sfârşit Randolph priveşte înspre noi, deşi nu chiar la noi, ci mai jos puțin. De îndată, una din femeile ce păreau secretare în clădirea aceea a căzut jos, leşinată sau moartă. Alți oameni au sărit s-o ajute, dar şi dintre aceia, unii, pe rând, se prăbuşeau. Şi deodată, peste murmurul general de uimire şi panică de sub noi,

Randolph a ridicat ochii şi ne-a văzut. A ales să se uite la Lorena, deşi eu dormisem lângă inima lui. După câteva clipe, faţa plină de fericire a Lorenei a încremenit într-un surâs şi ea a căzut moartă lângă mine. Ecranul-plăcuţă s-a stins pe loc. Am ţipat cu întârziere. Ceva s-a stins şi în mine atunci, pentru totdeauna. Lorena mea nu şi-a mai revenit, era moartă cu adevărat. Acum puteam să fac o diferenţă între mine şi ea, iar concluzia a fost că da, eram cât se poate de vie, iar în ziua precedentă eram amândouă în viaţă şi, pe când avuseserăm discuţia aceea despre morţi şi presiunea memoriei lor asupra vieţilor noastre, eram amândouă în acelaşi acvariu, în apă. Desigur că m-am simţit trădată, de două ori trădată, şi de Randolph, şi de Lorena. Nu, nimic nu este mai amar şi mai greu de asimilat ca trădarea unui om pe care l-ai iubit şi despre care ai fost convins că te iubeşte. A chemat-o pe ea să sară în celălalt acvariu, iar pe mine m-au părăsit. Gândul acesta m-a ajutat să o cobor pe Lorena din fânar cu o funie petrecută pe sub braţe şi să-i sap o groapă superficială, prea mică, în care am culcat-o cu picioarele la piept, ca pe un prunc, în pântecele pământului. M-am întors la culcuşul pustiu şi-am plâns. **Ivona** simţi că nu se poate declara total de acord cu afirmaţia Alexei. Când iubeşti cu adevărat, nici nu îţi dai seama că cel iubit te trădează. Pentru că dormi. Când iubeşti, dormi şi visezi. Nu vezi realitatea. De aceea, singura trădare adevărată şi singura pe care o poţi percepe este atunci când te trădezi pe tine. Când renunţi la ceea ce iubeşti. Ea, Ivona, alesese să rămână dormind. Sigur că da, nu contează dacă eşti trădat sau nu,

contează să simți o emoție. Atâția oameni ar vrea să iubească şi nu li se întâmplă niciodată! Orice lucru şi orice om care te poate face să simți o emoție complexă, profundă, te pune instantaneu în contact cu ceva de dincolo de această realitate nesigură. O vulpe şi-a făcut vizuină în dâmbul de lângă mărul batul, îi spuse ea lui Emanuel, în primăvara anului ce a urmat. Biserica Tuturor Sfinților era de acum mare, rotundă şi albă, iar în cele patru puncte cardinale, lipite de cupola centrală, erau alte sfere albe, ca nişte înmuguriri. Emanuel avea ochi sclipitori şi ținea un echer în mână, Ivona gândi că i-ar mai lipsi un şorț, colanul şi nişte mănuşi imaculate pentru ca imaginea să fie completă. Am reuşit! o întâmpină fără să audă ce spusese ea despre vulpe şi mărul lor batul. Ivona, datorită ție am reuşit să-mi împlinesc cel mai scump vis! Ea clipi cu speranță, cu toate că visele lui Emanuel erau vise de piatră şi oțel. Scări ce duceau spre nori. Iubita mea, îți aminteşti care era citatul meu favorit? Îşi amintea, deşi nu îl prea gustase. Da, zise, din „Istoria religiilor" de Ioan Petru Culianu: „Ştiu ce este viața mea: un fractal în spațiul Hilbert." Bravo, l-ai reținut, sunt impresionat că reții câte ceva despre mine. Emanuel, ce amestec de orgoliu şi smerenie! Reținuse despre el tot ce-i şoptise, tot ce-i spusese, tot ce-i strigase la furie sau în extaz. Îşi amintea după-amiaza de toamnă cu nori albi, nemişcați, când el, încă departe, la el acasă, îi scrisese o lungă scrisoare despre felul cum toate particulele universului sunt conectate, despre David Bohm şi holograme, despre faptul c-o iubea şi că o ținea în brațe, de la facerea lumii, neîncetat... Şi că viața lui era

un fractal în spațiul Hilbert. Emanuel își supunea lumea după cum dorea: uneori, particulele erau toate interconectate, alteori existența se desfășura stratificat. Poate că el mânuia eterul, adică substanța volatilă și instabilă în care voința divină se unea cu dorințele omenești. Poate de aceea reușise să-și împlinească visul. Biserica, acesta era visul tău, da? Biserica, într-adevăr, stai, nu îți dau voie să fii dezamăgită nicio secundă, ascultă-mă Ivona, acest edificiu e mai mult decât atât. Știi, desigur, despre scara lui Iacob. Bineînțeles că știa: scări spre cer! Nici nu era de mirare ca arhitectului să-i placă o scară spre nori. Acum încearcă să depășești legenda biblică, gândește-te la scara lui Iacob nu neapărat ca modalitate a îngerilor de a circula între cer și pământ, ci imaginează-ți conceptul. Ideea de poartă, de portal, de ascensor între această lume și o alta sau altele. Te poți gândi la asta? Sigur că pot, Emanuel, toate bisericile sunt case ale Domnului, ambasade celeste. Da, toate, numai că a mea, cea construită de mine pentru că te iubesc, este o ambasadă care chiar are ușile deschise. Ce vrei să spui, toate au ușile deschise. Da, le au deschise teoretic, la nivel spiritual. A mea le are deschise și la nivel fizic. Am găsit ușa spre Matrice, Ivona. Am reușit să construiesc teseractul. Ce este teseractul? O definiție clasică spune, și ți-o citez exact, că „teseractul este față de cub ceea ce este cubul față de pătrat." Ai înțeles? Nu! Ivona sperase că aveau să-și petreacă altfel după-amiaza însorită de aprilie. Fii atentă, fetițo: gândește-te la un pătrat. Îl vezi? Îl văd. Acum gândește-te la un cub. Îl vezi și pe ăsta? Îl văd! Acum te poftesc să te gândești la diferența

dintre pătrat şi cub. M-am gândit. Ştii care e diferenţa? Cubul are o dimensiune în plus. Perfect! Şi acum, atenţie: pătratul e o faţă a cubului, iar cubul e o faţă a teseractului. Poţi să-mi spui care e diferenţa dintre cub şi teseract? O dimensiune în plus? Şi ce-i cu asta? făcu Ivona, tot mai nerăbdătoare. Sfânta Sfintelor din biserica pe care am construit-o este un teseract. Nu se poate! Păi te duc să vezi. Chiar voiam să te las pe tine, iubita mea, să adaugi ultima piesă necesară hipercubului meu. Ce glumă! Emanuel, e o biserică, un spaţiu sacru, nu am ce căuta în altar. Nici nu vei intra, doar vei ataşa piesa, e o piatră mică, o introduci în fanta pe care ţi-o arăt. Numai aşa funcţionează teseractul. În rest, fără piesa aceasta, nu se va observa nimic. Deschide poşeta, să-ţi dau piesa ultimă, piatra din capul unghiului. Scoase dintr-un sertar al biroului un obiect cu o formă ciudată, neregulată, dar foarte atent finisat. Pare să fie din aur. Chiar este din aur, altfel nu se poate. Trebuie neapărat să fie aur. Doamne, dar aici e un kilogram! Greutatea corespunde unui multiplu al proporţiei ideale. Dar să nu mai intrăm în detalii ale geometriilor secrete şi neeucludiene, mă tem că te-am plictisit şi, oricum, până nu vezi, nu înţelegi. Hai să mergem, cred că echipele de mozaicari au cam terminat lucrul pe ziua de azi, iar dacă nu, îi trimit acasă. Ivona porni în urma lui. Poşeta i se îngreunase cu un multiplu al proporţiei de aur, dar în soarele de afară umbra ei părea mai subţire şi mai jalnică decât oricând. Iarna trecută supravieţuise numai datorită a doi oameni: o măturşă bătrână şi singură care o primise la ea în schimbul menajului şi ajutorului sporadic

venit din partea lui Toma, care trecuse pe acasă şi se îngrozise când văzuse în ce stare era. Emanuel, urcat pe scara lui Iacob, fusese prea departe de pământ ca să poată şti aceste lucruri, pe care umbra ei le înfruntase. Echipele tocmai plecau de pe şantier. Ivona era uluită. Din apropiere putu să aprecieze pentru prima oară corect dimensiunile bisericii. Era imensă. Emanuel închise două uşi monumentale în urma lor. Înăuntru plutea nemişcat un aer prăfos. Mirosea a var, a calcar încălzit şi a tăcere proaspăt aşezată. Bolţile stârneau ecou la orice şoaptă. Ivona rămase copleşită la intrare. Biserica întreagă sugera infinitul. Cum ţi se pare? întrebă Emanuel, vizibil emoţionat. Trase aer în piept înainte să răspundă. Ea nu ştia să vorbească de armonia proporţiilor, de suplețea coloanelor sau de victoria arhitectonică a unei bolţi imense. Şopti ruşinată: e de parcă m-ar îmbrăţişa Dumnezeu. Aşa e! Asta am vrut să simtă oricine va intra. Îţi dai seama cum va arăta după ce va fi pictată? Şi mozaicul de pe podea? Ai ales să înfăţişeze un labirint, te-ai gândit la simbolul trecerii sufletului către moarte? În catedralele medievale labirintul era un fel de consolare, scumpa mea. Vezi tu, orice bun creştin era dator ca în timpul vieţii să meargă măcar o dată în pelerinaj în Ţara Sfântă, numai că prea puţini erau cei care îşi permiteau asta. Atunci s-a desenat câte un labirint pe podeaua bisericilor mari, pe care credincioşii îl străbăteau simbolic, cu pasul, dobândind astfel harul şi binecuvântarea unui pelerin adevărat. Desigur, dacă mai plăteau şi câteva indulgenţe. Asta era ceea ce s-a spus. Constructorii de temple, păstrătorii tainei,

ştiau însă că semnificaţia şi simbolul labirintului erau, până la urmă, mult mai practice. Cum adică? Labirintul este o probă, o încercare, un drum. Odată străbătut, cel care a intrat devine altceva. Accede la altă dimensiune. Şi nu, nu mă refer neapărat la o dimensiune spirituală. Pur şi simplu, o dimensiune în plus, cubul faţă de pătrat. Emanuel... Nu, nu te uita la mine aşa, nu glumesc. Hai să străbatem labirintul împreună. Ce vezi în faţa ta? Pronaosul şi naosul, apoi altarul. Da, acolo va fi altarul, după ce vor monta catapeteasma. Deci, spaţiul bisericii e gol, da? Da... De ce? Pentru că la un moment dat îţi va părea altfel. Acum dă-mi mâna şi vino în urma mea. Era un labirint circular şi Ivonei îi fu greu să nu se simtă puţin ridicolă mergând în urma lui, cu paşi mărunţi, atentă să nu depăşească spaţiile trasate în culori diferite. Un labirint din gard viu într-un parc poate fi drăguţ, amuzant, dar aici... nu te puteai pierde nici în joacă. Nu asta era ideea labirintului? Să te facă să te pierzi puţin? Emanuel se opri. Se aflau în dreptul unei schele. Acum trebuie să urcăm, îi zise. Ajunseseră la ieşirea din labirint. Picioarele lor stăteau pe un desen în piatră înfăţişând o cetate antică. Deasupra ei, pe un nor alb scria „Urbs Jericho". Să urc pe schelă? Emanuel, mi-e frică de înălţimi, nu pot. Ba da, poţi, vino, te ţin de mână, schela e foarte sigură, nu se mişcă, suportă greutăţi mari. Dar nu pot! Ba da, poţi, haide! Nu! Ivona, trebuie să trăim împreună acest moment, vino! Îmi pare rău, nu pot. Bine, aşează-te pe scândura asta, să ne odihnim. Mă întreb dacă îţi dai seama că venirea mea aici, în acest oraş şi efortul acestui proiect pe timp de război,

când la estul țării e prăpăd, iar în vest Europa se mișcă, are o semnificație aparte pentru mine şi pentru noi doi. Da, mi s-a părut cam nebunesc momentul ales pentru o asemenea construcție, recunosc. Şi totuşi, oameni care se află în poziții de decizie l-au aprobat, Ivona, cu alte cuvinte, este ceva important. Deci se ştie, undeva sus, într-un for înalt, ce construieşti tu aici. Da, se ştie, dar nu se ştie că am terminat şi că am reuşit. Numai tu ştii. Vreau să-ți arăt ție ceva ce nu a mai văzut nimeni. De aceea trebuie să urci cu mine pe schelă, pentru că punctul de confluență al energiilor este deasupra altarului. Aş vrea, Emanuel, dar nu pot, mi-e frică. Nu te teme! Nu ai citit aceste cuvinte de atâtea ori în Evanghelii? „Nu te teme!" Fii atentă, îți aminteşti de elefantul nostru? Da. Povesteau ieri meşterii din echipa de mozaicari că elefantul de aici, de la grădina zoologică, a migrat liniştit din păşune în păşune până la Slatina, dar acolo l-au prins țiganii şi l-au omorât ca să-l mănânce. Nu se poate! Ba da. Şi mie mi-a părut foarte rău. Cred că şi tu te porți ca unii elefanți, scumpo. Eu? Oricât de dragi îi erau elefanții, nu găsea nimic măgulitor în comparația lui. În India, puii de elefant sunt legați cu o funie de piciorul din spate. Nu pot să rupă funia şi devin conştienți de acest lucru. Pe măsură ce cresc, funia este tot mai groasă şi ea, aşa încât elefanții îşi întăresc convingerea că nu sunt capabili să evadeze. Dar când ajung la maturitate, ei sunt de fapt atât de puternici încât ar putea rupe cu uşurință şi lanțuri de fier, nu doar funii, şi totuşi nici măcar nu încearcă, atât de înrădăcinată este în mintea lor ideea că sunt prizonieri. Urcă pe schelă

împreună cu mine şi eliberează-te, Ivona! Ceea ce vei vedea, merită! Ivona se ridică să-l urmeze. Mult timp după ziua aceea avea să se întrebe ce anume o determinase să-l asculte. Pentru că, dacă şi-ar fi păstrat rezerva, l-ar fi avut lângă ea. Ce folos că văzuse teseractul, dacă nu-l mai putea vedea pe Emanuel? De ce, de ce îl ascultase? Nu ştii niciodată şi nici nu vei putea afla dacă dincolo de cel pe care îl numeşti „eu", când te gândeşti la tine însuţi, nu cumva mai este şi altcineva ascuns, mascat şi care gândeşte în locul tău gânduri de care nu eşti conştient. Urcă pe schelă ajutată de el, cu inima bătând tot mai tare, pe măsură ce distanţa dintre ei şi labirintul de jos creştea. Apoi renunţă să se mai uite în jos. Trecuseră de înălţimea primelor ferestre şi urcau spre al doilea rând de geamuri curbate, pentru care Emanuel îi explică din mers că se folosise o tehnologie specială pe care o vor aplica şi pentru vitraliile care aveau să dubleze sticla simplă pe interior. Era aproape paralizată când el se opri. O aşează iar pe o scândură şi-i arătă de ce să se ţină. Atunci avu curaj să privească de unde veniseră. Străbătuseră spaţiul din pronaos urcând oblic pe deasupra naosului şi acum erau sus, sus, chiar sub cupola altarului. În centrul tavanului era un spaţiu mic, gol. Te-ai odihnit? Bun, acum ţine-te de mine şi pune aici piesa pe care ţi-am dat-o. Ai grijă să nu o scapi. Să nu-ţi fie frică, orice vei vedea. Ivona îşi aminti de lecţiile de geometrie în spaţiu din clasa a şaptea, când triunghiurile deveniseră prisme şi pătratele, cuburi. Fusese fascinată să descopere că poate desena pe foaia de caiet ceva ce aparent ieşea de pe foaie. Era interesant, dar de ce cre-

dea Emanuel că asta ar impresiona-o în mod deosebit? Potrivi piesa de aur în aşa fel încât să intre în locul gol de deasupra capului ei. Spaţiul în care introduse bucata de aur părea şi el auriu în interior. Cling! făcu piesa odată intrată în locaşul ei. Cling! şi Emanuel o strânse tare în braţe. În primul moment realiză că nu îşi mai poate simţi greutatea corpului. Privi peste umărul lui, în jos, şi văzu că în biserică se răspândise o ceaţă albăstruie. Apoi percepu un tremur în tălpi şi o vibraţie în zidurile din jur şi fu smulsă de lângă Emanuel. Îi veni să ţipe, dar plămânii îi erau goliţi. Aerul dintre ei pârâi încărcat de electricitate. Ţine-te! îi strigă el şi ea se îngrozi când o străbătu o durere necunoscută din măruntaie ţâşnind afară din corp prin umeri. Îl putea vedea pe Emanuel clătinându-se, dar nu era sigură dacă el se clatină sau pereţii din jurul său se curbaseră nefiresc. Arăta diferit, asta era cu adevărat înspăimântător, părea mai înalt, uscăţiv, din trupul lui se aprindeau scântei şi... avea aripi. Sau poate erau doar umbre, poate era un fel de aură. Schelele dispăruseră şi, când privi mai atent, văzu că stăteau pe un fel de scară spiralată, largă, care cobora la adâncimi invizile şi urca spre zone ce nu puteau fi desluşite. De o parte a scării devenea tot mai clară imaginea unui oraş văzut de sus, pe când în partea cealaltă era întuneric, părea să fie spaţiul cosmic punctat de stele îndepărtate. Privind drept în jos, de-a lungul axului invizibil în jurul căruia se înfăşura scara lor, văzu clădirile oraşului, cu străzi pe care circulau maşini, cu oameni mergând pe trotuare, împletindu-se cu şuvoiul negru al spaţiului cosmic cu stele. Ce e asta? îl

întrebă pe Emanuel, cu voce sugrumată. El doar îşi ridică braţele: pune-i un nume, Ivona, nu ştiu ce este. E teseractul. E trecerea. Zi-i cum vrei! Emanuel, a intrat cineva în biserică. Nu poate intra nimeni. Dar sunt oameni acolo, jos, dincolo de oraş, unde încă mai este vizibilă podeaua cu labirintul. N-are cum. Dar ea vedea. Tresări recunoscând printre persoanele care păşeau peste labirint pe părinţii ei, morţi de mult timp. Emanuel, nu putem opri asta? întrebă din nou. Linişteşte-te, îl auzi, dar nu îi văzu buzele mişcându-se, doar o privea impasibil dintr-o zonă laterală, unde scările păreau să se dubleze într-un unghi imposibil. Era ceva chinuitor, ceva care îi forţa limita minţii şi a capacităţii de înţelegere. Se temea că aşa cum era acum, fără nicio greutate, se va desprinde de locul pe care îşi ţinea tălpile, fie că era scara spirală, fie că era acoperişul vreunei clădiri din oraşul fantomă şi va cădea în haosul negru ce se ţea în stânga. Sau în dreapta. Uneori era deasupra şi dedesubt. Atunci văzu colţul unui aparat de zbor trecând lin prin cupolă şi ieşind pe partea cealaltă şi auzi un glas de femeie cântând şi se trezi în faţa bibliotecii tatălui ei, aşa cum o ştia din copilărie. Iar rafturile bibliotecii trepidau şi un sunet profund, venind din adâncuri nebănuite, o înfioră: era ca şi cum ceva s-ar fi deschis undeva, o poartă care era mai bine să fi rămas închisă pe veci. Emanuel, te rog, eu nu mai văd unde este piesa aceea, scoate-o tu, mi-e frică! Dar el era acolo, în faţa ei şi poate că nu mai era el, aşa cum spusese, poate devenise altceva traversând labirintul ca pe-o fereastră secretă, poate şi ea însăşi era altceva. El nu vorbea, dar îl auzea vorbind în

mintea ei. Ştii cum te văd eu, Ivona? o întrebă şi, din fericire, era glasul lui, tonul lui mângâietor pe care îl recunoscu. Te văd de parcă ai fi un desen pe coperta unei cărți, dacă îți aminteşti de prima carte pe care ți-am dăruit-o... Cea care avea pe copertă o fată într-o rochie albă mergând pe suprafața mării într-o noapte cu ceață. „Annabel Lee", de Poe. Aşa te văd. În spatele tău e marea şi tu vii spre țărm, vii spre mine păşind pe apă. Ivona simți apa rece spălându-i picioarele dintr-odată, se sperie, începu să se scufunde. Emanuel sări s-o apuce, dar într-o clipă dispăru. El căzuse prin interiorul spiralei. Țipă deznădăjduită. Câțiva trecători din oraş priviră în toate părțile căutând sursa țipătului, iar părinții ei şi alți oameni din pronaos o zăriră. Se prinse cu putere de balustrada scării, urcă câteva trepte şi ieşi din apă. Undeva, în zona şoldului descoperi tavanul şi locaşul piesei de aur. O trase cu forță afară. Se afla singură sus, pe schela cea mai înaltă. Cu siguranță, Emanuel era jos, zdrobit. Începu să plângă, fără să aibă curaj să privească spre podea. După câteva minute porni să coboare cu toți muşchii încordați. Când mai erau doar câțiva metri până jos, se ținu de o traversă şi privi în jos. Nu era nimic acolo, decât nişte saci de adeziv folosit de mozaicari. Nu era nici sânge, nici trupul lui dezarticulat. Ajunse jos şi străbătu toată biserica până în altar. Nu descoperi nimic. Schela urca oblic, ca o rampă, din pronaos până în altar, nu putuse să cadă pe traversele de susținere. Emanuel, eşti aici? îl strigă. Ecoul care îi răspunse o umplu de groază. Îl căută cu atenție peste tot, chiar şi în absidele laterale, unde nu ar fi avut cum să

ajungă. Dar el lipsea. Nu putea fi decât sus, era imposibil să nu-l fi văzut la coborâre, dar poate că, terorizată cum era, nu l-a observat. Nu avea de ales, trebuia să urce încă o dată, singură şi, dacă nu-l va găsi nici acolo, va trebui să aibă curaj să pună piesa la loc, să înfrunte iar haosul unei dimensiuni în plus şi să-l caute. Deodată, îşi aminti de motanul de Cheshire.

— Am plâns, pentru că pierdusem nu unul, ci doi oameni pe care-i iubeam. Ştiţi cum e să pierzi pe cineva în mod definitiv, irecuperabil? le întrebă Alexa. **Ivona** clătină din cap, deşi trecuse prin asta. **Ada** aprobă, dar nu ştia, de fapt. Cel pe care-l pierduse nu era soţul ei, Ionel, ci Îngerul cu cetina în mână. Ionel, prietenul din copilărie, cel cu care se căsătorise după fuga de la mânăstire, era un om făcut din altă plămadă. Nu putea fi pierdut, pentru că nu putea aparţine Adei. Îngerii, care sunt totdeauna aproape, pot fi şi departe în acelaşi timp, printr-o logică a unei alte lumi. Tare rău îi părea că-l pierduse, dar nu mai putea rămâne într-o mânăstire peste care se surpau dealurile din jur scoţând la iveală oase albe, galbene sau negre, oase de oameni mâncate de timp. Nu poţi sta într-un loc unde dimineaţa descoperi biblioteca plină până la ferestre cu noroi lichid, ieşit de nu se ştie unde, nu poţi rămâne într-un loc unde clopotniţa e înghiţită de pământ într-o groapă imensă din care ies viermi cât piciorul unui om, viermi gălbui, inelaţi, cu trei ventuze la un capăt...

— Şi voi unde eraţi la Incident? vru să ştie Alexa. **Ivona** era în biserică, intrată noaptea, pe ascuns, cu piesa de aur

în poşetă, căutându-l iar pe Emanuel. Nici nu simţise cutremurul, dar se speriase teribil când ferestrele s-au spart toate deodată. **Ada** era singură acasă, în casa bunicilor. Ionel muncea în Israel, nu ştia nimic de starea lui, dacă scăpase sau nu. Ea fusese lovită, se zbătuse între viaţă şi moarte, nu înţelegea cum a supravieţuit, nu ştia sigur dacă era pedepsită sau favorizată rămânând în viaţă, dacă Îngerul fusese aproape sau departe în acel moment.

— Dacă n-ar fi fost recuperatorii, niciuna din noi nu ar trăi, fetelor. Nici **Ada**, nici **Ivona** nu erau sigure de această afirmaţie. Aşa că, ceea ce facem noi aici e o muncă nobilă. Am scăpat cumva la Incident, dar la riposta cu bomba atomică nu mai aveam nicio şansă. Nicio şansă... zise **Ada**. Ba, eu aş fi avut mai multe şanse, gândi **Ivona**. Cam câte dimensiuni erau în teseract.

— Gata, fetelor, am terminat. Puneţi-vă măştile, au sosit băieţii pentru jocul de Senet. Să sperăm că vor fi mulţumiţi de salata de fructe.

VIII

Senet

Cei care veneau erau întotdeauna alții. Nu le puteau vedea fețele, purtau măşti. Şi nici nu erau sigure că înțeleg ce a intenționat cel care inventase ceremonialul acesta. Să evite ataşamentele? Tot ce reuşise era să le facă într-adevăr curioase. Bărbaților le plăcea. Considerau că totul e mai incitant în acest fel. Dar asta pentru că bărbaților le place să vină şi să plece fără complicații. Ei sunt maeştrii plecărilor. Se închid în ei înşişi, devin surzi şi orbi şi nu privesc înapoi. Iar măştile pe care le purtau deveniseră un scut.

— Eu sunt Leul, zise Simon.

— Eu sunt Taurul, zâmbi Eugen.

— Iar eu, Vulturul, zise Colin. El este Moron. I-ați pregătit cele necesare? Se uitară fără să vrea spre Moron. Era fioros, ca toți cei din tribul său. Unui masai îi trebuiau două lucruri şi Alexa le pregătise: lapte şi sânge de vită. Asta dacă voiai să ai în cuib un masai calm. Mâncau cu plăcere şi carne friptă şi se zicea că unii puteau fi convinşi să guste dulciuri, dar dacă lipseau laptele şi sângele, ma-

saii deveneau suspicioşi. Stăteau în jurul mesei mari, ovale, din atrium. Jocul începea mai târziu, în puterea nopții. Ivona era indiferentă sub masca ei, Ada se ascundea sub mască, iar Alexa o folosea ca pe un element de seducție.

— Şi ce noutăți ne aduceți de pe la alte cuiburi? întrebă Alexa turnând cafelele. Era întrebarea aşteptată de toți, deşi băieții nu se grăbeau să răspundă. Simon îşi aprinse o țigară şi suflă fumul în sus, spre cer. Deasupra atriumului străluceau stelele.

— Iat-o pe Altair, murmură Vulturul, pe un ton visător. Câteva momente priviră cu toții în sus. Într-o parte a bolții se vedeau stele, dar în cealaltă domnea întunericul pustiu, ca o bucată de pânză neagră şi mototolită.

— Doamnelor şi voi, camarazi, am întâlnit la Jocul meu de data trecută o persoană care înnebunise, anunță Leul gânditor.

— În ce cuib? vru să afle Colin.

— Mmm, cred că 42b... Nu are importanță. Partenerele ei nu ştiau ce să facă.

— Ce se poate face în acest caz? Scrie ceva în Manual? Voi ați citit ceva? le întrebă Alexa pe celelalte două.

— S-ar părea că nu, confirmă Simon scărpinându-şi bărbia pe sub mască. Biata fată zicea că Dumnezeu a închis toate tainele în cutii mici, pe care apoi le-a încuiat în cutii ceva mai mari şi pe acelea în alte cutii şi mai mari şi tot aşa. Îşi baricadase intrarea în cameră, nu mai voia să participe la Joc, dormea sub pat, pentru ca să fie la locul ei, într-o cutie.

— Fata avea dreptate! remarcă Vulturul Colin. Ce sunt viețile inutile decât niște daruri ambalate în cutii mari de tot, în care, pe când le deschizi, nu găsești decât alte cutii mai mici și apoi altele și mai mici și, pe cât ești mai nerăbdător, pe atât cutiile se tot micșorează, iar în final, la ultima cutie, nu descoperi nimic, decât o pată neagră în colțișorul cel mai îndepărtat, moartea.

— Ce spui acum, Vulture, îmi amintește de bunica prietenului meu din copilărie. Era încă o femeie plină de prestanță, la optzeci de ani. Avea un intelect bine conservat și o memorie uimitoare. Totuși, se plângea că suferă de o boală de gânduri. Termenul îi aparține. Nu suporta petele. Își controla hainele de câteva ori pe zi, ca să verifice dacă au sau nu pete. Controla și hainele celorlalți, uneori stând de vorbă cu tine în cel mai pașnic mod, începea să-ți verifice reverele sau mânecile. Săraca, își dădea seama că este absurd, dar mărturisea că nu se poate abține. Nu suporta petele, pentru că îi aminteau de o anumită pată. O pată îngrozitoare. Cine știe ce o fi văzut! Despre acea pată refuza hotărât să spună ceva. Altfel, era absolut normală, lucidă, coerentă, te puteai baza pe ea, în ciuda vârstei. A, mai avea o problemă: nu suporta nici găinile. O înfuriau pentru că raportul lor sexual era prea scurt, ha, ha! Sper că nu v-am lezat pudoarea, doamnele mele. De fapt, biata bunică a prietenului meu a fost o martiră. Căsătorită de părinți în 1912, pe când avea cincisprezece ani, la douăzeci și cinci a rămas văduvă, din cauza războiului. Nu s-a mai recăsătorit și nici nu a mai avut viață sexuală. O sfântă.

— O nebună, mârâi Alexa.

— Când mă gândesc la ea, îmi închipui că o fi suferit mai mult decât una din victimele tradiției Sati, din India, care presupune arderea soției văduve alături de soț pe rugul funerar, zău așa! Cenușa nu mai poate simți nimic. Sorbiră din cafele, privind lumina dulce revărsată din cele câteva lampioane agățate de pereți. Moron își preparase băutura favorită amestecând laptele cu sânge. Stătea deoparte, ferit de ceilalți, cu sulița sprijinită de coapsă. Ada îl privise de câteva ori pe furiș. Era slab și înalt, avea pielea lucioasă și ciocolatie, întinsă bine pe oasele lungi. Pe chip avea desenate linii roșii.

— Nu doar viețile inutile sunt pachețele mici în pachete mai mari fără să conțină nimic decât moartea, spuse Ivona cu întârziere, privindu-l pe Vultur. Printr-o conspirație generală se trece sub tăcere faptul că fiecare primim încă de la naștere un dar din partea părinților. Un cadou mic și negru, de catifea, dosit în cel mai adânc dintre sertarele ființei: moartea. M-am ferit să ofer, la rândul meu, acest cadou.

— Fără nicio exagerare, moartea chiar este un dar, oameni buni. Fără moarte răul ar fi nesfârșit, am înțeles asta pe când eram viețuitoare la schit.

— În cazul acesta, Incidentul a fost ceva benefic, un fel de stopare majoră a relelor, așa cum orice condamnare la moarte are ceva bun, nu? concluzionă Eugen, Taurul, pe un ton evident ironic.

— Moartea e un element dintr-o altă dimensiune. De aceea lumea noastră o respinge. Am dreptate sau nu,

Alexa? Alexa îl privi printre gene. Leul acesta avea ceva interesant.

— Uite ce cred eu, făcu ea tranşant. Moartea e o uşă. În ciuda a ceea ce se crede, se poate circula pe ea în ambele sensuri. Am cunoscut oameni care se învăţaseră chiar să stea pe prag, pe dungă. Nici acolo, nici aici, sau şi acolo şi aici. Cine ştie cazul Deolindei Correa, mama moartă care a continuat sa-şi alăpteze copilul, înţelege oarecum ce vreau să zic cu cei situaţi „pe dungă". Moartea e din altă dimensiune, da. Nu ştiu de ce toţi cred că moartea e ceva ce te ia, ceva căruia trebuie să i te abandonezi. Eu consider că moartea, chiar dacă nu poate fi refuzată, trebuie primită cu ochii larg deschişi. Eşti tot tu şi după ce mori! Nu vei înceta să exişti.

— „În ziua aceea se vor risipi toate gândurile lor", aşa scrie în Sefer Tehillim.

— Ada, gândurile, nu! Poate intenţiile. Planurile de viitor. Gândurile pe care le-am gândit rămân. Şi rămân şi toate visele noastre. Toate trăirile. Toate faptele prinse în chihlimbarul trecutului.

— Mda, se zice că informaţia nu se poate pierde. Ce a fost are existenţa înscrisă pe veci în memoria universului.

— Leule, îmi place cum vorbeşti. Nimic nu se pierde. Mă consolez cu ideea că noi îi ţinem minte pe cei morţi sau plecaţi şi ei ne ţin minte pe noi. Moartea este un singur punct, o singularitate, gaura neagră din cosmosul vieţii. Locul din care evaporă o energie întunecată, o presimţire ce ne alimentează coşmarurile. Locul pe unde lumile paralele comunică.

— Lumile paralele, cât ar fi ele de paralele, se pot şi atinge, şopti Ivona.

— Am văzut cu toţii sau, mă rog, am auzit... Se zice că asta au făcut la Incident şi că Geneva e un astfel de punct acum.

— Toţi ziceţi că moartea e bună, mormăi Taurul, dar e bine să omori oameni? E acesta un serviciu pe care li-l faci? Îmi vine în minte acum un nume: Pedro Lopez. Criminal în serie. Am lucrat împreună cu echipa mea la arhivarea datelor, am făcut şi studii de probabilistica dinamicii comportamentale, aşa că am luat în calcul toată gama de indivizi. Acestui Pedro îi plăcea să violeze şi să ucidă fetiţe cu vârsta cuprinsă între nouă şi doisprezece ani. Am încercat să calculez câte destine a întrerupt, şi nu mă gândesc numai la copilele acelea, ci şi la copiii pe care ele i-ar fi născut dacă viaţa lor n-ar fi fost întreruptă. O generaţie întreagă de copii a rămas suspendată în eter, nenăscută, din cauza lui.

— Chiar o generaţie întreagă? Câţi copii crezi că s-ar fi născut?

— El a ucis cam trei sute de fetiţe. Vorbesc doar de crimele dovedite. Câte vor fi fost, de fapt, nimeni nu ştie. A fost arestat şi, cum pedeapsa maximă în ţara lui era de optsprezece ani, a fost eliberat la începutul anilor două mii pe o cauţiune de cincizeci de dolari. Bineînţeles că a dispărut, i s-a pierdut urma. Când au descoperit noi victime, ucise după tiparul său, poliţia a început să-l caute, dar fără rezultat. Şi vă întreb: ce era de făcut cu Pedro Lopez? Trebuia sau nu condamnat la moarte?

— Condamnările la moarte şi execuţiile sunt întotdeauna ceva discutabil. Orice societate care pedepseşte omorând se pune în postura şi pe nivelul celui pe care l-a condamnat. Amintiţi-vă de Omar Kayyam: „Dacă, pentru că fac rău, tu cu rău mă pedepseşti, spune-mi, între Tine şi mine, unde-i diferenţa, îmi spui?"

— Eu mă refer la o specie aparte de ucigaşi, reluă Eugen scuturând ţigara în scrumiera de lângă el. Mă refer la cei care sunt o întrupare a răului pur. La fiare mă refer. La cei ca Pedro Lopez.

— Oamenii au tendinţa să exagereze fie într-un fel, fie în altul.

— Cum de eşti atât de sceptic, Leule? zâmbi Alexa.

— Fiţi atenţi la faza asta! Suntem în secolul trecut, într-un mic orăşel american din statul Tennessee, în care vine un circ ambulant. Cum îngrijitorul elefanţilor demisionase de puţin timp şi aveau nevoie de un om, proprietarul circului a angajat pe loc un cetăţean din oraşul respectiv. Omul era dornic să muncească, dar nu avea experienţă. În dimineaţa premergătoare spectacolului, elefanţii au fost mânaţi spre râul din apropiere, ca să fie adăpaţi, dar şi cu scopul de a face reclamă, prin procesiune, spectacolului din seara aceea. Cei cinci elefanţi defilează maiestuoşi, spre deliciul trecătorilor, dar ultima din şir, femela Mary, rămâne puţin în urmă, pentru că a găsit pe jos o coajă de pepene verde. Noul îngrijitor, dornic să demonstreze că nu se teme de pachidermele uriaşe sau poate dornic să-şi facă treaba bine, împunge pe Mary în ureche cu o ţepuşă de fier, ca s-o determine să urmeze celorlalţi.

Femela s-a înfuriat atât de cumplit încât l-a izbit cu trompa şi l-a aruncat la câțiva metri distanță, după care s-a dus la el, spre disperarea celor prezenți şi, în vacarmul țipetelor tuturor, l-a călcat în picioare, i-a căutat anume capul şi l-a pocnit sub talpă.

— Doamne!

— Oamenii, indignați, au cerut proprietarului animalelor să ucidă bestia. Vă dați seama prin ce a trebuit să treacă bietul om. Chiar iubea animalele, iar Mary era cu ei de douăzeci de ani, timp în care niciodată nu a dat semne de agresivitate. Dar cine să-l asculte? S-a constituit ad-hoc un tribunal popular care a condamnat elefantul la moarte. Oricât a încercat directorul circului să le explice faptul că, deşi situația era tragică, Mary nu trebuia să moară, cetățenii îndârjiți şi-au impus punctul de vedere. În dimineața zilei de treisprezece septembrie au încercat s-o împuşte, dar gloanțele nu au penetrat pielea animalului. Atunci au decis s-o spânzure şi au folosit pentru asta cabluri speciale din dotarea liniilor ferate şi o macara. Prima dată cablurile s-au rupt şi elefantul a căzut. Au reuşit la a doua încercare. Se spune că Mary plângea, dar, desigur, poate fi doar o legendă.

— Oh, încetează odată!

— Ivona, scumpo, e doar o poveste. Vă rog s-o iertați, ea e mai sensibilă, câteodată se teme şi pe coridoare. Ivona îşi şterse lacrimile şi observă surprinsă că Vulturul o privea cu intensitate.

— Poveste, poveste, dar e adevărată şi nu v-am spus-o degeaba, ci pentru ca să vă fac să înțelegeți că e complicat

să condamni la moarte până şi un animal, dar un om? Cu alte cuvinte, domnule Eugen, să ne amintim că fiecare ucigaş mai are pe undeva o scânteie de umanitate şi că nu e treaba noastră să judecăm.

— Exemplul tău, Leule, mi se pare deplasat, ripostă Taurul. Un elefant e un elefant, iar un om este o ființă cu discernământ care trebuie să răspundă pentru faptele sale. Ce probabilitate mai există ca în Pedro Lopez să se aprindă scânteia umanității? Hai să fim serioşi! Deci, după opinia ta, e indicat să-l lăsăm să ucidă în continuare fetițe, ca să nu ne pătăm mâinile. Pedro Lopez nu se va schimba niciodată!

— Poate nu credeți, dar este totuşi posibil, îl contrazise Ada, cu ochii strălucind uscat. Orice om se poate schimba instantaneu, la un singur cuvânt. Se numeşte metanoia. Nu e neapărat vorba despre convertiri, ci despre metamorfoză. Se declanşează un proces foarte rapid de reprogramare totală a eului. Schimbările merg până la modificarea genetică. Schimbarea e atât de drastică, încât se poate întâmpla ca omul acela să nu mai semene nici măcar fizic cu cel care a fost înainte. De la un singur cuvânt.

— Ce cuvânt poate fi atât de puternic? Şi cine îl ştie?

— Să fim înțeleşi, puterea de schimbare instantanee nu o au decât cuvintele-forță. Puțini sunt oamenii care le pot rosti. De cele mai multe ori sunt rostite de îngeri.

— Mda, făcu Leul sceptic.

— Nu e chiar aiurea ce spune doamna. Ați auzit ce s-a întâmplat într-un județ din sudul țării, la ultimele alegeri locale dinainte de Incident? E adevărat, a scris şi în ziare,

dar lumea nu mai era atentă. Primarul unei comune din acel județ şi-a văzut mai mult de afacerile personale, pe timpul mandatului, decât de bunul mers al localității şi, pe drept cuvânt, concetățenii lui erau foarte nemulțumiți de el şi erau decişi să nu-l mai voteze a doua oară. El însă a pregătit o campanie electorală halucinantă, cu mari petreceri publice, cu spectacole în aer liber şi porții de mâncare gratuită. Pâine şi circ, rețeta etern valabilă! Ei bine, la ultimul spectacol din centrul comunei, cu acea ocazie feeric luminată de becurile stradale, care, până în urmă cu puțin timp, nu se aprinseseră în nicio noapte, primarul anunță că va aduce nişte formații de muzică populară foarte apreciate, dar, întrucât voia ceva cu adevărat nemaivăzut în acele locuri, a pus să se tipărească afişe pe care scria că din acea ultimă reprezentație avea să facă parte şi o trupă anumită de circari, ce vor aduce cu ei pe Omul Zăpezilor. A împrăştiat aceste afişe în public lăsându-i să se mire şi să aştepte copilăreşte minunea: Yeti în persoană! dar nu singur, ci împreună cu blănoasa lui familie, aşa cum au fost ei capturați pe înălțimile albe ale Hymalaiei. Împrăştiindu-se zvonul acela, evident că lumea s-a adunat ciopor, că doar la toți ne place să privim fiare capturate şi, mai ales, chinuite. Bineînțeles că trupa de circari nu-l avea pe Yeti şi nici pe respectabila sa familie, aşa că primarul s-a înțeles cu ei, contra unui bonus, să spună că Yeti şi ai lui au evadat. Publicul a fost oarecum dezamăgit, dar, cum de la Bismarck încoace ştie toată lumea că cel mai mult se minte în timpul războiului, după vânătoare şi înainte de alegeri, nu s-a mai mirat ni-

meni prea mult. Problemele au început să apară după câteva zile, când copilul unei familii din comună a fost ucis cu bestialitate în curtea casei lui, seara, pe când se ducea către latrină. În aceeaşi săptămână, unei femei i-a fost efectiv smuls capul pe când mergea pe un drum public ce ducea spre gospodăria ei. Grozăvia a fost văzută de către o altă săteancă, o femeie între două vârste, care povestea şocată despre o creatură umanoidă, foarte înaltă şi mătăhăloasă, acoperită cu blană, având ochi fosforescenţi şi răspândind un miros înţepător. Ca să n-o mai lungesc, o să vă spun că pe o rază de o sută de kilometri de la comuna cu pricina s-au înregistrat într-o lună de zile o serie de crime oribile, dar şi mai multe dispariţii, determinând autorităţile centrale să trimită o echipă de specialişti pe teren. Cu toate acestea, misterul a fost rezolvat de nişte ciobani care au ieşit în puterea nopţii să-şi apere oile atacate de o creatură nemaivăzută. Unul dintre ei avea o puşcă de vânătoare şi l-a doborât pe Yeti al nostru. După alte câteva săptămâni a fost prinsă şi femela lui, cu cei doi pui.

— Te rog, lămureşte-mă şi pe mine ce vrei să insinuezi cu povestea asta, Eugen.

— Nu vreau să insinuez nimic. Am spus exact ce ai auzit. Găselniţa de doi bani a unui primar disperat să câştige popularitate a marcat atât de profund mentalul colectiv, încât... Ai tu altă explicaţie, Leule Simon?

— Dar e evident că asta s-a întâmplat! interveni Ada cu entuziasm, fără să-l lase pe Leu să răspundă. Energia acumulată în planul astral era foarte mare, avea şi un

nume, „Yeti", dar nu avea un corespondent material, pe care însă şi l-a făurit pur şi simplu. Energia ideii, plus semnificatul, plus semnificantul, egal Yeti în carne şi oase!

— Iată cum uneşti cuvintele cu matematica, frumoasă domniță! mârâi Leul.

— Ele sunt unite de când lumea! îi sări în apărare Taurul Eugen. De fapt, s-au născut împreună, țâşnind din mintea infinită a Creatorului.

— Dragii mei, cu cele mai fine terminații ale fiinţelor noastre suntem înfipți în beznă! spuse Alexa domol, amintindu-şi de o anumită plăcuță de chihlimbar.

— Ne hrănim din întunericul orbitor al lui Dumnezeu, murmură Ada.

— Versul care mi-a plăcut cel mai mult era „Atârnăm de capătul unei priviri care ne suge", zise şi Ivona, întrebându-se în sinea sa a cui ar fi putut fi acea privire.

— Da, da, cuvintele şi matematica se leagă, reluă Eugen, revenind la ideea lui. Asta este una din sugestiile pe care ei ni le-au făcut din timpuri vechi. Tot universul se poate reduce la formule, sau la o formulă gigantică, stranie, înspăimântătoare, iar Lumea a fost creată prin Logos. Acum, pentru că îți plac cuvintele, doamna mea, surâse el spre Ada, trebuie să-ți spun că prin liceu îmi plăcea să colecționez etimologii. Aşa am ajuns să descopăr că toate cuvintele au o viață a lor. Se nasc pe lume cu un sens şi o formă, dar şi sensul şi forma se pot modifica în timp, aşa cum şi sufletul sau înfățişarea unui om se modifică pe timpul vieții sale. Există elevări ale sensurilor şi decăderi ale sensurilor. Cuvinte care, inițial, au însemnat ceva urât

şi apoi au ajuns să semnifice, dimpotrivă, ceva frumos, dar şi invers. Ia gândeşte-te la etimologia lui „ticălos", ha, ha! râse el. Dar eram fascinat mai ales să aflu cum s-au născut cuvintele, care va fi fost primul dintre ele şi ce a însemnat? Asta nu poate un om s-o ştie, nu? Dar am găsit şi cuvinte mai tinere, a căror naştere a fost supravegheată, adu-ți aminte de „nostalgie", creat de Johannes Hofer ca să descrie boala elvețiană din „nostos" + „algos". Tot ce pot să-ți spun, Ada, este că îngerii vorbesc altă limbă, asta e sigur. Poate limbajul lor e cel matematic, mai ales când lucrează. Mă apucasem de matematică tocmai din acest motiv, ajunsesem la matematicile superioare şi la cibernetică, dar tot îmi mai plăcea să colecționez istorii de cuvinte. În secolul al IX-lea, califul Al Mamun a înființat la Bagdad „Casa Înțelepciunii", unde avea să se nască sintagma „al-jabr", ceea ce însemna „a duce la bun sfârşit". „Al-jabr" este rădăcina „algebrei" noastre, aşa cum cuvântul arab „sifr" a devenit „cifră". Foarte interesantă mi s-a părut naşterea lui „zero". Zero este fascinant, da, prietenii mei, zero are o viață miraculoasă, deşi unele elemente din „biografia" sa au fost aduse în dar ca un cal troian de frații noştri mai mari, ştiți ce vreau să zic... Se spune că l-ar fi inventat sumerienii, că la început două cuie oblice pe tăblița de lut aveau menirea să indice doar un spațiu gol. Însă indienii l-au înțeles cu adevărat pe zero, „nimicul", Sunya, neantul. Era pe la 876... Eugen sorbi adânc din țigară şi Ada surprinse ochii lui privind undeva spre interior, spre o lume doar a lui. Muhamad Khwarizmi va prelua cifrele hinduse, continuă el, iar de

la şcoala arabă ele ajung la Leonardo Fibonacci. Ei bine, Fibonacci, da, acela cu şirul, răspunse el unei întrebări mute, Fibonacci, zic, a dat ocol cifrei zero şi, pentru că în arabă îi zicea „şifr", el i-a zis „zephirus", de unde cuvântul a ajuns la noi prescurtat „zero". Chiar dacă trecuse deja o mie de ani de când chinezii descoperiseră numerele negative şi hăul din spatele acestora, zero era o mare problemă. O problemă filosofică. Forma lui zero te trimite cu gândul la Oul Cosmic, din care toate au răsărit sau la o sămânță, dar şi la un spațiu gol, vid. Zero este Totul şi Nimicul în acelaşi timp. Conceptul de „zero" i-a făcut pentru prima dată pe gânditori să se întrebe dacă matematica este inventată de oameni sau, de fapt, oamenii descoperă matematica aşa cum ar descoperi un teritoriu. Un foarte vast teritoriu. Un tărâm infint în toate direcțiile, de vreme ce, datorită fracțiilor, între oricare dintre numerele naturale se deschide infinitul. Şi-apoi... să nu uităm că rezultatul împărțirii oricărui număr la zero este infinitul, murmură, părând că se gândeşte la ceva cu mult mai mult decât poate să exprime. E suficient, în matematică, să faci un pas alături, că te-ai şi trezit dincolo de oglindă, în lumea lui Lewis Caroll, în realitățile paralele. Nici nu vă spun de câte ori, lucrând la probleme teoretice, nu m-am simțit ca o variantă a unui alt eu, dublura unui original pe care nici nu-l cunosc...

— Ce delir, Taure! căscă Simon.

— Vă rog să vă serviți! îi invită Alexa, ridicând capacul de sticlă de pe salata de fructe. Aburii de rom îndulcit au colorat câteva momente atmosfera din jurul mesei, apoi

suiră volatili spre cerul negru. Ultimele cuvinte ale lui Eugen le aşezaseră o povară pe umeri. De fapt, nu, le amintiseră de povara de pe umeri. Se străduiau prea mult s-o uite. Ada încercă să-i întâlnească privirea, dar Taurul se uita cu înverşunare spre scrumiera lui sau poate dincolo de ea, în universul paralel al numerelor negative şi al necuvintelor. Deci nu era ea singura! Nu doar ea simţise lumea unduind, nu doar pentru ea realitatea devenise o poză mişcată în care nu mai ştii care eşti tu. Taurul, însă, nu voia s-o vadă. Încă nu.

— Bine, acum să nu credeţi că-l dezaprob întru totul, spuse Leul. Ştiu ce vrea să zică Eugen. Nu doar matematica sugerează o infinitate de lumi, ci şi fizica. Şi să nu uităm că matematica rămâne la teorie, pe când fizica, în funcţie de avansul tehnologic, poate trece la verificarea practică a ideilor sale. Totuşi, se va scurge mult timp până să putem demonstra, de exemplu, care dintre ipotezele despre forma, vârsta şi naşterea universului sunt cele adevărate. Dacă o vom face vreodată. Însă vom putea aplica în practică mici porţiuni teoretice, ici şi colo. O teleportare, o mică deplasare în timp, o poartă stelară, glumi el. Dar dincolo de toate astea trebuie să fie mai mult, cred că asta voia să spună Eugen. Ştiţi ce-mi vine acum în minte? Un text citit pe când eram elev, cred că era un text al lui Arthur C. Clarke, nu-mi mai amintesc exact titlul. Se făcea că umanitatea dispăruse şi o rasă extraterestră descoperă nişte.... vestigii. Omuleţii verzi, ca să le zic aşa, sunt bulversaţi, fascinaţi, cuceriţi de complexitatea fiinţelor umane. Se dispun cercetări, se fac studii şi se scriu lucrări pentru înţelegerea civilizaţiei umane dispărute, din puţi-

nele dovezi găsite. Textul se încheie amar şi ironic, naratorul dezvăluie cititorului, doar lui, nu şi personajelor sale, că vestigiile găsite nu erau decât nişte role de film, producţie Walt Disney. Poţi înţelege umanitatea dintr-un film de desene animate? vă întreb. Bun! Dar poţi înţelege umanitatea dintr-un film oarecare? În general, poate fi înţeles omul dintr-o reflectare, dintr-o imagine filtrată prin emoţii, deci prin subiectivitate? Credeţi că cineva care ne-ar studia având la dispoziţie doar asemenea surse, ne-ar înţelege? Pentru că acum, întrebarea finală este ce va rămâne din noi? Din fiecare în parte şi din umanitate per ansamblu. Este destul să supravieţuim în amintirea unor... extratereştri? Este satisfăcător?

— Ei, puţin îmi pasă dacă ne-ar înţelege sau nu! i-o trânti Eugen, parcă supărat dintr-odată. Aş prefera ca umanitatea şi fiecare om să rămână fixat pe ceva mai solid decât inimioara unui alien.

— Dar cum se poate, Taure? Nu ţi-ai pus niciodată problema că în abisul dintre două numere naturale poate pândi o lume cu dimensiuni în plus, de pildă? Unde ar putea exista alte inteligenţe? Sau unde am putea să ne refugiem chiar noi în caz de nevoie?

— Eşti cumva fizician, Leule? îl întrebă Alexa, îndreptând linguriţa spre el.

— Sunt fizician şi mă aflu la dispoziţia dumitale, doamna mea! Alexa chicoti şi se uită spre fete, dar celelalte două păreau cufundate în propriile gânduri.

— Într-o vreme credeam că fizicienii sunt extrem de plicticoşi, dar numai până când... până când... Vulturul se întinse şi ciocăni cu linguriţa în bolul din faţa Ivonei:

— Ai putea să răspunzi?

— Poftim?

— La întrebarea Leului, ai putea să răspunzi? Obrajii Ivonei se colorară uşor. Zâmbi vag:

— Dacă lumea ar putea fi înțeleasă dintr-un film?

— Sau dintr-o carte. Ce părere ai? vru să ştie Vulturul. Ivona clătină din cap, parcă scuzându-se:

— Nu vreau să contrazic pe nimeni, zise pe un ton scăzut. E greu de judecat. Fiecare avem păreri. Eu... eu cred că... şi mă refer în primul rând la literatură, dar chiar şi la artă, în general, că aceste creații, de fapt, generează o... super-realitate.

— Cum?

— Nu ştiu cum să zic, se fâstâci ea. Arta este Frumosul materializat. Frumosul din Treimea Bine, Frumos, Adevăr. Numai că această frumusețe indusă de oameni adaugă o dimensiune în plus, îmbogățeşte lumea creată de Dumnezeu cu noi sensuri, cu idei şi sentimente proprii, oamenii sunt părtaşi la creație. Uite, de exemplu, o carte. O carte decantează din realitate doar esența, surprinde ceea ce este marcant, e ca o lupă care focalizează, însă adaugă şi ceva absolut original, ceva ce vine din sufletul celui care a scris-o, mă înțelegi? făcu ea chinuită. Colin tăcea. Ivona îi privi buzele atât cât se vedeau prin fanta deschisă în mască. Erau desăvârşit desenate, numai statuile zeilor greci aveau astfel de buze.

— Tu trebuie să fii scriitoare, nu-i aşa? o întrebă el.

— Nu, am publicat doar articole, şopti Ivona cu gândul la cartea ei rămasă pe veci în măruntaiele electronice ale computerului.

— Atunci eşti o cititoare pasionată, sigur îţi plac poveştile.

— Da, admise ea.

— Ştii legenda chinezească a Vulturului? Am să ţi-o spun eu, zise Colin, aşezându-şi linguriţa pe şervetul din dreptul său. Moron-masai ridică bărbia şi privi spre grup. Ada se gândi că era singurul care nu purta mască, avea masca desenată direct pe faţă.

— Dar înainte de poveste, eu îţi răspund că da, marea şi adevărata artă vorbeşte despre Om şi umanitate mai mult decât realitatea în sine. Arta e într-adevăr o Super-Realitate, aşa cum ai spus, doamnă, suntem de acord. Văzând privirile tuturor aţintite asupra lui, Colin începu: Se povesteşte că Vulturul a fost înzestrat de Creator cu viaţa cea mai lungă dintre toate păsările. Ca să se poată bucura de acest privilegiu, trebuie să demonstreze că nu se teme de durere, că are curaj să se reinventeze şi că nu ezită când a venit momentul să aleagă. După treizeci şi trei de ani, la mijlocul drumului vieţii sale, Vulturul se află într-o pădure întunecată. Trebuie să ia o hotărâre dificilă. Dacă va reuşi să îşi urmeze instinctul, va supravieţui şi va mai avea de trăit încă o dată pe atât. Dacă nu, va ajunge muritor de foame, pe jumătate gol şi umilit în faţa celorlalte păsări. La această vârstă ciocul vulturului a crescut şi s-a încovoiat, nu mai poate apuca uşor prada. Ghearele sunt lungi şi ele, slabe şi tocite. De aceea, acest prinţ al văzduhului trebuie să se înalţe sus, sus de tot, pe o stâncă, unde să caute un loc potrivit, o crăpătură în piatră. Acolo, va începe prin a-şi smulge una câte una penele

vechi şi zdrenţuite, apoi îşi va smulge ghearele şi la sfârşit îşi va propti ciocul în crăpătura din piatră şi îl va rupe, învingându-şi durerea. Va rămâne stingher, despuiat, flămând, fără apă, până ce îi va creşte ciocul şi ghearele cele noi şi ascuţite, până când pene strălucitoare şi mătăsoase îl vor acoperi iar. Datorită curajului său şi puterii de a-şi stăpâni durerea a dobândit încă treizeci şi trei de ani de viaţă. Poate că şi pentru oameni ar fi o soluţie să se reinventeze. Sau arta tocmai asta face?

— Destul de subţirică povestea, Vulture, dar presupun că ne-ai spus-o numai din cauza măştii tale, remarcă Leul Simon.

— V-am spus-o mai ales din cauza a ceea ce este sub mască, îi răspunse Colin liniştit. Desigur că are legătură cu cel care sunt. Nici măcar nu ne dăm seama că până şi cele mai mici alegeri pe care le facem ne reflectă personalitatea. Trebuie să vă mărturisesc că înainte de a fi adus în această zonă a Cuiburilor mă numeam Kolea Torr.

— Ohoho! izbucni Eugen.

— Vă cunoşteaţi?

— Nu, Leule, nu ne-am cunoscut, dar Kolea Torr era o legendă. Poate ne spui adevărata poveste care zace în tine, Kolea-Colin.

— Legenda au creat-o alţii. Eu, unul, m-am ales fără să vreau cu un dar sau poate că a fost blestem, oricum, nu pot beneficia de el decât după ce-mi smulg penele şi ghearele... Poate ştiţi că reactorul de la Pripiat fusese repus în funcţiune. Ţara avea nevoie de independenţă energetică şi nu o putea obţine folosind mijloace tradiţionale.

După doar trei ani de exploatare s-a produs o explozie. Nu intru în amănunte, nu ne interesează acum dacă a fost eroare tehnică, blestem sau sabotaj. Nu m-a interesat asta nici atunci. Eram doar un muncitor şi tocmai intrasem în tură când am fost zguduiți de explozie şi s-a dat alarma. Cunoşteam limbajul codurilor, din prima clipă am înțeles că există scurgeri radioactive masive. Explodase unul din cuptoare şi după măsurile imediate luate în cel mai desăvârşit haos, până la urmă s-a decis ca locul dezastrului să fie acoperit cu beton. Eu eram în alt sector, dar nu se mai ținea seama de aşa ceva. S-a constituit o echipă din personalul care a putut fi găsit pe loc, am primit misiunea să lichidăm efectele accidentului nuclear. Desigur, urma să primim întăriri. M-au pus şef de echipă, sub mine erau numai băieți tineri, mi s-a rupt inima, îi cunoşteam pe toți. Se uitau la mine cu priviri de osândiți. Aveau acasă femei şi copii, probabil deja urcați în camioane şi evacuați în pripă. Eu eram cel mai bătrân, aveam cincizeci şi patru de ani...

— Hm, mârâi Leul sceptic. Ivona ridică ochii şi privi din nou buzele povestitorului. Ceva nu se potrivea.

— Le-am spus tuturor ce au de făcut. Nu puteam să-i salvez, nu stătea în puterea mea să decid. M-am urcat pe brațul macaralei, să țin furtunul de turnare. Tone de ciment lichid, formulă specială, au fost împrăştiate în crater. Tot timpul cât am stat atârnat acolo, deasupra găurii întunecate, am rostit rugăciunea inimii, aşteptând să-mi cadă carnea de pe oase. Ştiam că sunt mii de razi. Speram doar ca nevastă-mea, Katia, să se fi salvat împreună cu cei doi fii şi cu nurorile. Avea cine să aibă grijă de Katiuşa

mea. Iar eu, eu mă aflam în fața Domnului. Nu știu cum m-au coborât de acolo. Când au vrut prima oară să mă schimbe, le-am făcut semn prin masca de protecție că rămân atât cât rezist și m-au lăsat, că doar nu se înghesuie nimeni când e vorba să se lase prăjit. M-am trezit, după un timp, într-un spital. Îmi aminteam vag că fusesem transportat cu o ambulanță de la Pripiat, îmi aminteam voci, cuvinte disparate, sunetul fermoarelor de la sacii de plastic închizându-se peste cadavre, dar nu peste mine. Eram în rezerva unui spital și mi se acorda o atenție deosebită, neașteptată, deși personalul medical purta în preajma mea un echipament absolut ermetic. Supraviețuisem! Eram bandajat tot și imobilizat în pat. Nu simțeam mare lucru, decât un fel de furnicături pe toată suprafața pielii, era normal, mă gândeam eu, doar fusesem iradiat din greu. Și îmi așteptam moartea, destul de mirat că încă nu venise. Când mi-au schimbat bandajele, am avut o mică nedumerire, mi-am văzut una din mâini și era roz-albă și fină, dar cam așa arată carnea nouă care crește după arsuri. Și după aceea a urmat șocul în ziua când mi-au scos toate bandajele. Mi-au permis să mă văd într-o oglindă și am constatat cu neliniște că eram mai tânăr cu vreo douăzeci de ani, aveam, aparent, vârsta fiilor mei. Să știți că nu e neapărat o situație fericită, însă nu mi-am dat seama pe loc. Mi-au aranjat o întâlnire cu familia, într-un fel de vorbitor, o cameră cu oglinzi pe pereți, eram vizionați din toate părțile. Deși eram încă slăbit, puterile îmi reveneau rapid. Totuși, în clipa când așteptam să intre ai mei, nu am fost capabil să stau în picioare. De emoție. Înțelegeam

cumva că eram un fel de întors din morți. A intrat Katia singură, speram să văd şi băieții. M-am ridicat s-o întâmpin, dar ea mi-a ocolit brațele deschise şi s-a aşezat. „Bună ziua, domnule!", mi-a zis, iar eu am râs nervos, „Dar, Katia dragă!..." Privea undeva în spatele meu, pe lângă urechea mea stângă. Aştepta într-o politețe ostilă să treacă timpul impus întâlnirii. Am încercat s-o prind de mână, i-am spus că sunt eu, Kolea al ei, dar ea tăcea cu înverşunare. Atunci am tăcut şi eu. M-am gândit că tăcerile pot fi şi ele de mai multe feluri. Este tăcerea când nu se rostesc cuvinte. Mai este tăcerea cuvintelor spuse numai în gând. Dar există şi tăcerea când nici măcar în gând nu se spune nimic. Aşa tăceam noi. La un moment dat, a intrat în cameră o persoană care a încercat să intermedieze un dialog. De parcă am fi avut nevoie de un traducător, noi doi, soț şi soție care procreaserăm împreună doi copii. La toate insistențele lui, Katia a susținut, privindu-mă în ochi, că nu mă cunoaşte. A cerut să fie lăsată să plece, întrucât nu voia să fie iradiată în mod indirect. Mi se tăiase răsuflarea! Mediatorul a stabilit alte întâlniri, a scris datele pe o hârtie pe care i-a înmânat-o, ea a acceptat să participe, cu jumătate de gură, probabil că nu avea de ales. Atunci am realizat că eu eram un fel de prizonier, că nu pot părăsi spitalul când vreau, că sunt supus unor observații foarte atente sau chiar unor experiențe. Dar situația asta a luat sfârşit în prima zi în care localitatea a fost bombardată. Aripa clădirii în care mă aflam a fost lovită şi am fugit printre ruine. Am înregistrat mai mult din zbor faptul că nu fusesem într-un spital, ci într-un fel

de unitate militară. Era şi mai indicat să fug cât văd cu ochii. M-am ascuns într-un şanţ, la marginea unui câmp. Mă simţeam puţin confuz. Mi-am dat seama că nu ştiu cât timp am stat închis, cât a trecut de la accidentul din Pripiat. Se părea că izbucnise războiul care, de atâta timp, mocnea în zonă. Am căutat un drum, am găsit un indicator de circulaţie şi am reuşit să mă orientez. Voiam să o caut pe Katia, dar de unde s-o iau? Nu ştiam unde locuieşte. Privirea ei înstrăinată şi rece cu desăvârşire mă dezamăgise. Ştiam că ştie că sunt eu! Ce se întâmplase cu ea? Nu mă mai dorea pentru că eram cu mult mai tânăr? Se temea din acest motiv că lucrurile nu ar mai fi mers între noi? Dar eram tot eu, omul ei, trăiserăm o viaţă împreună, ne dovediserăm că ne putem baza unul pe altul. Eu îmi pierdusem trupul pe care ea mi-l cunoştea, dar ea, ea parcă îşi pierduse sufletul pe care i-l cunoscusem. Am decis să mă întorc la Pripiat, în singurul loc unde era ceva ce puteam numi „acasă", cu toate că nu aveam s-o găsesc acolo pe Katia şi nici pe altcineva, zona trebuie că era moartă după explozia reactorului. Dacă trăiam sau dacă muream, nu-mi mai păsa. Însă nu voiam nici să trăiesc şi nici să mor decât în felul ales de mine. Am rătăcit zile în şir, flămând şi însetat, ferindu-mă doar de convoaiele armatei care treceau uneori pe şosea. Eram preocupat tot timpul de o singură şi obsedantă întrebare: de ce nu voise Katia să mă recunoască? Doar putea să-mi spună deschis: da, te văd, eşti Kolea, bărbatul meu, numai că nu te mai vreau! De ce insistase că nu sunt eu? Începusem chiar să mă întreb dacă nu cumva mă înşelasem în presupunerile

mele şi ea, sărăcuța, chiar nu şi-a dat seama cine sunt. Îi povestisem întretăiat scene dintre noi, lucruri intime, pe care numai eu, Kolea, le-aş fi putut şti, dar tot nega, zicea că am auzit de la altcineva, din altă parte. Ajunsesem, mergând pe drumurile prăfuite şi pustii, să mă întreb ce ne face să fim noi înşine? Care este pecetea care ne deosebeşte definitiv de ceilalți indivizi ai speciei? Oare dacă diferențele fizice sunt şterse accidental, ne scufundăm într-o masă anonimă şi colcăitoare? Nediferențiată? Katia îmi dăduse un răspuns cu care nu puteam fi de acord. Nu! Pentru că eu aş fi recunoscut-o pe ea şi numai după felul cum flutura pleoapele, după glas, după adâncul care se dezvăluie în fiecare gest al unui om şi fără să vrea. După amintirile comune şi irepetabile, după dragostea ei de mamă pentru cei doi băieți, aş fi recunoscut-o, pentru că ar fi ştiut câte linguriţe de zahăr îmi pun în ceai şi ar fi ales pentru aşternutul meu o pernă din cele tari. Ah, Katia, Katia! Aş fi recunoscut-o şi aş fi iubit-o şi mutilată şi tânără şi bătrână, pentru că o iubeam pentru ceva cu mult mai mult decât înfățişarea ei. Am ajuns la Pripiat după două săptămâni, aproape muribund. Aveam răni pe tot corpul, hainele rupte mi se lipiseră de plăgile supurânde, mă simțeam mirosind a puroi şi a moarte. M-am dus la uzină, am coborât prin locurile ştiute, ca unul de-al casei, până aproape de reactor, cât mai aproape de miezul radioactiv. Radiația era mortală acolo şi să mor era ce doream. Mi-am smuls trențele de pe mine, urlând în pustietatea sinistră de sub pământ, m-am întins în mizerie şi am aşteptat. Dar nu am murit.

— Şi în ce constă legenda? întrebă Simon Leul, nerăbdător.

— Legenda au iscat-o nişte copii bolnavi. Asta a fost după Incident. Când m-am ridicat, dezamăgit că moartea mă refuza, am ieşit afară, la soare. Nu îmi venea nici mie să cred: rănile se închiseseră, pielea mea era regenerată. Fusesem refuzat până şi de moarte. Se părea că nu mai am succes la femei. M-am dus acasă, în micul meu apartament de bloc, m-am îmbrăcat, mi-am reluat viaţa. Am făcut un inventar al proviziilor şi am constatat cu mulţumire că micul orăşel muncitoresc era capabil să-şi întreţină unicul locuitor pentru mulţi ani. Singurătatea nu mă mai speria. Oamenii fuseseră cu mult mai înspăimântători. Dar a avut loc Incidentul. Eu, rupt de lume cum eram, după atâtea bombardamente pe care le auzeam în depărtări, nu am mai fost mirat de unda de şoc care a măturat pădurea, deşi mi-am dat seama că era ceva de altă natură, ceva venind de la distanţă. Nimeni nu se ostenise să întindă Pripiatul, toţi ştiau că e pustiu. Ori, unda de şoc clătinase ceva în profunzimile lumii. Dar ce putea să mi se mai facă mie, care eram iradiat, mort şi se zicea că nici nu mai sunt eu?! Şi cu toate astea, am descoperit, la scurt timp, ceva care m-a îngrozit. Într-o zi, am găsit doi copii. Veneam cu maşina de la ceva distanţă, din zona unde pusesem capcane să fac rost de vânat. Am văzut mergând pe şosea două arătări. Piciorul meu a slăbit brusc apăsarea pe acceleraţie şi mi s-a înecat motorul. Mă uitam şi nu puteam spune ce văd. Două fiinţe înalte, alungite de parcă ar fi dormit în patul lui Procust, cu nişte zdrenţe

atârnând pe ele, sau poate să fi fost piele? nici nu ştiam. Mi se părea că sunt translucide sau erau doar cenuşii? Auziseră maşina şi s-au întors să privească în lungul şoselei. Am tresărit de-a binelea! Aveau capetele lunguiețe, ca de insectă, ochii mari, nefireşti, oblici, dar asta nu era tot. Nasul li se lungise mult peste gură, de parcă ar fi fost ciocul unei păsări. Întâlnirea a fost inevitabilă. S-au repezit spre maşină, implorându-mă să nu-i părăsesc. Ce noroc că învățasem franceza în şcoală! Se părea că e singura limbă pe care o ştiau. Oricât de stranie ar fi, o ființă care îți cere ajutorul rămâne o ființă care are nevoie de tine. Puteam să fug. Şi de ar fi găsit Pripiatul, îi puteam aştepta şi împuşca lejer între ochii lor oblici. În schimb, i-am urcat în spate, între iepurii prinşi cu lațul şi le-am spus să stea cuminți. I-am dus acasă, i-am întrebat ce au pățit. Copiii nu păreau în toate mințile. Cu toate că vorbeau cât se poate de coerent, înşirau o poveste despre un oraş şifonat, aşa spuneau, că oraşul lor fusese „şifonat" şi că pe ei îi extrăseseră de acolo. Le-am oferit mâncare, dar au refuzat. Mă priveau cu recunoştință şi nu ştiam dacă ochii lor erau aşa, apoşi, sau acelea erau lacrimi. M-am gândit că arătau ca nişte păianjeni. Evident, făcusem o mare şi cumplită nerozie. Probabil că aveau să mă contamineze şi pe mine cu boala lor hidoasă. Cine putea şti cu ce fel de armă veniseră în contact? Poate biologică sau poate chimică sau ce vor mai fi inventat chinezii. Mi-am zis că, totuşi, nu ar strica să le dau nişte iodură de potasiu. Bieții de ei nu aveau habar că veniseră şi stăteau fericiți cu fundul pe un reactor care niciodată nu fusese

sigilat ca lumea. În perioada următoare au început să apară de nicăieri zeci şi zeci de astfel de făpturi fără noimă. Primii zece care au sosit păreau să mă revendice, considerau cumva că le aparţin şi că merită să se afle mereu aproape de mine. Nu ştiu de ce şi de unde, poate pentru că eram un om normal. Sau poate din alt motiv. Din timp în timp, pielea mea începea să supureze şi mă acopeream de răni îngrozitoare. Fără să abuzez, făceam tot ce făcusem şi prima dată. Mă duceam în zona cu cea mai înaltă radiaţie şi mă vindecam. Cam din trei în trei luni aveam nevoie de o iradiere masivă. Când reveneam la suprafaţă, nou-nouţ şi strălucitor, toţi fremătau şi întindeau mâinile cu degetele lor lungi şi subţiri, ca ale bolnavilor de sindrom Marfan, ca să mă atingă. Înţelegeam că rămăsesem singura lor minune şi poate singura speranţă. Speranţa vindecării şi a revenirii la normal. În rest, viaţa părea să se restrângă tot mai mult. Bombardamentele încetaseră, convoaiele militare nu mai treceau, pământul părea pustiu. Spre vest, cerul avea o nuanţă vânătă, urâtă, iar noaptea acolo nu clipea nicio stea. Treptat, o negură ceţoasă a coborât peste locuri şi soarele nu mai răzbătea prin ea decât foarte, foarte rar. Un singur lucru mi s-a mai întâmplat până să plec. L-am întâlnit pe neaşteptate pe Vladimir, fiul meu cel mare. Îmi făcusem obiceiul să plec cu maşina zilnic, copiii mă înnebuneau cu gălăgia lor şi cu veşnicele scandaluri pentru pastilele de iodură. Plus de asta, li se mai întâmpla ceva oribil: năpârleau. De sub stratul vechi ieşeau cu mult mai tineri, mai mici, mai neajutoraţi. Mă urmărea ideea că până la urmă voi avea

soarta lor şi mă tot cercetam în oglinzile maşinii, să văd în ce stadiu de creştere e nasul meu. Cu ocazia uneia din evadările mele de fiecare zi, într-o staţie de benzină părăsită, am dat peste cineva care avea probleme cu maşina. Am oprit şi m-am oferit să ajut. Când bărbatul care meşterea sub capotă a ridicat capul, l-am recunoscut: era Vladimir. M-a recunoscut şi el pe mine, cu toate că refuzase să facă acest lucru când a fost adus în acest scop la întâlnirea aranjată de autorităţi. Ştia cine sunt. Oare ce făcea acolo? Voia să vină acasă, la Pripiat? A pus mâna pe puşcă de îndată şi m-a obligat să mă îndepărtez de maşina mea. Ştiam că e un ţintaş bun, doar eu îl învăţasem să folosească arma. L-am rugat să nu ia asupra lui păcatul de a-şi ucide tatăl. A rânjit urât, mi-a pus în vedere să nu-mi fac iluzii că le-aş putea lua ceva din avere, a luat un rucsac din maşina lui, s-a urcat într-a mea şi m-a abandonat acolo, la cincizeci de kilometri de casă, într-o stare de perplexitate dureroasă. Ce avere? De asta se temuseră ei? Că mă voi însura cu o femeie mai tânără şi le voi lua bruma de lucruri vechi şi uzate pe care eu cu maică-sa le adunaserăm de-a lungul vieţii?

— Eh, făcu Leul, încă din adolescenţă, taică-meu mi-a atras atenţia că noi, bărbaţii, trebuie să fim foarte atenţi al cui ogor îl însămânţăm, ca să nu ne trezim după ani de zile că fiii noştri sunt fii de căţea. Sau că sunt nevolnici, buni de nimic.

— Stai liniştit, Leule, că şi noi, femeile, suntem foarte atente al cui material genetic îl prelucrăm, ca să nu ne trezim după ani de zile că fiii noştri sunt cârpe, bolnăvicioşi

şi împiedicaţi, veşnic ţinându-se de fustele noastre, îl punctă Alexa.

— Ei, gata, nu vă certaţi, asta a fost povestea mea. N-am mai ajuns niciodată acasă, am pornit pe jos, dar cred că de oboseală şi slăbiciune am delirat, m-am rătăcit şi până în sfârşit m-a prins un glob auriu, aşa, ca pe fiecare dintre voi.

— Deci Legenda Vulturului, cea cu care ai început, a avut pentru tine o învăţătură cât se poate de practică, zise Eugen.

— Da, sper însă că nici înţelepciunea de fond a parabolei nu mi-a rămas străină. Mie mi s-a întâmplat ca efectiv să mă recreez fizic, dar mi-am înnoit şi sufletul şi m-am întărit în convingerea că nu obrazul de carne este chipul nostru definitiv, ci acel blazon interior pe care stau înscrise alegerile pe care le-am făcut. Asta e ceea ce supravieţuieşte din noi, alegerile pe care le-am făcut, amprenta pe care am lăsat-o asupra lumii. Toate trec, oamenii mor, dar amintirea a tot şi a toate rămâne vie în acea ecuaţie gigantică a Universului, de care vorbeai tu, Leule. N-am înţeles niciodată de ce oamenii au manifestat atâta neîncredere în capacitatea Universului de a stoca informaţia, cum au putut să creadă că ceva are să fie uitat sau şters? Disperaţi au fost întotdeauna, mai ales cei mediocri, care n-au putut face nimic original. Atunci, unul ca Erostrat a dat foc templului Artemisei. Sau Lee Harvey Oswald l-a împuşcat pe Kennedy. Avem însă şi exemplul contrar, al lui Alexandru Macedon, care a refuzat să bea apă el singur în faţa armatei sale însetate. Noi, cu memoria noastră omenească, atât de scurtă şi limitată, ne amintim de astfel

de oameni care ies din firesc. Însă nici cei cu desăvârşire anonimi nu dispar din memoria Universului, care este infinită. Omul nu cunoaşte decât teoretic infinitul matematic şi presupune existenţa celui fizic. Însă există şi un infinit absolut, cel despre care vorbea matematicianul Georg Cantor, iar acela e mintea lui Dumnezeu.

— Ştii destul de multe poveşti, Vulture, pentru un simplu muncitor sacrificat să toarne beton peste dezastrul de la Pripiat.

— Singur în oraşul părăsit, mi-am petrecut timpul citind cărţi din biblioteca orăşenească şi ce am mai găsit prin casele oamenilor. Şi apoi, dacă sunt Vulturul, se cade să ştiu o mulţime de poveşti, Simon Leule.

— Ce vrei să spui?

— Păi, mai există o legendă a Vulturului, probabil că e o anexă neştiută la mitul prometeic. Se zice că după moarte, sufletul omului s-ar înălţa spre alte dimensiuni. Doar că, în ascensiunea lui, trebuie să treacă prin vămile văzduhului, unde îi sunt cercetate şi cântărite faptele. Prima vamă este acest Vultur colosal care pretinde să i se dea povestea vieţii întreagă, s-o mănânce, altfel mănâncă sufletul însuşi.

— Astea-s invenţii de-ale popilor, ca să sperie oamenii.

— Leule, dar tu, ca fizician, ar trebui să fii cel mai credincios, doar vezi lumea cealaltă răsărind din adâncurile atomului. Poţi înţelege vămile ca pe trepte spre altă dimensiune, de ce nu te gândeşti?

— Bazaconii! pufni Simon. Vulturul întâlni privirea Ivonei şi îi zâmbi. Vorbi, mai departe, pentru ea:

— Chiar în casa parohială am găsit două cărți foarte interesante, mă întreb dacă părintele pravoslavnic le citise sau nu. Erau două volume ale lui Uspensky, un matematician mistic: „Fragmente dintr-o învățătură necunoscută" şi „Strania viață a lui Ivan Osokin". Nu titlurile lor m-au atras, cât autorul, despre care ştiam că l-a influențat pe marele arhitect american Claude Bragdon. Se pare că matematica lui Uspensky făcea cercetări în domeniul celei de a patra dimensiuni, idee care l-a obsedat pe arhitect. Gurile rele spun că în Camera de comerț din Rochester, proiectată şi construită de Claude Bragdon, se manifesta uneori un fenomen ciudat şi înspăimântător, un teseract.

— Nu poți construi un teseract într-o lume cu trei dimensiuni, zise cu severitate Eugen.

— Bineînțeles că nu, îl aprobă din toată inima Vulturul, zâmbind subțire. Teseractul rămâne în lumea lui, cea cu patru dimensiuni spațiale, însă nouă ne deschide doar o uşiță, un mic portal. Privirile tuturor erau ațintite asupra Ivonei, care tremura vizibil şi nimeni nu observă pe Moron ridicându-se de unde stătuse. Masaiul se apropie de ei şi ciocăni cu vârful suliței sale în tăblia mesei, chiar lângă salatieră. Amuțiră toți. Venise timpul pentru jocul de Senet.

* * *

— Pariez pentru Leu şi subiectul 1, mormăi Killy. O să elibereze multă energie, adăugă, îndreptându-şi şrinul care-i ieşea îngroşat din trup. Underson îl privi cu ostilitate. Niciodată nu respecta regula, nemernicul bătrân!

Pariurile erau secrete. Putea să parieze şi el pe Leu, era alegerea lui, dar miza se înjumătăţea şi tensiunea aşteptării scădea! Era îngrozitor de bogat Killy, dacă putea plăti închirierea domeniilor pentru perioade lungi, plus amenzile aferente comportamentului său rebel.

— Eu îl aleg pe Vultur cu subiectul 2. Nu vor forma o pereche, dar trepidează de energie.

— Prea diluaţi, îl taxă Killy, aproape pe punctul de a-şi smulge şrinul cu totul. Probabil îşi vor spune alte poveşti, cu măştile fixate. Îmi dai puţin unguentul tău? Underson îi puse recipientul în faţă. Doar nu voia să-l ungă chiar el? Killy plătea şi pentru el petrecerea în domenii, dar şi el, Underson, mergea şi-i deversa voluntar lichide când bătrânul era prea bolnav să se deplaseze. Cine ar mai fi făcut aşa ceva? Mârâi cu subînţeles şi chestionă din priviri pe al treilea ocupant al cabinei. Partenerul lor parie, oftând, pentru Taur şi subiectul 3. Ştia că e tolerat în domeniu doar pentru ca jocul să fie mai complicat şi nu îndrăznea să protesteze. Dar era o porcărie să faci pariurile la liber!

— Unge-mă puţin aici, îi ceru Killy. Văd că va trebui să schimb tubul de alimentare după numai câteva utilizări, dar Poonge nu va mai primi nimic de la mine. Underson se conformă cu prefăcută docilitate. Măcar de i-ar fi oferit şi lui un şrin cu cristal de ikebanită, să ştie de ce rabdă toate umilinţele!

— E bine, e mai bine acum, tot e mai uşor decât cu lentile, cât m-au putut chinui, blestematele! Nu ştiu de ce nu treci şi tu la modelul cu şrin de cristal, Underson, zău

aşa! hârâi el. (Ah, nu ştia ticălosul!) Uite, Underson, fă Jocul. Am poftă de un joc energic, chiar dacă eliminăm vreun subiect.

***

Moron ieşi din transă şi privi spre cei care stăteau în jurul mesei. Cu vârful suliţei indică perechile de jucători. Leul o luă pe Alexa şi se aşezară la masa roşie din dreptul camerei roşii. Vulturul o conduse pe Ivona spre masa verde, iar Taurul o pofti pe Ada la masa albastră. În seara aceea, Senetul nu era doar un joc cu zaruri indicând mutarea unor pioni pe tabla cu pătrăţele. Pentru prima oară în cuibul lor, Senetul avea miza vieţii şi a morţii. Dincolo de emoţia nopţii ce urma, a doua zi trebuia să coboare toţi în oraşul ale cărui lumini licăreau uneori în depărtare. Iar acolo... acolo aveau o misiune. Alexa izbuti să-şi scoată prima pionii de pe tabla de joc şi zâmbi şăgalnic Leului. Ivona însă căzu în Casa Apei şi zarul nu o ajută să se salveze. Nu ştia precis ce însemna acest lucru, dar auzise că nu era bine şi că unele jucătoare care sfârşiseră jocul în Casa Apei nu s-au mai întors în cuib după ieşirea în oraş. Colin întoarse masa de joc invers. Lasă-mi mie piesele tale, îi zise. Îmi schimb soarta cu a ta sau poate că eu voi fi mai norocos la zar. Dar zarul se încăpăţână şi nu îl scoase nici pe Vultur din Casa Apei. La masa albastră, Ada primi şansa unei alte vieţi când dădu lovitura norocoasă ce o aşeză în Casa Frumuseţii. Totuşi, Eugen scoase primul piesele de pe tabla de joc. Se retraseră în camere.

Moron rămase în atrium şi se aşeză singur la masa ovală. Pereţii de hârtie ai camerelor se iluminară şi umbrele celor dinăuntru deveniră vizibile. Vorbeau cu glas scăzut, dar vocile se distingeau clar. În camera roşie din mijloc Alexa stătea în centru, în picioare, în faţa Leului. Îşi scutură părul lung şi, câştigătoare la joc, se hotărî să-şi scoată masca.

— Şi dacă îmi scot masca, voi purta în continuare o mască, îl avertiză ea pe Simon Leul. Se poate întâmpla să întâlneşti un om care să te schimbe definitiv, Leule, ştiai? Nu sunt sigură cum, însă. E un om care îţi pune o pecete, un văl, o mască – ceva prin care, din clipa aceea înainte, vezi totul în mod diferit. Sau, dimpotrivă, ne îndepărtează pentru totdeauna masca, vălul, albeaţa de pe ochi, pe care le purtăm inconştient şi ne lasă goi în faţa lumii, s-o vedem pentru prima oară aşa cum este? Cred că port pecetea unui om, Leule, aşa că voi fi cu tine, fără să fiu în totalitate cu tine. Ceva din adâncurile mele a rămas conectat cu adâncurile acelui om.

— Se cheamă inseparabilitate cuantică. Şi cum l-ai cunoscut?

— Mi-a căzut din cer.

În camera verde, cea din stânga lui Moron, Colin şi Ivona se opriseră chiar la intrare. Umbra femeii părea să poarte o povară teribilă, invizibilă, neliniştea ieşea din umerii ei tremurând ca aerul încins deasupra câmpiei.

— Să păstrăm măştile, şopti Ivona chinuit. Cunoştea bine protocolul, îl citise de mai multe ori. Câştigătorul jocului avea dreptul să decidă dacă măştile rămân sau nu. Dar, fără măşti, trebuia să meargă până la capăt.

— Să păstrăm măştile ca să putem spune tot adevărul? surâse Colin şi ceva în glasul lui păru schimbat Ivonei, care îşi ridică fruntea cu surprindere. În camera albastră, cea din dreapta sa, Moron observă că Ada stătea cu spatele la Eugen, deşi în atrium încercase de mai multe ori să-i surprindă privirile.

— Îți cedez dreptul de a hotărî ce facem cu măştile, zise Eugen. Rămânem persoane sau devenim oameni?

— „Persona", zâmbi Ada. Păstrăm masca, Eugen. Uneori, masca poate să fie chipul ultim şi adevărat. Când m-am îmbrăcat în negru, mă priveau toți de parcă m-aş fi deghizat, de parcă aş fi fost o prefăcută. Nu credeau că schitul din munți a fost alegerea mea liberă, au crezut că e doar frivolitatea unei măşti.

— Cred că mă poate privi când vrea, zise Alexa alături. Morții devin invizibili, dar sunt tot aici. Înainte de el, ne imaginam cu Lorena cum s-ar comporta diferite cupluri pe care le cunoşteam, în intimitate. Acela e momentul adevărului, clipa când măştile ar trebui să cadă.

— Nu, te rog, nu-ți scoate masca! gemu Ivona în stânga. Nu pot, mă înțelegi? Nu pot.

— Credeam că mă placi, zise Colin. Are să-ți placă ce vei vedea.

— Dar ai renunțat la masca de la schit!

— Nu, îl contrazise Ada în camera albastră şi lăsă bretelele rochiei să-i alunece.

— Şi cum arată cuplurile în intimitate? Sunt altfel?

— Ne-am dat seama că sunt imprevizibile. Mă întrebam întotdeauna ce vor face cu mâinile. Cum vor mângâia,

ce vor căuta mai întâi? E ciudat cum în aceeaşi poziţie a unirii din unii oameni rezultă o singură fiinţă, iar din alţii, nu, rămân doar două animale acuplate.

— Priveşte-mă, Ivona, fii mai curajoasă. Şi scoate-ţi şi tu masca. S-a sfârşit jocul.

— Nu pot să cred! E posibil aşa ceva?

— Dar în jurnalul cuibului vostru scrie că ai fost căsătorită, argumentă Eugen. Era înainte sau după schit?

— După. Însă n-a fost o căsătorie. Eram singură şi fără apărare, încât am considerat că prietenul din copilărie ar putea fi un sprijin, dar el n-a rezistat prea mult în absenţa oricărui lucru care să ne lege. Eu socotisem că fuseserăm de-a dreptul sudaţi de rostirea unui anume cuvânt, cândva... În fine, am făcut un fel de contract, nu o căsătorie. Eu consideram că un contract nu poate fi încălcat, el, dimpotrivă, considera că singurul lucru care nu poate fi trădat e dragostea. Aşa că numai după un an m-a părăsit şi a plecat la muncă în străinătate. Am încercat să mă întorc la schitul meu, dar era târziu. Târziu pentru orice, s-a produs Incidentul.

— Deci nu ţi-ai scos niciodată paramanul? întrebă Eugen fascinat, atingând cu vârful degetelor bucata de postav ce aproape că îi intrase femeii în piele.

— Niciodată, zise Ada acoperindu-şi umerii.

— Dar eşti femeie! izbucni Ivona, undeva între mirare şi râs.

— Sunt Radiana, fură ultimele cuvinte ale Vulturului Colin, care dispăru odată cu masca.

— Aşa că îl voi căuta pe el în tine, Simon şi trebuie să accepţi, ceea ce nu înseamnă că am să te ignor de tot, în-

cercă Alexa să-l consoleze. Scoate masca, Leule, tot sper că într-o zi el nu va mai suporta să mă vadă cu alt bărbat şi va renunța să fie mort, devenind vizibil. Leul îşi scoase masca.

Afară, în atrium, Moron masaiul privi spre cerul negru, lucios. Era şi el obosit de mască, de locul în care se afla, de timpul care i se părea tot mai greu de îndurat. Îşi scoase masca cu chip de om şi de sub ea răsări capul de câine. Adulmecă aerul şi privi din nou spre pereții cu umbre mişcătoare.

— Sigur că-mi place ceea ce văd! se bucură senină Ivona. Cum ai reuşit să-i păcăleşti? Sau... eşti unul din aceia... se întunecă ea brusc. Eşti unul din acei bărbați cu figura efeminată?

— Ha, ha! Nu! Sunt femeie, toată viața am fost femeie, aş pica absolut cu deplin succes testul micului tron de porfir.

— Ce tron, despre ce vorbeşti?

— După ce s-au trezit că au înscăunat o femeie, pe papesa Ioana, la 855, cardinalii au introdus un test pentru a verifica atributele masculine ale oricărui viitor Papă: tronul de porfir. Adică un scăunel prevăzut cu un orificiu prin care... mă înțelegi?

— Ah, n-am ştiut, eşti fantastică! Ce amănunte! Deci ai pica testul? râse iar Ivona.

— Nu, nu am de ce să mă supăr, admise Leul. Ce îl făcea atât de special?

— Vezi, asta e, că nu ştiu. Pe atunci mi se părea enervant. Eram tot timpul atrasă şi intrigată... Să fie doar din

cauză că a fost primul? Ştii cum e, până nu iubeşti, trupul e doar servitorul spiritului. Trupul e o cupă, un potir ce duce înlăuntrul său portiţa spre univers, sufletul. Numai că din clipa când începe să iubească, trupul se trezeşte la viaţă. Dragostea îi aduce adevărata sa libertate şi atunci devine egalul sufletului sau chiar stăpânul său. El mi-a trezit trupul. Sau poate mi-a trezit şi sufletul care dormea şi eu nu ştiam. Din toată lumea asta mare, era singurul care putea s-o facă. Am fost predestinaţi. Crezi în predestinare, Simon?

— Mi-ai dezvăluit secretul tău, Ada, e mai mult decât a renunţa la o mască. Masca e uneori chipul cel real...

— Nu te lăsa amăgit, Eugen. Ce poate un om să spună despre sine unui alt om? Ce se poate spune, în general, prin intermediul cuvintelor?

— Hm, îmi aminteşti de lecturi vechi, de Ludwig Wittgenstein şi de sentinţa lui, „Limitele lumii sunt limitele limbajului". Dar adineaori aveai mai multă încredere în cuvinte! Să nu uităm că, în fond, cuvintele ne-au deschis uşa spre gândirea de tip simbolic, ceea ce ne-a făcut să fim aşa cum suntem.

— Felul cum folosim cuvintele face diferenţa, remarcă Ada.

— Asta e valabil în orice domeniu, o aprobă Eugen deschizând braţele, iar Ada se întrebă, în sinea ei, dacă el ar fi dorit de fapt să-şi scoată măştile. Imaginează-ţi ce supărat a fost Oppenheimer văzând ce au făcut cu energia atomică. Poate că e adevărat ce spui, zise, după o pauză. E posibil să fie aşa, să comunicăm mai mult cu

ceea ce rămâne doar sugerat, nespus, decât prin cuvintele în sine.

— E un reziduu... ceva ce evaporă printre sensuri, un sens mult mai profund, din altă dimensiune a limbajului.

— Gândeşte-te în cât timp uiţi un om pe care l-ai pierdut. Cât timp păstrezi în memorie imaginea lui? Nu, o fotografie nu te poate ajuta şi nici chiar un film nu poate, pentru că aceste înregistrări nu surprind totul. Este ceva special care reuşeşte de fiecare dată să se sustragă fixării. Doar memoria, prin amintiri, poate reţine acel ceva. Dar cât durează o amintire? Cuvintele nu pătesc la fel?

— Alexa crede că morţii sunt cei care îşi amintesc de noi.

— Şi noi îi pomenim ca să nu ne uite, murmură Eugen cu un zâmbet. Cercul perfect!

— Da, l-aş pica şi aş contraria întreg conclavul de cardinali, deşi nu pricep de ce toată lumea consideră că e firesc să fii indignat de un Papă femeie, dar existenţa simultană a doi papi în funcţie e percepută doar ca o anecdotă, deşi s-a întâmplat în episodul de la Avignon.

— Mi se pare că, până una alta, nu e vorba de doi papi, ci de doi Kolea Torr, punctă Ivona, simţindu-se într-una din clipele acelea rare de tot pentru ea, când era liberă şi fericită.

— E un singur Kolea Torr şi povestea pe care v-am spus-o am auzit-o chiar din gura lui, să ştii. L-am întâlnit la marginea deşertului arab, într-un moment greu pentru mine. Îţi spun dacă îţi scoţi masca, haide, Ivona!

— Mă tem că asta nu va rămâne o faptă nepedepsită, dar am să îndrăznesc.

— Aşa e mai bine! Ai ochii şi fruntea pe care mă aşteptam să le văd. Nu, nu vom fi pedepsite. Frica asta ne este indusă permanent, dar ştii cu adevărat pe cineva care să fi fost pedepsit?

— Unele femei nu s-au mai întors la cuiburi şi au dispărut fără să mai poată fi găsite. După jocurile cu miză.

— Asta nu înseamnă neapărat că au fost pedepsite.

— Ce făceai în deşertul arab?

— Sunt arheolog. După ce ultima mea lucrare a fost publicată, marele Pierre Gadareski m-a luat în echipa lui. Au trecut încă doi ani de intervenţii pentru ca să primim aprobarea unor săpături în zona aceea. Şantierul nostru era deschis de câteva luni şi simţeam că deasupra noastră planează şansa unei descoperiri importante, dar totul s-a spulberat după un raid aerian.

— Toate religiile spun că bărbatul e spiritul şi femeia este materia, dar crede-mă! mâinile bărbaţilor nu caută spiritul, Simon. Unul singur a fost altfel, de aceea mi-era predestinat.

— Unele teorii de avangardă din cercetare discută despre ideea de predeterminare, să ştii. Teoria colapsului obiectivului susţine că totul a fost pre-determinat în momentul sursă al Big-Bangului.

— Deci mâinile tale să-mi caute întâi fruntea şi obrajii, priveşte-mă în ochi, încearcă să mă vezi cu adevărat. E bine şi dacă vezi, eventual, un curcubeu, Leule.

— Pe de altă parte, Everett zicea că toate stările sistemului sunt reale, dar nu în acelaşi univers, ci în lumi multiple.

— Abia apoi trebuie să-ți laşi palmele să-mi coboare spre gât şi umeri, să-mi cauți cu buzele bătaia inimii sub piele.

— Ideea unei inteligențe care să țină minte totul este foarte veche. De fapt, vine să răspundă unei nevoi primordiale, nevoia de a face față conştiinței morții. Dacă cineva îşi aminteşte de tine e ca şi cum nu ai muri de tot, ca şi cum ar exista fire care te-ar mai lega o vreme de lumea pe care nu vrei s-o părăseşti.

— Lumea se transformă, ființele omeneşti se topesc în neant, dispar de pe fața pământului, dar amintirea faptului că ai întâlnit pe cineva, că l-ai cunoscut, că ați comunicat, rămâne ceva de neşters, nu-i aşa Eugen? Ne vom aminti unul de altul şi aici şi după ce vom muri.

— Nu pot să-ți promit nimic referitor la moartea mea, Ada. Voiam să-ți spun că au încercat să salveze totul, pentru că şi cea mai insignifiantă viață de om are un loc bine determinat în lanțul cauzal al realității. Aşa au construit Fiara, la Luxemburg, cel mai performant computer din lume care poate stoca dosare întregi de informații despre orice om care a trăit pe planetă. Am fost şi eu implicat în acest proiect, mai puțin la început, dar, după ce am rezolvat problema cu testul Turing m-am dedicat în totalitate. De multe ori, după ore întregi de lucru, mă opream în oficiul de lângă birou şi, în pauza când ceilalți mâncau sandvişuri reci şi beau ceaşcă după ceaşcă de cafea, eu citeam dosare stocate în Fiara. Acolo am cunoscut şi pe Lopez, ucigaşul, şi alte mici istorii pe care vi le-am relatat. Sunt filme, imagini, articole de presă despre fiecare persoană.

Toți au fost urmăriți prin diverse mijloace. Apoi, erau discuțiile interminabile cu ceilalți colegi din proiect, Fiara îi înspăimânta, îi copleşea, îi inspira. Ajunseserăm să ne întrebăm în ce măsură ar putea supercomputerul să prevadă existența unei persoane. Sau să prevadă destinul unui om.

— Şi care a fost răspunsul? Ați găsit vreun răspuns? îl întrebă Ada, puțin distrasă de gândul care se juca încoace şi încolo prin mintea ei: încă ar fi putut să renunțe la mască. Încă ar fi putut să-l îmbrățişeze pe acest om care vorbea aşa cum numai monahia Milena îi mai vorbise.

— Răspunsul Fiarei a fost unul de bun simț, un bun simț cum numai la o maşină poți găsi, dar toți au fost puțin şocați, pentru că nimeni nu se gândise până atunci la asta. Probabilitatea ca o anumită ființă umană să existe este foarte, foarte apropiată de zero. Era suficient ca undeva, în adâncurile îndepărtate ale istoriei personale, doi dintre strămoşii respectivei persoane să nu se fi întâlnit. Sau să nu fi procreat într-un anumit moment. Era destul ca actul procreativ să fi avut loc cu o lună mai devreme sau cu o lună mai târziu şi alți gameți ar fi săvârşit nunta. Iar asta e valabil pentru tot şirul de generații de la începuturile lumii încoace. Chiar făcând abstracție de probabilitatea apariției speciei însăşi, deci presupunând că e firesc să existe oameni, sau presupunând că au fost creați, rămâne totuşi întrebarea de neocolit: de ce tocmai *aceşti* oameni? De ce nu alții? Este posibil, oare, să existe lumi în care fiecare şansă a unei ființe umane de a se naşte să fie valorificată?

— Viața unui om nu poate fi răscumpărată cu nimic, zise Ada, cuprinsă de suflul rece al unei îndoieli. Câți oameni mureau în ea? Câte şanse la viață se irosiseră?

— Raiduri erau acolo aproape zilnic. Vedeam fumul exploziilor ridicându-se la orizont, ca o pădure ce creştea monstruos. Noi, însă, eram într-o zonă pustie şi stăteam relativ liniştiți, cine şi de ce să ne arunce în aer? Totuşi, am fost aruncați în aer la propriu de suflul unei bombe care trebuie să fi fost mama tuturor bombelor. Dacă n-aş fi fost vârâtă adânc într-un tunel pe care-l săpaserăm la baza unei mici coline, căutând intrarea într-un dahls, nu aş mai fi stat acum, aici, povestindu-ți. Şi aşa, o vreme am rămas practic surdă, panicată că se consumă aerul şi mor, apoi am început să sap frenetic, să îndepărtez pământul afânat care astupase gura tunelului. Nici nu pot să-ți spun ce am simțit... zise Radiana stins. Tăcu şi înghiți, iar Ivona înțelese că face față cu mare greutate amintirii, dacă nu cumva vor fi fost şi amintiri mult mai vechi suprapuse. Într-un final am reuşit să ies, continuă. Afară se făcuse întuneric, aerul era îngroşat şi irespirabil, de sus din cer se cernea o ploaie de nisip. Şantierul nu mai era, dispăruseră corturile albe, lungi, unde adunam artefactele găsite sau unde, pur şi simplu, stăteam să bem un suc, când soarele ne înfierbânta prea tare spinările. I-am strigat pe colegi, am răscolit prin nisip. N-am primit răspuns. Mă simțeam confuză şi dezorientată. Am scos eşarfa de la gât şi mi-am înfăşurat-o în jurul gurii şi nasului, încercând să desluşesc câte ceva în jur. Am apucat un obiect ce ieşea din nisip înainte de a fi îngropat cu totul. Era un dispozitiv Geiger.

În deşertul Ad-Dahna există radioactivitate naturală şi aveam grijă să măsurăm parametrii. Am mai văzut ceva pe jos şi m-am aplecat să culeg, dar mi-am dat seama că era o mână de om cu falangele nedesprinse şi cu cele două oase ale antebraţului balansând. Cubitus şi radius fuseseră înnegrite de arsură. Le-am privit câteva clipe, apoi, când informaţia şi-a găsit drumul spre mintea mea, le-am azvârlit abia stăpânindu-mi ţipătul.

— Nu vreau să te deziluzionez, dar toate teoriile sunt speculaţie pură. Ca să nu mai spun că multe se contrazic între ele. Teoria universului holografic se opune teoriei lumilor multiple, aşa cum mecanica cuantică îl contrazice pe Einstein în ideile sale enunţate în teoria relativităţii.

— Zi-mi-o pe aia cu pisica! Îţi place aşa?

— Alexa, mă omori! Eşti fantastică, da!

— Spune, atunci.

— Care pisică?

— Era una închisă într-o cutie.

— Pisica lui Schrodinger.

— Aia! Ce se mai ştie despre ea?

— Pisica nu este în acelaşi timp şi moartă şi vie. Ea se află într-o anumită stare încă dinainte de deschiderea cutiei, fie pentru că pisica se observă ea însăşi, fie pentru că mediul observă pisica. Oh, da, iubito! Cum îţi spuneam, totul este predeterminat. Eşti fenomenală! Alexa... ar fi multe de spus despre paradoxul EPR.

— Poţi să-mi vorbeşti şi despre câmpuri. E rândul tău acum, mai poţi?

— Câmpuri... gemu Simon, la marginea prăpastiei extazului. Se abţinu ca să n-o dezamăgească. Se simţea golit

de sens. Fizica fugise din el, ceea ce fusese înlănțuire învățată logic, devenită viziune însuşită asupra lumii, nu mai era decât un amestec eterogen de cunoştințe disparate. Nimeni nu-l tulburase vreodată aşa, ca această femeie. Alexa! o chemă gâfâind, Alexa! Singurul câmp pe care şi-l putea aminti era cel pe care îl tot visa, de la un timp: un câmp auriu cu spice unduind, un câmp auriu punctat cu maci.

— Nici măcar Fiara nu putea să facă nişte calcule atât de complexe şi, oricum, mereu intervenea factorul de indeterminare. Prea multe necunoscute, prea multe variabile. Omul e schimbător. Să prevadă cu exactitate existența unei anumite persoane nu poate decât o inteligență atotcuprinzătoare, o minte infinită, mintea lui Dumnezeu. El joacă un joc al cărui mers şi sfârşit îl cunoaşte dinainte.

— Vrei să spui că nu respectă liberul arbitru?

— Nicidecum! Doar că ştie ce vei alege înainte ca tu s-o faci. Eşti liberă să alegi, dar El cunoaşte deja alegerea ta. Pre-cunoaşterea nu e acelaşi lucru cu predeterminarea.

— Pentru că vorbim de alegeri... Eugen, tu ai fi vrut... Ai vrut să renunți la mască împreună cu mine?

— Încercam să mă orientez în negura aceea mişcătoare. Am presupus că explozia a avut loc la sud de şantierul nostru, pentru că în acest fel era orientată gura tunelului din care ieşisem. Mi s-a părut o idee bună să pornesc în direcția opusă. Ştiam că la nord era un drum care lega Al Mafraq de Mahattat al Hafif. Pe drum era posibil să întâlnesc oameni şi să cer ajutor. Dacă mai existau oameni care

să dea ajutor... Am pornit. Deşertul se înfăţişa răscolit şi fierbinte. Când am obosit, m-am lungit jos, încercând să nu adorm. Eram sfârşită de sete. Cu greu am ajuns la nişte ruine. Mi-am zis că pot începe să sper. Ploaia de nisip încetase, dar cerul era departe de a se fi limpezit. Aveam gâtul atât de uscat încât mă temeam că nu voi putea vorbi dacă era să dau peste cineva. Când m-am auzit strigată pe nume, am înlemnit. La baza peretelui se desluşeau câteva mogâldeţe. M-am apropiat încet şi până la urmă am recunsocut-o pe Cecile, o franţuzoaică drăguţă care ne făcea legătura cu ministerul care ne acreditase cercetările şi tot ea se ocupa şi de aprovizionarea şantierului. Arăta îngrozitor, dar probabil tot aşa mă prezentam şi eu. „Aştept ca ei să-şi amintească cine sunt", îmi explică. Nu mi-a plăcut licărul din ochii ei. Nu ştiam cum să-l calific, dar mi-am dat seama că aveam în faţă o Cecile diferită de cea pe care o cunoscusem. Avea lângă ea trei copii. Într-un prim moment am crezut că dorm, dar petele de sânge de pe pământul din jur spuneau altceva. „Sunt morţi, Cecile", am zis brutal. „Este un butoi cu margarină într-o gaură, dedesubt, m-a anunţat. Unde era depozitul, la subsol, mai sunt treptele, poţi să cobori să mănânci", a mai spus, făcând abstracţie de observaţia mea. Butoiul era acolo, margarină o fi fost, acum era în stare semi-lichidă, am luat în pumn şi am sorbit, era grețoasă, dar mi-am uns cu ea faţa şi mâinile pârlite. Cecile nu căutase deloc. Mai erau într-un colţ nişte lăzi şi într-una din ele am descoperit câteva lipii uscate. Le-am înmuiat în grăsimea din butoi şi am mâncat. I-am dus şi ei două, pe restul le-am înfăşu-

rat în eşarfă, pentru mine. N-o interesa mâncarea şi nici nu dorea să plece. I-am repetat că stă degeaba acolo şi că trebuie să mergem spre nord după ajutor. Cecile credea că unul din acei copii e al ei. Nu se putea hotărî care din ei. „Dar sunt morţi, Cecile, ar trebui înmormântaţi. I-am putea duce lângă butoiul cu margarină şi să ne întoarcem cu cineva." „Sunt morţi, dar nu de tot", admise până la urmă, ca şi cum mi-ar fi făcut o concesie. „Moartea e doar un simplu moment de uitare, Radia. Dacă stau cu ei şi insist să-i chem înapoi, dacă îi ţin şi nu-i las să plece, vor fi siliţi să revină, să-şi amintească cine sunt, să nu se lase dizolvaţi în eter. Înţelegi, scumpo?" Nu înţelegeam şi i-am spus-o franc. Nici măcar nu avea cum să ştie care era Julien, băieţelul ei. Copiii aveau feţele arse şi ea le înfăşurase capetele în nişte zdrenţe, pe post de bandaje. Din când în când îi despacheta, îşi lipea buzele de carnea lor friptă şi zdrobită, cam pe unde ar fi fost urechile şi striga: „Julien! Julien, revenir a ta mere, mon fils!" Apoi asculta inima, dar niciuna din inimi nu mai voia să bată. Cu lipiile strânse la piept, am abandonat-o pe Cecile. Având forţele oarecum împrospătate, am mai mers două zile şi l-am găsit pe Julien.

— „Dumnezeu nu joacă zaruri!", le-ar fi spus Einstein înfuriat lui Bohr şi Heinsenberg, care-l ofensaseră cu principiul incertitudinii cuantice. Alexa, eu m-am îndrăgostit de tine, auzi?

— Da. Şi ei ce i-au răspuns?

— Că atunci şi el, Einstein, să facă bine să nu-i tot spună lui Dumnezeu ce să facă cu afurisitele de zaruri. Eşti obsedată de fizică?

— Nu, Ada, ai făcut alegerea cea bună şi eu aş fi preferat să păstrăm măştile.

Moron adulmecă spre camera verde.

Julien era blocat în subsolul următorului depozit de mărfuri de pe drumul spre nord. Cecile nu putuse recunoaşte exact locul. Probabil îl lăsase acolo cu cineva şi se repezise cu jeepul la noi, la şantier, unde a surprins-o explozia. Mi-am dat seama că sunt pe ruta dintre localităţile Mahattat al Hafif şi Al Mafraq, şi că ar fi trebuit să traversez drumul perpendicular, numai că, în acest caz, pe o distanţă lungă nu aş mai fi dat de nicio aşezare. Chiar şi dărâmate, aceste depozite care înainte vindeau produse de toate felurile, benzinăriile şi chiar şi micile aşezări din jurul câte-unui ochi de apă, erau şanse de supravieţuire în plus. Pentru Cecile, însă, asemănarea dintre clădiri şi monotonia peisajului, coroborate cu tăvălugul exploziei care spulberase totul, fuseseră cauza confuziei. În faţa ruinei mi-am spus că ar merita să încerc să cobor la subsol, să mai caut apă sau ceva de băut şi, cum încercam să găsesc scări sau un loc pe unde să mă strecor fără să fiu în pericol, am auzit un plânset. Venea de jos. Am reuşit să găsesc intrarea în subsol, numai că trapa de fier căzuse peste intrare, fără s-o închidă de tot, bucăţi de zid interpuse făceau să pătrundă dedesubt aer şi o dâră din lumina cenuşie a zilei. „Julien?", am întrebat. „Maman!", îmi răspunse copilul, cu disperare. „Am să te duc la mama ta, Julien, rezistă!", i-am promis, însă mi-am dat seama, după câteva clipe, că îmi va fi imposibil să ridic singură trapa: se prăbuşise peste ea o bucată mare din zidul de

beton armat al fațadei. I-am aruncat copilului prin deschizătură ultima lipie. Îmi cerea apă. I-am explicat că se află într-un depozit alimentar şi că e posibil să găsească mâncare, doar să caute cu atenție. Mi-era foarte greu să-i vorbesc aplecată peste fanta ce rămăsese între trapă şi podeaua acoperită de moloz. De jos, de la el, venea o duhoare de hoit. Nu înțelegeam cum poate respira acolo. Cineva murise lângă el, însă nu am vrut să-l întreb nimic, ca să nu-l sperii şi mai tare. Ivona, ştii cum este să te simți părăsit de Dumnezeu? În haosul acela am reuşit să descopăr un drug de fier de dimensiunea potrivită şi mi s-a părut o minune, un semn că cineva acolo sus voia să fie salvat copilul. Dar, după ce mi-am dat seama că nici cu acel soi de pârghie nu voi putea clinti trapa, m-am gândit că zeul acela capricios se joacă într-un fel absurd şi de neînțeles cu mine. Copilul plângea şi mi se părea că şi plânsul lui e tot mai stins. Am mutat cu mâinile goale bucăți de zidărie pe care le puteam smulge, dar armătura de beton le ținea şi erau mult prea grele. Transpiram şi era rău, pierdeam ultima rezervă de apă a corpului. Îmi ştergeam fața în eşarfa mea, de acum îngrozitor de murdară, şi mă întrebam cât timp să fi trecut de la explozie. Ziceam că e noapte când se întuneca mai tare, dar putea fi doar norul de praf interpus în calea soarelui. Mi se părea că timpul însuşi a fost suspendat. Îmi dădea târcoale gândul că totul e fără sens. Am ieşit dintre ruine, să caut ceva de băut. Ştiam că în fața clădirii fuseseră automate cu apă îmbuteliată şi suc. Poate aş mai fi putut găsi o sticlă nespartă. Un recipient întreg, de plastic sau de tablă sau de

sticlă pe care să-l pot strecura, prin deschizătura din subsol, copilului muribund. Dar dacă o găseam, i-aş fi dat-o? Îmi era şi mie atât de sete încât era posibil s-o beau eu, înainte ca mintea şi educaţia să mă oprească. Făcusem băşici în palme şi se spărseseră, dar mai ţineam în mână drugul de fier, încercând să răscolesc printre dărâmături. Nu erau decât nisip, cioburi, bucăţi de tablă, ţiglă, nelipsitele resturi omeneşti arse, cârpe afumate. M-am oprit în lumina de un roz murdar a unui presupus asfinţit. Norul de praf pe care-l stârnisem se aşeza pe mine. Nările îmi erau lipite, pe buze îmi stăruia gust de ţărână. Am auzit un fâşâit, undeva aproape. Fără să mă mişc, mi-am întors capul în direcţia de unde venea sunetul. Un animal mic, de un roşu doar puţin mai intens decât al nisipului, cu urechile caraghios de mari, săpa de zor. Era vulpea deşertului, *vulpes zerda*, micuţă şi isteaţă, trimisă de Domnul pentru mine. M-am mişcat puţin şi atunci m-a privit. M-am apropiat de ea. A plecat înciudată. Găsise unul din frigiderele pe care le căutasem eu în zadar. O atrăsese mirosul lipiilor cu carne de oaie care se stricaseră înăuntru. Era unul din frigiderele cu mâncare, nu cu băuturi. Şi totuşi! Cineva lăsase înăuntru o sticlă cu apă nedesfăcută, probabil din grabă sau din greşeală. O sticluţă de două sute cincizeci de mililitri. I-am aruncat Zerdei un sandviş desfăcut din cutia lui de plastic, îl merita. Cu sticla în mână, am vrut să mă îndrept rapid spre subsol, înainte de a avea timp să mă răzgândesc. Atunci m-am auzit strigată: „Hei, tu, femeie!" Vorbea în franceză şi nu ştiu de ce am presupus că e soţul Cecilei, trebuia să aibă un soţ

dacă avea un copil, nu?, dar el a crezut că delirez când i-am tot repetat fără şir despre Julien, care era dedesubt, şi Cecile, care era la depozitul următor, spre sud, aşteptându-l să-şi amintească de sine. Mi-a dat să beau apă, Ivona. Mi-a dat din apa lui şi m-am simţit arsă pe dinăuntru, de ruşine, că eu poate nu aş fi fost în stare să ajung până la Julien cu sticla de apă din buzunar. Mi-a prins capul între palme şi m-a silit să-l privesc în ochi. Mi-a poruncit să mă calmez şi mi-a spus că-l cheamă Kolea Torr şi nu cunoaşte nici pe Cecile, nici pe Julien. Ne-am străduit împreună să scoatem copilul. Şi nu s-a putut. Am vrut să-i dau sticluţa cu apă, dar bărbatul s-a opus. A zis că doar îi prelungim chinul. „Dar ne putem întoarce cu ajutoare!", am protestat. „Mergem spre nord şi venim cu oameni din satele de acolo." „Nu mai este nimic la nord.", a spus. „Nu mai este nimic nicăieri. Am mers cu o maşină o bucată de drum, când s-a terminat carburantul am mers pe jos, apoi am găsit altă maşină. Acum sunt iar pe jos, dar de la mare depărtare, de unde vin eu, nu am mai găsit pe nimeni capabil să dea ajutor." „Bine, dar tu unde te duceai?" „Spre sud", îmi zise. „Nu mai este nimic la sud!", i-am trântit-o. „Doar o explozie uriaşă." „Da, dar eu iubesc energia atomică şi ea mă iubeşte pe mine." Se făcuse noapte şi am rămas amândoi lângă trapa de fier, vorbind din când în când cu Julien. Acolo mi-a spus Kolea povestea lui şi eu i-am spus-o pe a mea, în timp ce, la doar câţiva metri, un copil se stingea de sete. Kolea a zâmbit în lumina cernită a zorilor şi am văzut că avea ochii umezi. Tocmai ajunsesem cu relatarea la Cecile şi la încercarea ei de a-şi recupera

fiul de pe tărâmul celălalt. „Ah, deci dacă nu îi laşi pe morţi să uite, se întorc. Cred că asta s-a petrecut cu mine", observă el, serios. „M-am încăpăţânat să nu uit cine sunt, deşi toţi îmi spuneau că am uitat şi că ar trebui să fiu mort." Pe parcursul orelor următoare, băieţelul nu a mai dat semne de viaţă. L-am strigat de câteva ori, apoi l-am lăsat să plece, să uite de sine sau poate că avea şansa s-o audă pe maică-sa.

— Mai ai plăcuţa de chihlimbar?

— Nu, a rămas în fânar, între spiţele roţii.

— Viitorul e ca un fascicul concentrat care vine spre noi şi se proiectează pe un ecran. Pânza ecranului este prezentul, clipa în care trăim, o pânză extrem de subţire şi care poate fi subţiată, teoretic, până ajungem la cuanta de timp. Însă ecranul acesta are o proprietate aparte, e permeabil şi de pe suprafaţa lui imaginile sunt absorbite în spate, într-o altă dimensiune, cam cum ai învăţat la şcoală, la orele de optică despre formarea imaginii, mai ştii? Trecutul se diluează, învăluie totul, Alexa, trecutul ne înveleşte, ne pătrunde, suntem îmbibaţi în această dimensiune inaccesibilă.

— Vorbeşte romul din salata de fructe, Leule?

— Într-un mod adolescentin şi, desigur, ridicol, aş spune că sunt beat de dragoste.Voiam să-ţi explic ceva ce e greu de explicat, ceva ce poate nici nu se poate înţelege, plăcuţa ta de chihlimbar e o bucată din pânza ecranului. La Incident au făcut ceva care, efectiv, a materializat-o.

— Bine, atunci să păstrăm măştile, Eugen, zise Ada cu regret. Ca să se consoleze, nu-i rămâneau decât vorbele maicii Milena: „Începi să trăieşti abia când ai ales să mori."

— E mai bine să rămâi cu regretul gândind la ceea ce ar fi putut să fie, decât cu dezamăgirea a ceva sub aşteptări. Păstrează masca, Ada, e chipul tău cel adevărat şi doar aici e o mască.

— Spune-mi numele tău, Eugen. Când se va termina programul vreau să te caut.

— Sunt Eugen Goostman. Mă poți căuta oricând, în orice enciclopedie actualizată. Să mergi la sala de lectură, să cauți.

— Dar nu-mi poți spune tu?

— Nu. Mă tem.

Din camera roşie răzbătu până la ei țipătul Alexei: Ralph! Ralph! Ralph!

— Dragostea durează doar atât, zise Eugen, făcând un gest cu mâna spre peretele roşu. Mai bine să fim prieteni.

— Doar prieteni? Nu e prea puțin? Ce e un prieten?

— L-au întrebat şi pe Aristotel şi ştii ce a răspuns? Că un prieten e un suflet care trăieşte în două corpuri.

— M-am încăpățânat să merg spre nord şi Kolea a fost bun să mă însoțească. Spunea că pentru el este totuna încotro se duce şi m-a întrebat dacă aş vrea să fiu regină peste damnații de la Pripiat, apoi s-a răzgândit singur, pentru că nu credea că aş fi rezistat la asemenea radiații. Oricum, eram îmbibată cât se poate cu radiații, nici pentru mine nu mai avea mare importanță, totuşi am primit de la el nişte pastile galbene, zicea că sunt foarte bune. Şi nici nu-l ascultam cu mare atenție, căci rămăsesem legată sufleteşte de Cecile şi Julien. Dacă nu ar fi confundat depozitele, oare dragostea ei de mamă i-ar fi dat acea misteri-

oasă forță supraumană și ar fi reușit să-l scoată de sub dărâmături? Mă temeam, și să nu râzi că-ți spun, mă temeam că Cecile și Julien erau un vis, că nu se întâmplase nimic în realitate, că în perioadele când oboseam de mers și deliram de sete, când mă lăsam să alunec la pământ, chiar și convinsă că e rău și riscant să mă culc, în acele momente alunecam de fapt în neființă și am imaginat totul la hotarul cu moartea. Născocisem pe Cecile și pe Julien, niște personaje care să mă țină în viață. Pentru că o poveste bună poate salva o viață. De când eram fetiță mi se întâmpla să nu fiu sigură dacă anumite întâmplări aparțin viselor sau lumii de aici, nu spun „realitate", căci cu ce este mai reală decât visul? Dar și dacă aceste două lumi sunt oarecum separate, Ivona, să știi că există vase capilare pe unde circulă un lichid între vise și lumea asta. Prin canalele minuscule trec aluzii, șoapte, avertismente, premoniții. Iar din lumea asta spre lumea visului, cine știe ce trece? Mă temeam că pe un astfel de canal va veni spre mine chemarea copilului pe care poate că-l abandonaserăm cât încă mai trăia. Poate că nu doar noi, cei vii, îi putem reține pe cei morți și îi putem lua înapoi, dar dacă și ei ne pot reține și chema la ei? Poate că, dincolo, Cecile și Julien mă prinseseră de firul de argint și mă pescuiau cu răbdare, încet. Nu zâmbi, Ivona, am să-ți dovedesc pe loc, doar să mă ajuți un pic. Ăsta e un ac chirurgical folosit în stomatologie. Da, l-am furat din cabinet. Vreau să mi-l introduci fix în semnul de la ceafă, pe unde ne-au pus microcipul. Nu se va întâmpla nimic rău. Haide! Așa, acum ia mâna și lasă-mă pe mine. Ah, nici eu nu credeam

că e atât de lung! Vezi firul ăsta? Vezi ce subțire și rezistent este? De ce ni l-au înfășurat acolo? E un fir care ne leagă de ceva, într-un fel pe care nu-l putem înțelege. Deocamdată.

— Vrei să-ți afli sensul vieții, dar el se dezvăluie numai în clipa când mori, Simon Leule. Sau în clipa orgasmului, care e tot un pic de moarte, să știi. Căci moartea seamănă atât de bine cu dragostea, pentru că amândouă presupun disponibilitatea de a te abandona, de a uita de tine. Și dragostea și moartea sunt invaziuni: invadezi și te lași invadat, orice ar presupune asta. Deschizi porțile minții, sufletului și trupului, ca să te lași pătruns și, în același timp, să pătrunzi în celălalt. Nu știu sigur cu cine ne împreunăm la moarte, dar poate că e chiar Dumnezeu cel care ne ia în posesie. Mereu mi-am imaginat că morții din morminte sunt ca niște cartofi în primăvară. Propria lor memorie îi consumă acolo, în pământ, îi împuținează, îi devorează, pentru ca amintirile, trăirile, sentimentele și ideile să obțină suficientă energie pentru ridicarea la cer. Însă mai trebuie să mă gândesc la asta, Leule, am nevoie de mai multe doze micuțe de moarte, ia-mă din nou!

— Voi căuta în enciclopedie, Eugen, îți promit că voi căuta, dar, mai ales, îți promit că orice voi citi despre tine, părerea mea va rămâne aceeași, neschimbată. Îl iubești pe acela care îți dezvăluie cine ești cu adevărat tu, în adâncul tău, dincolo de măști și convenții, acela care te vede și te acceptă așa cum ești și, prin asta, te fixează în memoria lumii. Cred că ești primul bărbat care m-a văzut, Eugen, și simt că vei rămâne singurul. De acum nu-mi

rămâne decât aşteptarea, aştept să mor purtând paramanul şi nu mă tem. Singurul lucru care mi-a dat fiori vreodată, în felul în care moartea dă fiori altor oameni, este perioada de timp de dinainte de a fi fost concepută, căci unde eram eu atunci? Moartea nu aduce nicio schimbare, nicio sciziune a eului, pe când, înainte de concepție, eu nu eram, ceea ce este cu adevărat teribil şi de neacceptat.

— Eşti singura ființă care ştie, să nu mă trădezi, Ivona. Trebuie să ies de aici. Când ne-au adus, spuneau ceva despre un program de sănătate şi reabilitare, dar ție ce ți se pare că se întâmplă aici? Nu ai senzația că, de fapt, suntem subiecții unui experiment? Nu trebuie să faci nimic, nu îți cer decât să păstrezi tăcerea. Am să fug când vom fi în Oraş.

Ivona încuviință şi privi spre fereastră. Valea era învăluită în ceață şi undeva, sus, departe, o lumină puțin roşiatică vestea zorii. Nu dormiseră deloc. Abia îşi puseră măştile înapoi pe obraz, că sulița lui Morin ciocăni pe rând în cele trei uşi. Venise timpul pentru îmbarcare. Cu toate că era la a treia experiență de acest fel, Ivona se simțea tot intrigată. Îmbarcarea presupunea, de fapt, doar călătoria cu liftul. Ieşiră câte doi pe holul dintre cuiburi. Din pereți, din plafon, fără o sursă precisă, părea să se scurgă aceeaşi lumină glacială, cercetătoare, care începea să te încălzească progresiv, până la arsură, dacă te opreai sau dacă nu urmai ruta săgeții indicatoare. Moron se opri în dreptul unui lift. Uşile culisară de îndată şi păşiră înăuntru. Apoi uşile se închiseră şi ei stătură strânşi şi tăcuți sub lumina rece, în timp ce în stomac percepeau o

uşoară cădere. Dar tocmai asta era: îmbarcarea era alcătuită din două etape: coborârea cu liftul, toţi stând cu faţa spre peretele care se lumina, obligatoriu, iar apoi o rotire a cabinei şi urcarea cu liftul spre ieşirea din Oraş. Însă, de la fereastra cuibului, luminile Oraşului se vedeau departe, în zare, ceea ce presupunea un traseu şi pe orizontală, gândi Ivona. Însă ce mai conta? Momentele petrecute în Oraş fuseseră cele mai destinse de când intrase în program şi spera ca misiunea lor din acea zi să fie la fel de calmă ca precedentele: un pachet livrat unei bătrâne, instalarea unor lampioane într-un parc. Când uşile liftului se deschiseră în faţa lor, un suspin de uşurare se înălţă din toate piepturile: se aflau pe o terasă cunoscută, un loc de promenadă de pe dealul care înconjura Oraşul pe una din laturi, ca un braţ protector. Străzi pline de culoare coborau până în centru şi era o plăcere să mergi printre casele de la periferie, apoi pe bulevardele tot mai animate. Oraşul semăna mai mult cu o staţiune de vacanţă plină de turişti veniţi să se relaxeze, un loc unde nimeni nu lucrează şi toată lumea caută divertisment.

— Ce poate fi mai calm decât o zi de septembrie însorită? întrebă retoric Eugen. Fiecare murmură ceva, toţi priviră cerul albastru până în profunzimile sale cele mai intime, inspirară în voie aerul călduţ şi luminos. Se pregăteau să pornească uşor la vale, pe aleea străjuită de pini, aşa cum făcuseră la ieşirile precedente. Moron, însă, îi opri şi le arătă cu vârful suliţei un fel de vagonet pictat cu margarete. Se urcară docili. Ivona prinse ocheada pe care i-o aruncă Vulturul. Ar fi vrut să nu ştie secretul Ra-

dianei. Mai ales că povestea pe care i-o spusese îi întărise impresia că ceva nu era cum ar fi trebuit. Dar ce mai era aşa cum ar fi trebuit să fie? Se aşezară pe scaunele de lemn. Moron tastă ruta pe tabloul de comandă de la urcare şi vehiculul începu să alunece pe şine. În scurt timp, îşi dădură seama că nu se îndreptau spre centru, ci spre unul din cartierele vechi, un loc în care nu mai fuseseră până atunci.

— Cineva mi-a spus că vom locui aici, în Oraş, la încheierea programului, îi informă Ada.

— Da? Ar fi minunat, o susţinu Alexa.

— Înseamnă că toţi oamenii ăştia sunt deja ieşiţi din program, norocoşii! zise Leul, pe când coborau. Moron îi duse în faţa unui fel de local. „La Maharanee", scria pe firmă. „Cărţi, cafea, ciocolată". Se priviră puţin derutaţi. Străduţa veche, cu clădiri scunde, cu ferestrele aproape acoperite de flori şi pavajul din piatră cubică, avea un aer nostalgic. Se aşezară la masa liberă. Toate celelalte erau ocupate de aceeaşi populaţie ciudată, cu un aer de beatitudine pe chipuri, formată din indivizi care vorbeau foarte puţin, râdeau mult şi răspundeau monosilabic sau aiurea dacă îi întrebai ceva. În primul rând, îşi spuse Ivona, nimeni nu părea să remarce că un individ semisălbatic şi aproape gol se plimbă pe străzi cu o suliţă în mână. În acel moment, Moron ocupase o cabină telefonică şi asculta un mesaj, fără să-i piardă însă din ochi.

— Cărţi, cafea, ciocolată? Cu ce vă servim? Era o fetişcană brunetă, nu foarte înaltă, cu o privire cam vicleană, consideră Ada, care se deosebea de ceilalţi orăşeni. Ea nu

părea căzută într-un extaz perpetuu. Şi purta un şorţ şi un ecuson pe care scria „Meda".

— Cafea pentru toată lumea! hotărî Leul.

— Stai puţin! îl întrerupse Alexa. Eu vreau şi ciocolată.

— Aveţi cărţi la liber? întrebă Ivona.

— Avem citate din cărţi, distribuite electronic, absolut aleatoriu, dacă doriţi.

Chelneriţa plecă grăbită. O melodie se auzea vag, ceva monoton şi repetitiv. Murmurul de la mesele alăturate scădea şi urca ritmic, Adei i se păru că simte o vălurire uşoară sub tălpi, ca şi cum ar fi stat pe un covor zburător. Eugen îşi aprinse o ţigară, Alexa tremura uşor, strâns lipită de umărul Leului, care-i şoptea insistent ceva despre universul holografic, iar Radiana, sub masca Vulturului, spera să vină mai curând cafeaua, avea gâtul uscat de emoţie. Voia să fugă, dar plănuise să fugă din centru, loc în care mai fusese, nu cunoştea zona asta şi acest amănunt complica imposibil lucrurile.

— Nu vi se pare..., începu Ivona, apoi se opri. Îşi făcu iar curaj şi continuă: Nu vi se pare că suntem în lumea aceea fictivă a lui Karel Capec, în care Carburatoarele fabricau absolutul?

— Karel Capec e fizician? întrebă Alexa. Dacă vreţi să ştiţi, mie mi se pare că oamenii ăştia nu prea îşi amintesc cine sunt. Par să fi uitat cu desăvârşire cum îi cheamă, ia uitaţi-vă!

Chelneriţa se întorsese cu o tavă mare, plină cu ceşti aburinde de cafea şi cuburi de ciocolată. Ivonei îi întinse un plic alb. Atmosfera se destinse, dar Ivona nu putea

scăpa de sentimentul că lucrurile au fost greşit asamblate. Se aflau într-o realitate trucată. Trucat era şi cuibul lor şi poate şi oamenii de lângă ea erau doar imagini fără consistență.

— Deschide plicul! îi ceru Ada. Se dezmetici şi rupse hârtia, cu degete tremurânde. Toți o priveau, cu ceştile aburite în mâini, aşteptând să le spună ce scrie.

— „Case şi maşini se vor prăbuşi, sisteme se vor nărui şi numele celor mari se vor scutura ca frunza; numai tu, iubire, înfloreşti sus, pe ruinele cetăților, şi încredințezi vântului semințele vieții." Karel Capec.

— Să luăm aminte! zise Eugen.

— Tocmai vorbeam de el.

— O coincidență. Chestii care țin de sincronicitate, admise Leul, hrănind-o pe Alexa cu ciocolată.

— Chiar credeți în coincidențe? Aşa ceva nu există, îi admonestă Ada. Şi Ivona şi Vulturul ar fi vrut să spună câte ceva, dar Moron se apropiase de masa lor. Şi el avea un plic alb, dar cu siguranță nu conținea vreun citat. Îl întinse spre ei şi Eugen îl luă.

— Cred că e vorba de misiunea noastră, zise deschizând plicul. Câteva momente citi în tăcere şi pe fața lui se răspândi mai întâi mânie, apoi nedumerire.

— Spune odată! îl apostrofă Alexa.

— Trebuie să găsim o fetiță pe nume Adina care a fost răpită de... Pedro Lopez? Ce aiureală e asta? Dacă o găsim vie şi o salvăm, trebuie să-l ucidem pe Lopez. Dacă ajungem prea târziu... vom fi condamnați la moarte.

— Cum e posibil?

— Nu e obligatoriu să participe toată lumea la îndeplinirea misiunii, dar consecințele le vor suporta, oricum, toți, citi Eugen.

— E un non-sens, zise Ada palidă. Mai întâi poveştile de la salata de fructe, apoi jocul de senet şi noaptea care a urmat, iar acum vânătoarea asta... Ce rost au? Şi e o miză absurdă.

— Nu vă dați seama că jocul abia acum a început? Ce-a fost înainte era doar un fel de consolidare a echipei.

— Aşa crezi, Colin? Ba eu zic altceva: jocul de senet nu a fost o joacă, mârâi Leul. Vă mai aminți cum l-ați terminat?

— Lorena! Lorena!

— Alexa, stai, ce faci? Nu e voie, te va lovi Moron, unde te duci, nebuno? Leul, surescitat, alergă după ea. Alexa se oprise lângă peretele unei case. Pe el începuse o proiecție care înfățişa o clădire impunătoare şi, pe măsură ce obiectivul camerei înainta, se vedea o încăpere de proporții monumentale, iar pe unul din pereți era un tablou. Când imaginea s-a mărit suficient, Alexa sări de la masă. În tablou se distingeau doi oameni, un bărbat şi o femeie stând îmbrățişați lângă o claie de fân, probabil după o zi de muncă.

— Exact ce vă spuneam, e vorba de coeziunea echipei. Dacă suntem mai puțini, ne scad şansele să găsim fetița vie, zise Colin cu amărăciune. De fapt, se gândea că dorea să fugă şi acum urma să facă o alegere grea.

— E Lorena cu Randolph, îi zise Ada Ivonei.

— Timpul trece, trebuie să ne mişcăm, cu sau fără Alexa.

Plecară derutați pe străduțele înguste. Se împărțiseră în perechi şi umblau fără țintă. Alexa îi urmase plângând sfâşietor în brațele lui Simon.

— Nu vom căuta prea mult, îi spuse Radiana Ivonei. Nu asta îi interesează, ci alegerile pe care le facem.

— Pe cine să intereseze? întrebă Ivona, dar Radiana doar dădu din cap. Căutarea se prelungi însă destul de mult şi se reîntâlniră cu toții într-o piață rotundă din fața unei gări. Se înserase. Pe cât de animat fusese Oraşul pe timpul zilei, odată cu scăderea luminii, lumea se rări considerabil şi se treziră singuri. Un fel de apatie începea să cuprindă micul grup. Li se părea irațional ceea ce li se ceruse şi de aceea considerau că e firesc să capituleze. Un autobuz cu turişti ieşi din gară, probabil venise un tren.

— Ivona!

Cineva din autobuzul în mers striga de la una din ferestruicile mici ale maşinii.

— Ivona!

Femeia porni în fugă după autobuz. Recunoscuse glasul.

— Nu te duce! Stai! strigară ceilalți în urma ei. Mai ales vocea Radianei o străpunse: Ivona, ai promis! Dar ce îi promisese, în fond? se gândi Ivona, alergând cât putea, dar fără vreo şansă de-a ajunge maşina. Până la urmă, renunță şi rămase frântă într-o parte, ținându-se cu mâna de splină. Restul grupului o înconjură.

— Cine era?

— Emanuel, soțul meu, minți ea. Nu-i venea deloc să plângă şi se întrebă de ce plânsese Alexa când îl văzuse pe Randolph. Nu ştia ce simte, dar voia mai mult decât

orice să-l găsească şi, dacă el era în Oraş, hotărî că avea să rămână şi ea aici, cu orice preţ.

— Dar îţi făcea nişte semne ciudate, n-ai observat? Arăta spre gară.

— Să ne întoarcem acolo, căzură de acord şi o forţară şi pe Ivona să-i însoţească.

Gara îi aştepta cu doar câteva lumini aprinse prin înserarea tot mai deasă. Copaci mari creşteau de-o parte şi de alta a liniilor. Becuri de semnalizare clipind roşu atârnau de-a lungul terasamentelor. Geamul sălii de aşteptare strălucea şi înăuntru zăriră o fetiţă cu păr lung, blond, jucându-se în jurul unei lămpi aprinse. Nu mai era nimeni cu ea, dar o uşă deschisă spre altă încăpere dădea de înţeles că mai este cineva prin preajmă. În mod ciudat, de pe peron nu exista nicio intrare în sală. Geamurile erau zăbrelite. Ciocăniră şi o chemară, iar ea se apropie zglobie şi dezinvoltă, zâmbind şi ţinând mâinile ascunse la spate.

— Adina! Tu eşti Adina?

— Da, şi am un fluture în mână, iar voi să ghiciţi dacă e viu sau mort.

— E viu, zise Ada.

— E mort, zise Alexa.

— Depinde de tine dacă e viu sau mort, doar îl ţii în mână, zise Ivona amintindu-şi o poveste veche.

— Vrem să venim la tine, cum să intrăm? o întrebă Vulturul. Fetiţa îi făcu semn să înconjoare clădirea şi să intre pe uşa deschisă. Ajunşi în pragul încăperii descoperiră că într-o firidă pe care nu aveau cum s-o vadă de afară era un scaun cu mânere. În scaun stătea un bărbat cu o armă îndreptată spre ei.

— E al treilea fluture! chicoti fetița, i-am scos afară pentru că se ardeau în lampă.

— Am găsit-o vie și năvătămată, ceea ce urmează știți, zise Eugen. Acela e un scaun electric.

— Voi chiar vreți să-l ucidem fără judecată? Nu e treaba noastră, zise Leul. Fetelor, scoateți copilul de aici, fugiți, noi îl oprim pe Lopez.

Femeile îl ascultară. Fugiră spre singurul loc luminat: peronul. Sosise un tren.

— E trenul meu! țipă Adina. Mă duce la mama.

— S-o urcăm în tren?

— Oricum nu contează, strigă Radiana venind în urma lor. Urcați-o! Lopez a scăpat! Fetița sări pe scările înalte și fugi pe intervalul dintre scaune, făcându-le semne de adio. Trenul se și pornise.

— Ivona, rămas bun, eu dispar. Radiana își scoase masca dintr-o mișcare și începu să fugă spre celălalt capăt al peronului, în direcție opusă trenului ce se îndepărta. Ada și Alexa se întoarseră în sala de așteptare. Moron își făcuse apariția și vârful suliței sale picura sânge. Eugen era mort, la picioarele lui.

— L-a împușcat Lopez, le spuse Simon cu glas scăzut.

Ada se apropie, tremurând din tot corpul. Nu-i păsa de sulița lui Moron cât timp avea platoșa paramanului între umeri. Se aplecă și scoase masca Taurului Eugen. Nu-și putea crede ochilor: îl avea în față pe Arhanghelul din icoana de la schit. Sau o persoană foarte asemănătoare. Era atât de uluită încât nici nu simți când lancea o străpunse printre coaste.

Radiana fugea spre capătul întunecat al nopții, pentru că acolo ştia că trebuie să existe un capăt al lumii. Şi, după puțin timp, înainte ca ea să-şi fi epuizat puterile, constată cu plăcere că strada se curbează brusc în sus, ca un perete. Se cățără cu mare greutate, alunecă, se cățără din nou. După două ore se afla la jumătatea distanței față de buza de sus a bazinului. Casa Apei o aştepta.

IX

Luz

Nu-şi putea aminti cine este. Tot ce îi rămăsese era senzaţia unei căderi fără sfârşit. O cădere la capătul căreia nu era decât substanţa aurie şi vâscoasă a somnului. Înota în somn. Dar nici nu trebuia să înoate. Aerul ca mierea o ţinea la suparafaţă. Unele camere ale pivniţei străfulgerau brusc, ca şi cum lumina le-ar fi luat în posesie. Încă simţea tresărirea inimii din acele momente. Dar dacă deschidea ochii, nu mai înota în lumină, zăcea pe o claie de fân, cu capul sprijinit de pieptul cuiva. Sau se putea întâmpla să deschidă ochii şi să fie în braţele unui bărbat, sub un tei, pe-o stradă necunoscută dintr-un oraş necunoscut în care toţi trecătorii îşi pierduseră chipul şi purtau măşti. Dacă şi-ar fi putut aminti cine era, poate ar fi desluşit misterul unor vitralii trezite de razele soarelui în apus. Sau poate nu. Plutea. Apoi lumina veni dintr-odată din afara ei. Era o lumină albă, rece. Nu voia s-o vadă. Cineva rosti un nume. Nu voia să audă. „Bine, dormi atunci!", şi lumina se stinse. Când reuşi să fie aproape sigură că persoana pe care o ţinea în braţe sub tei era aceeaşi cu cea de pe claia de fân,

cu cea de sub un măr, aceeaşi cu cea de pe malul unei ape negre, moarte, lumina o pătrunse din nou:

— Radiana!

Fu nevoită să deschidă ochii. Lumina era doar un punct, dar punctul se mări până crescu cam cât o fereastră. În rest, străjuia întunericul. Fereastra sclipea luminată şi acolo era un chip. Chipul unui bărbat necunoscut. Sau... nu? Deodată, lumina se lărgi şi mai mult, deveni spaţială şi un nor de imagini şi amintiri se prăbuşi peste ea. Se zbătu în apa care nu mai voia s-o ţină, apoi realiză că e pescuită afară. Atârna la capătul unei priviri, la capătul unui fir şi nu ştia sigur dacă avea să fie aruncată în lumea viilor sau în cea a morţilor. Dar firul o săltă uşurel şi o lăsă jos, pe un grătar de lemn.

— Hai, deschide ochii, nu scapi dacă îi ţii închişi.

Radia întredeschise pleoapele şi pipăi grătarul pe care fusese aşezată. Uneori visa că e goală în faţa unei mulţimi, iar acum nici măcar nu era vis. Sau era? Oricum, se afla numai el acolo, bărbatul din fereastră, dar pentru ea nu conta că e doar un om sau o mulţime. Îşi puse braţul peste piept şi speră că părul lung acoperă restul. Privi în jur pe sub sprâncene. Fir-ar să fie! îşi zise. Se afla într-un cuib. Degeaba fugise, degeaba sărise, degeaba fusese pe punctul de a se îneca, nimerise tot într-un cuib. Cum era posibil? Părea un loc mai confortabil decât cele pe care le mai văzuse, dar era, până la urmă, doar un cuib.

— Uite, îmbracă halatul ăsta, zise el şi se aşeză într-un fotoliu. Deşi pe mine nu mă deranjează nici dacă rămâi aşa, adăugă cu o privire amuzată. Dar vino mai aproape de foc, fetiţo, tremuri.

Îmbrăcă halatul gros, dar nu dori să se apropie. Bărbatul își aprinse o țigară.

— Nu e cazul să fii supărată pe mine. Ești într-o formă excelentă și te simți ca după revenirea dintr-o vacanță lungă. De ce-mi arunci privirile astea pline de reproș? Doar nu-ți închipui cine știe ce! Mă faci să râd, zău, Radiana! Acela e un bazin de relaxare, unul întocmai cu cel construit de John Lilly, în care oamenii pluteau privați de orice simțuri. E ciudat ce gânduri ne vin când suntem puși față în față cu noi înșine, nu-i așa? Bazinele acestea sunt un prilej de a te scufunda în straturile succesive ale propriei ființe, în adâncimile intime, acolo unde plutesc peștii cei mari, peștii cu adevărat interesanți, cei care te pot fascina sau îngrozi. Tu însăți ești un peștișor pentru mine, Radia. De-ai ști cât te-am căutat! Ești peștișorul meu auriu sau, mai degrabă nu, ești un Betta Splendens cu părul tău arămiu și curajul de a sări dintr-un acvariu în altul. Ești o luptătoare, dar să sperăm că nu va fi nevoie să lupți cu mine, pentru că, draga mea, peștii Betta luptă până la moarte, adăugă el, gândindu-se la ceea ce știa deja despre ea.

— Vai de mine! reveni după o scurtă pauză. Nici nu m-am prezentat. Sunt Alec Sandini. Halatul o făcea să se simtă stăpână pe sine și reuși, în sfârșit, să-l privească mai sus de bărbie. Era un bărbat trecut de cincizeci de ani, dintre aceia care dau de înțeles fără să vrea că sub cenușă focul e viu. Purta o cămașă roșie și parcă ar fi văzut pentru prima oară culoare aceea, atât de diferit o purta el și atât de profund se asorta cu ceva din temperamentul lui mocnit.

— Unde sunt? Unde am nimerit?

— Ai rămas acolo de unde voiai să pleci, Radiana. Nu aveai cum să evadezi. Locul e astfel conceput încât nu se poate ieşi decât... Dar nu are importanţă. Bine că te-am găsit eu. Altfel, probabil că ai fost reciclată.

— Alec Sandini! Cine eşti de fapt?

— Sunt Tehnician Principal şi Observator.

— Aici, în programul Cuiburilor.

— Da.

— În programul de sănătate şi reabilitare al Cuiburilor, întări ea, aşteptând şi dorind o confirmare. Însă Alec zâmbi şi privi în altă direcţie:

— Ştii ce? Vino să-ţi pregătesc ceva de mâncare. Trebuie să fii leşinată de foame, ai plutit în bazin o săptămână.

Îi deschise uşa, prevenitor, şi ea trecu pe lângă el. În atrium, un colţ fusese prevăzut cu doi pereţi şi un tavan fals care formau o mică încăpere. Se aşeză pe un scaun şi privi florile din grădinița lui. Se simţea inundată treptat de un val de blazare, pe măsură ce dezamăgirea eşecului îi ocupa mintea. Realiză cu uimire că era seară. Fusese o seară târzie când se căţărase pe peretele curbat al peisajului cu gara, căzuse prin întuneric un timp neprecizat, ce i se păruse nesfârşit de lung, apoi o îmbrăţişase o masă densă, lichidă, dar mai vâscoasă decât apa. Când se trezise, crezuse, firesc, că era dimineaţă.

— Am să fierb nişte paste cu sos, zise Alec, deschizând un bufet minuscul. Deocamdată e tot ce am, dar promit să fac rost de lucruri mai de soi. Să nu crezi că stăm pe roze aici, în spatele programului. Tot vor să ne convingă

de avantajele capsulelor sintetice. Când eşti grăbit, merge. Dar o masă e altceva, ştii. O masă e un ceremonial, draga mea. Ce noroc! Mai am o sticlă de vin.

Ea îi urmărea mişcările de la înălţimea taburetului pe care se cocoţase şi pe care stătea cu spatele drept şi cu mâinile în poală. Alec nu făcea nicio mişcare în plus. Totul era foarte precis, ca şi cum ar fi exersat înainte. O masă e un ceremonial, iar ceremonialul ne ajută să ordonăm haosul, nu? Uite, dacă eşti drăguţă, te rog să aprinzi lumânarea din sfeşnic, o să sting plafoniera şi vom putea să ne credem într-un separeu dintr-un restaurant.

— Nu mă păcăleşti, să ştii.

— Cine vrea să te păcălească? Nu poţi şi nu pot uita nicio clipă că suntem în Program. Şi eu fac parte din Program, Radia, în ciuda poziţiei mele. Ştiu că aştepţi lămuriri de la mine şi le vei primi, ai răbdare. Ca să vezi că sunt cinstit, îţi voi spune că ţi-am pus înapoi firul. A fost o nebunie să-l scoţi. Fără fir nu mai ai nicio valoare, nu le mai furnizezi ceea ce aşteaptă din partea ta.

— Cine? Cine aşteaptă ceva din partea mea? Încetează cu joaca de-a misterul şi spune-mi!

— Dar ştii. I-ai văzut.

Radiana se înfioră. Ar fi vrut ca el să toarne mai repede vinul. Nu voia să-şi mai amintească niciodată ceea ce văzuse.

— Dacă m-ai ţinut în bazin ca să mă liniştesc, nu prea ai reuşit. Nu mă pot obişnui. Absurdul şi inexplicabilul care erup în viaţa mea mă fac să înnebunesc. Am nevoie de răspunsuri, altfel e ca şi cum aş dormi pe cuie.

— Nu ți s-a întâmplat înainte de toate astea, în viața anterioară Incidentului, să fii plictisită de rutina zilnică? Să vrei să evadezi? întrebă Alec, strecurând spaghetele cu dexteritate. Radiana își aminti de câte ori dorise intens să plece departe, să o ia de la capăt, să lase în urmă nu doar pe toți cunoscuții, ci și pe sine însăși, să se transforme în alt om. Și, la un moment dat, chiar avusese curajul s-o facă!

— Dar mă așteptam la ceva diferit.

— Tocmai în asta constă aventura: neprevăzutul.

— Nu gust genul ăsta de aventură. Voiam să plec, să cunosc oameni noi, să-mi schimb coordonatele, să-mi încerc aripile, dar nu să moară pentru aventura mea mai mult de trei sferturi din lume. Se simțea iritată de calmul imperturbabil cu care el prăjea roșiile, adăuga condimente, toca, strecura, călea, desfășura o activitate banală într-o lume devastată. Nu pot să pricep cum e să alerg de-a lungul șinelor de tren, reluă ea, și acestea împreună cu tot peisajul să înceapă să urce, să se încline, să se curbeze, până la o margine a lumii, o limită imposibilă peste care m-am aruncat, am căzut și am ajuns... aici, tot în sectorul Cuiburilor, de unde plecasem după jocul de senet, într-o dimineață, cu liftul. Geografia acestui loc este imposibilă!

— De fapt, e vorba mai mult de geometrie.

— Este ca și cum nu m-aș fi deplasat deloc! Parcă...

— Știu. Puncte îndepărtate în spațiul tridimensional pot fi foarte apropiate sau chiar unite într-un spațiu cu o dimensiune în plus.

— Ce liniștitor sună! murmură ea, cu toată ironia de care era în stare. O dimensiune în plus, ce mare lucru!

— Ei au adus o dimensiune în plus. Şi noi căutam ieşirea în alte dimensiuni. Incidentul a deschis, a fisurat... făcu un gest cu mâna.

— Ce păcat că nu mai pot fi traşi la răspundere şi pedepsiți pentru ce au făcut acolo!

— Orice ai spune, a fost un test care, de fapt, a reuşit. De la un anumit nivel, consecințele sunt imprevizibile. Drumul spre spațiu începe din acel punct, alte şanse nu avem, nu există. Ştii şi tu, cum ştiau toți, că orice încercare de a crea şi menține atmosferă pe Marte a fost un eşec. Îți place cu cimbru? Să pun?

— Da, te rog. Şi totuşi, riscul pe care şi l-au asumat a fost prea mare. Să omori cea mai mare parte a populației... Iar restul să înnebunească...

— Par eu nebun, Radiana? Nu e o nebunie propriu-zisă. Stările de conştiință au fost alterate, asta este evident. Sigur că se putea presupune că acest fapt se va petrece odată cu experimentul lor, pentru că până la urmă conştiința este rezultatul stării unor particule subatomice din creier. Doamna este servită! Pentru ce să ciocnim?

— Pentru trezirea din coşmar.

— S-ar putea să ne trezim, Radia. Măcar noi doi. De asta am dorit să te păstrez.

— Mă faci să cred că încă sunt în bazin, susținută de forța de emersiune a apei. Mă faci să cred că oricât aş visa că ies de acolo, am să mă trezesc iar şi iar tot în bezna aceea fluidă, repetând şi multiplicând coşmarul, ca şi cum aş ține o oglindă în fața altei oglinzi.

— Avem o şansă. Mică, firavă, aşa cum părea şi speranţa ghemuită într-un colţ din cutia Pandorei. O evadare prin noi înşine.

— Mai bine explică-mi în ce fel funcţionează locul acesta. Cred că e momentul să fim realişti.

— Ai avut vreodată stupi de albine? întrebă Alec, ascunzându-şi un zâmbet amar.

— Nu.

— Apicultorul exploatează albinele, ia fagurii, dar le lasă un grad mare de libertate, ele trăiesc conform naturii lor. Apicultorul le şi ajută! După ce le-a luat mierea, le oferă sirop de zahăr, ca să nu moară de foame. Le înveleşte stupul în iernile friguroase. Le apără de boli. Dar albinele nu au voie să roiască şi nici să înceteze producţia. De asta ţi-am pus firul înapoi. Fără el ai fi fost o albină neproductivă. Alec miji ochii şi o privi prin paharul cu vin auriu. Apoi sorbi din pahar. Ăsta e stupul nostru. Albinele sunt specializate. Construim faguri noi, creşte populaţia de albine şi apicultorul nostru va fi mulţumit. O simbioză, la naiba simbioză! un târg pe care suntem siliţi să-l acceptăm, altfel...

— Am înţeles metafora, dar vorbeşte-mi clar.

— Nu vom dispărea ca specie, doar ne-am diminuat în mod controlat. Printre altele, asta s-a dorit la Incident. Tardigrazii ne cultivă.

— Stai puţin! Tot nu înţeleg ce naiba doresc de la noi. Mierea?

— Cea mai rafinată şi mai subtilă formă de energie: emoţia. Dacă am înţeles bine, emoţia umană directă le

prelungeşte viaţa. Alec scoase o ţigară din tabacheră, o ţinu între degete fără s-o aprindă.

— Trebuiau conectaţi la o cinematecă. Sau la o bibliotecă sau...

— Nu. Au nevoie de emoţia directă, proaspătă. Credem că ei nu pot simţi nimic, dar pot converti energia aceasta într-un lichid. Suntem o fermă, draga mea. Ştii cum se hrăneşte un păianjen? Mai întâi injectează victima cu o substanţă paralizantă, care are şi rolul de a o dizolva. Apoi suge conţinutul victimei. Tardigrazii ne aplică nişte stimuli, ai văzut doar.

— Ai spus că eşti tehnician, zise Radiana, ca şi cum acest lucru ar fi trebuit să aibă o urmare. Deci, cu ce te ocupi? Se simţea mai calmă după ce mâncase. Fusese îngrozitor de flămândă.

— Nu cred că vei fi mirată dacă am să-ţi spun că o elită mondială foarte restrânsă ne-a vândut în schimbul propriei libertăţi şi, desigur, în schimbul unor tehnologii. Tot dintre ei sunt şi cei care s-au ocupat cu organizarea acestui program, de la racolarea unor indivizi ca mine şi până la capturarea subiecţilor. Există o ierarhie bine stabilită şi sarcini clare. Totul, cu unicul ţel al recoltei.

— În cazul ăsta, au fost destul de neinspiraţi să ucidă atâţia posibil subiecţi, vreau să spun, furnizori.

— Dar nu ţi-am spus? Asta a fost înainte. O zonă mănoasă pentru tardigrazi, adică o populaţie densă, i-ar fi determinat să se stabilească aici permanent. Aşa, sunt doar în trecere. Pun ibricul să fierb o cafea. Ţi-e somn? Nu ştiu tu ce simţi, dar eu am o mulţime de lucruri să-ţi spun.

— Ce-ar fi să începi prin a-mi explica, dacă nu din pură întâmplare, de ce m-ai ales pe mine?

— Nu, nu e vorba de hazard, deşi sunt, în felul meu, un mânuitor al hazardului. Ţi-am spus că aici există o ierarhie. Mă aflu pe un nivel ierarhic superior, aşa încât pot vedea ce se petrece pe nivelurile inferioare, ca să zic aşa. Pot vedea şi controla orice subiect pe care îl dibuie Pescarii. Pot verifica felul cum Torcătorii desfăşoară firul memoriei din fiecare individ. Am viziunea felului în care Ţesătorii îmbină firele şi realizează lanţurile. De asemenea, pot coordona Mozaicarii atunci când e realizat tabloul final. Sunt unul dintre cei care ocupă poziţia Opus Magnus, adică sunt Observator, mă înţelegi? Ce facem noi aici? Noi ţesem pânza realităţii. A unei realităţi artificiale. Suntem ajutaţi de un computer, nu s-ar putea altfel, iar în programul respectiv subiecţii sunt văzuţi ca nişte luminiţe pe o schemă. Când ai fost adusă, luminiţa ta clipea şi clipea. Nu te astâmpărai deloc. Ştiu că ai mai încercat o dată să fugi. Te-am cercetat mai îndeaproape. Am găsit în memoria ta un jurnal.

— E un lucru urât să...

— Ce copilă eşti să te superi pe mine! Ce mai este urât sau imoral în lumea asta? Încerc să mă răscumpăr faţă de tine. Ţi-e frig? De ce tremuri?

— E vară, cum o să-mi fie frig? Tremur de nervi. Sunt indignată, speriată. De fapt, nu, sunt îngrozită!

— Suntem în plină iarnă, Radia. Cerul pe care-l vedem e doar o simulare. Afară e iarnă. Vrei să bem cafeaua înăuntru?

Radiana înclină din cap. Se simțea slăbită. Se simțea prinsă într-o cursă. Cine scapă piciorul vulpii din capcană? Doar cel care-i vrea pielea. Intrară. Privi mai atent camera în care se trezise. Grătarul de lemn fusese luat cât timp mâncaseră. Era singura schimbare. Nu înțelegea în ce fel comunica încăperea aceea cu bazinul în care plutise. Părea o cameră de zi obișnuită. Pe un perete era o bibliotecă plină de cărți, doar într-un colțișor trona o statuetă a zeului Ganesha, omul elefant. Măsuța dintre fotolii era ocupată cu un joc de şah şi o cutie cu zaruri. Caseta senetului era închisă. Alec Sandini era un privilegiat, îşi hotăra singur soarta, nu avea jocuri cu miză.

— Ei bine, jurnalul tău a fost cel care mi-a atras cu adevărat atenția, reluă el după ce se aşezară. Scriai jurnal de la nouă ani şi timp de trei ani însemnările tale au fost sporadice şi scurte. Copilăreşti. Apoi, dintr-odată, pe la vârsta de doisprezece ani, ai început să scrii mult, foarte mult. Citind, îmi făcea impresia că vrei să înregistrezi TOTUL. Mi s-a întâmplat şi mie acest lucru.

— Ce anume?

— Să simt nevoia imperioasă de a fixa cumva fiecare amănunt al vieții. A existat un factor declanşator, zise Alec ocolindu-i privirea. După ce ți-ai pierdut mama, ai început să scrii în fiecare clipă liberă. Scriai pe marginea ziarelor, pe foi smulse din caiete, pe carnețele, pe bilețele pe care le numerotai, ca să nu le încurci. Scriai la şcoală în pauze, ca apoi, în camera ta, să petreci timpul transcriind pe un caiet gros. Aproape că nu mai aveai timp să trăieşti, pentru că trebuia să scrii.

— Şi la tine care a fost factorul declanşator? îl întrerupse ea cu prefăcută nepăsare. Aşează ceaşca jos, pe măsuţă. Mâna îi tremura şi cana zăngănea pe farfurioară.

— La mine a fost o inundaţie. La şaisprezece ani strânsesem cinci sute de cărţi şi apa Someşului, care ne-a intrat în casă cu mâl şi gunoaie, a distrus tot. Am încercat să-mi recuperez cărţile, le-am şters paginile cu şerveţele, le-am uscat pe plăcile sobei, dar a fost în zadar: cărţile mele deveniseră ilizibile. Le citisem cu atâta pasiune, încât am încercat să le reproduc. Îţi aminteşti că în „451 Fahrenheit" oamenii memorau cărţi? Eu aş fi fost „Un veac de singurătate". Şi tu? Sunt sigur că nu-i doar o coincidenţă. Vezi, rezultatul încercărilor mele a fost dezamăgitor. Nu reuşeam să-mi amintesc decât firul principal al acţiunii, unele citate deosebite, dar nu tot. Mi se întâmpla şi noaptea în vis să visez cărţi, să le văd coperţile şi să le desluşesc titlul şi autorul. Citeam în somn cărţi care nu existau. Atunci mi-am spus că ar trebui să intercalez ceea ce îmi aminteam din cărţile pierdute cu ceea ce citeam în somn şi cu propria mea viaţă. Mi se părea o reţetă magică. Şi am scris, am scris tot ce îmi puteam aminti, tot ce visam şi tot ce trăiam şi am adăugat capitole noi şi inedite unor cărţi moarte prin înecare. Între timp, cumpăram alte volume, pe care le devoram şi timpul se lungea pentru mine, Radia. Îmi suspendam orele de somn, ca să am timp de citit şi mă deprinsesem să visez treaz, tot din economie de timp, aşa cum mă deprinsesem să învăţ tot ce era nevoie la şcoală printr-o singură şi concentrată lectură. Dar, pentru că nici aşa timpul nu ar fi fost suficient, m-am învăţat

să folosesc un alt fel de timp dintre cele care ne sunt puse la dispoziție de imaginația noastră și îți dai seama că l-am preferat pe cel cu scurgerea cea mai lentă. Alec făcu o pauză și sorbi din ceașca pe care o ținea în mână. Privirea lui rămăsese pironită undeva înăuntrul său, totuși continuă:

— Cu toate acestea, nu moartea mamei tale a fost factorul declanșator în cazul tău, Radiana. În acele zile te-ai simțit lipsită de apărare, încercai să spui ceva ce știai că nu se poate spune. Orice lucru scris e destinat citirii de către un ipotetic lector. Până și cel mai intim și mai bine păzit jurnal are această destinație. Chiar dacă e să-l recitească cel care l-a scris. Eu scriam „pentru mine", dar voiam să obțin o carte fără de seamăn. O carte ale cărei dimensiuni să o facă vizibilă numai din cosmos. Și totuși, eu, chiar dacă destinasem în sinea mea cartea la care lucram unui public cât mai numeros, în paginile scrise nu mă adresam nimănui. Vorbeam numai cu mine însumi. Ori tu, tu scriai cu speranța că cineva are să citească ce-ai scris și, cu toate astea, fiecare dintre caietele tale, odată umplut cu scrisul tău dezordonat, își găsea locașul de veci îngropat în pivnița casei. Știu, Radiana, nu te mai agita. În sfârșit, poți vorbi cu cineva.

— Știi?

— Da, știu.

— Nu se poate face nimic?

— Orice vei fi crezut, nu se poate călători în timp. Timpul nu e decât în mintea noastră.

— A murit, nu-i așa?

— A murit încă din prima noapte. Te-ai simțit vinovată tot restul vieții.

— Sunt vinovată.

— Vecina ta, Paula, este vinovată. Sora ei mai mare este vinovată. Părinții lor sunt vinovați, că din cauza lipsei lor de atenție în educația copiilor, fiica cea mare s-a trezit mamă fără voie. Dar nu e treaba mea să stabilesc vinovățiile. Nu aveau cu cine să lase bebeluşul, iar Paula, după doar câteva zile de încântare şi degustare a propriei importanțe, când s-a văzut împovărată cu grija nepoatei, s-a trezit mai degrabă enervată şi indignată de prezența copilaşului de şase luni.

— Nu am ştiut ce are de gând. O însoțeam adeseori când o plimba cu căruciorul.

— Numai că în după-amiaza aceea de toamnă târzie, când înserarea cade mai devreme, a luat copila din cărucior în brațe şi v-ați dus prin tunelurile cetății, unde se jucau de obicei copiii cartierului. La ora aceea, însă, nu mai era nimeni acolo. Ai sugerat să vă întoarceți, dar Paula era hotărâtă. Te simțeai prea speriată să te întorci singură şi ai urmat-o. Pe una din ramificațiile tunelurilor era o groapă, un puț adânc. Mergeați încet, dibuind pe întuneric.

— O, Doamne!

— Şi-a aruncat nepoata. S-a auzit un bufnet înfundat şi bebeluşul nici măcar n-a plâns. Paula a zis: „Dacă pârăşti, te arunc şi pe tine!". Acasă a povestit tuturor că un bărbat şi o femeie v-au luat copilul. Îți aminteşti?

— A fost îngrozitor. Trebuia să spun adevărul din prima clipă, dar o ascultam întotdeauna pe Paula, era mai îndrăz-

neață și mai dezghețată decât mine. S-ar fi ținut de cuvânt, sunt sigură. Ar fi reușit, cumva, să mă arunce și pe mine acolo, nici nu conta când, după un an sau după zece.

— Nopți la rând ai visat că te ridici din pat și te duci în puterea nopții până în adâncul tunelurilor. Visai că te apropii de puțul din care ieșea o miasmă călduță și că te lungești pe pământul prăfos. Ascultai. Ascultai până când urechea ta încordată deslușea un foșnet vag pe fundul gropii. Printr-un miracol monstruos, copilul nu murea și dovada fărădelegii voastre nu dispărea. Înțelegeai că trebuie să omori copilul. Te trezeai din coșmar gemând. Povara devenise atât de mare încât ajunseseși să-ți dorești să te fi aruncat pe tine în groapă, de la început. Întunericul avea ceva violent acolo, în tuneluri, ceva ca o prezență care pândea așteptând să atace. Acel întuneric îți accelera bătăile inimii ca o cădere în smoală fierbinte. Ai căutat acel gen de întuneric în tot felul de locuri. Nevoia ta de penitență te transformase. Te-ai urcat în pod, dar printre țigle răzbătea lumină. Te-ai dus în pivniță, dar erau ferestrele de la demisol. Ai coborât în pivniță noaptea, pe când toți ai casei dormeau, dar și atunci bezna de acolo îți era cumva familiară. În tunelurile cetății, întunericul era străin, rău-voitor. Deveniseși o fetiță palidă și tăcută, pe care părinții o recuperau stupefiați din cele mai neobișnuite locuri. Abia cu doi ani înainte de moartea mamei ai descoperit la bunicii de la țară ceea ce căutai: o hrubă cu întunecimea îndeajuns de terifiantă ca să îți biciuiască nervii. Obișnuiai să mergi în beciul adânc al bunicilor, în beciul săpat în malul de pământ din spatele

casei. Când toți plecau la muncă și te asigurai că ești singură acasă, pentru o bună bucată de timp, luai cheile din cuiul de pe sală și mergeai în curtea din spate. Acolo cădea umbra pădurii și întotdeauna atmosfera părea mai închisă. Era și un lac printre arbori, rezerva de apă pentru animale, dar apele lui întunecate și nemișcate te făceau să te gândești la un ochi căscat spre cer. Un ochi negru. Mergeai spre ușa de scânduri și deschideai lacătul. O lumină vagă pătrundea înăuntru, cale de câțiva pași. Te simțeai terorizată și izbăvită de suferința pe care ți-o impuneai. Nu voiai să intri, dar știai că trebuie. Trăgeai ușa în urma ta. Întunericul era călduț și jilav, ți-era teamă că solzi de întuneric îți vor rămâne lipiți pe piele și ai tăi își vor da seama că ai fost acolo. Dar tu știai că oricum ei vor fi păcăliți, pentru că tu aveai deja în tine propriul tău întuneric. Și când a murit mama ta, ai avut revelația că ea va afla și se va supăra pe tine pentru că nu ai mărturisit. Morții doar află totul și tot ce era ascuns li se dezvăluie! Dar cum să fi spus? Atunci ai început să scrii. Doreai ca cineva să găsească ce ai scris. Cum a putut inima ta de fetiță să rabde totul? În ce fel te-a modelat întunericul, Radia?

Femeia își aminti fără să vrea de atmosfera acelei perioade, când nu mai suporta să întâlnească privirea oamenilor. În jurul ei totul se ofilise. Credea că respiră aerul închis dintr-un mormânt și apa pe care o bea era amară. Nimic nu mai avea gust.

— Ai început să te reabilitezi câte puțin de îndată ce familia Paulei s-a mutat din oraș, zise Alec.

— Dar noaptea, în somn, Paula îmi dădea târcoale.

— În vis, Paula devenea o ființă fără chip, ca şi cum fața ei ar fi fost ştearsă cu o radieră. Oriunde ai fi fost, visul decurgea în aşa fel încât o vedeai undeva în mulțime şi se declanşa în adâncul tău nevoia irepresibilă de a fugi de ea, de a te pune la adăpost. Numai că nu este uşor să fugi de Paula, nu-i aşa, Radia? Fugeai şi fugeai pe străzi tot mai înguste şi întortocheate, până când ajungeai într-un gang închis, din care unica ieşire era fereastra întunecată a unui demisol. Ştii cât de adânc e întipărită imaginea aceasta în tine? Un zid cenuşiu de pe care tencuiala se fărâmițează, un trotuar murdar şi o fereastră la nivelul genunchilor. Ceva din adâncul tău îți trimite un avertisment. Dincolo de sticla afumată şi stropită de noroaiele succesive ale străzii domneşte Răul pur. Răul gratuit, Răul fără motiv, Răul fără logică. Iraționalul. Însă tu trebuie să intri şi să-l înfrunți. De unde veneau, în timp ce dormeai, aceste mesaje în mintea ta receptivă? De pe ce tărâm, din ce spațiu paralel? Urmărind fluxul memoriei tale îndepărtate, lucruri şi imagini întipărite în tine, Radia, dar de care nu mai eşti conştientă, mă gândeam la faptul straniu şi incontestabil că toate conştiințele omeneşti nu sunt decât rupturi în pânza lumii materiale. Rupturi în continuumul spațiu-timp, unde legile fizicii se suspendă. Conştiința umană este o mică invazie concentrată a unei energii de tip superior în lumea asta tridimensională.

Alec sorbi din cafea. Se răcise. Puse, la rândul lui, ceaşca pe măsuță.

— Şi ce făceai tu, Radia? Mai ştii ce făceai în vis? Te aruncai pe fereastra întunecată, cu capul înainte, cu pumnii strânşi, de parcă te-ai fi pregătit să te naşti într-o altă lume. Sau de parcă te-ai fi pregătit de luptă. Cădeai în miezul tot mai întunecat şi mai putred al unei lumi subterane, iar când se sfârşea căderea, încercai să vezi, dar ochii tăi nu puteau vedea nimic în acel loc în care lumina lipsea cu desăvârşire. Atunci descopereai că palmele tale pot vedea şi căutai cu mâinile. Te grăbeai, căci Paula venea în urma ta şi tu trebuia să găseşti... să găseşti cadavrul copilaşului. Putrezise? Se dezlegaseră legăturile cărnurilor şi eliberaseră lumina micuţă sau încă era acolo, ca să strige şi să te condamne, să te arate lumii vinovată? Paula se strecura în spatele tău cu viclenie. Nu mai voia să te arunce în groapă. Erai deja în adâncul sinistru al gropii. Voia să te mănânce. E spaima ancestrală a fiinţelor vii: aceea că vor fi devorate. Vreau să-ţi spun că niciodată la nimeni nu am mai putut citi groaza şi oroarea din amintirile tale. În momentul de maxim al terorii se producea un declic în tine. Spune-mi, de unde venea asta? Te întorceai cu faţa spre ea, s-o înfrunţi. Ca şi cum o scânteie ar fi declanşat o flamă uriaşă, în interiorul tău se aprindea o furie, iar furia aducea un curaj nebun şi curajul lumina în beznă. Paula era măturată din calea ta, iar zidurile tenebroase cădeau şi visul se încheia.

— Familia Paulei s-a mutat la Cluj. Uneori îmi dădea telefon. Nu ştiu cum se nimerea mereu când eram singură, de parcă ar fi ştiut. Îmi spunea pe nume şi atât. Nu vorbea. O auzeam respirând. Aerul intra şi ieşea din plămânii ei

şi eu auzeam tot mai distinct acest proces, încât începeam să cred că pot vedea interiorul traheii sale şi pot vedea alveolele pulmonare buretoase despre care tocmai învăţam la şcoală în orele de anatomie. Minute întregi de tăcere în care eu transpiram şi tremuram de teama absurdă că voi rămâne cumva prizonieră în interiorul acelei creaturi funeste. Apoi, într-o zi, am aflat că Paula s-a aruncat într-o fântână din curtea unor vecini de-ai lor.

— După ce i-ai spus...

— I-am spus că dacă mă mai chinuieşte, am să divulg secretul nostru. S-a aruncat în fântână şi a dispărut. Nu i-au găsit trupul niciodată, deşi exista un martor credibil care o văzuse sărind şi care îi şi alertase părinţii. S-a spus că a fugit de acasă, ori că a fost răpită.

— Atunci te-ai simţit cumva învingătoare, deşi era o victorie ciudată, căci te făcea să te simţi vinovată din nou. Cu toate acestea, ai început să te reîntorci la tine cea de altădată, la copilul care încă erai. Ai încetat scrisul haotic.

— Alec Sandini, inventezi toate astea! Sunt doar presupuneri.

— Adică nu e adevărat ce spun?

— Ba da, dar e un adevăr la care ai ajuns pe cale intuitivă şi făcând nişte conexiuni.

— Eşti de acord să facem un experiment? Ia loc pe scaunul acela!

— De ce?

— Hai, nu te speria, chiar dacă arată ca un scaun stomatologic. Aşa! Pune-ţi casca pe cap şi ţine palmele aici, bărbia sus, perfect! Acum te rog să te gândeşti la o perioadă din

viața ta, care vrei tu. Sau la o zi anume, la orice. Aparatul acesta va extrage şi ceea ce este stocat în subconştient, ceea ce nu mai poți să-ți aminteşti. Uită-te la ecranul acesta! Aha! Iat-o pe colega ta, Grosariu Mihaela. Ai mers la ea în vizită de câteva ori, pe când erai în clasa a şaptea. Era acolo, la ea în bucătărie, un bărbat ciudat şi nu ai înțeles ce făcea. Mirosea în jurul lui a tot felul de substanțe chimice şi încă a ceva, ceva nedefinit care te înfiora. Nu ai ştiut niciodată dacă era tatăl sau fratele mai mare al Mihaelei. Îți spun eu, Radia: era concubinul mamei şi pasiunea lui era taxidermia. Iată-te pe tine privind păsările împăiate fixate în colțurile holului. Fazanul pare să-şi ia zborul. Rața sălbatică măcăne. Îți roteşti privirea în semiumbra din camere. Draperiile sunt mereu trase acasă la Mihaela. Eşti expertă în tipurile de întuneric, aici, chiar dacă e doar un singur strat de umbră, ca un fel de nor, în aerul întunecat pluteşte o amenințare. Apartamentul lor a fost modificat şi acesta e un lux care te impresionează. Vii de la baie şi vrei să mergi spre camera unde te aşteaptă colega, dar dintr-un colț sclipeşte spre tine ochiul de sticlă al unei vulpi împăiate şi te sperii. Dai înapoi, dar o uşă se deschide şi bărbatul necunoscut îți face semn să te apropii. Eziți. Te strigă Mihaela şi te duci la ea. Ai senzația inexplicabilă de uşurare, ca şi cum ai fi scăpat de un pericol neştiut. Vrei să pleci de îndată acasă. O stimezi pe Mihaela pentru că îți pare o prințesă trăind într-un castel îndepărtat. Pe masa din bucătăria lor este tot timpul un vas cu portocale sau banane şi cu nişte cartofi păroşi care nu ştii ce sunt. Nu eşti invitată să mănânci. Totuşi, o con-

sideri pe Mihaela prietena ta cea mai bună. O placi. Şi tatăl ei vitreg o place, pentru părul ei şaten ca mierea şi ochii albaştri de madonă. Ce păcat, ce pierdere că a dispărut de acasă după ce a împlinit şaptesprezece ani! Nu a mai fost găsită niciodată frumoasa ta prinţesă şi te întrebai dacă exista un loc unde se duceau fetele cu personalitate, un loc inaccesibil pentru tine. Considerai că acela e un loc îndepărtat, un fel de tărâm magic, fără să bănuieşti că Mihaela era încă atât de aproape, sub podeaua de beton proaspăt din subsolul blocului unde locuise, loc unde avea să rămână pentru totdeauna, intactă şi frumoasă, în cutia ei căptuşită cu mătase. Iată din nou flashurile! Apar şi la tine. Nu, nu te îngrijora, apar la toţi subiecţii cu care am lucrat. Uite, înregistrez câteva astfel de imagini foarte scurte şi rapide, ca să le modulez şi să le poţi vedea. Gata, închidem dispozitivele. Vino să te uiţi! Spune-mi dacă recunoşti ceva sau dacă înţelegi ce vezi.

Radia privi ecranul pe care un punct strălucitor se mări până deveni o imagine puţin neclară, dar foarte luminoasă, ca şi cum lumina ar fi ieşit din fiecare obiect surprins. Se desluşea o femeie pe stradă. O stradă plină de clădiri ruinate. Câţiva oameni se vedeau în faţa a ceea ce mai rămăsese din intrarea într-un bloc vechi, căzut de la jumătate.

— Nu ştiu ce este. Nu-mi amintesc nimic din ce se vede aici. Nu am fost acolo.

— Uită-te şi la asta.

A doua imagine, după ce se clarifică, înfăţişa un detaliu mărit: o linie ferată plutitoare, sub care nu era nimic,

picioarele cuiva pe care se agățaseră niște creaturi cu cleşti, dar, evident, nu erau ființe vii, păreau un fel de roboței. Să fi fost o pictură?

— Nu, zise Radia categoric. Nu are legătură cu mine.

— Dar poate e o scenă dintr-un film pe care l-ai văzut, sugeră Alec. Nu-ți aminteşti?

— Nu.

— Sunt o sumedenie de astfel de chestii în capul tuturor şi nu le găsesc explicația.

— Poate sunt doar niște gânduri trecătoare.

— Poate. M-am întrebat uneori dacă nu cumva sunt realități latente. Bucăți disparate din lumi nenăscute. Mă gândeam să încerc să alcătuiesc un album, apoi să rog pe cel mai bun Mozaicar de care dispun să analizeze dacă există vreo legătură între imagini.

— Ce ai de gând să faci cu mine? Mă predai?

— Ce idee! Nu, te duc în camera ta să te culci. Bănuiesc eu că, în ciuda bazinului, tot vrei să dormi.

A doua zi dimineață, Radiana se trezi auzind niște voci în camera alăturată. Vorbeau încet şi cu grijă, dar tocmai tonul lor scăzut se strecurase ca o insinuare în mintea ei şi o deşteptase. Ascultă. Nu înțelegea ce-şi spuneau, dar pe lângă vocea lui Alec se auzea vocea unei femei. Coborî din pat. Pe unul din scaune găsi o rochie albastră, de lână subțire. O îmbrăcă. Vocile tăcură. După un timp, cineva bătu la uşa ei. Era Alec, precedat de mirosul cafelei.

— Vino! o chemă.

Băură cafeaua aşezați la măsuța mică din atrium. Radiana tăcea cu hotărâre. Nu-i plăcea să depindă de ni-

meni, ori Alec se uita la ea de parcă ar fi avut ceva să-i comunice. Ceva neplăcut.

— Îți vine bine rochia.

— Este a femeii cu care vorbeai mai înainte?

— Nu! exclamă el, parcă amuzat de idee. Am adus-o pentru tine special.

— Aha!

— De ce eşti atât de furioasă? Eşti furioasă pe mine, nu-i aşa? Mă consideri vinovat de ceva.

— Consider că ai trecut de partea lor. Că te hrăneşti şi tu cu emoții.

— Nu. Cu tine alături chiar trăiesc emoțiile. În rest, mi-am permis să studiez, atâta tot. E un prilej extraordinar şi cu tehnologiile care mi-au fost puse la dispoziție...

— Colecționezi suferința umană.

— Mă judeci greşit, Radia. Încă înainte de toate astea, domeniul meu de studiu era gândirea umană. Am făcut parte din Societatea Leonardo da Vinci. Am trei diplome. Una de medicină patologică, alta de psihologie şi una de sociologie, dar...

— Un savant!

— Nu mă consider savant, încerc să dibui adevărul.

— Ha, ha! Ce este adevărul?

— Nu mă hazardez să răspund la întrebarea asta, mai ales că ai rostit-o oarecum ironic, dar, dacă vrei să ştii, concluzia la care am ajuns este aceea că de foarte multe ori adevărul nu poate fi demonstrat. În multe cazuri, la adevăr nu se ajunge practic, pe bază de fapt, ca să spun aşa, ci cum spuneai tu ieri, pe o cale intuitivă sau prin

inspirație. Dacă stau să mă gândesc, doar adevărurile mărunte pot fi şi trebuie dovedite. Adevărurile profunde rămân obscure. Fără probe. Trebuie să le crezi şi gata! Alec sustrase o țigară din buzunarul de la piept al cămăşii. Eşti ca un fluture albastru în rochia asta, Radia.

— Şi, deci, care e adevărul tău, Alec Sandini? îl întrebă ea, privindu-l în ochi cumva provocator. Îți place spectacolul suferinței? Hm? Prietena mea, Mihaela, sub placa de beton din boxa de la subsol?

— Astea sunt rănile tale, fetițo, şi te dor când sunt atinse. Nu mă bucur de durerea ta şi e urât să crezi asta despre mine fără să mă cunoşti. Da, ți-am căutat rănile şi poate încă nu le ştiu pe toate. Aş vrea să te gândeşti la aceste răni ale sufletului tău ca la un fel de telefon. Pentru că orice rană a sufletului devine, dacă ți-o asumi, un mijloc de a comunica, fără să ştii, cu o instanță superioară a universului.

Tăcură. Privirea femeii stăruia pe chipul lui. Alec lăsă țigara neaprinsă pe masă. Părea încurcat.

— Uite ce este, Radiana, nu poți să cercetezi atât de intim şi de profund rănile cuiva, aşa cum o fac eu cu aparatul acela, nu poți să pătrunzi în adâncimile cuiva ca tine fără să... fără să...

— Fără să ce?

— Fără să simți ceva pentru persoana respectivă.

— Rănile fac oamenii atrăgători?

— Întocmai. Ai auzit cumva de arta japoneză kintsugi? Îmbinarea aurită? A apărut, se pare, prin secolul al cincisprezecelea, când shogunul Ashikaga Yoshimasa a trimis

în China un vas antic de ceramică ce se spărsese, pentru a fi reparat. Obiectul prețios i-a fost returnat purtând un fel de nituri metalice grosolane care uneau dizarmonios bucățile între ele. Nemulțumit, el a provocat artiștii japonezi la un fel de întrecere, pentru a găsi o modalitate de a repara vasul, făcându-l, pe cât posibil, și mai frumos decât înainte. Unul dintre artizani a lipit cioburile într-un fel neașteptat: cu aur. „Rănile" piesei au devenit o amprentă unică, au devenit artă. Așa s-a născut ideea că un lucru se face mai frumos dacă are o poveste. Alec întinse mâna peste măsuță și apucă mâna ei.

— Radiana, la moartea mamei tale te-ai temut s-o atingi. Credeai, erai convinsă că s-ar fi trezit dacă o atingeai și toți oamenii veniți la înmormântare s-ar fi îngrozit. Știu prin ce ai trecut, se citește clar pe înregistrarea pe care am obținut-o din memoria ta. Știu și de moartea violentă a băiețelului cu care te jucai în copilărie, Fabian, cel pe care un hoț l-a ucis în propria lui casă, pentru că îl suprinsese pe când fura bijuteriile maică-sii. Știu că ai crezut în acea perioadă că moartea te caută pe tine, dar greșește mereu ținta. Am ascultat sunetul respirației tale aproape suspendate de fiecare dată când te ascundeai în miezul întunericului. Și știu și de căsătoria ta cu inginerul de la centrală. Mai știu că te-ai făcut arheolog din pasiune pentru subterane.

— Parcă ai fi un călugăr budist încărcat de învățături!

— Ha, ha! râse Alec. Nu, îți spun eu ce sunt: sunt un patriarh vetero-testamentar în sufletul meu. Dar acum, zău, sunt ca David după ce a zărit-o pe Batsheba.

— Ei bine, atunci sper că vei fi de acord să-mi îndeplineşti o mică dorinţă. Spuneai că se poate ieşi de aici. Arată-mi cum.

Alec se gândi cu regret că la un moment dat vorbise prea mult, dar acum nu mai putea da înapoi.

— Sigur că se poate ieşi. Eu pot ieşi. Ca să-ţi arăt, trebuie să-mi promiţi că nu vei face niciun gest necugetat.

— Promit! făcu ea fără să stea pe gânduri, într-un mod atât de rapid încât Alec o privi suspicios. Mergem?

— Acum? Chiar acum?

— De ce să mai aşteptăm? Am înţeles, din ce ai spus, că eşti un fel de şef pe aici şi că nu trebuie să dai socoteală nimănui.

— Am spus eu prea multe, fir-ar să fie! mormăi Alec în barbă.

— Ce zici?

— Nimic. Bine, să mergem atunci. Va trebui să-ţi caut o salopetă ca a mea şi o căciulă. În rochia asta ai îngheţa pe loc.

După puţin timp, treceau printr-un labirint de coridoare şi Radiana înregistră faptul că nu exista nicio săgeată luminoasă care să le indice traseul. Se gândi că de această dată ar fi fost convenabil. Putea să ceară micului computer de la uşa ei să îi indice calea spre ieşire, iar acesta i-ar fi ataşat un „cookie" personalizat care s-o conducă. „La revedere! Vă mai aşteptăm pe la noi!". Însă, în acest sector lipseau şi computerele din dreptul uşilor şi săgeţile luminoase. Trebuia să ţină minte traseul. Căută puncte de reper, dar totul părea uniform: coridoare ca nişte tuneluri

argintii, luminate în nuanțe reci. Pe ultima porțiune a drumului remarcă un fapt particular: se intersectară cu un coridor neluminat. Nu se putea distinge din el decât o bucată de câțiva metri şi văzu că avea unul din pereți acoperit cu cabluri, iar din direcția lui venea un ecou îndepărtat, ca şi cum golul spre care ducea era imens. Alec se opri brusc. La picioarele lor apăruse, în sfârşit, un semnal care pulsa în roşu.

— Să nu treci niciodată fără codul de acces, Radiana. Te omoară.

— Deci voi primi un cod?

— Mă tem că nu. Dar dacă te gândeşti la evadare, să nu zici că nu te-am prevenit.

— Eşti cel mai amabil şi prevenitor temnicer din câți am cunoscut!

— Văd că arma ta favorită e ironia, dar cu mine te simți tentată s-o foloseşti numai pentru că nu mă cunoşti. Dacă o să vrei să evadezi, anunță-mă.

Apoi Alec spuse ceva la care ea nu se aştepta:

— O să te ajut. Înainte trebuie să analizăm puțin avantajele şi dezavantajele, nu crezi?

Între timp, scrisese codul său şi trecură dincolo de linie. Şocul o făcu să țipe uşor. Nu doar că păşise cumva cu o treaptă mai jos decât se aşteptase, dar pătrunseseră în alt decor. De cealaltă parte a liniei nu se observa nimic: coridorul părea să continue până la nişte uşi. După ce trecuseră de linie, iluzia dispăru şi Radiana constată că se aflau într-un fel de grotă, cam de dimensiunile unei camere de cuib, luminată cu tuburi. Uşile erau tot acolo, în fața ei,

dar nu mai arătau la fel. Nu erau albe cu muchii metalice argintii, cu casete pentru tastarea cifrelor şi celule fotoelectrice. Erau, pur şi simplu, nişte uşi de metal de pe care vopseaua căzuse de mult, una dintre ele fiind chiar ruginită. Privi în jur: pe jos era pământ bătătorit, înghețat, iar pereții săpați direct în stâncă erau acoperiți cu promoroacă. Aerul era umed şi rece şi-i zgâria plămânii. Alec se oprise în fața uneia din cele patru uşi. Apăsă un buton vechi de ebonită.

— Ce faci?

— Chem liftul, nu vezi?

Radia ar fi vrut să spună „Iarăşi liftul?", însă tăcu. Ea ceruse plimbarea în exterior. Un scârțâit de maşinărie obosită anunță sosirea cabinei. Era prea tulburată pentru a aprecia corect durata călătoriei în cutia cu aspect antic în care erau diferite anunțuri scrise în rusă. Se gândi că cel mai probabil nu va mai dori să evadeze. Avea să se complacă şi ea, ca toți ceilalți, cu soarta ce le va fi impusă. În fond, care era planul ei măreț? Să se întoarcă la centrala unde soțul ei era inginer? Mai era acolo? Mai era soțul ei? Ea fugise de acasă, foarte slabe şanse de a mai fi primită înapoi. Şi chiar voia să se întoarcă? În fond, cu ce era mai bună viața din Exterior? se întrebă. Privind peretele murdar al cabinei, îşi aminti de cei zece ani petrecuți într-o căsătorie amorfă. Nic era mai tot timpul la centrală, iar ea, singură acasă. Avusese timp şi linişte să-şi scrie articolul despre „Problematica localizării şi conservării siturilor arheologice antice în Orientul Mijlociu".

Vecinii plecaseră, mulți dintre cunoscuți preferau să se mute mai la sud, unde se credea că e o zonă mai sigură.

Hm! Surâse ea amintirii. Zonă sigură! Dar pe atunci nu aveau de unde să ştie că de acolo se va aprinde scânteia conflictului. Nu mai erau nici cunoscuți, nici vecini. Din când în când o tulburau doi copii, un băiat şi o fată. Răsturnau cazanele în care încerca să adune apă de ploaie. O mică răutate gratuită. Dar când i-a surprins într-o zi asupra faptului, i s-a părut că fetița... fetița parcă semăna cu Mihaela. Grosariu Mihaela. Sau... cu Paula? În mod ciudat, amintirea Paulei nu o mai speria. Întunericul o vindecase. Tot ce mai simțea pentru Paula era ca un fel de arsură îndepărtată. Ca atunci când, după ce te-ai ars şi rana s-a vindecat aproape complet, apropii fără să vrei partea aceea vătămată de o sursă de căldură. Se produce un fel de ecou. Cicatricea tresare. Băiatul era ceva mai mare decât fata. Putea să fi avut cam paisprezece ani. Când i-a găsit în grădina ei făcând stricăciuni şi-a dat seama pe loc de starea lor: doi vagabonzi. Cine ştie din care centru pentru minori fugiseră! O privi mai bine pe fată: abia în acel moment o vedea cu adevărat de la mică distanță. Copiii se opriseră şi ei, într-o atitudine provocatoare. Fetița purta o rochie cu bretele, care fusese cândva albastră, dar devenise cenuşie de murdară ce era. Avea pielea bronzată şi întinsă pe oase, părul blond atârna încâlcit. Deodată, se simțise invadată de o pornire duioasă pe care nu o putu reprima. Sărăcuța purta în picioare nişte pantofi cu toc, evident nu erau ai ei, poate de asta i se păruse mai în vârstă. Probabil că o durea spatele din cauza tocurilor acelora! I-ar fi putut dărui o pereche de încălțări uşoare, aveau atâtea! Nic primea echipament de la centrală. Porni

către cei doi, fără să ştie exact ce le va spune. Îi va chema să le dea o masă ca lumea pe când soţul era la lucru, să-i dea copilei ceva în picioare şi o bluză pentru serile mai răcoroase. Piatra o lovi în genunchi. Nu se opri. Băiatul râdea isterizat, agitând o bâtă. Fata se încruntă. Numai de n-ar fugi, îşi zise Radiana, pentru că nu ar fi avut nicio şansă de a-i prinde, nici măcar pe fetiţă, în ciuda tocurilor ei. Copiii făcură câţiva paşi îndărăt, dar aşteptară. Haideţi să vă dau ceva de mâncare, îi îmbiase cu cel mai dulce glas de care se simţea capabilă. De când nu aţi mai mâncat voi ceva bun? Ia spuneţi! Am un tort de îngheţată în frigider. Minţi, nebuno! mârâise băiatul, duşmănos. Ce scop aş avea să vă mint? încercă ea să-l facă să judece. O vrei pe soră-mea. A mai încercat un boşorog să ne ademenească şi l-am crezut, dar tot ce voia era să pună mâna pe Lill. I-am crăpat capul pe când se descheia la pantaloni şi jur pe viaţa mea că mi-a plăcut şi abia aştept să repet faza. Aşa că, păzea! Nu sunt interesată în felul ăsta nici de tine, nici de Lill. Bună, Lill, eu sunt Radia, mă bucur să te cunosc, adăugă zâmbind. Atunci vrei să ne duci înapoi la cămin. Eşti dintre agenţi, zise băiatul, ridicând bâta ameninţător. Nu te mai gândi la prostii! Nu toţi oamenii sunt răi. Cum te cheamă? Să fiu al dracu' dacă oi sta aci ca tâmpitu' să-ţi spun ţie cum mă cheamă şi să mă prostesc aşa, auzi cucoană? Dacă vrei să ne dai ceva, dă-ne şi nu te mai împăuna atâta! Bine, haideţi în casă, sunt singură, soţul meu e la centrală. Copiii o priviră cu neîncredere. De când vă tot învârtiţi prin zona asta sunt convinsă că aţi observat unde stau şi că nu suntem decât noi doi, eu

şi Nic. De ce vă temeţi? După câteva clipe de gândire, băiatul cedă. În regulă, zise, venim, ia-o înainte şi vezi că te trăznesc cu bâta în cap dacă faci ceva aiurea. Lill, am putea s-o omorâm şi să-i luăm tot, îi comunică soră-sii, de parcă Radia nici nu ar fi fost de faţă. O, mai taci odată! făcu fetiţa plictisită. Las-o să ne dea să mâncăm. Radiana îşi zise că avea un glas melodios, care te lua prin surprindere, având în vedere chipul mereu încruntat. O porniră pe potecă, printre tufele de trandafiri neîngrijite. Radia în faţă şi cei doi în urma ei. Soarele coborâse după deal şi umbrele se lungiseră. La capătul aleii era automobilul pe care nu-l mai băgase în garaj, tot cu gândul că până la urmă se va duce cale de treizeci de kilometri până la poştă să verifice dacă a mai sosit ceva de la Profesor. O să-ţi luăm maşina, cucoană, o anunţă băiatul încântat. Mai întâi să mâncaţi. Eşti proastă rău, să mor io! râse el. Urcând treptele spre intrare, îi trecu prin minte că era cu adevărat proastă şi băiatul descoperise asta în câteva minute. Cu alte cuvinte, Nic era justificat să pufnească iritat la orice sugestie a ei, să o minimalizeze şi s-o desconsidere. Cândva, propoziţia „sunt proastă" fusese interogativă, acum era o simplă afirmaţie. O citea uneori în ochii celor cu care vorbea sau, iată, acest copil i-o strigase în faţă. Categoric, opusul prostiei nu mai era inteligenţa, ci şmecheria. Ori ea nu prea se dovedise şmecheră de-a lungul timpului. Evident, era proastă din moment ce nu învăţa nimic din faptele anterioare, nu distila nimic folositor care să-i rămână în cap sub forma unei utile experienţe de viaţă. Ea continua să creadă cu îndărătnicie în

fondul bun al făpturii umane. Chiar şi după ce o cunoscuse pe Paula. Mai ales după ce o cunoscuse pe Paula! Sublinie în sinea ei, pe când ochii fixau peretele scorojit al cabinei liftului. Ce naivă! Pardon! Ce proastă! îşi spusese atunci, pe treptele casei. Copilul acela şi cu surioara lui ar fi putut pe bune să-i dea una în moalele capului, chiar acolo, în faţa casei, nu avea cine să-i vadă, nici cine să-i prindă. Lill ar fi devastat frigiderul, timp în care băiatul ar fi violat-o, aşa inconştientă cum se găsea, era la vârsta când hormonii urlau în el prin toţi porii. Odată terminate aceste două obiective, frigiderul şi violul, tinerii s-ar fi distrat urinând pe canapeaua din sufragerie, ar fi scris ceva porcos pe pereţi, apoi băiatul s-ar fi apropiat şi i-ar fi tăiat gâtul cu cuţitul de tranşat carne din suportul de la bucătărie. Demonstrativ, pentru ca s-o impresioneze pe soră-sa. Nu era posibil? Şi atunci nu era ea o proastă? Ar fi trebuit să fugă când i-a văzut, nu să încerce să le vorbească. Şi cu toate astea, Radia era conştientă că nu simţea nici măcar o fărâmă de frică. Se întâmplase ceva în viaţa ei cu mult mai îngrozitor decât o lovitură pe la spate în cap, cu mult mai îngrozitor decât un viol şi-o crimă. Nu exista vreun loc în care ei s-o poată trimite mai întunecat şi mai ostil decât cele în care ea fusese deja. Lill, cred că am pentru tine o rochiţă care ţi s-ar potrivi şi nişte pantofi comozi, dar poate vrei să faci o baie ca lumea mai întâi, ce zici? Am şampon şi săpun parfumat. Dacă fratele tău doreşte, poate să se spele şi el în baia de serviciu, iar eu vă pregătesc între timp ceva de mâncare. Ar fi grozav! suspină fetiţa cu încântare. Grozav pe dracu'! izbucni bă-

iatul. Adică noi mergem frumuşel să ne spălăm şi tu dai alarma, nu? Atât de fraier mă crezi? Măi băiatule, dacă tu chiar vrei să-mi dai una în cap, aşa cum ai zis, hai, pocneşte-mă! Dacă, totuşi, nu asta vrei, termină cu atitudinea asta belicoasă. Eşti obositor. Eu mă port omeneşte cu tine, de unde atâta neîncredere? Ai tu vreun motiv! Urmăreşti tu ceva! Nu, chiar nu. Cred că din momentul în care v-am văzut, de când am văzut-o pe Lill, mi-am dat seama că seamănă cu o prietenă de-a mea din copilărie. Mi-ar fi plăcut să am şi eu o fetiţă ca ea. Hă, hă! Păi nu e timpu' pierdut! Hai că-ţi fac eu o fetiţă pe loc, imediat, ia vezi ce am aci, o invită el să evalueze erecţia lui de băieţaş. Ştii ceva? Eşti patetic. Du-te şi spală-te, puţi ca un câine ud. Dacă eşti atât de dotat, n-ar trebui să-ţi fie frică de mine că dau alarma. Fii bărbat şi nu te mai prostii! Fii responsabil! Lill e flămândă. Şi cum dracu' te cheamă? Băiatul se retrase un pas, cu bâta atârnând în mâna dreaptă. Radia nu-şi putu reţine un zâmbet: aşa se ofileau toţi reprezentanţii sexului tare dacă le răspundeai pe limba lor. Bobi. Bravo, Bobi! Vezi că poţi vorbi frumos? Acum, du-te în stânga, uşa aceea albă e uşa băii. Spală-te şi vezi că sunt salopete curate puse la uscat, poţi îmbrăca una din ele. Am să chem poliţia numa' dacă nu eşti gata într-o juma' de oră. Tu, scumpo, vino cu mine. Uite aici, intră şi spală-te. Poţi să te speli şi pe cap, boilerul e plin cu apă fiartă, iar eu vă pregătesc ceva bun. Poliţie! Ce glumă, gândi ea pe când deschidea frigiderul. Nimeni nu mai avea grijă de siguranţa cetăţenilor din zonele îndepărtate. Căută după praful de ouă pentru omletă, puse la dezgheţat cana cu

suc sintetic de portocale şi aşternu pe masa de nichel două şervete albe. I se părea plăcut să audă zgomote în casă, să mai simtă prezenţa cuiva. Nic lipsea zile întregi, iar când venea, abia aveau câte ceva să-şi spună. Dar îl mînţise pe Bobi. După ce o privise mai atent, remarcă dintr-odată că Lill nu semăna cu Mihaela, ci cu ea însăşi. Era ca ea pe când încerca să se ascundă în diferite nuanţe de întuneric. Acesta era motivul pentru care se simţise atrasă de copii.

Liftul se opri cu o zgâlţâială uşoară. Alec deschise uşile. Chiar era un lift vechi! Primul lucru care-i întâmpină fu vântul tăios şi îngheţat. Radia simţi ace în obraji. Alec îi aruncă privirea aceea cu „ţi-am spus eu!" şi o conduse pe un fel de terasă micuţă. Se întoarseră cu spatele în direcţia vântului şi Alec întinse braţul ca să-i prezinte realitatea, însă Radia abia putea ţine ochii deschişi. Până la urmă îşi regăsi suflul, corpul îşi reglă temperatura şi se opuse frigului, înfruntându-l doar cu un tremur. Privi cerul pe care se strecura secera lunii albă şi uscată ca un os de peşte. Zdrenţe de nori alergau rapid, ca sloiurile pe un râu, pentru ca dintr-odată, de la o nevăzută limită încolo, să dispară definitiv, ca şi cum ar fi căzut într-o cascadă, gândi Radia. Îşi dădu seama că în direcţia aceea era Vestul. Ruptura de la Incident. Închise ochii, apoi îi deschise din nou ca să privească pământul. Lumina spectrală dezvăluia o întindere nesfârşită de dealuri şi văi acoperite cu păduri. Şuviţe de ceaţă se destrămau în vânt. I se părea că sunt pe un pisc teşit cu o formidabilă vedere.

— Unde suntem?

— În Siberia, la Gornaya Shoria.

Răspunsul lui o amuți. Locul părea cu totul sălbatic. Gornaya Shoria sau Alcatraz, ce mare diferență? Inspiră profund aerul curat şi rece. Îi făcea bine, abia acum, după ce surpriza trecuse îşi dădea seama ce bine îi făcea o gură de aer proaspăt. Vântul se domolise, iar norii se aşezară peste luna străvezie şi peste cele câteva stele care clipeau nervos. Se făcu şi mai întuneric. Totuşi, trebuie să fi fost dimineață, căci în spatele lor, dincolo de nori, răsărea soarele. Alec tăcea învăluit în propriile gânduri. Deodată, ridică mână şi îi indică o lumină îndepărtată.

— Acolo e Reactorul cel mai apropiat, zise. Ceea ce însemna că cel puțin până acolo trebuia să reziste în caz că voia să evadeze.

Aerul se albi şi lumina dispăru. Totul încremenise în jurul lor. Numai aroma de pin urca spre ei şi Radia îşi aminti de pinii din grădina Profesorului şi despre cum o învățase el să trateze semințele de conifer ca să germineze şi să obțină puiet de pin şi brad. Dar toate acele fapte se petrecuseră cu mult timp în urmă. Într-un mod ciudat, îi păreau chiar mai îndepărtate decât copilăria.

— Uite, Radia, a început să ningă.

Era tristețe în tonul lui şi tristețea din el rezonă cu propria ei tristețe. Se simțea dezamăgită. Sărise în zadar peste marginea lumii şi în zadar renunțase pe rând la viața de la centrală, la viața de la cuiburi, căci până la urmă nu avea să descopere decât acelaşi lucru: oriunde ar fi fost, nu era liberă. Şi dacă ar fi reuşit să fugă de aici, ar fi murit de frig în acest ținut ostil, iar ei nu ar fi urmărit-o, nu ar fi ucis-o, nici nu ar fi salvat-o, doar i-ar fi sorbit emoția născută din această experiență.

— Niciun fulg de zăpadă nu cade vreodată într-un loc greşit! zise Alec, ţinând palma deschisă.

— Aşa crezi?

— Nu cred, ci ştiu, o încredinţă el strângând pumnul peste cele câteva cristale de apă care poposiseră în palma lui. E un vechi proverb japonez. Iar japonezii ştiu ei ce ştiu! Hai să intrăm, ţi-e frig!

— Pari ataşat de Japonia, zise ea mai târziu, după ce se întorseseră şi îşi schimbase iar salopeta vătuită cu rochia albastră. Abia atunci observase că pe rafturile cu cărţi nu era doar statueta lui Ganesha, ci şi câteva figurine origami şi beţişoare pentru orez.

— Am avut o bursă pentru studii avansate la Universitatea din Kumamoto. Trei ani am stat în Japonia fără să merg deloc pe acasă.

— Oho! Cred că asta a presupus o schimbare. Nu ţi-a fost dor?

— Îmi propusesem să devin puţin japonez. Ei sunt foarte dornici să experimenteze orice şi nu se lasă impresionaţi uşor... Sau n-o arată, se corectă el după o clipă de gândire.

— Când a fost asta?

— Aveam treizeci de ani. Mă însurasem ca să fiu în rândul lumii şi aveam şi doi copii mici, însă nu am pregetat. Maică-mea murise de un an şi dacă ea ar fi trăit, nici nu m-aş fi gândit să plec. Îmi dădeam perfect de bine seama că o să fie greu pentru mine. Cum aveam să mă adaptez între japonezii politicoşi şi distanţi, eu, care de un an de zile căutam o inimă străină suficient de pură încât să mă pot fixa în ea definitiv? Eram însetat de afecţiune. Cât

trăise mama, păstrasem cu ea o legătură profundă, de parcă nici nu m-ar fi născut vreodată, ci aş fi fost dintotdeauna în ea, cu o singură inimă pentru amândoi. Abia când a murit, m-a născut pe lume. Au fost o moarte şi o naştere grea. După ce că ştie toată viaţa că o să moară, e îngrozitor de nedrept ca omul să se mai şi chinuie ca să poată muri. De multe ori, moartea nu e nici pe departe o figură atât de prietenoasă ca scheletul cu coasa, ci se transformă într-un peşte negru şi diform care muşcă din tine cu dinţii ca nişte ace. Muşcă încet, din când în când, lăsându-ţi timp berechet pentru o agonie ca lumea. Mama credea că fiul ei, doctorul, o poate salva. Însă fiul ei era doar un doctor, nu Dumnezeu! În ultima seară mi-a cerut să-i citesc poezii. Era seara de Anul Nou. Îmi spuneam plin de speranţă că dacă avea să apuce să treacă în anul următor, va trăi. Şi se părea că reuşeşte. La ora douăsprezece mi-a cerut să trag draperiile, să vadă focul de artificii. Am rămas în balcon vreo două minute, să-mi şterg lacrimile de mulţumire pe furiş. Când m-am întors, murise. M-am simţit înşelat.

— Cred că n-a vrut să fii de faţă.

— Aveam treizeci de ani, dar la moartea mamei m-am simţit ca un astronaut ieşit în spaţiul cosmic şi desprins printr-o eroare de cordonul care-l leagă de navă: pluteam fără ţintă. Ştii cum e să fii părăsit pentru totdeauna, Radia? Alec tăcu şi, pentru câteva clipe, întrebarea rămase parcă suspendată deasupra lor. Piesele jocului de şah dintre ei clipeau discret în lumina scăzută a încăperii. Radia clătină paharul de suc în care el îi pusese trei cuburi de gheaţă.

Crezuse că ştie cum e să fii părăsit. După ce fuseseră foarte apropiaţi timp de patru ani, Profesorul alesese să-şi însoţească familia în sud. Ar fi putut să plece cu ea, dar ai lui nu s-ar fi descurcat fără el. Era un noiembrie uscat, cu nori vineţii, când el o vizitase ultima dată. Îi adusese un pomişor cu rădăcinile învelite într-o pungă cu rumeguş.

— Dă-mi ceva să sap o groapă şi spune-mi unde ţi-ar plăcea să ţi-l plantez.

Alesese o mică pantă însorită de lângă banca unde stăteau de obicei, citind împreună. Acolo prinse rădăcini Mărul Xander şi după doi ani de la despărţirea lor îi făcuse primele mere: erau mari, roşii, cu textură crocantă. Se gândi la felul lipsit de regrete în care el plecase. Ridicase din umeri, spunând că nu are încotro, că acestea sunt constrângerile vieţii. N-ar fi trebuit să-l lase să planteze meri în grădina ei! Se trezi dorind, la un moment dat, să fi plantat şi ea ceva în solul pietros al inimii lui. Un arbore cu rădăcini atât de puternice încât să-l doară.

— Crezi că ştii, Radia? o întrebă Alec, pe un ton meditativ. Era o seară de toamnă şi soarele apunea în nuanţe roşiatice, iar eu priveam de la fereastra bibliotecii mele copacul din marginea grădinii. Avea ramurile înălţate spre cer, lipsite de frunze şi se profila negru peste pânza norilor, ca o hieroglifă. Deodată, o pasăre a venit în zbor şi s-a aşezat pe creanga cea mai înaltă, tocmai în vârf, iar creanga s-a legănat sub greutatea ei. Am simţit că pasărea aceea sunt eu, atât de singură era acolo între cer şi pământ. Nimeni nu o aştepta, nimeni nu-i ducea dorul. În seara aceea, când am mers în bucătărie să mănânc ceva, am

găsit-o pe nevastă-mea făcând clătite pentru copii. Tocmai întorcea o clătită în aer când m-a văzut intrând. A făcut un semn cu bărbia spre colțul bufetului şi mi-a zis „A venit adineaori". Era un plic alb de la o universitate din Japonia. Fusesem admis. Câteva zile m-am prefăcut că mă gândesc ce decizie să iau, dar decizia mea era luată, iar doamna mea n-a avut nimic de comentat. Cât despre cei doi copii, ce să-ți spun? Mi s-au născut mai mult din țeastă, decât din coapse. Fuseseră şi ei o decizie rațională, nu un fruct al iubirii. Mi-am pus ordine în lucruri, am aranjat să găsesc un suplinitor pentru cursurile pe care le predam la facultate, apoi mi-am donat cărțile Bibliotecii din Cluj. Aveam, la vremea aceea, douăsprezece mii de volume.

Alec sorbi din paharul său. Cuburile de gheață păreau uleioase în contact cu alcoolul. Pentru un timp, privi dincolo de femeia ce stătea în fața lui, apoi păru să-şi amintească de povestea pe care i-o spunea:

— Întotdeauna vine un moment când trebuie să pleci, înțelegi? Prima datorie a omului este față de sine însuşi. Toți ne naştem simpli pioni, dar, dacă reuşim să traversăm tabla de şah, se întâmplă o minune, Radia: pionii se transformă în regine. Şi tu eşti o regină.

— Eu?

— Tu, da. Ai sărit peste marginea lumii fără să ştii ce te aşteaptă dincolo. Şi nu doar şahul ne învață asta, ci şi senetul. Cel care îşi scoate primul toate piesele de pe tabla de joc are parte de o nouă viață. Cel puțin aşa scrie în Cartea Egipteană a Morților: pleci cu destinația Osiris, căci viața

de apoi este într-o altă dimensiune. Dar pentru accederea în acel loc, ai de trecut prin nişte portaluri. Rugăciunile deschid portalurile, dar am să-ți spun un secret. Şi poveştile pot face asta. Pentru că o poveste bună e o rugăciune. Apoi, mai este şi proba lui Anubis, care are prostul obicei de a cântări inimile şi de a refuza unele dintre ele. Nu e clar după ce criterii, înțelegi? Radiana îl asculta numai cu o ureche. Povestea lui despre pasărea care se legănase câteva clipe pe creanga cea mai înaltă a unui copac singuratic îi aminti de seara când Profesorul ei ieşise din țară. Trecuseră două zile de când mărul îşi înfigea rădăcinile în pământul grădinii ei şi venea în fiecare seară să-i toarne câte o găleată de apă, pentru că, într-adevăr, acel noiembrie fusese foarte uscat. A auzit fâlfâit de aripi în aer şi țipete de gâşte. Era un stol, unul mare, în formă de „V", care despica aerul voinicește. Toate gâştele acelea sălbatice păreau să vorbească în acelaşi timp. Probabil văzuseră lacul de acumulare de lângă centrală şi îşi făceau socoteala să înnopteze acolo. Le privi desenate pe cerul roşiatic şi plecarea lor o întristă mai mult decât în alte dăți. Şi ele porniseră spre sud. Şi ele aveau curajul să plece.

— Pentru mine venise momentul să plec, reluă Alec. Indiferent de verdictul pe care mi-l dădea Anubis, cântărindu-mi inima. Recunosc, am plecat încărcat de prejudecăți, murmură el, înfigându-şi o țigară între buze. Citisem o mulțime de cărți şi văzusem chiar şi câteva filme, dar poți spune că eşti în cunoştință de cauză şi că înțelegi sufletul unui popor din astfel de abordări artistice, abstracte? Mă duceam să le studiez modul de a gândi.

Vezi tu, există o relație între conștiință și realitate. Creierul uman este metaprogramat, astfel încât avem de-a face cu niște tipare ale minții, avem un anume „stil" de a gândi, dar trebuie să știm că există și structuri posibile de gândire alternativă. Studiul inteligenței mi se pare cel mai pasionant lucru. Cred că și tardigrazii sunt de aceeași părere. În fine, diferențele între gândirea de tip european și cea asiatică erau mici, dar speram ca, totuși, să ne deschidă drumul spre ipoteze noi, pentru că, în fond, scopul studiului, deși nedeclarat în mod explicit, era acela de a ne ajuta să ne familiarizăm cât mai repede, când avea să fie cazul, cu gândirea unor ființe extraterestre. Zâmbești, Radia și ai dreptate, da. Știu ce-ți stă pe limbă. Urma să locuiesc în campusul universității împreună cu un coleg englez, care se afla acolo deja de un an. Ca să n-o mai lungesc, zise Alec făcând un gest cu mâna, trebuie să admit că am fost profund impresionat din prima clipă. Kumamoto e în sudul țării și clima caldă a fost o schimbare plăcută pentru mine, după Clujul meu ploios. În prima perioadă, aveam de parcurs un program așa-zis de acumulare. Studiam cultura și civilizația, audiam cursuri și seminarii ale unor somități din domeniul psihologiei și sociologiei, toate îmbinate într-un orar lejer, menit să ne îngăduie să ne acomodăm fără efort. Englezul, colegul meu, a considerat o datorie de onoare să mă pună în temă cu ceea ce deja experimentase. Am făcut zeci de excursii și cred că am vizitat aproape toate cele o sută douăzeci de insulițe din lanțul Amakusa, am fost în drumeție pe vulcanul Aso-san, am vizitat castelul Kumamoto-jo și

parcul Suizenji-Koen. Eram pe punctul să mă intoxic în urma impactului cultural nedigerat. Mă aflam de zece luni în Kuki, orăşelul în care ne stabiliserăm până la urmă, prea sufocaţi de atmosfera academică a Universităţii, când, într-o după-amiază, Steven, colegul meu, s-a lovit cu palma peste frunte ca şi cum şi-ar fi amintit ceva ce uitase în mod nepermis.

— Ah, Dumnezeule, Alec dragă, dar am uitat să te duc la Nakudo! N-o să mi-o ierte în veci! zise, părând într-adevăr preocupat de felul în care se va scuza faţă de persoana respectivă.

— Cine e Nakudo? am întrebat prudent. Fusese tot atât de entuziast cu ceva vreme în urmă când mă dusese cu forţa în faţa unui fel de guru, convins că voi trăi revelaţia vieţii, dar după vreo cinci ore petrecute cu un maestru de sumo care abia articula câte un cuvânt răstit din sfert în sfert de oră, fără nicio semnificaţie profundă sau măcar de bun-simţ, mi-am zis că gusturile mele nu coincid cu ale englezului.

— Nakudo? făcu Steve, vădit contrariat că nu am auzit măcar de ea. Nakudo Li e cea mai dulce fată din câte am cunoscut.

— Deci e un fel de gheishă...

— Nu, nu! Nu ştiu ce conotaţie dai tu cuvântului ăsta, dar Nakudo Li e o fată modernă, are un bar într-un golf mic, între insule. O să-ţi placă! E poetă şi pictoriţă şi... Steven nu mai ştia ce cuvinte să aleagă ca să mi-o descrie pe japoneza care-l fermecase. Eu aveam o oarecare rezervă, la sosire nu ştiam să zic decât „arigato", după zece luni

ciripeam câteva propoziții simple, fără să garantez că înțeleg ce mi se răspunde. E întotdeauna greu să comunici cu adevărat când trebuie să uzezi de interpret. Ticălosul de Steven vorbea japoneza.

— Uite ce este, mi-am exprimat eu temerile, nu știu ce fel de om este amica asta a ta, dar nu am poftă de prietenii incomode cu oameni pe care, până să-i fac să mă înțeleagă vag sau până să pipăi eu ce vor ei să-mi transmită, să ne treacă deopotrivă năduşelile.

— Oh, dar Nakudo vorbeşte o engleză foarte frumoasă! mă asigură el. Şi apoi, e o japoneză cultă, cunoaşte tradițiile țării sale, dar e şi europenizată, a făcut facultatea la noi, la Cambridge. Uiți că avem un studiu de realizat? E o persoană neprețuită, zău! Dacă Steven voia să-mi impună ceva, ştia să fie foarte convingător, aşa încât în week-end-ul următor am luat un autobuz până în port şi de acolo am găsit un vaporaş care făcea cursa între insule. Am navigat lin printre malurile fărâmițate. Era o duminică senină şi se auzeau în depărtare clopote bătând. Steven îmi explică doct că Amakusa a fost bastionul creştinătății în acele locuri până prin secolul al şaisprezecelea. Îi răspundeam numai din când în când, ceea ce nu părea să-l deranjeze. Considera de datoria lui să mă informeze cuprinzător despre economia locală, obiceiuri, istorie. Habar nu avea că eu mă detaşam de vorbăria lui şi că puteam să dau din cap aprobator, ca şi cum aş fi părut interesat, pe când priveam cheiurile pitoreşti, căsuțele pescarilor sau chiar o turmă de pisici culcate pe scândurile unui debarcader, la soare. Până la urmă, vaporaşul a acos-

tat. Am coborât pe pasarela îngustă spre ceea ce părea a fi o stradă formată din câteva case. Era un magazin pentru închiriat echipament acvatic, o mică agenție de turism care oferea servicii de cazare şi transport pe insulă, un local unde serveau, pe lângă orez învelit în alge cu peşte, şi cafea cu gogoşi. Steve voia să bem o cafea până să pornim la drum. „Ce drum?", am făcut eu iritat. „N-am ajuns?" „O, mai e doar un pic. Ai răbdare, bea o cafea." Cum nu aveam de ales, l-am ascultat, dar mi-am jurat ca de atunci încolo să nu mă mai las în voia lui Steven. Experiențele cu Guru-Muntele-de-Carne şi această Nakudo-Poetă-şi Pictoriță trebuiau să-mi fie de ajuns. Cu stomacurile primenite, am pornit prin soare spre barul de pe malul mării. După un kilometru, ne duceam sacourile agățate într-un deget, pe spate, ne suflecaserăm mânecile, iar mie chiar îmi venea să mă descalț. Afurisitul de Steven nu pomenise că urma să traversăm câteva coline nisipoase. Totuşi, am ajuns până la urmă şi, ca să fiu sincer cu mine însumi, am recunoscut că mă aflam într-un loc de o frumusețe paradisiacă. De undeva din interiorul insulei, un râu mic se vărsa în mare şi malurile lui erau acoperite de vegetație luxuriantă. Priveam în spate, la deşertul prin care veniserăm şi nu-mi venea să cred. Undeva, mai sus, pe firul văii se profila acoperişul unei pagode şi o alee mărginită de flori urca probabil până acolo. Barul pe care-l căutam era însă aproape de mare. De fapt, era o casă spațioasă, albă, cu coloane, construită într-un stil eclectic despre care nu ştiam ce să zic. Mă blocasem. Câteva șezlonguri şi umbrare se aflau mai încolo, pe plajă şi doi

copii se alergau printre ele. „Am ajuns!" mă anunță Steve emfatic, de parcă aș fi fost orb. Însă avea dreptate: aș fi putut crede orice despre clădirea aceea, dar nu că ar putea fi un bar și chiar i-am făcut această observație amicului meu.

— Păi, chiar ai dreptate, mă aprobă cu cel mai senin surâs. I-am zis bar pentru că era mai simplu, dat fiind că de obicei clienții sunt serviți cu o băutură slab alcoolică până le vine rândul.

— Pentru Dumnezeu, Steven, cu ce se ocupă de fapt pictorița ta?

— Pictează, firește, făcu el jignit. Pictează pe mătase, scrie pe felicitări tradiționale haiku-uri din șaptesprezece silabe unicat. Și pune diagnostice. Este o elevă a lui Masaru Emoto.

Numele îmi suna cunoscut. Mi-am răscolit mintea în căutarea unui răspuns înainte de a-mi recunoaște ignoranța desăvârșită. Dar mintea mea nu-mi dădea decât un răspuns vag și incomplet: „Masaru Emoto — APĂ".

— Masaru Emoto cel cu apa? am încercat eu timid.

— Da, acela, mă lămuri Steve, lăsându-mă în ceață. Între timp ne așezaserăm la o masă pe terasa largă a clădirii. Între coloane erau perdele albe, transparente care se mișcau ușor în briză. Marea avea un albastru incredibil, care îmi înțepa ochii. Alături de noi erau încă trei mese ocupate, restul erau goale. La una din ele stăteau un bărbat și o femeie, între care mi s-a părut că tocmai se rostiseră cuvinte definitive. El își privea mâinile nemișcat, în timp ce ea fuma cu ochii îndreptați spre copiii de pe plajă. La altă

masă erau patru bărbați în costume elegante. Păreau oameni de afaceri. Unul dintre ei avea o figură interesantă, cu costumul lui de un gri închis, sobru şi părul lung, negru-lucios, prins în coadă la spate. Altul purta o barbă şi nişte mustăți ciudate, tunse îngust şi evident date cu o soluție care să le țină lipite de parcă ar fi fost şireturi. Automat i-am categorisit ca făcând parte dintr-un club de ocultism, fără să-mi dau seama de ce. Şi, în sfârşit, la a treia masă stăteau trei tinere. Două dintre ele erau cu fața la mine şi le-am privit discret. Una avea jumătate de cap vopsit blond, cealaltă ar fi părut normală până apucai să-i vezi dragonul tatuat pe obraz, către ureche. „Studente", mi-am zis în gând. Pe a treia nu o puteam vedea decât din spate. Purta nişte pantaloni de culoare închisă şi un tricou alb, simplu. Avea un păr negru, lung, revărsat pe spate. M-am gândit că voi constata că poartă cercel în nas când se va întoarce spre noi. Între timp, am comandat unei fetişcane cu şorț două ceaiuri de la gheață.

— Şi unde e amica Nakudo? am întrebat după prima înghițitură parfumată şi rece care mi-a calmat spiritul. Steve făcu un gest cu bărbia spre masa celor trei fete şi duse degetul la buze.

Alec tăcu, de parcă ar fi ascultat de interdicția prietenului Steven. Radiana îşi ținu respirația: şi ea auzise ceva. Cineva umbla la uşa de la intrare. Alec păli şi-i făcu semn să rămână unde era. Se apropie de intrare. Îl auzi vorbind cu cineva, apoi se întoarse urmat de un bărbat necunoscut. Purta şi acela o salopetă ca toată lumea, dar în partea stângă a pieptului avea un romb de culoare roşie.

— Nu vreau să vă deranjez, zise privind când la unul, când la celălalt, dar trebuia să verific dacă e totul în ordine, ați fost în Exterior.

— Suntem bine, murmură Alec vădit agasat.

— Nu mă prezinți doamnei? Sunt foarte nerăbdător s-o cunosc.

— Radiana, el este Eugen Aldrin, prietenul meu cu care uneori mai joc şah şi care în restul timpului mă supraveghează.

— Sunt onorat! Radiana, nu e cazul să te alarmezi, Alec exagerează. Doar ai văzut că puteți face tot ce doriți. Speram că vom lua prânzul împreună.

— Da, câte o pastilă de suplimente şi un pahar cu apă cât se poate de hrănitoare! continuă Alec pe tonul sarcastic.

— Nu, întrucât e un prilej deosebit, am adus eu ceva, zise musafirul şi deschise uşa de la intrare. O femeie împinse o măsuță pe roți. O amplasă lângă cele două fotolii, apoi aduse de pe hol şi o frapieră în care erau două sticle.

— Deci ai premeditat tot.

— Haide, Alec, ce va crede doamna despre mine? Că sunt Omul Negru din Program. Eu nu propun decât o colaborare amicală în interesul tuturor.

Radiana strecură o privire îngrijorată spre Alec, dar el tăcea şi evita să-i întâlnească ochii. Observă că era palid şi buzele lui se pecetluiseră cu o linie severă.

— Tot eu voi destinde atmosfera! promise Aldrin. Am aici două sticle de Chivas Royal şi dacă nici aşa nu reuşesc, înseamnă că sunteți două cadavre ambulante, dragii mei.

Cum te simți, Radiana, după mica ta săritură? Eşti o fată foarte deşteaptă, pe cuvântul meu!

— Sunt bine.

— Pe când pluteai în bazin, Alec era îngrijorat pentru starea ta, dar eu l-am asigurat că vei fi bine şi uite că am avut dreptate. Pentru ce să ciocnim? Nu vă doriți nimic? Atunci să bem pentru intrarea omenirii într-o nouă eră!

După câteva înghițituri, se simțiră cu toții mai relaxați.

— Nu pot să cred că am jucat atâtea partide de şah cu tine, Alec, iar tu nu i-ai pomenit nimic doamnei despre frumoasa noastră prietenie. Sau despre proiectul nostru comun. Oare toate navele pe care le-am scufundat împreună au fost în zadar?

— Ce nave ați scufundat? întrebă Radia înghițind băutura cu gust catifelat.

— Nu ai dus-o la simulator? Credeam că acolo ați fost de dimineață.

— Încetează cu circul ăsta, Eugen, eşti caraghios.

— Ce simulator? insistă Radia.

— Dar, scumpă doamnă, nu ştiți? Am construit un simulator al Pământului. O replică la o scară mult mai mică. Pun pariu că nu ştiați că a existat aşa ceva şi la Institutul Elvețian de Tehnologie. Proiectul Helbing. Bine, nu avea nici dimensiunile şi nici caracteristicile celui de aici. Avem nişte mări şi oceane mititele, pe care am lansat corăbii şi vapoare. Din când în când ne jucăm cu ele. Alec, până să se obişnuiască bine cu manevrele, a băgat Octavius în portul Constanța, ha, ha! Hai, nu te încrunta la mine, bătrâne! Asta a fost la început. Pe urmă mi-a scufundat-o pe

Andrea Doria. Ne jucăm, doamna mea, bărbaților le plac mult competițiile. Război naval. Alții se relaxează jucându-se cu trenurile. Iar alții au pasiunea avioanelor.

— Şi care e proiectul vostru comun?

Aldrin tăcu o clipă, apoi zise cu voce scăzută:

— Nu i-ai zis nimic, nimic?

— Radiana, începu Alec întorcându-se dintr-odată spre ea, avem nevoie de o anumită informație pe care tu s-ar putea s-o deții. Problema este că poate nici nu ştii dacă ştii.

— Iar eu care am crezut ce mi-ai spus, că am fost o luminiță foarte jucăuşă pe un anumit ecran...

Eugen Aldrin îşi mască un mic zâmbet răutăcios.

— Aşa ai fost, o asigură Alec.

— Despre ce e vorba? se strecură Aldrin fără succes.

— Ai lucrat o vreme pe şantierul din Ebla. Exact în perioada când erai acolo s-a descoperit o cameră despre care nu se bănuia nimic, o cameră mult mai adâncă, în care zăceau doar o mie de plăcuțe scrise, dar care erau cu mult mai importante decât toate celelalte douăzeci de mii găsite anterior. Tu ai descoperit camera, nu-i aşa, Radiana?

— Da, admise ea după o scurtă pauză. Eu am descoperit camera numărul douăzeci şi unu.

— Mi se pare că-ți plăcea mult să cobori în subterane. Mai ales dacă auzeai în beznă şi un glas de copil. Hm, am dreptate? se insinuă iar Aldrin. Radiana îi aruncă o privire ucigătoare lui Alec.

— A fost doar o coincidență ce-ai auzit tu când ai coborât acolo, continuă Aldrin cu şireată nevinovăție. Pe cuvântul meu, de când au descins tardigrazii au loc tot felul de atin-

geri şi planurile comunică spontan. Le zicem halucinaţii, dar sunt suprapuneri cu o altă dimensiune.

— Bun, îmi spune şi mie cineva despre ce vorbim aici?

— Să-ţi spună Eugen, el ştie cel mai bine.

— Să umplem paharele! Da, ştiu, să fiu al naibii dacă nu ştiu! Scumpo, tardigrazii sunt ca vampirii, nu pot intra dacă nu-i inviţi înăuntru. Puteau trimite tot felul de indicii, dar nu puteau veni ei înşişi. Indicii erau peste tot, nimic de zis. Până şi pe Lună! Când am văzut ce era acolo, ni s-a tăiat respiraţia.

— Stai, stai puţin. Vrei să spui că ai fost pe Lună? Tu ai fost pe Lună?

— Da, doamnă.

— E prea mult. N-o să cred niciodată că tu eşti acel Aldrin.

— Nici nu bănuieşti ce efecte poate avea o dimensiune în plus, Radia, şopti Alec.

— Aşa, deci aţi găsit... artefacte pe Lună.

— Mesaje de-a dreptul!

— Şi? Şi de ce nu s-a făcut publică informaţia? Bănuiesc că era prin anii şaizeci şi nouă, şaptezeci.

— Radia, societatea omenească s-ar fi dezintegrat pur şi simplu dacă ar fi fost obligată să accepte asocierea cu tardigrazii în acel moment. Nu erau pregătiţi suficient. După cum vezi, nici mai târziu n-a ieşit mai bine. Sunt... mult, mult prea diferiţi. S-au efectuat studii pe tema asta. Lumea nu ar fi făcut faţă nici măcar ideii simple că nu suntem singuri în Univers, dar dacă s-ar fi trezit cu ei aici?

— Dar nu ați rezistat și ați vrut să profitați de saltul științific și tehnologic pe care-l ofereau... Și s-a întâmplat exact ce au preconizat: ați deschis ușa și, practic, ați poftit vampirii înăuntru!

— Cam așa...

— Ei, nu chiar așa, zise Alec. E de presupus că până la urmă am fi reușit s-o facem și fără să fim ispitiți cu tot felul de aluzii presărate de-a lungul timpului în toate culturile importante. Chiar și pe Lună, Eugen poate confirma. Cu toate acestea, găseam noi și singuri ușa aia blestemată. Să nu-l uităm pe James Clerk Maxwell. Ecuațiile lui arătau evident că anumite probleme de electromagnetism s-ar fi clarificat dacă s-ar fi luat în calcul mai multe dimensiuni spațiale. Energiile provenind din dimensiunile suplimentare erau, practic, refulate în universul nostru tridimensional prin intermediul geometriei tetraedrice. S-a putut estima până și zona unde era de așteptat să avem de-a face cu manifestarea aparent inexplicabilă a unor fenomene ce aveau ca sursă o altă dimensiune: întotdeauna în jurul latitudinii de 19,5 grade.

— Haide, Alec, n-o plictisi pe doamna cu fizica hiperdimensională, amândoi suntem totuși diletanți în domeniu. Să-i mulțumim lui Oliver Heaviside că, simplificând ecuațiile profesorului său, Maxwell, ne-a îndepărtat pentru mult timp de fenomene precum Incidentul.

— Nu e mare lucru ce am spus, suntem diletanți, așa e, dar idei precum legătura strânsă prin hiperspațiu nu doar a particulelor, ci și a obiectelor mari aparent îndepărtate sunt ceva ce poate imagina și înțelege oricine. Așa că, Ra-

diana, dacă apare cineva lângă tine ca prin minune, să ştii că a descins din spaţiul cvadridimensional trecând prin câmpul de torsiune. O să facă „bau!" şi-o să plece, atât.

— Dar mie mi se pare că ei au făcut „bau!" şi-au rămas, nu?

— Era prea bine aici, noi suntem exact ceea ce căutau.

Mâncară în tăcere. Tensiunea dintre cei doi bărbaţi scăzuse.

— Am avut un coleg la MIT, începu Aldrin punându-şi tacâmurile în farfurie de-a curmezişul, care spunea oricui voia să-l asculte că „Alice în Ţara Minunilor" este o încriptare artistică pentru probleme de fizică cuantică şi paradoxuri matematice din galeria preferată a lui Riemann, Kaluza şi Klein. Ştii, mă gândeam la ce spuneai tu mai devreme, cu apariţiile şi dispariţiile bruşte. Vă amintiţi de motanul Cheshire? Domnule, omul era fascinant când se apuca el să explice care este, de fapt, semnificaţia nu ştiu cărui episod din carte. Râdeam cu toţii de el, dar apoi, ştii, cădeam pe gânduri. Riemann, matematicianul, călcase şi el pe alături de drum când scrisese despre „realităţile dimensiunilor superioare" şi originea sufletului omenesc.

— Ce să înţelegem, Aldrin? Că tu negi existenţa sufletului sau că negi sursa acestei „energii", ca să zic aşa, într-o altă dimensiune?

— Ce porcărie, Alec, lasă-mă cu rahaturile filosofice! Chestiile astea care nu se pot măsura, care nu pot fi determinate, cuantificate sunt... nu ştiu cum... sunt...

— Pentru tine sunt inexistente, văd.

— Hai să schimbăm vorba, propuse Aldrin dintr-odată serios. Hai să vedem ce putem afla despre camera dou-

zeci şi unu de la Ebla. Şi desfacem şi cealaltă sticlă de Chivas Royal. E în interesul omenirii să aflăm, Radiana.

— În interesul a ceea ce a mai rămas din omenire, vrei să spui. Domnilor, sunt sigură că ați derulat toată memoria mea cu minunăția aceea de aparat pe care ați primit-o cadou de la ei. Ştiți foarte bine că habar nu am unde ar putea fi plăcuțele.

— Radia, e posibil să existe un indiciu ascuns pe care chiar văzându-l, noi să nu-l putem recunoaşte. Orice ai crede, aparatul nu face minuni. Dacă ne-ai ajuta...

— Deci nu negi că ai căutat. Păi ca să pornim un astfel de demers, nu ar fi frumos şi corect să-mi spuneți de ce doriți plăcuțele?

Aldrin desfăcu brațele:

— Cum să nu? Domnul Muller, şeful şantierului, a scris într-o scrisoare că după ce a parcurs câteva fragmente de text de pe plăcuțe, ar fi presupus că ele ofereau informații despre nişte vizitatori care călătoreau pe o rază de soare şi au descins la Bab-ilani, Poarta Zeilor, apărând brusc, poc! aşa, ca motanul Cheshire.

— Şi pentru atâta lucru vă zbateți voi? Vă pot da multe alte exemple de zei care s-au pogorât în diferite locuri călărind dragoni, bule de foc, valuri de fum sau alte mijloace inedite de transport. Hai să vorbim serios!

— Pe plăcuțe scria şi cum s-ar putea închide poarta aia blestemată! Cel puțin aşa pretindea Muller.

— Credeți cu adevărat că nişte scribi din neolitic dețineau asemenea informații?

— Tu pui întrebarea asta, Radia, tocmai tu?

— Şi de ce nu-l întrebaţi pe Muller?

— E mort. Şi el şi destinatarul scrisorii.

— A trecut mult timp, zise Radiana clătinând paharul pentru a face cuburile de gheaţă să se ciocnească între ele. Eram doar o absolventă de facultate în practică pe şantier când am găsit din întâmplare camera douăzeci şi unu. După aceea am plecat acasă. Voiam să scriu o carte despre descoperirea mea, despre experienţa pe care o trăisem. La scurt timp am citit în presa de specialitate că Muller a scos la lumină camera ascunsă. Numele meu nu apărea nicăieri, adăugă cu o voce gravă. Cărţile sunt de mai multe feluri, îi spusese Profesorul. Sunt cărţi ale momentului pe care le citeşti fără să le poţi lăsa din mână şi pe care le uiţi de îndată ce le-ai terminat. Şi sunt cărţi pe care le citeşti mai greu. Pe care le închizi de mai multe ori, ţinând un deget între file şi lăsându-ţi privirea să se piardă în gol. Sunt cărţile la care te întorci în gândurile tale şi pe care le reciteşti, apoi, în alte epoci ale vieţii. Acelea sunt cărţile care cresc în tine ca o sămânţă. Ce fel de carte vrei să scrii? Şi ea, Radiana, renunţase la scris auzind. Dacă aş fi scris cartea, reluă ea în faţa celor doi bărbaţi care o ascultau, m-aş fi interesat mai mult de soarta camerei douăzeci şi unu. Îmi pare rău.

— Bine! făcu Aldrin ridicându-se de la masă. Mă bucur că am stat de vorbă. Orice îţi aminteşti, spune-i lui Alec şi vom vedea ce putem face. Ce se mai poate face, mormăi pe un ton îngândurat.

Rămăseseră singuri din nou. Femeia de serviciu strânse masa şi Alex puse ibricul pentru cafea. Între timp, răs-

punsese şi câtorva mesaje de la subalterni, doi Mozaicari şi un Ţesător, deduse Radiana, din felul cum Alec li se adresa. Nu era sigură că ar fi dorit să înţeleagă deplin cu ce se ocupă ei mai exact. Ca şi data trecută, la bucătărie, şi acum, în faţa unui ecran acoperit de modele stranii, Alec îi făcu impresia unui om foarte eficient. După ce ascultase mesajele celor trei, modifică nişte parametrii apăsând pe taste şi mutând un cursor. Apoi baleie o plajă de opţiuni şi alese două variante. Introduse modificarea. O parte a modelelor de pe ecran se transformă. Modelele erau alcătuite din luminiţe şi ea se gândi că schimbarea aceea se putea referi la vieţi omeneşti. Nu, mai bine nu se mai gândea la asta!

Alec reveni lângă ea cu două ceşti aburinde.

— E bine că nu i-ai spus nimic lui Aldrin. Nu am prea mare încredere în el. E foarte alunecos. Uneori mi se părea că ceea ce doreşte nu e să închidă uşa în nasul vampirului, ci dimpotrivă...

— Voi chiar credeţi în chestia asta cu lumile paralele!

— Să nu le confundăm, Radia. Aceste „lumi paralele" sunt de fapt realităţi alternative. Iar locul de unde vin tardigrazii este un univers cu o dimensiune spaţială în plus. E destul de complicat, recunosc. Toate lumile sunt interconectate, întreţesute. E totul aici şi acum.

— Nu poţi nega că există o devenire. Ai fost copil, acum eşti adult. Timpul a trecut şi tu te-ai transformat.

— Hm, mai degrabă ţi-aş spune că acum, chiar acum, în timp ce-ţi vorbesc, sunt şi copilul de care spuneai, sunt cu tine în seara zilei de ieri, sunt în Japonia cu Nakudo şi

Steve, chiar acum privesc pasărea aceea ciudată legănându-se pe creanga cea mai de sus, acum sunt în pântecele maicii mele şi îi aud inima bătând, dar tot acum privesc cu ea (sau singur?) jocurile de artificii din noaptea de Anul Nou, însă acum, chiar acum, Radia, sunt mort deja, mâna mea dreaptă dospeşte şi încă şi mai departe, sunt scrum, pulbere. Totul e acum, tot ce trebuia să se întâmple s-a întâmplat deja.

— Şi totuşi, efectele decurg din cauze.

— Şi invers. Cauzele sunt rezultatul propriilor efecte.

— E aiurea, mintea noastră nu poate separa timpul de materie. Iar timpul ordonează într-un singur fel cauzele şi efectele lor.

—Imaginează-ți o carte, Radia. Personajul principal încă nu este implicat în intrigă, la primele pagini. Dar, pe parcurs, ajunge să treacă prin anumite întâmplări, până când are loc deznodământul, spre finalul cărții. Personajul tău de la ultima pagină e îmbogățit cu propria-i poveste. Ca un urcior spart şi lipit cu aur. Dar dacă deschizi cartea la început, el e tot acolo, încă inocent cu privire la ce-l aşteaptă. Dacă am putea asemui fiecare pagină cu cea mai mică unitate de măsurare a timpului, ți-aş spune că viața fiecăruia dintre noi e asemeni unei cărți. Însă numai un Cititor din afară o poate privi integral. Personajul de la pagina treizeci şi opt nu ştie ce va face el însuşi la pagina o sută patruzeci şi cinci... Dar ştie ce a făcut până la pagina treizeci şi opt, pentru că ne este îngăduit să ne amintim. Ştii ce îți spuneam, că există în fluxul memoriei tale, fără ca tu să fii o excepție, nişte flashuri. Imagini care par să

nu aibă legătură cu nimic. M-am întrebat adeseori care este sursa lor. E posibil să fie amintiri ale viitorului, conform modului în care mintea noastră ordonează faptele.

— Sau mici scântei din lumile alternative?

— Da, de ce nu?

— Ştii, în ultimul cuib în care am fost era o femeie pe nume Ivona. În seara pe care am petrecut-o împreună mi-a spus de mai multe ori, foarte tulburată, că are impresia bizară că lumea e greşit asamblată. Spunea că lumea a devenit monstruoasă, ca şi cum un savant nebun ar fi cusut împreună părți care nu ar fi trebuit să se alăture. Şi apoi tu mi-ai spus de mozaicari... Şi am avut aşa, o tresărire. Atunci remarcă surprinsă că Alec o privea cu ochii îngustați. Era prea devreme ca să îi fie somn, cel mai probabil el nu era obişnuit cu alcoolul. Aldrin golise pahar după pahar fără să aibă probleme, iar ea abia gustase din whisky-ul vechi. Sau poate că o evalua cu superioritatea celor care s-au situat, plini de măreție, dincolo de bine şi de rău, pe un nivel de unde ochii lor privesc cu generoasă îngăduință spectacolul unei lumi în care totul e bine. Şi în care, desigur, totul este îngăduit, din moment ce nimic nu e rău. Profesorul escalada uneori din treaptă în treaptă aceste concepte şi în final îi spunea că dacă totul e îngăduit, evident că totul devine posibil. După câteva zile, când ea voia să dezvolte subiectul, o privea mirat şi nu recunoştea că el ar fi făcut asemenea afirmații. Ce putea să însemne o lume greşit asamblată, cum spunea acea Ivona, pentru cineva care pluteşte dincolo de bine şi de rău?

— Sunt uimit că cineva din cuiburi a putut sesiza, zise Alec într-un târziu. Ce părere ai avea dacă ți s-ar spune că trăim mai multe vieți, Radia?

— Am auzit asta de atâtea ori încât nu m-ar impresiona mai mult decât un buletin meteo, te asigur. Şi, în general, preferăm să facem abstracție de lucrurile care nu pot fi dovedite, nu?

— Tehnica struțului e una din minunatele abilități ale oamenilor, draga mea. Trăim mai multe vieți, dar nu succesiv, ci simultan. Ne descompunem ca lumina trecând printr-o prismă, suntem fiecare un splendid curcubeu din mii şi mii de nuanțe şi nu e de mirare că Albastru s-a lovit şi că pe Verde îl doare capul. E posibil să se facă şi asamblări greşite şi Ivona să aibă dreptate.

— Vrei să spui că viețile paralele pe care le trăim se influențează reciproc... Ştii ceva? Cred că voi putea să merg mai departe ignorând acest aspect. Poate fi un subiect interesant la o cafea, dar n-o să mă apuc de meditație transcedentală ca să acced în lumile celelalte.

— Aşa gândeam şi eu până când mi s-a făcut o demonstrație. Proba aceea necesară de care ziceai... Nu doar şamanii sau dervişii rotitori se pricep să treacă prin membranele care separă lumile una de alta, sunt şi unii oameni care dobândesc acest talent fără să vrea. Ai fi putut să fii tu însăți, Radia, unul dintre aceştia. De unde ştii că ceea ce te atrăgea spre întuneric nu era tocmai tensiunea emisă de un astfel de portal? insinuă Alec, iar între degetele lui apăru ca prin magie o țigară. O aprinse cu bricheta lui negru-verzuie şi suflă fumul în sus. Poate că ai fi reuşit

să treci încolo şi încoace peste prag, Radia, murmură el cu gândul deja dus spre alte direcţii.

Să fi avut Alec dreptate? S-o fi atras spre întuneric ceva mai mult decât obsesia unui prunc aruncat în gol şi abandonat în miezul devorator al pământului? Încă de la începutul copilăriei observase că era diferită de fetiţele din jur. Oricât ar fi sărit coarda împreună cu ele în faţa blocului şi oricâte prinţese ar fi desenat pe asfaltul de pe trotuar, chiar dacă tratau cot la cot păpuşile sau alergau după pisici prin canale, celelalte fetiţe niciodată nu păreau străine de tot ce le încojura, aşa cum i se reproşa ei. Niciodată nu păreau să asculte un glas care le chema din interior. Niciodată nu doreau să rămână singure ca să asculte, să adulmece şi, mai ales, niciodată nu simţeau, aşa ca ea, de la distanţă, locurile tainice unde Întunericul era atât de dens încât devenea păstos, se materializa. Lucrul acela care umbla pe întuneric, acela o atrăgea şi o teroriza în aceeaşi măsură. Într-o zi se întorceau de la şcoală, peste câmp, erau un grup de cinci şcolăriţe. Mergeau pe poteca ce şerpuia prin spatele grădinilor, paralel cu digul râului, până în dreptul podului. Apoi treceau peste pod şi se îndreptau spre centrul oraşului. O luau uneori pe acolo doar ca să scape de colegii de clasă care le trăgeau de păr sau suflau în ele cu cornete de hârtie prin tuburi bergman. În ziua aceea simţise că îi transpiră palmele. De mai multe ori avusese senzaţia aceea neplăcută, ca atunci când calci mai jos decât te aştepţi. Lucrul care umblă prin întuneric era undeva în preajmă. Dar unde să fi fost? În pivniţa vreunei case? N-ar fi dorit să-l viziteze tocmai

atunci, însă el dorea să fie vizitat. Şi, deodată, ştiu exact de unde venea chemarea aceea întunecată. Din tubul gros care traversa râul, tubul cu gura lui largă, deschisă la un metru deasupra solului şi care mergea mai întâi orizontal, apoi devenea oblic, puţin de tot, cam vreun metru şi iar redevenea orizontal, până ajungea pe malul celălalt. Doi băieţi din clasa lor fuseseră văzuţi călărind pe tub, fapt care le adusese pe mamele lor la cancelarie, indignate că diriginta nu ştia ce face fiecare elev după ce părăseşte şcoala şi până ajunge acasă. Dar cei doi, care îşi tăbăciseră fundurile murind de frică, la zece metri deasupra apei, o făcuseră numai pentru că auziseră de alţi băieţi mai mari, care păşiseră cu talpa pe tub de la un mal până la celălalt, curajoşi, fără să ameţească şi câştigând astfel o glorie nepieritoare printre fetele de clasa a opta. „Tu, ce-ar fi să trecem şi noi, da' prin tub?" întrebă una dintre colegele care până atunci merseseră chicotind şi tachinându-se ca un stol de vrăbii. „Hm? O să le pice faţa la toţi!" Cum acesta era un argument imbatabil, fetele se înghesuiră la gura tubului. Aveau să-şi murdărească ciorapii, zise una, căreia începuse brusc să nu-i mai placă ideea. Şi era foarte probabil ca înăuntru să fie păianjeni. Şerpi. Scorpioni! Râseră toate, puţin nervos, doar ea, Radiana, nu. Înăuntru era altceva. Era Lucrul-Care-Umblă-pe-Întuneric. Lidera grupului le împinse înăuntru, dar, întrucât nu-i plăcea să rămână la coadă, fu de acord ca Radiana să încheie plutonul. Pentru că toate fetele fuseseră deja înghiţite de maţul de metal, le auzea ţipând uşor, smiorcăindu-se şi râzând cu ecou, îşi scoase din buzunarul secret carneţelul,

doar pentru o însemnare mică, mică, nu putea să întârzie prea mult afară, ar fi crezut-o fricoasă: „Intru în tunel.", scrisese şi pornise de îndată, croindu-şi drumul în genunchi şi coate. Era ca şi când ți-ai fi tras plapuma peste cap. Tubul o înghiți deodată în atmosfera lui călduță şi puțin împuțită, ca gura unei feline sătule. Se opri o secundă. Privind peste umăr, mai putea zări, în aerul străveziu al amiezei de toamnă, ierburile prăfuite care străjuiau poteca. Mai putea auzi zumzetul stâlpilor de înaltă tensiune care însoțeau râul pe malul stâng. După ce trecu de mica porțiune oblică, întunericul prinse contururi clare, sinuoase, unduitoare, ca valurile de cerneală într-un pahar cu apă. Se opri iar. De ce scrisese „tunel" şi nu „tub"? Numai la „tub" se gândise. Trebuia să fie o diferență între cele două, ori ea o omisese. Dar nu mai avea timp de corecturi, se târî înainte. Imediat ce ajunse în porțiunea orizontală care trecea peste râu (să fi avut cincizeci de metri?), i se păru că a rupt total orice contact cu lumea exterioară. Cuvântul „tunel" o deranja în buzunar, de parcă l-ar fi simțit împungând-o. Îi trecu prin cap ideea că toate notițele ei sunt extrem de importante şi, deci, ar trebui să fie serioase, ca de altfel orice text scris. Când scria, adăuga ceva ce doar ea putea sesiza întâmplărilor notate. Ceva ce doar ea putea să vadă, era ca şi cum ar fi participat la facerea lumii. Rămase nemişcată, cu palmele înfipte într-un strat de crenguțe, frunze, praf, cozi de scorpion, picioare de păianjen şi solzii Aceluia, Lucrul-Care-Umblă-pe-Întuneric. Poate că tocmai asta era: „tunel", nu „tub"! Toți vedeau un tub de traversare pentru nişte con-

ducte, ea văzuse un tunel. Îşi legase bareta ghiozdanului de glezna unui picior şi-l târa după ea. Spera să nu se desfacă. Fetele nu se mai auzeau decât vag, de undeva de unde ceea ce li se interpusese nu mai era doar o simplă distanță. Le auzea glasurile aşa cum auzi vocile bunicii şi ale prietenelor ei când priveşti poze vechi într-un album şi bunica e moartă de mult, prietenele ei sunt toate țărână, dar încă mai dansează la primul lor bal, încă mai sunt acolo, cumva, de neînțeles. Colegele de clasă n-o aşteptaseră. Radiana nu era decât colega aceea enervantă pe care o aplaudau toți la serbări pentru că recita frumos, care mergea de două ori pe săptămână la lecții de balet, care arăta ca picată din lună când o întrebai ceva şi nu avea guler de dantelă la uniformă, nici penar chinezesc cu Pokemoni, nici gumă de şters parfumată, nici mamă şi nici pachețel cu mâncare la şcoală. Însă Radiana era mulțumită că n-o aşteptaseră, se obişnuise cu singurătatea şi, pe întuneric, ea era acasă, nu ele. Mai înaintă câțiva metri. Bezna începuse să se lipească de piele şi o vibrație înaltă îi străbătu creierul. Încremeni cu gura uscată. Ar fi putut să cadă! Ar fi putut să cadă! se mustră, dar apoi tăcu în sinea ei realizând că nu avea unde să cadă. Se afla într-un tub, nu într-un tunel, un tub suspendat peste râu. Şi totuşi, percepea clar în față, chiar sub nasul ei, o deschidere, un puț, ceva întunecat, mai întunecat decât întunericul din jur, şi mirosind fetid, ca gheena de gunoi de la bloc. Ar fi putut să cadă prin gaura aceea! Şi îndată se întrebă cum trecuseră fetele? Rămase pe buza gropii încercând să priceapă. Cum ar fi putut exista o groapă într-un tub suspen-

dat peste râu? Nu putea fi decât o surpriză specială pentru ea. Surpriza celui care o aştepta pe întuneric. Ascultă. Parcă ar fi auzit ceva, o mişcare undeva jos, la o distanţă incalculabilă. Era sunetul păros al unei omizi mergând pe o ramură. Cu cât privea mai atent, cu atât i se părea că întunericul se dezbracă acolo în adâncul cel mai adânc al puţului, că poate zări prin văluri de ceaţă un fel de dungă, un fel de dig şi două făpturi aşezate pe limita care le despărţea. Poate să fi fost chiar Omida. Crezu că se poate concentra suficient ca să audă ce-şi spun şi ascultă, ascultă, până simţi că o parte din ea a început să coboare în străfunduri, spre ei. Atunci, un sunet puternic ca o explozie o făcu să tresară violent. Ca şi cum ar fi trecut un tren de-a lungul râului, un tren târându-se ca o uriaşă omidă, aducându-şi coada spre cap şi îndepărtându-şi capul de coadă. La capătul celălalt al tubului, colegele ieşiseră la lumină şi băteau, cu o bâtă, probabil, în pereţii metalici, strigând-o.

— Trecutul e fum, murmură Alec visător, făcând-o să revină alături de el. Uite aşa, ca fumul de ţigară. După ce clipa prezentă a ars, totul devine un fum care se împrăştie şi se îmbibă pretutindeni. Fapte din trecut se ataşează de fapte din viitor.

— Mă întreb dacă vrei să mă zăpăceşti în mod intenţionat. Spuneai că totul s-a întâmplat deja.

— Da, dar mintea noastră percepe lucrurile altfel. Depinde cum abordăm problema: din punctul de vedere al fizicii, al psihologiei sau al filosofiei?

— O singură dată mi-am dorit să mă pot întoarce în timp, zise Radiana. Să nu râzi. Când mi-a murit pisica.

Dacă aş fi avut bani s-o duc la veterinar, putea să trăiască. Dar nu i-am avut şi nimeni nu mi i-a dat. Eram doar o fetiţă puţin mai răsărită, dar auzisem de călătoria în timp şi m-am gândit că ar fi posibil ca eu, cea din viitor, să mă întorc pe furiş să pun o sumă de bani undeva, la vedere, ca să îi descopăr eu, cea din trecut şi s-o salvez pe Missouri. Într-un final am fost atât de sigură că eu, cea din viitor, aş face cu siguranţă acest lucru, încât am răscolit toată casa în căutarea banilor. Missouri a murit în braţele mele, iar eu, te asigur, domnule Sandini, că nu există călătorie în timp, altfel pisica mea ar fi trăit până la adânci bătrâneţe.

— Pisicile au o legătură evidentă cu fizica, pe tine o pisică te-a convins că nu există călătorie în timp, iar pe Schrodinger de ideea că niciun fapt nu e pe deplin real până când nu este observat. Şi cu toate acestea, mie îmi place mai mult ca toate Maneki Neko.

— Pisica norocoasă japoneză. Ce-ar fi să continui povestea de unde ne-a întrerupt Aldrin?

— Abia aşteptam să mă rogi. Unde am rămas? întrebă Alec, căutând cu privirea, dincolo de pereţi, acea Japonie înglobată în fumul trecutului.

— Tocmai o descoperiseşi pe Nakudo la una din mesele de pe terasa barului.

— Da. Eram emoţionat într-un fel pe care nu-l puteam înţelege. Aveam presimţirea că această Nakudo îmi va da ceva ce nimeni altcineva nu ar fi fost capabil să-mi ofere. Acum, când mă gândesc, îmi dau seama că aceste momente cu tine, Radia, mă făceau atunci atât de nerăbdător. Pentru că Nakudo a anunţat, cumva, apariţia ta.

— Inițial am crezut că ți-am atras atenția pentru că am fost o luminiță prea jucăușă. Apoi, Aldrin mi-a dezvăluit că aș avea o informație importantă. Trebuie să te hotărăști, Alec. De ce sunt aici?

— Pentru că te-a prevestit Nakudo. Restul, cu Ebla, e o coincidență, deși mă tem de cuvântul ăsta. O coincidență e ceva tulburător. Mă lași să-ți povestesc sau preferi să mă judeci?

— Te ascult.

— Studentele pe care ți le-am descris mai devreme s-au ridicat de la masa lor. Am crezut că Nakudo va veni la noi, dar bărbații s-au ridicat și ei în același timp. Nakudo i-a așezat față în față și și-au dat mâinile doi câte doi. Toată scena îmi evoca un ritual hippie, un fel de comuniune simbolică la malul mării. Impresia mea era că oamenii aceia atunci se vedeau prima dată. Au plecat ținându-se de mână, spre interiorul insulei, mai târziu aveam să aflu că nu ajunseseră decât până la ușa din spatele clădirii. Localul se eliberase, nu mai era decât cuplul cel straniu și noi. Nakudo s-a dus și la masa lor și ei i-au înmânat niște sticluțe plate, pe care și le-au scos de sub braț, de parcă ar fi fost termometre. Conțineau un fel de lichid. Nakudo le-a desfăcut pe rând. Mai întâi a băut lichidul din recipientul femeii. A stat nemișcată câteva minute, nu mult, apoi i-a spus ceva în șoaptă. A băut și ce era în cealaltă sticluță și a vorbit cu bărbatul. Am început să mă simt penibil. Am golit paharul meu cu ceai pe nerăsuflate. Ți-am spus că eram emoționat și nu înțelegeam de ce. Când Nakudo s-a așezat, în sfârșit, la masa noastră, am crezut

că descopăr de unde vine emoția: eram în pericol iminent de a mă îndrăgosti. Ceva în jur avea efecte magice. Ca şi cum japoneza aceea micuță şi fermecătoare mi-ar fi luat inima în mâinile ei şi ar fi stors-o. Credeam că era dragoste. Acum ştiu că erai tu, Radia. Japoneza avea ceva din fragilitatea unui bibelou de porțelan. I-a zâmbit lui Steve, apoi s-a uitat la mine fără niciun pic de stânjeneală. A simțit că mă încordez, dar liniştea ei deplină m-a destins şi pe mine, până la urmă. Mă privea fără să zică nimic. Între timp şi-a aprins o țigară şi am remarcat că avea mâini delicate şi îngrijite, dar fără manichiură. Nu era fardată şi nu purta podoabe. Tricoul alb şi pantalonii simpli păreau o ținută de o eleganță rafinată. Dar asta venea din interiorul ei. Când am avut curajul să-i susțin privirea, am descoperit o pereche de ochi ciudați. Nu ştiu sigur dacă erau frumoşi, dar pe mine m-au fascinat. Erau atât de negri încât irisul nu se deosebea de pupilă. Erau foarte puțin migdalați şi pleoapele sidefii mi s-au părut cea mai delicată lucrare a naturii. Poți să crezi despre mine ce vrei, dar în clipele acelea m-am gândit la magie, vrăji şi altele asemenea. Steve tăcea ca un peşte, nu mă ajuta deloc.

— Vă plac filmele, domnule Sandini? mă întrebă dintr-odată Nakudo. Avea cel mai desăvârşit accent englezesc. Am bâiguit ceva în sens afirmativ, cu toate că, de fapt, eu nu mă prea uit la filme, am fost dintotdeauna un cititor. Am vrut să adaug ceva despre un regizor japonez, ca să fac impresie bună, dar m-am bâlbâit penibil, aveam tocmai atunci un lapsus! Însă, mă înțelegi, voiam să fac impresie.

— Foarte rar mă uit la filme, mi-o reteză cu drăgălăşenie Nakudo, dar urmăresc adeseori genericele, domnule Sandini. Nu aveţi impresia că genericul de la finalul peliculei vă pune în legătură cu esenţa lumii?

Cred că am făcut o figură siderată. M-am întrebat, în sinea mea, dacă fetişcana aceea râde cumva de mine.

— Când văd atâtea nume de oameni derulându-se pe ecran, stau şi mă întreb unde o fi acum fiecare şi ce o fi făcând. Mai trăieşte sau nu? E fericit sau plânge? Care e visul său secret? Ce-şi doreşte de la viaţă? Câtă energie informaţională a acumulat în conştiinţa sa? Faptul că numele lor au fost lipite acolo, pe o peliculă, e ca şi cum ceva din ei înşişi ar fi fost pus la conservare.

O clipă mi-a venit s-o întreb dacă simte acelaşi lucru când consultă cartea de telefon, dar Nakudo vorbea atât de serios, ba chiar cumva trist, încât m-am abţinut.

— Hm, nu ştiu, nu m-am gândit niciodată la aşa ceva, am răspuns prudent. Mă simţeam dezorientat. Steve, care de obicei era protocolar, nici nu catadicsise să mă prezinte, iar Nakudo mi se adresase pe nume de parcă ne-am fi ştiut. Cum era cazul să îi spun? Doamnă? Părea un copil! Domnişoară? Direct pe nume?

— Steve mi-a spus că va veni cu un coleg. Sunteţi colegi, domnule Sandini?

— Da, oarecum, lucrăm la un proiect comun.

— Despre studiul gândirii, parcă.

— Întocmai.

— Şi la ce concluzie aţi ajuns?

Fata se pricepea binişor să pună un om în mare încurcătură. Nu puteam fi decât ridicol încercând să sistematizez,

la o masă, într-un bar, concluziile unui studiu ştiinţific pe care, de fapt, nici nu-l încheiasem încă. Văzând că deschid şi închid gura fără să emit vreun sunet, Nakudo făcu un gest graţios cu mâna în care avea ţigara:

— Îţi spun eu marele secret! Abordările raţionaliste sunt un drum închis. Merg numai până la un punct. Ca să pătrunzi dincolo de cortină este nevoie de o gândire abisală, de tip magic.

Nu ştiam cum să reacţionez. Doar nu era cazul să port o discuţie savantă cu o gheishă modernă într-un local!

— Dar dumneata cu ce te ocupi, frumoasă domnişoară? am întrebat pe un ton dulceag şi idiot de care mă ruşinez şi acum. Îţi mărturisesc, Radia, toată viaţa avusesem mare grijă să nu fiu luat în râs, să nu fiu ironizat, să nu se poată spune despre mine că n-am făcut faţă, că am eşuat şi alte prostii de genul ăsta. Am pierdut multe lucruri importante străduindu-mă să fac o impresie bună. Am vrut să o tratez pe fătuţa din dreptul meu cu o politeţe glacial-academică, dar, din fericire, ea nu m-a luat în seamă. A fluturat pleoapele ca şi cum s-ar fi luptat să alunge senzaţia neplăcută pe care i-o produsese întrebarea mea şi a răspuns foarte firesc:

— În momentul de faţă mă ocup de apă.

— Apă? Asta e prescurtarea de la ceva? l-am întrebat pe Steve, dar el clătină din cap cu ochii închişi, de parcă ar fi îndemnat un copil năstruşnic să tacă şi să aibă răbdare.

— Studiez efectele conştiinţei umane asupra apei.

— Aha! făcui eu, mimând o revelaţie.

— Continuu studiile lui Masaru Emoto, dar mai mult ca aplicație practică.

Nu reuşisem să dau de urma lui Masaru Emoto în memorie şi cred că a citit asta pe fața mea. Nu m-am priceput niciodată să mint şi de aceea preferam să evit situațiile în care aş fi fost tentat să recurg la neadevăruri.

— Domnul Emoto a observat că structura moleculară a apei se modifică în funcție de starea de spirit a persoanei cu care vine în contact.

Dădeam din cap, ca şi cum aş fi ascultat cu atenție, dar tot ce-mi doream în acele momente era să mă aplec peste masă şi s-o sărut pe gură. Mă întrebam ce ar fi avut de spus domnişoara care studia structura moleculară a apei. Atunci o aud întrebând:

— Vreți să vă fac un test? Vi-l pot aduce în campus mâine.

M-am uitat la Steve:

— Da, desigur.

S-a ridicat şi a dispărut undeva, în camerele de la parter. După câteva minute a revenit cu două sticluțe plate şi o carafă cu apă. Ne-a rugat să ținem sticluțele şi le-a umplut pe jumătate, fără să verse vreo picătură. Era îndemânatică. Apoi le-a astupat şi ne-a îndemnat să le ținem sub braț. M-a trecut un fior, gândindu-mă că la sfârşit are să bea conținutul. Stomăcelul ei drăgălaş avea să studieze moleculele de apă! Însă, după un sfert de oră, ne-a cerut recipientele şi ne-am luat rămas bun. Nici pomeneală să le bea! Am plecat cu Steve prin parcul din cealaltă parte a insulei. În spatele clădirii, nişte femei îmbrăcate în alb tranşau peşti cu o repeziciune uimitoare şi îi agățau fâşii,

fâşii, la uscat. Sus, la etaj, erau ferestre cu vedere spre parc şi perdelele vaporoase fluturau ca nişte întrebări care nu au răspuns. Mă pregăteam să-l beştelesc pe Steve, dar m-am oprit la timp. În fond, petrecusem o duminică ciudată, dar agreabilă. Ţi-e somn, Radia?

— Nu, deloc, continuă!

— A doua zi eram nerăbdător s-o întâlnesc. Campusul universităţii era departe de a fi un loc liniştit, dar m-am gândit că poate îi este în drum şi că nu era frumos să cer o schimbare a locului de întâlnire. Pe la ora patru m-a sunat şi mi-a propus să ne vedem la un mic local de lângă biblioteca engleză. Era deja acolo când am ajuns, comandase pentru amândoi ceai şi turte de kamaboko. Pe sticla mesei erau împrăştiate nişte fotografii. Mi-a întins una dintre ele:

— Asta-i a ta.

Era o fotografie făcută cu microscopul. Se vedea un cristal de apă cu contururile cam şterse. Mă aşteptam la nişte lămuriri. Nakudo îşi aprinse o ţigară şi se uită drept la mine cu una din privirile acelea care la noi, în Europa, nu sunt permise decât între persoane apropiate.

— Eşti foarte trist, Alec Sandini?

— Nu, ripostai eu, luat prin surprindere, dar ea părea că nu vrea să mă audă.

— Eşti foarte trist, pentru că eşti singur, nu-i aşa?

Mă pregăteam să-i răspund înţepat că am o soţie şi doi copii, dar m-am oprit brusc. Ochii ei parcă pluteau. Fata părea să fie căzută într-un fel de transă.

— Şi tu eşti dintre cei care au confundat liniştea cu fericirea?

— Fericirea e una dintre cele mai amăgitoare năluciri cu care poate avea de-a face un om în viața asta, am zis cu năduf. Dacă tot nu mă auzea, măcar s-o pun la punct! Nakudo sorbea din țigară. Atunci m-am apucat şi eu de fumat, Radia. Cum tăcea de câteva minute, m-am gândit că ar trebui să-i pun eu întrebări. Ăsta e un fel de ghicit în apă? am zis, fără speranța că îmi va răspunde. Dar ea renunță dintr-odată să contemple punctul acela nevăzut din spațiu, cu care se delectase până atunci, şi întoarse ochii spre mine:

— Este un test ştiințific. Uite, făcu împrăştiind pozele celelalte pe masă: Omul ăsta e fericit, vezi ce cristal perfect are apa lui? Totuşi, e o fericire scurtă, posibil să fi luat vreun examen. Cel de aici ascunde o taină care îl consumă. Iar aici avem pe cineva care e nemulțumit de sine. Ia vezi asta! E a unui om rău. Aici e cineva bolnav. Cancer, probabil.

— Şi tot ce poți să-mi spui e că sunt trist pentru că sunt singur? E ceva atât de general, încât aproape că s-ar potrivi oricui, mai ales unui străin venit aici pentru studii. Doar nu te aştepți să te cred! Însă nu contează, mă bucur că te-am cunoscut pentru că îmi placi foarte mult, Nakudo.

Îşi scutură țigara şi pentru prima oară am avut senzația că se simte încurcată, dar zâmbi dulce:

— În fiecare om există o cantitate indefinită de imprevizibil. Ca un fel de lavă de mare adâncime, care, din când în când, trebuie să erupă. O să pun ceea ce ai spus pe seama acestui gen de activitate vulcanică. Dar trebuie să te punctez: dacă nu te-ai simți singur şi trist, mă îndo-

iesc că te-ai avânta să faci avansuri unei fete de la prima întâlnire.

Habar nu aveam eu însumi cum m-aş fi purtat într-o asemenea împrejurare. Iubitele mele fuseseră adevărate personaje de roman. Mă însurasem ca la o loterie, dând cu banul, ceea ce nu însemna că nu avusesem de-a face cu femei. Numai că nu mă interesaseră cu adevărat. Nu mă preocupase felul lor de-a fi, personalitatea lor, ce gândesc, ce opinii au, ci cu totul alte aspecte, mai carnale. Singura persoană feminină de care am fost cu adevărat conştient în viaţa mea a fost mama, dar ea nu era femeie, era dumnezeu. Aşa că, de unde ştia Nakudo cea mignonă că nu aş fi făcut avansuri la prima întâlnire? Mă credea timid? Neexperimentat? Fricos? Trebuia să-i dovedesc contrariul!

— Ascultă, am zis eu, mai mult ca să schimb traiectoria dialogului, de ce nu ai băut din sticluţele noastre, aşa cum ai procedat cu ceilalţi doi clienţi?

— Aceea era apă de la Hiroshima. Pe clienţii de ieri i-am tratat de ceva diferit.

— Poţi să-mi spui? Sau... e secret profesional?

— N-ar trebui să-ţi spun, dar ţinând cont că nu-i cunoşti şi că probabil n-o să-i mai vezi niciodată, plus că în curând vei termina studiul şi ai să pleci... Cred că-ţi pot spune. Doamna suferă de dislocare.

— Cum?

— E dislocată. Nu se află unde ar trebui să fie.

— Şi cum şi-au dat seama de asta? am întrebat cât am putut de ironic.

— Imediat după căsătorie, deşi se iubeau foarte mult, ea a încetat să mai fie atrasă de el. Nu l-a mai dorit. Avea un inexplicabil sentiment de respingere.

— Oho! Presupun că avem o groază de dislocaţi, dacă e să ne luăm după aceste simptome.

— Apoi a început să-şi amintească amănunte care nu se petrecuseră niciodată. Întâmplări care nu avuseseră loc, mă înţelegi?

— E doar schizofrenie, Nakudo. Te superi dacă îţi spun pe nume?

— Îmi face plăcere. Şi poate vreun psihiatru să trateze eficient schizofrenia? Eu, însă, am rezolvat problema.

— Ei, bravo!

— Lumea e ca un ciorchine de strugure care creşte şi tot creşte. Fiece bob e o variantă a lumii. Fiecare alegere pe care o facem divide lumea. Grădina Potecilor ce se Bifurcă, ştii conceptul, nu?

— Da, şi?

— Există posibilitatea ca un subiect dintr-o lume să treacă dintr-o greşeală în alta. Totul pare cunoscut, familiar, dar multe lucruri sunt totuşi diferite. Cei din jur îl cred bolnav, dar el e numai dislocat.

— Şi cum procedezi?

— Aduc noroi de la Hiroshima. În primele şedinţe trebuie să-l mănânce aşa. Apoi, treptat, timp de câteva şedinţe, îl diluez cu apă de la Hiroshima până când se limpezeşte, ceea ce înseamnă câteva săptămâni de hrănire cu principiul activ de acolo. Terapia are ca rezultat o creştere a gradului de permeabilitate a membranelor realităţii

pentru persoana care face tratamentul. Le va penetra mai uşor şi se va putea întoarce acasă.

— Şi tu de ce ai băut din apa lor?

— Pentru ca să o pot direcționa, să-i pot spune încotro să se ducă.

— Ai vindecat pe cineva până acum?

— Bineînțeles. Am o mulțime de cazuri rezolvate.

— Sunt... fascinat. Spune-mi, de ce ai nevoie de noroi de la Hiroshima? Trebuie să fie ceva legat de bomba atomică, nu-i aşa?

— Asta e o poveste mai lungă şi e foarte personală, Alec Sandini. De ce ți-aş spune-o?

Am început să rontăi turtele de kamaboko. Nu puteam să-i spun că ceea ce doream, de fapt, era ca ea să vină de două ori pe săptămână în camera mea închiriată şi să facem sex, aşa că am zis cu un aer naiv:

— Sunt doar curios.

— Meriți să auzi o poveste adevărată, Alec Sandini? Când ştii povestea cuiva, e ca şi cum l-ai poseda, mă înțelegi?

Devenise evident pentru mine că nu eram interesat de Nakudo pentru proiectul ştiințific, ci numai în scop personal.

— Ce sunt turtele de kamaboko? Vreau şi eu.

— Ce spui, Radia? Turtele de kamaboko? Sunt un fel de biscuiți cu gust de peşte. Îmi pare rău, nu am. Dar cred că am o cutie cu biscuiți englezeşti sărați! Sper să nu-i fi mâncat fără să-mi dau seama. Ia, uite! Gustă, sunt buni.

— De ce spui că Nakudo m-a prefigurat pe mine?

— Ascultă şi-o să înţelegi! Nu îţi voi mai reda toate etapele poveştii mele cu Nakudo. Mă lăsasem condus de idei preconcepute şi îmi imaginasem că o tânără asiatică ar fi dispusă oricând să se urce în patul meu, pentru că eu eram omul alb, educat, eroul civilizator. M-am înşelat. Cu toate că începuserăm să ne întâlnim tot mai des şi aveam certitudinea că şi Nakudo mă plăcea, n-a trecut niciodată de limita unei camaraderii nevinovate. Însă aşteptarea mea răbdătoare şi insistenţa, care are efect în cazul oricărei femei, nu zâmbi!, şi-au arătat roadele după vreo trei luni. M-a invitat să luăm masa de prânz acasă la ea. Ştiam unde locuieşte, pentru că o mai condusesem în vreo două seri, însă niciodată nu mă poftise înăuntru. Închiriase etajul întâi al unei căsuţe dintr-un cartier curat, cu multe grădini, dar care avea un mic dezavantaj, era străbătut de linia ferată care unea oraşul cu partea de vest a insulelor. La parter locuia proprietăreasa, o doamnă bătrână şi singură, despre care Nakudo mi-a şoptit că e cam severă şi că nu suportă gălăgia. Din pricina ei am urcat scara în vârful picioarelor. Cumpărasem un buchet de flori şi o sticlă de vin şi nu-mi venea să cred că în sfârşit sosise momentul mult aşteptat. În faţa uşii, am pus sticla de vin sub braţ şi mi-am trecut degetele prin păr, am înghiţit şi mi-am dres vocea. Fusesem atât de nerăbdător în ultimele luni şi tocmai de aceea nu-mi puteam explica de ce acum, în clipa supremă, căci avea să fie în după-amiaza aceea o clipă supremă, o clipă în care lumina va deveni lichidă, de ce mă simţeam de parcă cea mai importantă parte a eului meu s-ar fi aflat în cealaltă jumătate a lumii?

De îndată ce Nakudo a apărut în uşă, îndoielile mi s-au risipit. Eram atras de ea ca un fluture de lampă. Da, asta era, mă gândeam mai târziu, în timp ce degustam bunătăţile pe care le gătise pentru mine, eram atras ca un fluture de o lampă! Fluturele nu ţine minte lampa. Vine spre ea numai când o vede. Eram impresionat de osteneala pe care şi-o dăduse cu prânzul acela, mai ales că eu nu eram deloc interesat de mâncare şi tot ce doream era să avem o discuţie despre relaţia noastră şi viitorul ei. La sfârşitul mesei, după ce a strâns vasele şi a turnat două pahare de vin, am simţit că a sosit clipa. Soarele intra în cameră pieziş, luminând un dulap vechi din lemn roşu. Acolo era o pisică Maneki Neko, de felul celor care stau de obicei la intrări, iar deasupra, pe perete, era o acuarelă reprezentând un lan de grâu năpădit de albăstrele şi maci. Dintr-o cameră alăturată se auzea tic-tacul unui ceas. A fost un moment foarte plăcut şi l-am gustat amândoi în tăcere. Nakudo a ridicat paharul ei cu vin roşu, limpede, şi m-a privit prin el. Mi-a declarat că era pregătită să-mi spună povestea ei, dacă mai voiam s-o aud. Şi, din felul cum şi-a arcuit buzele vorbind, am dedus că n-a uitat ce-mi spusese despre un anume gen de posesie. Mi s-a accelerat puţin respiraţia. Până atunci, ori de câte ori făcea referire la ea sau la viaţa ei, tonul vocii sale lua o nuanţă reflexivă. Doream, desigur, să aud povestea, dar mă neliniştea gândul că avea să fie o poveste tristă. Sau, mai rău, că s-ar putea să aud vreo mărturisire care să mă dezamăgească. Pe loc am înţeles că eu eram, de fapt, în căutarea unei femei pure. Nu mă gândeam neapărat la virginitate, puritatea de care însetam era ceva cu mult mai complex.

— Te-ai aflat vreodată în situația de a descoperi că tot ceea ce știai este eronat? începu Nakudo. Am clătinat din cap, era mai simplu să tac.

— La paisprezece ani mi-am dat seama că adevărul nu poate fi găsit aici, la suprafață, în lumea pe care o locuim noi, continuă ea. Adevărul se află undeva într-un loc adânc și întunecat, într-o beznă care pătrunde în tine și te cucereşte, care îți taie respirația. Acolo sălăşluieşte adevărul ultim, nu aici, afară, în lumina soarelui, printre oameni. Dar cine are curajul să coboare în căutarea adevărului?

Îşi mângâie cu un deget buza de sus, privind dincolo de mine. Mi se păru că ceasul din cealaltă cameră se oprise.

— Bunica mea, împreună cu alți supraviețuitori de la Hiroshima, au avut acest curaj, murmură Nakudo, în şoaptă. Sorbi din paharul cu vin. Era palidă şi mi-am zis că mâinile ei erau probabil reci ca piatra. Mă întrebam spre ce ne va duce această poveste a ei, când ea vorbi din nou:

— Am cunoscut-o la paisprezece ani pe bunica mea, Alec Sandini. Ştiam că trăieşte, dar mama nu-mi îngăduise niciodată s-o vizitez. Într-o zi caldă de toamnă m-a anunțat din zori că urma să o vedem pe bunica şi că nu trebuie să mă tem sau să mă arăt şocată de locul unde vom merge. Ştii, începusem să cred, la un moment dat, că bunică-mea e una din acele femei fără adăpost care stau pe străzi şi trăiesc de pe o zi pe alta. Mă ruşinam în sinea mea că am o asemenea rudă. Ce aveau să spună colegele mele de la şcoală când vor afla? Şi de ce mama nu o adusese la noi? Nu cutezam s-o întreb nimic din toate acestea. Ştiam că

mama nu va vorbi despre ceea ce nu vrea să vorbească până nu vine clipa stabilită de ea. Cândva, în copilărie, o întrebasem unde e tatăl meu şi mi-a răspuns atât de sever încât am uitat chiar şi că aş avea un tată. O vreme, mi-am imaginat că mama, care nu era urâtă deloc, a fost o gheishă care a greşit şi s-a ales cu mine.

Nakudo sorbi iar din paharul cu vin. Mi se părea că ochii ei nu mă văd. Parcă ar fi vorbit mesei, dulapului, tabloului cu maci.

— Am luat trenul spre insula Honshu, spre Hiroshima Eki şi când am ajuns în gara centrală, am urcat într-un autobuz. Mi-am dat seama că mama cunoştea traseul perfect, deci mai fusese acolo, şi încă recent. Am coborât după câteva staţii şi ne-am îndreptat spre o gură de metrou. Dar, când am ajuns la peron, nu am urcat în trenul care tocmai sosise. Mama a spus să fiu cuminte şi s-a adresat unui om în uniformă, care stătea lângă o uşă. Nu am auzit ce i-a spus, dar bărbatul a înclinat capul şi ne-a permis să intrăm. Era un fel de birou sau o sală de aşteptare minusculă. Înăuntru ne-am spus numele unei doamne care ne-a trecut într-un registru, zâmbind mamei ca şi cum ar fi cunoscut-o şi îndeplinea doar o formalitate. Ne-am aşezat pe nişte scaune de plastic tare alături de alte patru persoane care aşteptau. Mă simţeam ca în şcoala primară când intrau asistentele în sala de clasă pe nepregătite să ne facă o injecţie. Pe unul din pereţi mai era o uşă. Oare bunica se afla dincolo de ea? Ce putea să facă acolo bunica mea? Îmi făcusem socoteala că trebuia să fie foarte bătrână. O singură dată mama spusese că bunica văzuse

câinii războiului, ceea ce însemna că prin '45 era născută. Deodată, uşa la care mă uitam bănuitor s-a deschis şi un alt bărbat în uniformă ne-a poftit afară. Dincolo de uşă era doar un fel de palier şi scări care coborau. Eram tot mai timorată, dar mama s-a uitat la mine sever şi m-a strâns de mână, aşa că am urmat-o în tăcere. Şi în acest caz, ca şi la injecţiile din şcoala primară, nu aveam scăpare. La capătul scărilor era un alt peron de metrou. Staţia părea mai veche şi cam neîntreţinută. Un singur vagon aştepta cu luminile aprinse. Am urcat. Eram şase călători şi mecanicul. Drumul n-a durat nici cinci minute. Pe partea stângă a apărut o staţie cum nu mai văzusem. Părea locuită. Linia se termina acolo, la capătul ei era un zid. Deci, vagonul urma să ia calea întoarsă. Am privit cu uimire în jur. Coloanele care susţineau tavanul fuseseră unite în partea dinspre linii cu sticlă mată. Pe jos era un fel de mochetă şi câteva fotolii de piele erau răsfirate dintr-un capăt în altul. Surpriza a fost şi mai mare când am trecut dincolo de coloane. Era un spaţiu imens, aranjat ca o cameră de zi, foarte confortabil, chiar luxos aş zice. Am fost întâmpinaţi de o asistentă medicală şi trebuie să-ţi spun că am tresărit. Deci tot trebuia să primesc o injecţie! M-am calmat singură, zicându-mi că suntem într-un fel de sanatoriu particular, unde bunica e, cel mai sigur, internată. Poate chiar se afla pe moarte şi ceruse să ne vadă. Asistenta a salutat-o cordial pe mama şi a preluat ceilalţi călători, pe care i-a invitat să ia loc într-un colţ, pe nişte canapele. De jur-împrejurul încăperii erau pereţi glisanţi din hârtie de orez, pictaţi cu motive tradi-

ționale. Priveam cu aviditate şi încercam să înregistrez cât mai multe detalii, când mi-am dat seama că era totuşi acolo ceva ce nu-mi plăcea, dar nu am reuşit să-mi dau seama pe loc ce anume. Apoi, unul din pereți a alunecat într-o parte şi a apărut o doamnă în vârstă, îmbrăcată în nişte pantaloni lila şi un pulover galben. Se apropia de noi cumva pieziş, parcă ar fi mers în dungă şi, pe măsură ce venea, lucrul acela care nu-mi plăcuse devenea tot mai accentuat. Era mirosul. Un miros de pământ. Un miros de mormânt răscolit. Aş fi preferat să mă întorc pe călcâie şi să plec, să fug, dar mama mi-a strâns mâna tare de tot şi m-a împins înainte, zicându-mi s-o salut cuviincios pe bunica. O vedeam din profil, căci se oprise în fața noastră într-o atitudine ciudată, nefirească, dar trebuie să-ți spun că era cel mai frumos şi mai distins profil al unei doamne în vârstă pe care îl văzusem în viața mea. M-am apropiat, m-am înclinat şi atunci bunica a întors capul şi am avut nevoie de toată stăpânirea de sine şi de conştientizarea rapidă a prezenței necruțătoare a maică-mii ca să n-o iau la fugă țipând. Cealaltă jumătate a capului bunicii era doar un nod de carne din care clipea aiurea o pleoapă peste un ochi tulbure şi buza de sus era trasă spre ureche, dezvelind dinții. Bunica mea era un monstru!

Nakudo închisese ochii strâns, iar palma i se încleştase pe paharul de vin. Am vrut să întind mâna s-o mângâi, dar nu am îndrăznit. Amintirile acelea erau foarte vii în ea. A inspirat profund, a mai aprins o țigară şi apoi a continuat:

— Trebuie să-ți spun, Alec Sandini, că prima impresie m-a înşelat şi că bunică-mea s-a dovedit a fi o femeie

blândă şi iubitoare. Mă aşteptam să fie rea, pretenţioasă, capricioasă, aşa cum sunt de obicei oamenii cu frustrări. Cu timpul, am descoperit cu surprindere că era afectuoasă şi veselă. Atunci m-a îmbrăţişat ţinând spre mine partea sănătoasă a capului şi mi-a şoptit că sunt frumoasă. Mama nu mă lăuda niciodată pentru nimic, aşa că am fost cucerită pe loc. Ne-a servit cu ceai şi prăjiturele, apoi a trecut să-i salute pe ceilalţi călători. Mi-am dat seama că toţi o cunoşteau şi o tratau cu dragoste şi respect. Când a revenit la noi, avea ochii umezi de emoţie. S-a apropiat de mine şi mi-a pus mâinile pe creştet. După câteva clipe, i-a spus mamei că „darul e viu în copilă", adică în mine, am dedus eu, şi că a venit momentul să îl folosesc. După o oră, mama s-a ridicat să plece şi am fost panicată văzând că intenţionează să mă lase acolo. Nu aveam de unde să bănuiesc că tocmai începuse cea mai intensă perioadă a vieţii mele! Un an de zile am rămas acolo fără să ies la suprafaţă. Când bunica îşi pusese mâinile pe capul meu, a apăsat palmele cât a putut şi dintr-odată am simţit ceva mişcându-se în craniul meu, de parcă un vierme s-ar fi trezit la viaţă. În tot anul acela mi-a spus de mai multe ori povestea ei, de fiecare dată cu mai multe detalii, povestea mamei şi misiunea pe care o aveam eu de îndeplinit. Nu m-a întrebat niciodată dacă vreau sau nu. Era de la sine înţeles că nu pot să aleg. Te-ai gândit, Alec Sandini, că e interesant cât de puţini oameni fac răul în mod conştient? De cele mai multe ori sunt convinşi că deciziile lor sunt corecte. Sau, cel puţin, că sunt justificate. Bunica nu şi-a pus problema că eu aş putea dori altceva şi că era

rău să mi se impună să merg pe drumul pe care mi-l prestabiliseră. Probabil aşa se purtase şi cu mama, cu o inflexibilă duioşie. Cu o tandreţe care nu i-a dat de ales.

Nakudo strivi ţigara în scrumieră cu un gest brutal. Părea că se gândeşte la ceva şi nu am rupt tăcerea. După vreun minut, a continuat:

— Bunica mea a văzut ciuperca nucleară. Venise la cimitir cu maică-sa, pentru că se împlinea un an de la moartea tatălui ei, în război. Mi-a povestit că dimineaţa aceea de august era foarte liniştită şi însorită. Ultimul lucru pe care şi-l aminteşte este că ştergea cu batista monumentul de la mormânt. În acea zi, era doar o fetiţă de cinci ani bunica mea, Michiko Shibata... Nu-mi pot imagina cum a fost posibil, dar poate pentru că era atât de micuţă, suflul exploziei a îngropat-o înainte de a o arde cu totul. Din ziua aceea nu-şi mai aminteşte altceva şi nici din zilele următoare. Dar spune că are în memorie faptul că cineva o ducea în braţe, că avea capul lipit de umărul cuiva şi că mergeau prin locuri înecate în ceaţă sau negură. Privind peste umărul celui care o purta, a văzut un copac uriaş, a cărui coroană atingea cerul. Mult mai târziu a înţeles ce văzuse de fapt.

Îşi aprinse altă ţigară şi turnă vin. Făcea în continuare abstracţie de mine, vorbea fără să mă privească.

— Pe bunica Michiko au crescut-o alţi supravieţuitori. Se formase la periferia de la nordul oraşului un grup, ca o familie mare, erau hibakusha, cei afectaţi de bombă. Unii dintre ei au trăit încă mulţi ani aşa, ca Danko Misawa sau Jinpe Teravama. Locuiau în câteva autobuze. După

încheierea păcii, americanii au vrut s-o ducă şi pe bunicămea, împreună cu alţi copii, la tratament, acolo la ei, dar Grupul s-a împotrivit. Au ţinut-o ascunsă. Ziceau că nu mai doresc alte experimente americane pe pielea lor. La început, până să ajungă la ei primele ajutoare, nu aveau nimic de mâncare. Nici foame nu le era. Doi soţi care făceau parte din Grup nu au mai putut mânca nimic, niciodată. Însă a venit un fel de predicator şi le-a vorbit urcat pe un butoi de tablă. Le-a spus că nu au nevoie de nimic de la nimeni şi că pământul patriei îi va hrăni. Şi a mâncat pământ în faţa lor. Cum într-adevăr nu era nimic de mâncare, până la urmă s-au întors la groapa unde o găsiseră pe Michiko. Acolo, pământul se gelifiase, era păstos şi tremura ca aspicul. Ştii ce cred eu? Cred că acela era un pământ foarte tânăr. O materie care devenise pământ numai cu puţin timp în urmă, erau trupurile morţilor din cimitirul militar fierte şi concentrate de explozie. Au mâncat bucăţele de pământ şi au văzut că avusese dreptate predicatorul. Patria îi hrănea oricum. Bunica a crescut acolo, lângă groapă. Sigur că timpul a trecut şi reconstrucţia a schimbat înfăţişarea moartă a oraşului. Craterul a fost astupat şi nu a mai rămas din vechea groapă decât un fel de puţ. Dar din vechea staţie de metrou se putea ajunge pe fundul puţului mergând printr-un tunel subteran. Chiar şi azi eu merg pe acolo când mă duc să iau pământ.

M-a trecut un fior. Unele poveşti adaugă ceva sufletului celui care le ascultă, dar altele parcă ar fi o răzătoare care fură un strat de piele şi carne şi îţi lasă sufletul gol şi

sângerând. Pentru prima oară de când începuse să vorbească, Nakudo s-a uitat la mine:

— Mai poți?

I-am făcut semn că aştept să continue şi am băut o înghițitură de vin. Gura şi gâtul mi se uscaseră.

— Pe la şapte ani, bunica şi-a dat seama că vede lucruri pe care alți oameni nu le puteau vedea. Era jos, în adâncul gropii, scotea calupuri de pământ şi le depozita în cutiuțe de lemn lăcuit. A privit în sus. Cineva îi spusese că de acolo se pot zări stelele şi pe timpul zilei, dar ceea ce a văzut ea nu erau stele. Erau nişte suprafețe transparente care înconjurau pământul, de parcă globul terestru ar fi fost conținut de nişte sfere cu mult mai mari. Cu cât privea mai mult şi mai atent, cu atât privirea ei pătrundea mai profund în lumea aceea. Erau şi acelea lumi locuite de oameni. Nişte fire subțiri ca de păianjen legau ființele de acolo de sus, de oamenii de jos, toți erau legați între ei şi orice mişcare se propaga prin firele acelea afectându-i deopotrivă. S-a înspăimântat simțind dintr-odată cât de incertă şi vulnerabilă este viața ei şi a tuturor. Mi-a spus că de atunci a înțeles că lumea pe care o percep oamenii de la suprafața pământului este trunchiată şi săracă şi că adevărata viață e în altă parte. Mai târziu a întâlnit şi primul om care căzuse, trecuse cumva, din lumea lui, aici, în lumea noastră. S-a străduit mult, neavând experiența necesară, dar până la urmă a reuşit să-l treacă înapoi. Asta a fost viața bunicii mele Michiko. N-a urmat şcoli, au educat-o acasă câțiva profesori din Grup. Felul cum arăta Michiko era pecetea singurătății, însă cineva s-a

îndrăgostit totuşi de ea şi din legătura lor târzie s-a născut mama. Bunicul meu a fost un dislocat. Dar învăţase cum să treacă limita şi practic trăia în două lumi. Deci era firesc ca mama să moştenească această capacitate de a vedea şi de a putea trece prin membranele dintre lumi.

— Stai puţin, credeam că acest dar a fost dobândit de bunica Michiko în urma exploziei. Cum ar fi putut să-l transmită genetic?

— Adevărul e că nu ştim cum se transmite. Poate că explozia doar a declanşat ceva. Dacă vrei să ştii, am fost preocupată şi eu de chestia asta, zise Nakudo mai însufleţită. Ai citit cărţile lui Meyl? Konstantin Meyl? Autorul consideră că ADN-ul uman generează unde scalare. Şi ce crezi că fac aceste unde? Nu doar că pot călători cu viteze mai mari decât viteza luminii, dar pot transcende în alte dimensiuni. În fine, dacă vei citi, ai să găseşti şi explicaţia felului cum se formează undele scalare din rotaţia electronilor de hidrogen. O explozie atomică scutură materia până în structurile sale cele mai profunde. Cred că explozia a fost un factor declanşator. Şi mai cred că această capacitate de a călători transdimensional o au toţi oamenii.

— Interesant.

— Da. Mama însă nu a dorit să se folosească de darul ei. A mers la şcoală ca un copil normal şi de îndată ce a reuşit să se întreţină singură a părăsit staţia de metrou a bunicii.

— Mi-ai spus, într-adevăr, o poveste stranie, Nakudo.

— Încă n-am terminat. Vrei să mai auzi sfârşitul?

— Sigur! am spus eu repede, cu toate că simţeam, după ani şi ani, dorinţa din copilărie de a mă ascunde în pat, sub pături, de a pune o barieră între mine şi restul lumii.

— După ce am stat un an sub pământ şi mi-am schimbat total modul de viaţă de până atunci, bunica mi-a îngăduit într-o zi să plec, dacă doresc. Aveam cincisprezece ani. Mi-a adus nişte haine foarte frumoase, toate noi, şi m-a îndemnat să le îmbrac şi să merg la plimbare. Mă temeam puţin, dar am profitat. M-am gândit şi că aş putea fugi acasă. M-am gândit numai o clipă: mama m-ar fi adus înapoi. Nu aveam unde fugi. Uneori, în copilărie, am vrut să fug de acasă. Să plec în căutarea tatălui meu. Dar cum să cauţi pe cineva pe care nu-l cunoşti? Ai simţit vreodată, Alec Sandini, că trebuie să cauţi o persoană foarte importantă pentru tine, că acea persoană există undeva în lume, dar că tu nu ştii cine este acea persoană? Bunica m-a condus la peron. Vagonul încă nu sosise. Am întrebat-o dintr-odată unde este tatăl meu. Mi-a spus că tatăl meu a murit. Niciodată până atunci nu văzusem oameni morţi, nu participasem la vreo înmormântare şi, pentru că nu aveam rude, nu-mi murise nimeni. A fost o lovitură să aflu că se întâmplase asta tocmai cu tata! L-aş fi căutat în zadar. Sau poate că nu, dat fiind că se putea trece dintr-o lume în alta. Am întrebat-o pe bunica ce este moartea. Mi-a zâmbit cu partea frumoasă a capului ei, apoi a întors-o spre mine pe cea zdrobită şi mi-a vorbit, cu dinţii dezgoliţi şi m-a privit prin ochiul tulbure şi apos: moartea e ca şi cum ţi-ai uita poşetuţa asta de piele galbenă în tren, Nakudo, a şoptit. Trenul rămâne, nu pleacă, dar peronul pe care ai coborât o ia din loc cu viteză şi poşetuţa de piele rămâne în urmă, pe bancheta din cabină, nu te mai poţi întoarce la ea şi ajungi atât de departe, încât până la urmă chiar o uiţi.

Nakudo avea lacrimi în ochi şi am întins mâna spre obrazul ei, într-o încercare de a o mângâia, dar s-a ferit.

— M-am întors acasă seara. Acasă la bunica. M-am plimbat toată ziua prin oraş, am mâncat gogoşi şi am băut suc, mi-am cumpărat multe brăţări şi câteva cărţi, am privit oamenii care se plimbau nepăsători, fără să ştie că adevărata lume se vede numai din adâncul unei gropi. Bunica m-a îmbrăţişat şi mi-a spus că pot merge la şcoală, dacă vreau, dar să rămân cu ea, la Hiroshima. Am rămas. Nu am avut niciodată prietene, am fost o adolescentă singuratică şi introvertită. De multe ori, noaptea, când mi se părea că adâncimea la care locuiesc este sufocantă, îmi doream să nu o fi cunoscut pe bunica, să nu fi primit darul, să fiu un om normal şi inconştient. Pentru că aveam şi eu darul, vedeam şi eu. La optsprezece ani am întâlnit pe cineva. Nu, mă exprim incorect, dar nu ştiu cum să vorbesc despre asta. Mai bine îţi spun dintr-odată.

Nakudo trase aer în piept:

— Am un copil cu un bărbat pe care nu l-am văzut niciodată, spuse dintr-o suflare. Cred că am ridicat din sprâncene, căci se grăbi să mă lămurească: Îl întâlneam într-o cameră scufundată în beznă. Bunica a vrut aşa. Asta este însă partea din viaţa mea pe care nu o regret şi mi-o asum. Fără Araki, viaţa mea ar fi fost goală. Povestea noastră nu a durat decât puţin, câteva luni, apoi el nu a mai venit. Era un dislocat care s-a întors definitiv acasă. Cred că a trebuit să aleagă. Nu m-a ales pe mine. Ştii cum e să fii părăsit, Alec Sandini? Ştii cum e să crezi că eşti iubit mai mult decât orice pe lume şi, dintr-odată, să-ţi dai seama

că te-ai înşelat? E ca şi cum ai merge pe-un drum cu cineva de mână, vorbind şi râzând la o plimbare, într-o zi însorită, şi apoi să realizezi că eşti, de fapt, singur şi că cel de lângă tine a dispărut şi poate că vorbeai singur încă de la începutul drumului. Dar nu l-am iubit mai puțin pentru că a plecat. Nimeni altcineva nu ar fi putut să-mi dea ceea ce mi-a dăruit el. Mă întreb dacă eu am reuşit să-i ofer ceva. Când te-am văzut prima oară, am avut un sentiment ciudat, Alec Sandini. Am simțit că Araki trebuie să fi arătat aidoma ție. De-asta ți-am şi spus povestea mea. Şi pentru că vreau să te rog ceva. Vrei să mă ajuți?

— Fac pentru tine orice îmi stă în putere, Nakudo.

— Aş vrea să petreci o zi într-un parc împreună cu mine şi cu fiica mea. Mai târziu, când are să mă întrebe cine este tatăl ei, aşa cum am întrebat-o şi eu pe mama, să-i pot aminti de tine şi să-i spun o poveste despre cum a trebuit să pleci şi nu te-ai mai putut întoarce. Doresc nespus de mult să pot să-i las în memorie un chip al tatălui de care să-şi poată aminti.

— Cu multă plăcere am să fac ce îmi ceri.

— Mai am ceva să îți spun, Alec Sandini. Ascultă-mă bine, asta e răsplata pentru ceea ce faci pentru micuța mea. Într-o zi să te duci pe Insula Itsuku, mai este cunoscută şi sub numele Miyajima, pe oricine vei întreba, va şti să te îndrume. Acolo e un templu. Mergi şi ascultă liniştea acelui loc, e o insulă sfântă, o insulă pură, unde din vechime sunt interzise naşterea, căsătoria şi moartea, adică toate patimile omeneşti. Deasupra insulei cerul are o transparență de cristal. Priveşte cerul acela. Îți va limpezi ochii

aşa încât într-o zi vei putea recunoaşte o persoană care te va căuta venind din adâncul beznei, sărind peste distanţe. Când vei găsi persoana aceea, ţine-o bine lângă sufletul tău şi nu-i mai da drumul niciodată, orice s-ar întâmpla.

— Mulţumesc, am zis din politeţe, fără să cred în prevestirea ei. Îmi doream să plec, să pun punct vizitei aceleia ciudate. Mă simţeam ruşinat pentru felul cum o judecasem, dar şi cumva sufocat şi derutat de povestea ei halucinantă. Şi... cum o cheamă pe fetiţa ta? am întrebat pe un ton voit vesel ridicându-mă de la masă.

— Annabel. Am născut-o pe când eram la studii în Anglia, la facultatea de literatură engleză, mi-a răspuns.

— Şi până la urmă te-ai plimbat cu Annabel şi cu Nakudo Li, aşa cum ai promis?

— Da, Radiana, i-am îndeplinit această dorinţă. A fost o zi foarte frumoasă pentru toţi trei. Cealaltă dorinţă nu aş fi îndeplinit-o, însă, dacă nu s-ar fi petrecut accidentul cu Nakudo.

— A avut un accident?

— Ţi-am spus că prin cartierul ei trecea o linie ferată veche. Nu ştiu cum s-a întâmplat, se pare că şi-a salvat fetiţa, dar trenul i-a tăiat picioarele şi a fost nevoită apoi să poarte proteze.

— Îngrozitor!

— Da. Câteva zile s-a zbătut între viaţă şi moarte şi atunci, aflând de la Steve în ce stare este, am mers, aşa cum mi-a cerut, pe Insula Itsuku. M-am rugat pentru ea la templul de acolo.

— Ai privit cerul?

— Insula este o perlă. E de o frumusețe ce atinge perfecțiunea. Cea mai mare parte a insulei este acoperită de pini, dar am găsit un loc luminos la poalele muntelui Misen şi am privit de acolo cerul, Radia. Cred că de asta te-am recunoscut încă de când erai doar o luminiță pe un ecran.

— Deci nu eşti interesat de tăblițele de la Ebla.

— Nu. Vreau să scăpăm de tardigrazi şi de programul lor.

— Nu există nicio şansă aici? Cel puțin avem un adăpost şi hrană şi în afară de acest fir din cap nu suportăm nimic.

— Firul acela, doar aparent inofensiv, până la urmă ne distruge. Chiar dacă rezistăm oricărui capriciu al jucătorilor de INWO, ne vom îmbolnăvi de un fel de degenerescență. Când nu mai sunt buni de nimic, oamenii sunt abandonați în deşert, asta e soarta lor. Sunt lăsați să moară acolo.

— Înseamnă că vrei să fugim?

— Nici nu trebuie să fugim, Radia, doar să deschidem o anumită uşă. Putem beneficia de a patra dimensiune, care va reduce distanța pentru noi. Avem o ieşire în deşert, pe unde sunt scoşi subiecții ajunşi în stadiul final.

Radia avu un gest de nerăbdare:

— Şi atunci ce am câştigat?

— Vom fi doi pioni care depăşesc limitele tablei de şah. Vom trece într-una din realitățile alternative văzute de Nakudo.

— Aşa, pur şi simplu?

— Odată, un păstor a plecat în pețit şi a rămas peste noapte în deşertul acela, lângă o cetate numită Luz. A

visat o scară pe care făpturile cereşti urcau şi coborau, după plac, în lumea noastră. A însemnat locul cu o piatră şi l-a numit Betel, Poarta Cerului. Hai să căutăm cetatea Luz, Radiana. Se spune că acolo oamenii nu mai trebuie să moară.

— Eşti sigur că asta doreşti, Alec? Să ajungi într-o cetate necunoscută împreună cu mine?

— Nu avem nicio speranță, tocmai de aceea merită să riscăm totul. Nici măcar nu sunt sigur că vom ajunge împreună în Luz, adevărul este că tunelurile între lumi se deschid aleatoriu şi, uneori, în mod diferit, separat pentru fiecare călător. Visez să ajung cu tine într-o lume în care tot ce ni s-a întâmplat să nu fie decât o poveste. O poveste scrisă într-o carte, Radia. Şi să citim cartea împreună. Mâine vom pleca, ai încredere în mine, nu te voi părăsi. Acum încearcă să dormi, te acopăr cu o pătură şi te veghez. Voi avea grijă ca demonul siberian, demonul Yakutiei, Niurgun Bootur, să nu ajungă niciodată la tine, Radiana, dragostea mea.

SFÂRŞIT

Progradia

de Florin Purluca

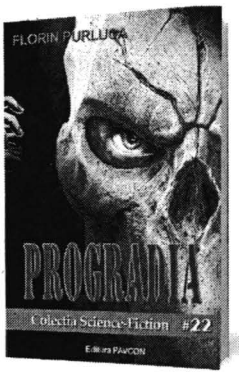

"O incursiune pe tărâmul fricii,
unde nu știi când și nici de unde
va răsări pericolul.
Știi, însă, cu siguranță,
că va răsări! Și asta te
înspăimântă cel mai tare!"

„În spate, pe macadamul spălat de lumina amorțită a felinarelor și de ploaia proaspăt mântuită, se desena o siluetă. Creștea, pe măsură ce tălpile bocancilor cu fier în bot pocneau pietrele.

Şi avea un cuțit. Nu puteai pricepe în ce fel se scurgea lama. Dar acolo unde nu erau pete mari de rugină, zăboveau încă bucăți din lumina stelelor. Nu știai dacă era lung, lat sau ascuțit ca un brici. Dar puteai știi prea bine că n-arăta deloc prietenos.

Bărbatul în negru, cu pumnul încordat peste plăselele cuțitului, înainta și mârâia. Un sunet ca al unui animal feroce, concentrat să-și descopere prada..."

Titlu: *Progradia*
Autor: *Florin Purluca*
Nr. pag.: *144*
Colecția Science-Fiction: *#22*
Comandați-o la: *www.pavcon.ro / 0727.77.80.06*

Praf

de Florin Purluca

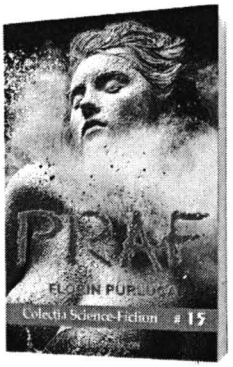

"O poveste postapocaliptică scrisă cu o măiestrie desăvârșită!"

"Un personaj de care te îndrăgostești din primele pagini și o atmosferă creată atât de veridic încât simți că ești acolo, în lumea în care praful este atoatestăpânitor!"

"...s-a întâmplat într-un început de decembrie, într-o vreme în care copiii tânjeau a zăpezi și aroma Crăciunului, iar oamenii mari a gust de concedii și șuncă fiartă. A început să cadă agale, nestingherit de nimeni și nimic, praful cenușiu, moale și sfărâmicios, greu deloc și grațios ca puful de gâscă. La început au râs, au chicotit că nu știu care sfânt s-a pus pe grătărit fripturi grase și unsuroase. Dar gluma n-a ținut decât o vreme, pentru că praful cădea – și tot cădea, de nu se mai oprea – inexorabil, învelind lumea într-o plapumă de funingine."

Titlu: *Praf*
Autor: *Florin Purluca*
Nr. pag.: *144*
Colecția Science-Fiction: *#15*
Comandați-o la: *www.pavcon.ro / 0727.77.80.06*

Scornituri spăimântătoare

de Constantin D. Pavel

"O carte horror cu poveşti aproape adevărate!"

"După ce am citit această carte, am ascuns-o cu mare teamă în spatele cărţilor din bibliotecă. Pur şi simplu, vederea ei mă îngrozea de-a dreptul!"

O carte care te poartă, într-un stil pe alocuri jurnalistic şi jovial, până la graniţele întunecate ale celei mai pure groaze.

Culese de autor cu mare atenţie, din diverse zone ale ţării, "scornitur ile spăimântătoare" pe care le vei descoperi între coperţile acestui volumaş te vor familiariza cu folclorul horror pur românesc, ce a înfricoşat zeci de generaţii de conaţionali, strânşi în serile de iarnă la gura sobelor, în şezători de-a dreptul înspăimântătoare!

Vei întâlni strigoi, fantome, draci, iele, chiar şi extratereştri sau fiinţe care, altfel, nu pot fi în niciun fel explicate. Şi toate poveştile au la bază un sâmbure de adevăr...

Titlu: *Scornituri spăimântătoare*
Autor: *Constantin D. Pavel*
Nr. pag.: *128*
Colecţia Science-Fiction: *#4*
Comandaţi-o la: *www.pavcon.ro*

CUPRINS

I. Meda 9

II. Annabel 44

III. Sander 66

IV. Eugen 81

V. Adina 108

VI. În derivă 133

VII. Cuibul 157

VIII. Senet 217

IX. Luz 282

"Toate sunt legate între ele, toate faptele, toți oamenii, toate ființele care au existat și vor exista vreodată. Privește atent în jur: vezi intrările în tuneluri? Sunt scurtături în spațiu și timp. Dacă ieșim din acest nod pe care stăm, putem să ne deplasăm unde dorim."

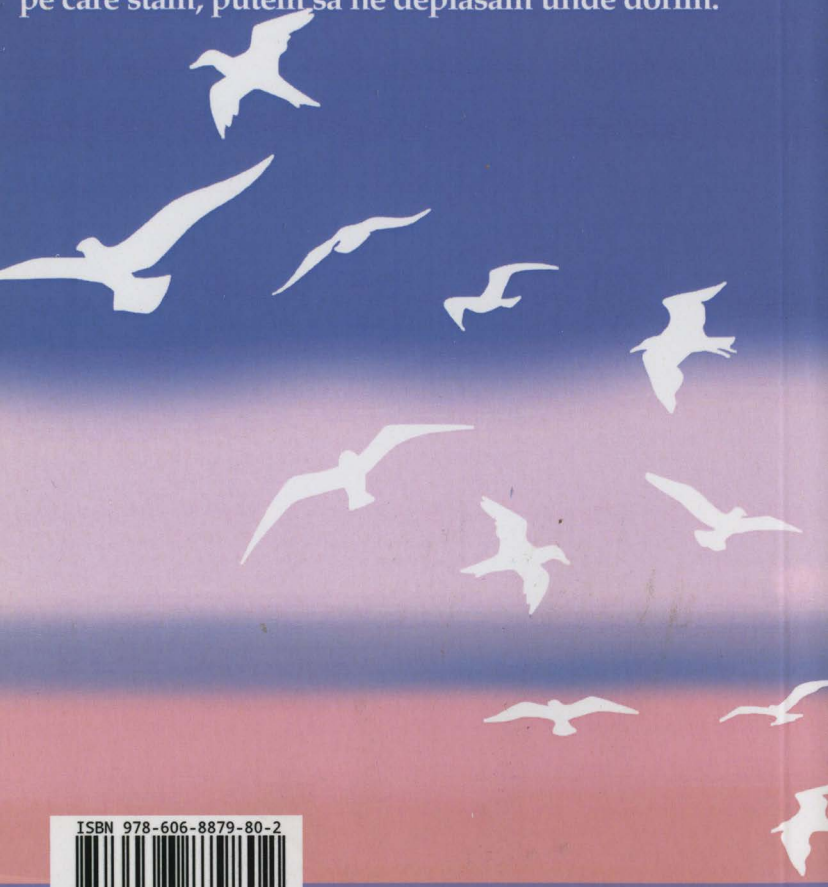

ISBN 978-606-8879-80-2

www.colectiasf.ro